

75
AASTAT
EESTIMAIST
ENERGIAT

Aastaaruanne 2014

Eesti Energia

Sisukord

Juhatuse esimehe pöördumine	3
Lühidalt Eesti Energiast	6
Kontserni tegevus- ja finantsnäitajad	9
Strateegia	11
Tegevuskeskkond	16
Majandustulemused	25
Kontserni müügitulud ja EBITDA	25
Elektrienergia	26
Võrguteenused	29
Vedelkütused	31
Muud tooted ja teenused	33
Rahavood	36
Investeeringud	38
Finantseerimine	42
2015. aasta väljavaade	44
Keskkond	46
Ühingu- ja riskijuhtimine	52
Riskijuhtimine	63
Konsolideeritud raamatupidamise aastaaruanded	69
Konsolideeritud kasumiaruanne	70
Konsolideeritud koondkasumiaruanne	71
Konsolideeritud finantsseisundi aruanne	72
Konsolideeritud rahavoogude aruanne	73
Konsolideeritud omakapitali muutuste aruanne	74
Audiitori aruanne	140
Kasumi jaotamise ettepanek	141
Suhtarvude, mõistete ja lühendite seletused	143
Investori informatsioon	144

Head lugejad!

2014. aasta oli Eesti Energia juubeliaasta. Meie eelkäija, aktsiaseltsi Elektrikeskus asutamisest möödus 75 aastat. Tähistasime veel teisigi märkimisväärseid tähtpäevi nagu näiteks Eesti Energia esimese elektrijaama käivitamisest möödus 65, Balti elektrijaama valmimisest 55 ja Eesti elektrijaama käikulaskmisest 45 aastat.

Vaatamata varasemast väiksemaks kujunenud müügituludele suutis Eesti Energia teha 2014. aastal korraliku tulemuse, teenides 312 miljonit eurot kulumieelset äri kasumit. Puhaskasum oli 159 miljonit eurot.

Ettevõtte käive oli 880 miljonit eurot. Müügituludele avaldas enim mõju plaanitud väiksem elektritoodangu maht. Osaliselt tingisid vähenenud elektritoodangu elektrituru prognoositust madalamad hinnad, aga ka elektrijaamade planeeritud suurem avariilisus. Ka põlevkiviõli müügihind langes aasta lõpus, ent selle ja madalamate elektri hindade mõju leevendasid oluliselt Eesti Energia riskijuhtimise poliitikast lähtuvad õigeaegsed riskimaandamistingimused finantsturgudel. Kokku tootis Eesti Energia 9,7 TWh elektrit, millest taastuvatest allikatest 297 GWh.

Eesti Energia tootis 2014. aastal planeeritud koguse põlevkiviõli, kokku 265 tuhat tonni.

Eesti Energia tootis 2014. aastal planeeritud koguse põlevkiviõli, kokku 265 tuhat tonni. Head meelt tunneme selle üle, et 45 tuhat tonni õlitoodangust andis uus Enefit280 tehnoloogial põhinev õlitehas. Kuna ettevõtte omaniku, Eesti riigi,

ootus Eesti Energiale on senisest paremini väärindada põlevkivi kui Eesti peamist maavara, vähendades seejuures tootmisprotsessiga kaasnevaid keskkonnamõjusid, on just uudsel tehnoloogial baseeruv õli, põlevkivigaasi ja elektri koostootmine põlevkivienergeetika tulevik.

2014. aastal maksis Eesti Energia dividendidena omanikule 94 miljonit eurot. Koos väljavõtmata kasumi ja erinevate maksudega loodi aasta jooksul omanikule väärtust 308 miljoni euro ulatuses.

Ettevõtte investeeringud ulatusid 276 miljoni euron. Suurimad investeeringud tegime 2015. aasta sügisel valmiva Auvere elektrijaama ehitusse. Muuhulgas said valmis uue elektrijaama kaks elutähtsat süsteemi: põlevkivi- ja biokütuse etteande ja tuhaärastuse süsteem. Aasta lõpus saime alustada ka esimeste käivitustöödega.

Elektrilevi jätkas investeeringuid võrgukvaliteedi parandamiseks, ehitades 633 uut alajaama ja 1901 kilomeetrit ilmastikukindlat liini. Tänu neile ja varem tehtud investeeringutele lühenes aastataguse ajaga võrreldes oluliselt nii rikestest kui ka plaanilistest töödest tingitud elektrikatkete keskmine pikkus. Jõudsalt edenes ka kaugloetavate arvestite projekt: aasta lõpuks oli kauglugemisele üle viidud 65% kõikidest Elektrilevi kauglugemise projektiga seoses

paigaldatud arvestitest. Kauglugemine annab tarbijatele võimaluse tunni täpsusega kontrollida oma tarbimist ning optimeerida seda vastavalt elektrituru hindadele.

Eesti Energia keskkonnainvesteeringute fookuses on õhuheitmete vähendamine. Alustasime 2014. aastal lämmastikufiltrite paigaldamisega, tänu millele väheneb lämmastikuemissioon tulevikus ligi kaks korda. 2015. aastal on ettevõttel plaanis moderniseerida elektrijaamade olemasolevaid heitgaaside puhastusseadmeid. Filtrite kaasajastamine viib elektrijaamade õhuheitmed vastavusse 2016. aasta algusest kehtima hakkavate oluliselt karmistatud piirnormidega.

Sügis tõi häid uudiseid Jordaania arendusprojekti kohta. Jordaania esimese põlevkivil baseeruva elektrijaama arendusettevõtte Attarat Power Company, milles Eesti Energial on osalus, kirjutas oktoobris alla 30-aastasele elektri ostumüügilepingule Jordaania valitsusega. Projekti järgmises faasis tuleb viia lõpule finantseerimistegevused, et 2015. aastal võiksid alata ettevalmistused põlevkivikarjääri avamiseks ja elektrijaama ehitamiseks.

2014. aasta alguses viis Eesti Energia läbi eduka võlakirjatehingu nominaalmahus 100 miljonit eurot. Emissioonis osales arvukalt rahvusvahelise kapitalituru investoreid ning see märgiti neli korda üle. Võlakirja hind kujunes kõrgemaks kui ettevõtte seni läbi viidud emissioonidel.

Kolmandas kvartalis müüs Eesti Energia oma võrguehitusega tegeleva tütarfirma Eesti Energia Võrguehitus AS, lisades ettevõtte tuludesse 7 miljonit eurot.

Meie inimeste kompetents ja vastutustunne teeb Eesti Energiast põlevkiviliidri terves maailmas. 2014. aastal pürgas Eesti Energia esmakordselt aasta parimat insenerilahendust.

Selleks oli Eesti Energia õlitööstuse ja tehnoloogiatootuse inseneride väljatöötatud konveierseade, mis on 7 meetrit pikk, 60 tonni raske ja töötab 550-kraadisel kuumusel. Tänu sellele on Eesti Energia saanud edukalt edasi arendada Enefit-tehnoloogiat.

Meie inimeste kompetents ja vastutustunne teeb Eesti Energiast põlevkiviidri terves maailmas.

Töötajate väärtustamine on ka üks põhjustest, miks ettevõtet nimetati 2014. aasta uuringutes taas riigi hinnatuimaks tööandjaks. Möödunud aastal pälvis Eesti Energia veel teisi tunnustusi – muu hulgas pürgas Eesti

jätkusuutliku ettevõtluse foorum meid kolmandat aastat järjest jätkusuutliku ettevõtluse hõbemärgisega.

2015. aasta toob kaasa rohkelt väljakutseid. Aasta alguse madalaid nafta hindu ei näinud ette ka kõige pessimistlikumad stsenaariumid. Mitmekesine tootmisportfell on keerulistel aegadel Eesti Energiale suureks abiks. Oleme

teinud õigeid investeerimisotsuseid. Õli ja elektri koostootmine tagab põlevkivi kasutuse parima efektiivsuse, aga ka paindliku tootmise, mis on muutlikes turuoludes ääretult oluline. Planeerime ettevõtte õlitoodangut kasvatada. Samuti jätkame elektritootmise õhuheitmete alandamist, mis koos uue Auvere elektrijaama käivitamisega tagab Eesti Energia jätkuva elektritootmise võimekuse.

Hando Sutter
juhatuse esimees

Lühidalt Eesti Energiast

Eesti Energia on rahvusvaheline energiaettevõtte, mis tegutseb Balti- ja Põhjamaade ühtsel elektriturul. Eesti Energia 100% aktsiate omanik on Eesti Vabariik.

Eesti Energia pakub energialahendusi alates elektri, soojuse ja kütuste tootmisest kuni müügi, klienditeeninduse ja energiaga seotud lisateenusteni. Eesti Energia müüb elektrit Baltimaade jaeklientidele ja hulgiturule ning kontserni kuuluv Elektrilevi pakub Eesti klientidele võrguteenust. Väljaspool Eestit tegutseme Enefiti kaubamärgi all.

Oma ligikaudu 6 700 töötajaga on Eesti Energia üks Eesti suuremaid tööandjaid.

MÜÜGITULUD

880,0 mln eurot

▼ -86,4 mln eurot, -8,9%

KULUMIEELNE ÄRIKASUM (EBITDA)

312,3 mln eurot

▲ +1,8 mln eurot, +0,6%

PUHASKASUM

159,3 mln eurot

▼ -0,2 mln eurot, -0,1%

INVESTEERINGUD

275,9 mln eurot

▼ -143,0 mln eurot, -34,1%

KREDIIDIREITINGUD

BBB+/Baa2

stabiilne väljavaade

ELEKTRIENERGIA MÜÜGIMAHT

9,1 TWh

▼ -2,2 TWh, -19,6%

VÕRGUTEENUSTE MÜÜGIMAHT

6,3 TWh

▲ +0,01 TWh, +0,2%

VEDELKÜTUSTE MÜÜGIMAHT

230,7 tuh t

▲ +22,6 tuh t, +10,8%

2014. aasta tähtsamad sündmused

EESTI ENERGIA SUURENDAS 2018. AASTA LUNASTAMISTÄHTAJAGA EUROVÕLAKIRJADE NOMINAALMAHTU 100 MLN EURO VÕRRA. Täiendava emissiooni kaudu soetas Eesti Energia võlakirju 40 rahvusvahelise kapitalituru investorit, Eesti Energia 2018. aastal lõppevate eurovõlakirjade kogumaht tõusis 400 mln euron.

JAANUAR

VEEBRUAR

EESTI ENERGIA TESTIMISKESKUS TÄHISTAS 50 AASTA JUUBELIT. Testimiskeskus loodi Metallide ja Keevituse Labori nime all 1964. aasta kevadel, et teha metallikontrolle Narva Elektriijaamades. 2004. aastal liideti testimiskeskus Eesti Energia Tehnoloogiatööstusega.

MÄRTS

APRILL

EESTI ENERGIA TÄHISTAS 75. SÜNNIPÄEVA alates ettevõtte asutamisest kohaliku elektrifirma 1939. aastal.

MAI

JUUNI

EESTI ENERGIA NÕUKOGU OTSUSTAS AUVERE ELEKTRIIAAMA II PLOKI RAJAMISE OPTSIOONI MITTE KASUTADA. Elektriijaama I plokk valmib 2015. aastal.

EESTI SUURIM, JÄGALA JÕEL ASUV LINNAMÄE HÜDROELEKTRIIAAM TÄHISTAS 90 AASTA MÖÖDUMIST ELEKTRI TOOTMISE ALGUSEST 1924. AASTAL. Toona 1,1 MW võimsuse ja umbes 5 000 MWh aastase elektritoodanguga oli hüdroelektriijaam Eestis üks olulisematest elektritootjatest.

EESTI ENERGIA JA LEONHARD WEISS BALTIC HOLDING SÕLMISID LEPINGU EESTI ENERGIA ELEKTRIVÕRKE EHTAVA TÜTARETTEVÕTTE MÜÜGIKS LEONHARD WEISSILE. Võrguehituse müügiga teeniti tulu 7 mln eurot. Eesti Energia keskendub rohkem põlevkiviärile.

EESTI ENERGIA ÕLITÖÖSTUS, RAHVUSVAHELINE KONSULTATSIOONITTEVÕTE RAMBOLL JA KESKKONNAUURINGUTE KESKUS ALUSTASID KOOSTÖÖD LÖHN AUURINGUTE LÄBIVIIMISEKS. Analüüside eesmärk on määratleda Eesti Energia Õlitööstuse roll Ida-Virumaa tööstuspiirkonnas aeg-ajalt levivate lõhnade tekkimises.

EESTI ELEKTRIIAAM TÄHISTAS OMA 45. SÜNNIPÄEVA. Otsus elektriijaama ehitamiseks tehti 1963. aasta märtsis ja ehitustööd algasid järgneva aasta alguses. Eesti elektriijaama esimene energiaplokk käivitati 1969. aastal.

Eesti elektriijaam algusaastatel ja aastal 2014

Linnamäe Hüdroelektriijaama peahoone 1924. aastal

2014. aasta tähtsamad sündmused

Auvere elektrijaama
ehitus

+ PAIDE KOOSTOOTMISJAAMA GENERAATOR SÜNKRONISEERITI ELEKTRIVÕRGUGA ning uues jaamas toodetud elekter jõudis esmakordselt võrku ja sealt tarbijateni.

JUULI

AUGUST

SEPTEMBER

OKTOOBER

NOVEMBER

DETSEMBER

+ EESTI ENERGIA EHITATAVAS AUVERE ELEKTRIJAAMAS ALUSTATI ETTEVALMISTUSTEGA TEHASE KUUMKÄIVITUSEKS.

+ JÕHVIS TOIMUS EESTI ENERGIA KORRALDATUD KESKKONNAPÄEV, millel arutleti kaevandusvee kasutamise, päritolu, maksustamise ja mõju üle nii keskkonnale kui ka majandusele.

Põlevikivi uuringud
Jordaania

+ PAIDE KOOSTOOTMISJAAM LÄBIS EDUKALT VÕRGUTESTID ja jaotusvõrguettevõtte Elektrilevi kinnitas uue jaama vastavust võrgueeskirjadele.

+ VALMISID AUVERE ELEKTRIJAAAMA ELUTÄHTSAD SÜSTEEMID – põlevikivi ja biokütuse etteande süsteem ning tuhaärastuse süsteem.

+ LÄÄNE-VIRUMAAL VALMIS POOLE KILOMEETRI PIKKUNE SIMUNA-VAIATU TEELÕIK. Tee rajamisel kasutati OSAMAT pilootprojekti raames Eesti Energia Narva Elektriijaamade põlevikivituha.

+ VALDUSETTEVÕTTE KAUDU OSALISELT EESTI ENERGIALE KUULUV ATTARAT POWER COMPANY SÕLMIS JORDAANIA VALITSUSEGA 30-AASTASE ELEKTRI OSTU-MÜÜGI LEPINGU

ning muud vajalikud projektilepingud põlevikivielektriijaama rajamiseks. Võimsusega 554 MW põlevikivielektriijaama ehitusleping sõlmiti Hiina ettevõttega Guangdong Power Engineering Corporation. Jaama projekteerib lepingu kohaselt rahvusvaheline inseneribüroo WorleyParsons, keevkihtkatlad ehitab Foster Wheeler ning auruturbiini ja generaatori tarnib Siemens.

+ EESTI ENERGIA NÕUKOGU KINNITAS EESTI ENERGIA JUHATUSE UUE KOOSSEISU.

Alates 1. detsembrist kuuluvad juhatusse lisaks uuele tegevjuhile Hando Sutterile ka senised juhatuse liikmed Raine Pajo ja Margus Rink ning uute liikmetena Margus Vals ja Andres Vainola.

+ EESTI ENERGIA KAEVANDUSTE RAUDTEE TÄHISTAS 65 AASTA JUUBELIT.

1949. aastal alustas tegevust põlevikivi transportimiseks rajatud raudtee, mida käitab täna Eesti Energia Kaevanduste logistikaettevõtte.

+ BALTI ELEKTRIJAAAM TÄHISTAS OMA 55. SÜNNIPÄEVA. Narva külje all asuva elektrijaama esimene energiaplokk alustas tööd 1959. aastal detsembris ja selle käikulaskmisega algas Eestis suurenergeetika ajajärk. Vanusele vaatamata on Balti elektrijaam Eesti elektrijaama järel tänaseni Eesti suuruselt teine elektritootja.

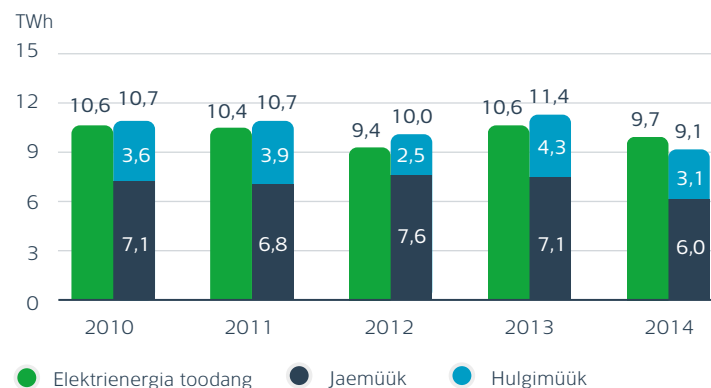

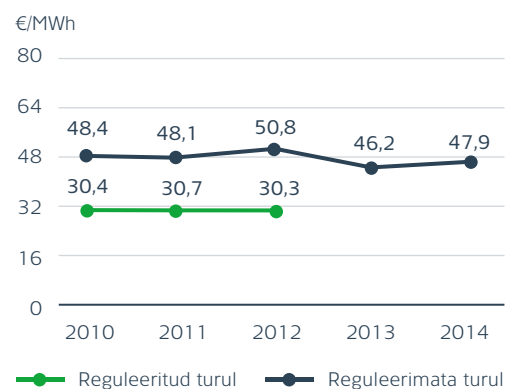
Kontserni tegevus- ja finantsnäitajad

		2010	2011	2012	2013	2014
Elektrienergia müügiimaht, sh	GWh	10 714	10 707	10 022	11 368	9 137
hulgienergia	GWh	3 572	3 869	2 453	4 271	3 125
jaemüük	GWh	7 142	6 838	7 569	7 097	6 012
Võrguteenuse müügiimaht	GWh	6 311	6 170	6 365	6 280	6 294
Vedelkütuste müügiimaht	tuh t	181	164	189	208	231
Põlevkivi müügiimaht	tuh t	1 966	2 120	1 423	889	837
Soojusenergia müügiimaht	GWh	1 428	1 074	919	1 021	1 063
Jaotusvõrgu kaod	%	6,6	5,8	5,7	5,2	5,5
Töötajate keskmine arv	in.	7 423	7 585	7 573	7 314	6 712

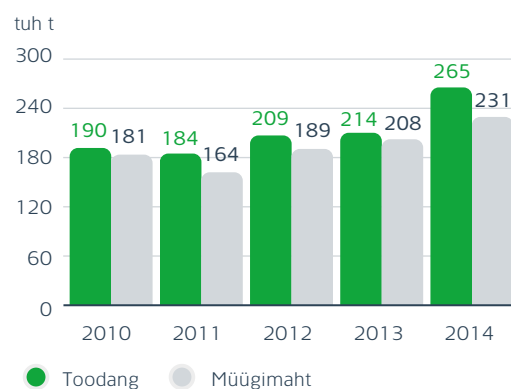
Elektrienergia tootang ja müügiimaht

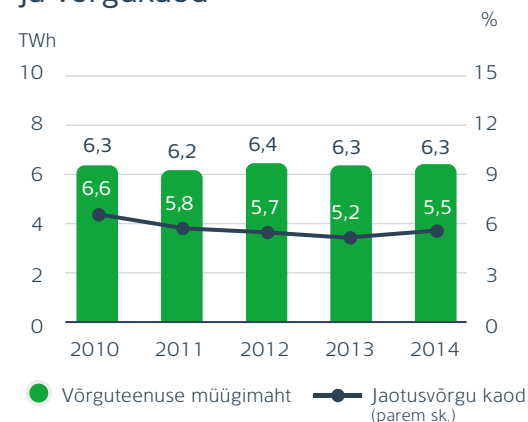
Keskmine elektrienergia müügihind

Vedelkütuste tootang ja müügiimaht

Võrguteenuse müügiimaht ja võrgukaod

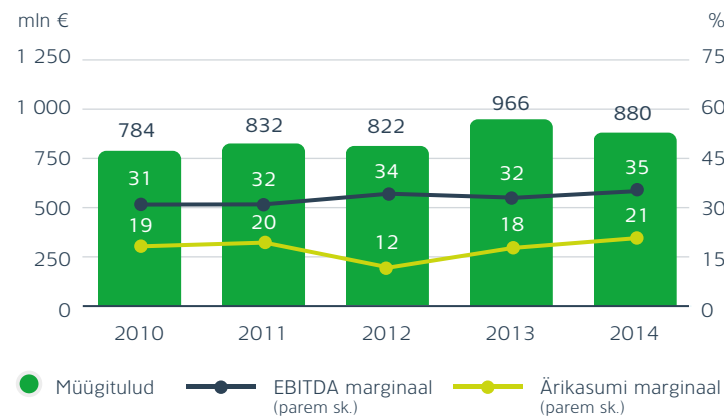

Kontserni tegevus- ja finantsnäitajad

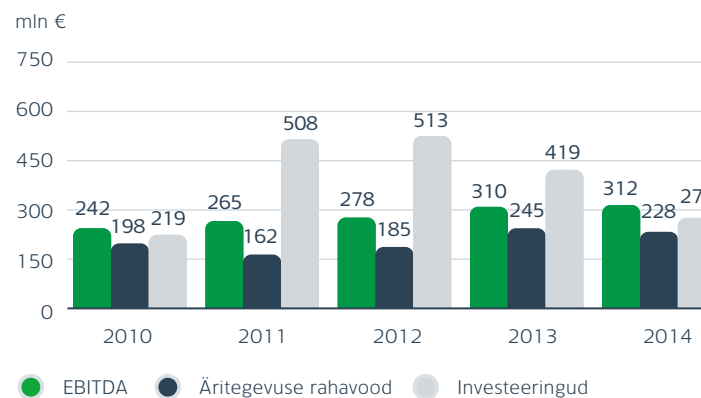
		2010	2011	2012	2013	2014
Müügitulud	mln €	784,1	831,9	822,1	966,4	880,0
Kulumieelne ärikasum (EBITDA)	mln €	242,3	265,1	278,4	310,5	312,3
Ärikasum	mln €	148,9	168,0	100,1	175,5	186,1
Puhaskasum	mln €	117,0	149,2	76,9	159,5	159,3
Investeeringud	mln €	218,5	507,8	513,5	418,9	275,9
Äritegevuse rahavood	mln €	198,1	161,8	185,2	244,6	228,2
FFO	mln €	187,3	200,9	220,6	263,4	203,2
Põhivara	mln €	1 329,4	1 769,5	2 101,9	2 368,3	2 509,7
Omakapital	mln €	1 107,1	1 236,6	1 409,1	1 547,7	1 619,4
Netovõlg	mln €	112,3	380,2	581,0	744,3	834,7
Netovõlg / EBITDA	korda	0,5	1,4	2,1	2,4	2,7
FFO / netovõlg	korda	1,67	0,53	0,38	0,35	0,24
FFO / intressikulud võlakohustustelt	korda	11,5	10,5	7,2	7,9	5,5
EBITDA / intressikulud võlakohustustelt	korda	14,9	13,8	9,1	9,3	8,5
Finantsvõimendus	%	9,2	23,5	29,2	32,5	34,0
Investeeringud kapitali tootlus (ROIC)	%	12,6	11,8	5,5	8,3	7,9
EBITDA marginaal	%	30,9	31,9	33,9	32,1	35,5
Ärikasumi marginaal	%	19,0	20,2	12,2	18,2	21,1

Suhtarvud ja terminid on selgitatud aruande sõnaseletuste osas lk 143.

Müügitulud, EBITDA marginaal, ärikasumi marginaal

EBITDA, äritegevuse rahavood, investeeringud

Strateegia

Eesti Energia on energiaettevõtte, mis toodab põlevkivist vedelkütuseid ning elektri- ja soojusenergiat. Ettevõtte eesmärk on põlevkivist maksimaalselt väärtust luua, kasutades seda võimalikult efektiivselt suurima lisandväärtusega tegevusteks.

Eesti Energia hinnangul jagub Eestis kaevandatavat põlevkivi umbes 60–70¹ aastaks sõltuvalt kasutatavaks hinnatavast põlevkivivarust ning põlevkivi kasutamise kiirusest. Resurss on piiratud ning seetõttu tuleb seda kasutada parimal võimalikul moel. Ühtlasi tuleb silmas pidada, et põlevkivi maksimaalseks väärtustamiseks tuleb seda kasutada võimalikult palju ajaperioodil, mil ressurzil on suurim väärtus.

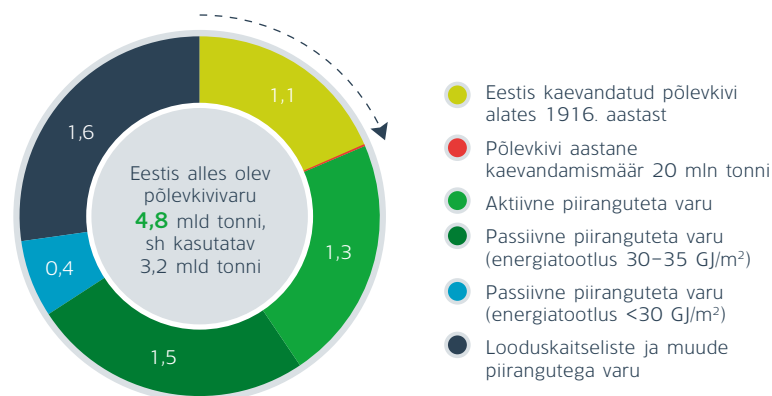
Et luua omanikule ehk Eesti riigile põlevkivist võimalikult suurt väärtust, plaanime kasvatada toodetava põlevkiviõli mahtu ja mitmekesisitada elektri tootmiseks kasutatavate kütuste portfelli, kavatseme nende tegevustega anda tugeva panuse Eesti majandusse. Õlitootjana kavandame põlevkivist õli tootmise võimekuse suurendamist, elektritootjana kasutame tõhusalt ära õlitootmise kõrvalsaadused. Uute investeeringute tegemise eelduseks on majanduslik tasuvus, arvestades sealjuures eeldatavat nafta ja kütteõli hindu.

¹ Arvestades aastast lubatud põlevkivi kaevemahtu 20 mln tonni (maapõueseadus).

+ VISIOON:

EESTI ENERGIA
ON PÕLEVKIVIENERGIA
LIIDER MAAILMAS

Eesti põlevkivivaru ja kaevandamine, mld tonni

Allikas: Keskkonnaregistri maavaravarude koondbilanss, Eesti Energia hinnang

Tegutseme vastutustundlikult. Peame esmatähtsaks keskkonna- ja ohutusnõuete täitmist. Arvestame kogukonna huve ning tunneme vastutust kohaliku energeetika arendamise ees. Põlevkivi annab ainuüksi Ida-Virumaal tööd rohkem kui 14 000 inimesele, kellest pooled on seotud otseselt põlevkivi kaevandavate ja töötlevate ettevõtetega, teised töötavad põlevkivitööstusega kaasnevate valdkondade ettevõtetes. Lisaks töötavad inimesed põlevkiviga seotud ametites teistes Eesti maakondades. Põlevkivist õli ja elektri koostootmine võimaldab Eesti Energial ka tulevikus pakkuda tööd tuhandetele inimestele.

Põlevkivienergia: rohkem õli = rohkem elektrit

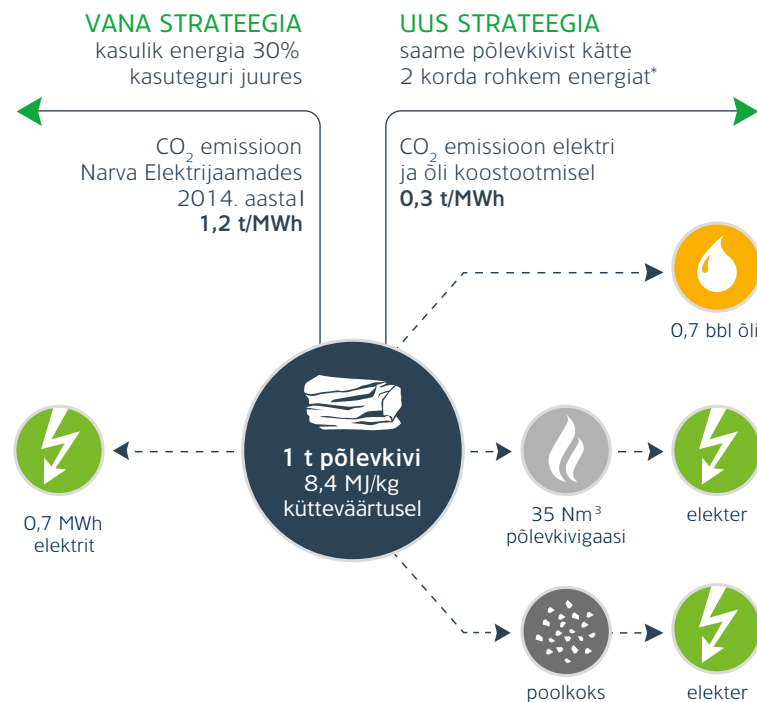
Eesti Energia strateegia põhineb põlevkivivarude väärtustamisel õli ja elektri koostootmise kaudu. Peamine väärtuse kasvutamise potentsiaal peitub võimalikult suure hulga põlevkivi kasutamisel õlitootmiseks. Oleme välja arendanud ainulaadse põlevkivist vedelkütuste tootmise tehnoloogia Enefit, mis võimaldab tööstuslikus tootmises ära kasutada kogu kaevandatud põlevkivi, sealhulgas peenpõlevkivi. Suunates õli utmise käigus tekkivad kõrvalsaadused, nagu poolkoks ja põlevkivigaas, elektritootmisse, saame maa- varast kätte kaks korda enam energiat kui seni. Ühtlasi toob selline strateegia endaga kaasa oluliselt väiksema keskkonnamõju toodanguühiku kohta.

Eesti Energia õlitootmise kõrvaltooteid kasutav ja kodumais- tel kütustel põhinev elektritootmisvõimekus on pikaajaliselt suurem kui Eesti aastane elektritarbimine. Sellega annab

Eesti Energia oma panuse Eesti elektrienergia varustus- kindluse tagamisse.

Selleks et toota võimalikult väheste lisakulutustega ja vähese CO₂-mahukusega elektrit ning vastata elektritootjana Euroopa Liidu karmistuvatele kliimapolitiika nõudmistele, ajakohastame olemasolevaid võimsusi ja suurendame energiatootmises põlevkivigaasi kasutamist. Nii kasutame

Põlevkivist elektritootmine vs. põlevkiviõli ja elektri koostootmine

* Elektri ja õli koostootmisel saadud netotoodangud koos uue õlitechase ning Auvere elektriijaamaga. Allikas: Eesti Energia prognoos

maksimaalselt ära olemasolevate tootmisvõimsuste potentsiaali. Ühtlasi lõpetame uue keskkonnasõbralikumal ning suure energiatõhususega keevkihttehnoloogial töötava Auvere elektrijaama ehitustöödega 2015. aastal.

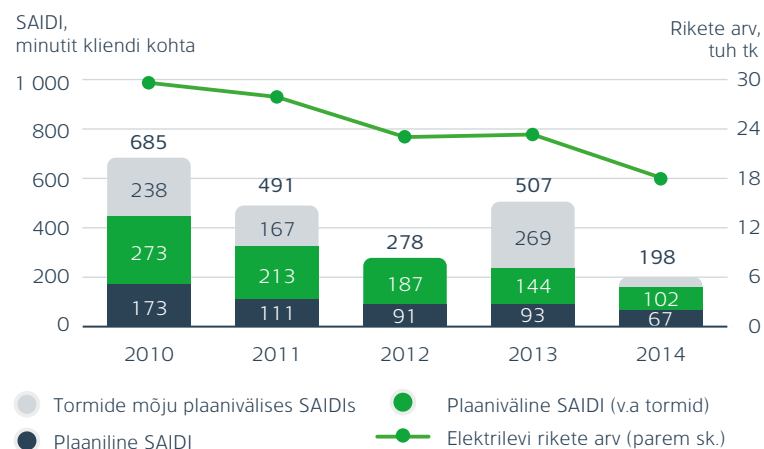
Elektrimüüjana müüb Eesti Energia elektrit jaeklientidele ja hulgiturule. Jaeklientidel aitame langetada läbimõeldud elektristuutsuseid, pakkudes lihtsaid elektritooteid ja mugavat teenindusprotsessi. Kodukliente nõustame energiasäästu küsimustes.

Kasvatame Elektrilevi väärtust, parandame võrgu kvaliteeti ja suurendame rahulolu

Jaotusvõrguettevõtte Elektrilevi eesmärk on võrgu tõhus haldamine ja kliendirahulolu kasvatamine. Elektrilevi tagab turuosalistele võrdse juurdepääsu võrguteenusele ja regulaatori kehtestatud kvaliteedinõuete täitmise. Kliendirahulolu kasvatame peamiselt elektrivõrgu tormikindluse suurendamise, katkestuse kestuse lühendamise ning nutiarvestite kasutuselevõtu kaudu. Elektrilevi töötab uute lahenduste kallal, mis aitavad parandada võrgu käitamist, efektiivsust ja töökindlust.

Elektrilevi investeerib jaotusvõrgu töökindluse tõstmisse pidevalt. Ehkki rikete arvu mõjutab suuresti ilmastik, viitab viimaste aastate katkestuste kestuse ja rikete arvu vähenemine sellele, et elektrivõrk on muutunud töökindlamaks.

Elektrilevi elektrivõrgu rikete arv ja katkestuste kestus

Kõik Elektrilevi kliendid viiakse kaugloetavatele elektriarvestitele üle 2016. aasta lõpuks. Projekti käigus paigaldab Elektrilevi klientidele ligikaudu 620 000 nutikat elektriarvestit, mis mõõdavad elektrikoguseid iga tunni kohta. 2014. aasta lõpu seisuga olid üle poole nutiarvestitest paigaldatud (58%). Uute arvestitega vabanevad kliendid näiduteatamise kohustusest ning saavad oma tarbimist ja elektripakettide valikut teadlikumalt juhtida.

Kõik Elektrilevi kliendid viiakse kaugloetavatele elektriarvestitele üle 2016. aasta lõpuks.

1939

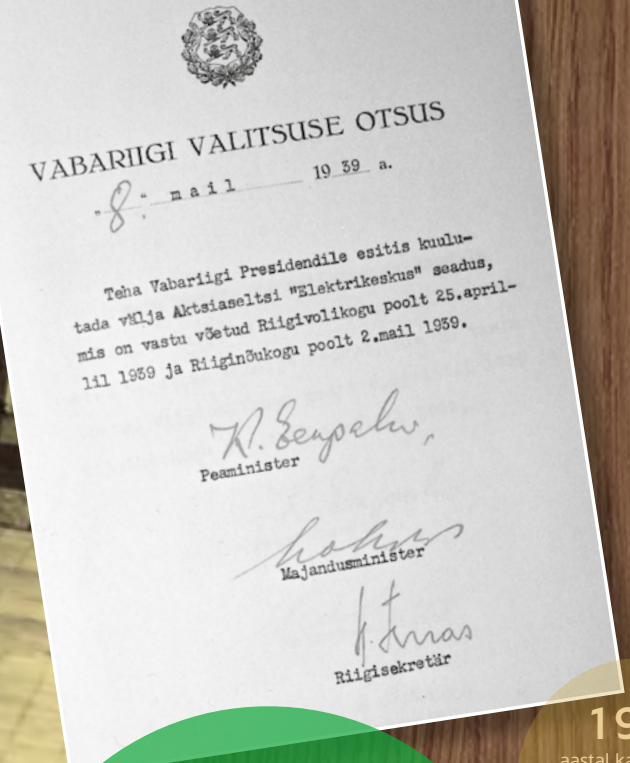

Hando Sutter

Eesti Energia juhatuse esimees

„Eesti Energia on pika ajaloo ettevõte. 2014. aastal täitus 75 aastat Eesti Energia eelkäija loomisest - 8. mail 1939 kirjutas president Konstantin Päts alla aktsiaseltsi Elektrikeskus loomise dokumendile.”

Tartu Eesti Seitung.
Kiri Narvaft. Meie Kreenholmi wabri-
 kaab leniaegse gaasi tulede asemel warsti elek-
 trilgus walgustama, mis gaasi tulest neli korda
 m ja sada korda (?) walgem. Mitmed töö-
 ongi juba elektriga walgustatua. Kus enne
 ed gaasi tulede põlesiwad, seal kiirgab nüüd
 ni aruldane elektri lamp ja walgus on ime
 enne loitis tuli gaasi toru otsast, nüüd aga
 ambi klaasi sisse seatud kohta üks wafst traat,
 samast tahti wastastiku enesid ühendawad
 id, mis kõige heledamat walguft annawad.

1939

LOODI EESTI ENERGIA KONTSERNI EELKÄIJA AKTSIASELTS ELEKTRIKESKUS

1940
 aastal kaevandatud
 1 870 000 TONNIST
 PÕLEVKIVIST LÄKS 60%
 OLIDE TOOTMISEKS
 JA KÜTTEKS
 VAID 40%.

1882
 Ajalehes Tartu Eesti Seitung
 ILMUB ESIMENE TEADE
 ELEKTRI PRAKTILISEST
 KASUTAMISEST EESTIS.
 Tallinnas Wiegandi tehases
 ja Narva Kreenholmis seatakse
 tehaseruumide valgustamiseks
 üles esimesed generaatorid
 ja kaarlambid.

1907
 Pärnu linnas
 ALUSTAB TÖÖD
 ESIMENE EESTI
 ÜLDKASUTATAV
 ELEKTRIJAAAM.

1917
 RAJATI ESIMENE
 EESTI PÕLEVKIVI-
 KAEVANDUS.

1919
 Tallinna Riigi Sadama-
 tehases KATSETATAKSE
 ESMAKORDSELT
 PÕLEVKIVIST ÕLI
 TOOMIST.

1937
 Ülemaailmse Jõukonve-
 rentsii kongressil Pariisis
 VÕETAKSE EESTI VASTU
 MAAILMA ENERGETIKA-
 NÕUKOGU (WEC)
 TÄISLIIKMEKS.

+ Elektriakeskuse
 ülesandeks oli Eesti
 elektrifitseerimise
 kava elluviimine
 ja energiasüsteemi
 loomine.

+ Kuigi Eesti Energia nime
 hakkas Elektriakeskus
 kandma alles 1945.
 aastal, tähistab see hetk
 Eesti Energia kontserni
 algust.

+ Selle
 asutamise
 dokumendile
 kirjutas alla
 president
 Konstantin
 Päts.

Tegevuskeskkond

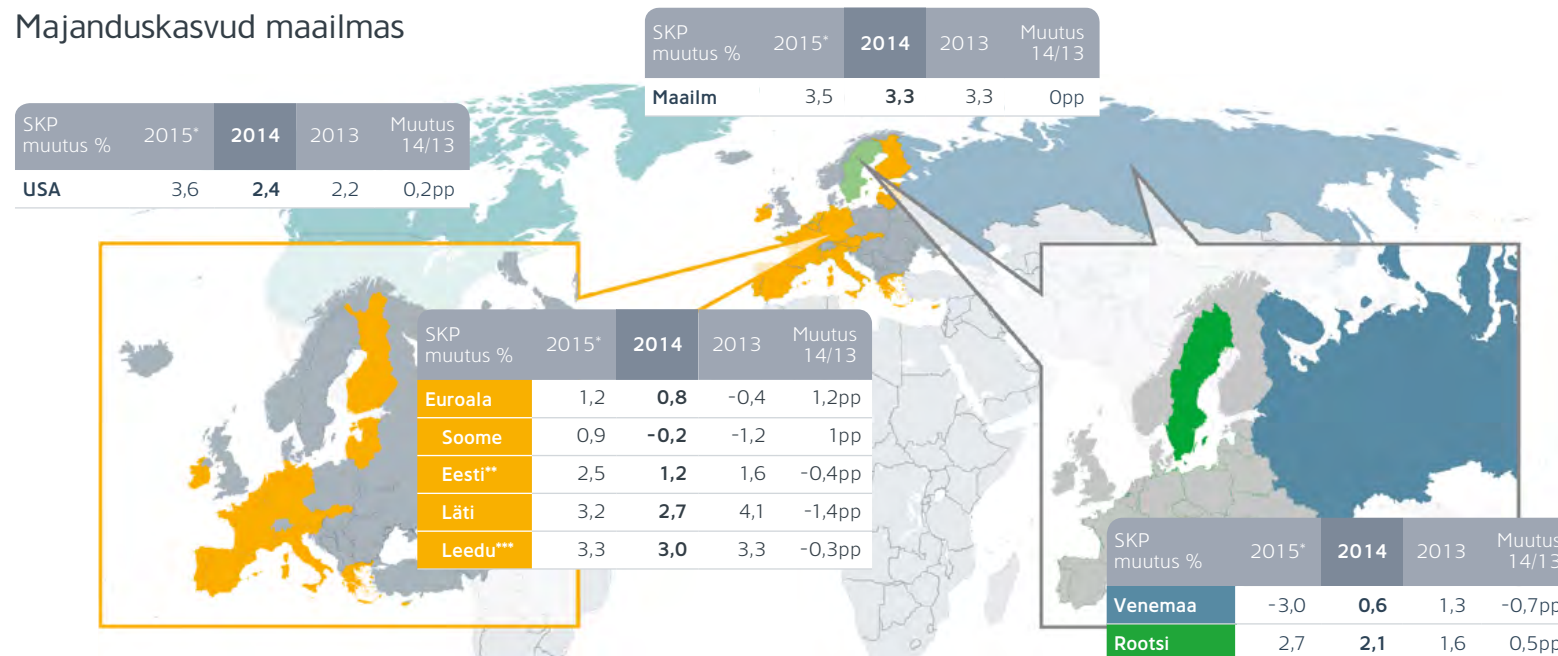
Maailmamajandus

Energiasektorit mõjutas 2014. aastal maailmamajanduse taastumine kriisist. Rahvusvahelise energiaagentuuri (IEA) hinnangul ei ole OECD riikides, eriti Euroopas, nõudlus energia järele kasvanud, kasvu taga on nõudlus Aasia riikidest. Üha enam saab hoogu taastuvenergia tootmine. 2014. aastat iseloomustab energiakandjate hindade langus

võrreldes eelmise aastaga. Nafta hind oli viimase nelja aasta madalaimal tasemel.

2014. aastal kasvas maailmamajandus sarnases taktis aastataguse ajaga. Rahvusvahelise Valuutafondi (IMF) hinnangul oli maailma majanduskasv 2014. aastal 3,3%,

Majanduskasvud maailmas

* Prognoos

** Eesti Panga hinnangul 2014. aastal 1,9% ja 2015. aastal 2,1%

*** Euroala liige alates 2015. aastast

Allikas: IMF

sealjuures arenenud riikides 1,8% ja arenevates riikides 4,4%.

2014. aasta jooksul muutis IMF maailmamajanduse välja-vaadet konservatiivsemaks. Aasta esimeses pooles lisas ebakindlust USA I kvartali majanduslangus, mis osutus ajutiseks. Oktoobris teatas IMF, et võrreldes kevadega on osa riske kasvanud, sh geopoliitilised pinged, jätkuv stagnatsioon arenenud riikides ja potentsiaalse kasvu langus arenevatel turgudel. 2015. aastal ootab IMF maailmamajanduse elavnemist.

Euroala majandus pöördus 2014. aastal taas kasvule. Tööpuudus vähenes, kuid püsib endiselt kõrge (2014. aasta detsembris 11,4%, -0,4 protsendipunkti). Euroala kasvu piirasid madalad investeeringud ja vähene eksport. Inflatsioon oli kogu aasta vältel madalal tasemel ja detsembris pöördusid euroala hinnad langusesse võrreldes möödunud aastaga. Viimati küündis inflatsioon 2% tasemeni 2013. aasta alguses. Euroopa Keskpank võttis aasta teises pooles ette viimaste aastate suurimad sammud majanduse elavdamiseks. Käivitati uus võlakirjade ostukava ja alustati varaga tagatud väärt-paberite ostmist. Neid ja varasemaid meetmeid teostatakse 2016. aasta keskpaigani ja nende mõjul peaks eurosüsteemi bilanss suurenema 2012. aasta alguse tasemeni.

Aasta võrdluses USA majandus 2014. aasta jooksul paranes. Samal ajal kui Euroopa Keskpank alustas võlakirjade ostuprogrammiga, otsustas USA Föderaalreserv majanduse käekäigu paranemise valguses oktoobris lõpetada kuus aastat kestnud kvantitatiivse lõdvendamise. Olukord töajouturul oli hea – tööpuuduse määr langes detsembris 5,6%ni ja saavutas madalaima taseme pärast 2008. aasta keskpaika. Tarbijakulutused, mis moodustavad enam kui

kaks kolmandikku USA SKPst, kasvasid neljandas kvartalis aastavõrdluses 4,3%. Tarbijate hinnang hetkeolukorraks oli detsembris viimaste aastate kõrgeimal tasemel. Samuti paranes USA kaubandusdefitsiit tänu impordi langusele.

Eesti majandus kasvas 2014. aastal Eesti Panga hinnangul kiiremini kui aasta tagasi (2014. aastal 1,9%, +0,3 protsendipunkti). Eesti Panga majanduskommentaari põhjal läbis energiatootmine II kvartalis aasta alguse madalseisu, mis tulenes soojast talvest ja täiendava elektrienergia ülekandevõimsuse avamisest. Majandusseisu paranemisele viitab tööpuuduse vähenemine (2014. aastal töötuse määr 7,4%, 2013. aastal 8,6%). 2015. aastal prognoositakse majanduskasvu kiirenemist. Eesti majandus sõltub väliskeskkonnast ja kaubanduspartnerite käekäigust, Vene-Ukraina konflikt ja kaubanduspiirangute süvenemine võivad ohustada majanduse arengut.

Vedelkütuste hinnad

Brenti toornafta keskmine hind oli 2014. aastal 74,5 €/bbl. Võrreldes 2013. aastaga langes keskmine hind 9,7% (-8,0 €/bbl). 2014. aasta jaanuaris oli Brenti toornafta keskmine hind 80,2 €/bbl, langedes aasta lõpuks hinnatasemele 50,9 €/bbl.

Vedelkütuste hinnad

Keskmine hind		2014	2013	Muutus
Brenti toornafta	€/bbl	74,5	82,5	▼ -9,7%
Kütteõli 1%	€/t	414,5	456,5	▼ -9,2%
Kütteõli 1% crack spread	€/bbl	-9,3	-9,1	▲ +2,2%

Brenti toornafta hindu mõjutas 2014. aastal nõudluse kasvu aeglustumine aasta teises pooles. Selle põhjuseks oli majanduse väljavaadete nõrgenemine eriti Euroopas ja Aasias, suurenenud efektiivsus ja alternatiivkütuste kasutuselevõtt. Geopoliitilised pinged naftatootvates riikides Liibüas ja Iraagis olid teravaimad aasta keskpaigas, mil nafta hind tõusis aasta kõrgeimale tasemele (84,9 €/bbl). Oma mõju oli 2014. aasta kevadel puhkenud Venemaa ja Ukraina vahelisel konfliktil. Hoolimata eelnevast oli naftapakkumine 2014. aastal kõrgem kui aasta tagasi. USA tõusis maailma suurimaks naftatootjaks, importides oluliselt vähem kui varasematel aastatel. Novembris arutasid OPECi riigid toodangumahtude vähendamist, et toetada naftahindu. Kokkuleppeni ei jõutud ja naftahinnad jätkasid aasta lõpus langemist.

Kütteõli keskmine hind (1% väävlisisaldusega) langes 2014. aastal võrreldes aastatagusega 9,2% (-42,1 €/t). Sarnaselt naftahinnaga saavutas kütteõli hind detsembris viimaste aastate madalaima taseme. Aastaga liikus kütteõli hind tasemelt 429,1 €/t jaanuaris hinnale 259,2 €/t detsembris. Brenti toornafta ja sellest toodetud kütteõli hinnavahe iseloomustav *crack spread* oli 2014. aastal eelmise aasta tasemel (+0,2 €/bbl, +2,2%). Aasta esimeses pooles oli hinnavahe laiem kui 2013. aastal, kuid aasta teises pooles kitsam. Kütteõli nõudlus Euroopas ei taastunud, jäädes kuude lõikes valdavalt madalamale kui 2013. aasta samadel perioodidel. Esimesel poolaastal kütteõli hinnad tõusid. I kvartalis toetas hinda ekspordi väljavaadete paranemine, mis soodustas arbitraaživõimalusi Aiasse ja USA idarannikule. Mõju avaldasid ka Ukraina ja Venemaa vahelised sündmused. Aasta teises pooles hakkas kütteõli hind langema, peamiseks põhjuseks riikide majanduste väljavaadete nõrgenemine ja vähene nõudlus Euroopas. Suvekuudel olid arbitraaživõimalused Aiasse piiratud, olukord paranes septembris, kuid halvenes taas oktoobris.

Hinnavahe laienemist piiras sūgisel järeltöötusjaamade hooldustöödest tingitud väiksem toodang.

Vedelkütuste hinnad

Kütteõli ja Brenti toornafta *crack spread*

Kütteõli hinnale avaldas mõju ELi väävlidirektiiv, mille kohaselt SOx heitkoguste kontrolli piirkondades, mille hulka kuuluvad ka Lääne- ja Põhjameri, langes laevakütuste väävlisisalduse piirnorm alates 1. jaanuarist 2015 1% tasemelt 0,1% tasemele. Seetõttu nõudlus laevakütuste segukomponendina kasutatava 1% väävlisisaldusega kütteõli järele kahaneb.

Heitmekvootide hinnad

2014. aasta detsembris arveldatavate CO₂ tuleviku-tehingute hind oli võrreldes 2013. aastaga keskmiselt 27,4% kõrgem. 2014. aasta jooksul hind tõusis, liikudes keskmiselt tasemelt 5,1 €/t jaanuaris keskmisele hinnale 6,8 €/t detsembris.

Alates 2011. aasta keskpaigast kuni 2013. aasta lõpuni langesid heitmekvootide hinnad üle 70% seoses turul valitsenud ülepakkumisega. Ülepakkumise vähendamiseks võttis Euroopa Komisjon 2012. aasta lõpus vastu

Heitmekvootide pakkumine vähenes 2014. aastal 400 mln ühiku võrra.

otsuse lükata 900 mln ühiku heitmekvoodi oksjonile panek aastatelt 2014–2015 aastatele 2019–2020. Heitmekvootide pakkumine vähenes 2014. aastal 400 mln ühiku võrra, millest tule-

nevalt on heitmekvootide hinnad 2013. aasta tasemest mõnevõrra kõrgemal. Veebruari teises pooles saavutas CO₂ heitmekvootide hind 2014. aasta kõrgeima taseme (7,2 €/t). Aasta alguses hakkasid heitmekvootide hinnad edasilükkamise kava ootuses tõusma, kuid langesid I kvartali lõpuks taas madalale tasemele seoses Euroopa elektri-hindade langusega, mille põhjustas soojast talvest tingitud madalam nõudlus.

Kuna heitmekvootide turul valitseb endiselt ülejääk (aastaks 2020 kasvab see 2,6 mld ühikuni), siis planeeritakse 2021. aastal luua turustabiilsusreserv heitmekvootide lisamiseks ja vabastamiseks turult, et hoida turutasakaalu ja vältida hindade pikaajalist langust. Uus ettepanek vajab

CO₂ heitmekvootide hinnad

Keskmine hind		2014	2013	Muutus
CO ₂ 2014 detsember	€/t	6,0	4,7	▲ +27,4%
CO ₂ 2015 detsember	€/t	6,2	4,9	▲ +26,7%

CO₂ heitmekvootide hinnad

Euroopa seadusandjate heakskiitu. Septembris lükati hääletus edasi 2015. aastasse, mis viis CO₂ heitmekvootide hinna langusesse. Sügisel avaldasid mõned ELi riigid soovi kehtestada turustabiilsusreserv neli aastat varem. Eelneva ja keskmisest külmema talve ootuse tõttu tõusid CO₂ heitmekvootide hinnad novembris ja detsembris aasta keskmisest kõrgemale tasemele.

Elektrihinnad

Nord Pool Spoti (NPS) süsteemihind langes 2014. aastal 22,3% (-8,5 €/MWh) võrreldes 2013. aastaga. Elektri-

Elektrihinnad langesid Põhjamaades ja Eestis, kuid tõusid veidi Lätis ja Leedus.

hinnad langesid Põhjamaades ja Eestis, kuid tõusid veidi Lätis ja Leedus. 2013. aasta kõrgem süsteemihind oli mõjutatud sellest, et hüdroressursside tase püsis ajaloolisest mediaantasemest valdavalt madalamal. 2014. aastal oli

Põhjamaade hüdroressursside tase kõrgem kui 2013. aastal (+3,1 protsendipunkti).

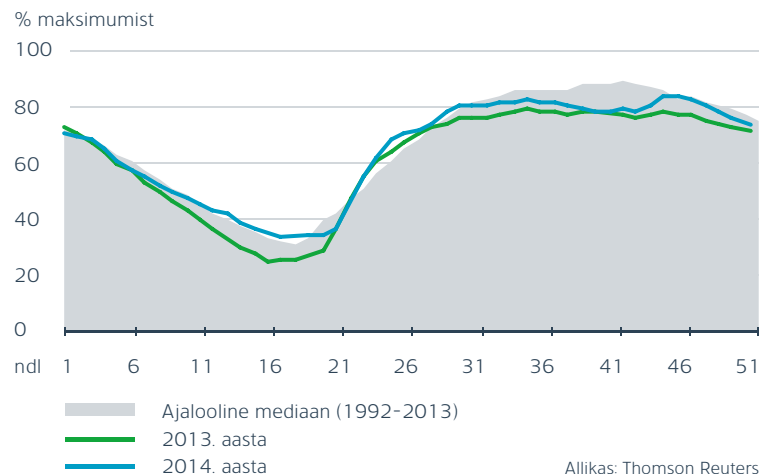
Põhjamaade ja Eesti elektrihinnad 2014. aasta jooksul langesid. Esimesel poolaastal mõjutasid hindu soojemad temperatuurid, soodsad tuuleolud ja hüdroenergia tootmiseks valitsenud head tingimused. 2014. aasta teises pooles olid Põhjamaade ja Eesti elektrihinnad aasta keskmisest kõrgemal tasemel. III kvartalis toimusid Estlink2 merekaabli ja Loviisa tuumajaama hooldustööd ning mitmepäevased rikked riikidevahelistes elektriühendustes. Juulis teostati kogu kuu vältel Estlink2 plaanilisi hooldustöid. Septembris esines tavapärasest enam ülekandevõimsuste piiranguid: 12 päeva oli väljas Estlink1 ning neljal päeval ei toimunud üldse elektrikaubandust Eesti ja Soome vahel Estlink1 ja Estlink2 rikete tõttu. Piirangute tõttu olid juuli ja septembri Eesti keskmised elektrihinnad aasta kõrgeimatel tasemetel.

Soome elektrihind ületas Rootsi hinda 2014. aastal keskmiselt 4,4 €/MWh (2013. aastal 1,7 €/MWh). Ülekandevõimsus

Elektrihinnad NPS elektribörsil

Keskmine hind		2014	2013	Muutus
Süsteemihind	€/MWh	29,6	38,1	▼ -22,3%
Soome	€/MWh	36,0	41,1	▼ -12,5%
Eesti	€/MWh	37,6	43,0	▼ -12,5%
Läti	€/MWh	50,1	48,8	▲ +2,7%
Leedu	€/MWh	50,1	48,8	▲ +2,7%

Põhjamaade hüdroressursside tase

oli jätkuvalt ebapiisav ja riikidevaheline pudelikaelaefekt süvenes 2014. aasta jooksul. Lisaks vähenes II kvartalis koostootmisjaamade toodang ning mais ja juunis mõjutasid elektritootmist hooldustööd Olkiluoto tuumajaamas.

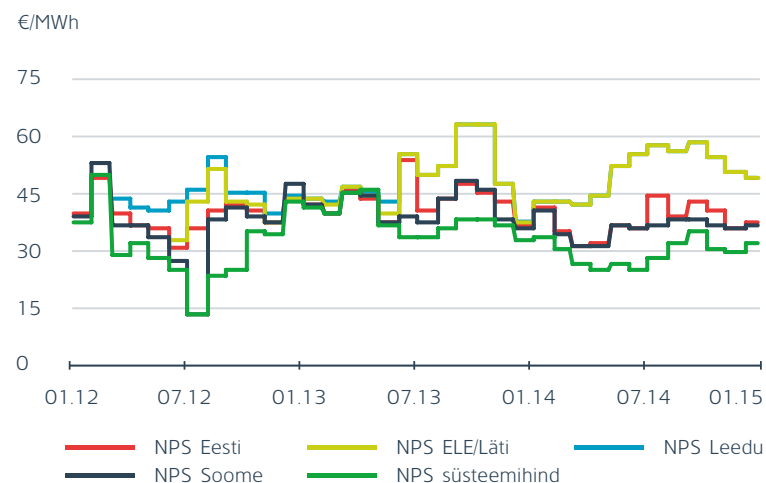

III kvartalis teostati hooldustöid Loviisa tuumajaamas ja esinesid rikked Rootsi ja Soome vahelistes ülekandevõimsustes. Soome elektritoodang ei katnud 2014. aastal sisetarbimise mahtu ja defitsiit kaeti üha kasvava impordiga Rootsist. Soome imporditud elektrienergiast suurenes Rootsi osakaal Venemaa osakaalu vähenemise arvelt (2014. aastal imporditi Rootsist 84%, 2013. aastal 70% elektrienergiast).

Eesti elektri hind oli Soome hinnast 2014. aastal keskmiselt 1,6 €/MWh kõrgem, hinnavahe on võrreldes eelmise aastaga vähenenud 13,5%. 2014. aasta veebruaris valmis Estlink2 merekaabel ja juulis Kiisa avarielektrijaama teine osa. Seetõttu tõusis Eesti ja Soome vaheline ülekandevõimsus mõlemal suunal 1 GW² tasemele. Ülekandevõimsuste lisandumine on veelgi vähendanud Eesti ja Soome hinnaerinevusi – 2014. aastal olid hinnad võrdsed 91% tundidest ja 9% tundidest olid Eesti elektri hinnad kõrgemad (2013. aastal vastavalt 69% ja 22%). I ja II kvartalis oli Eesti elektri hind kõrgem kui Soome hind, sest Soome-Eesti suunal kehtis veel ülekandevõimsuse piirang. III kvartalis oli Eesti elektri hind kõrgem päevadel, mil teostati Estlink2 merekaabli hooldusi ja lisaks tekkisid merekaablite ootamatud rikked. IV kvartalis teostati Estlink1, Estlink2 ja Kiisa avarielektrijaama plaanilisi hooldustöid, esinesid avariid ja katkestused Estlink1 ja Estlink2 töös.

Eesti ja Läti hinnapiirkondade keskmine hinnavahe oli 2014. aastal 12,5 €/MWh, suurenedes eelmise aastaga võrreldes 6,7 €/MWh võrra. Lätis olid keskmised elektri hinnad kõrgemad kui Eestis. Hinnaerinevuste peamiseks põhjuseks on ebapiisavad ülekandevõimsused Eesti ja Läti vahel, mille tulemusel on odava Põhjamaade energia Eestist Läti jõudmine piiratud. Läti ja Leedu kohalik tootmine ei suuda katta sisemaist tarbimisvajadust (2014. aastal kaeti kohaliku toomisega Lätis 69% ja Leedus 28% tarbimisest).

Kuu keskmised elektrienergia hinnad

Allikas: Thomson Reuters

Läti hinnatõusu toetas ka kohalike hüdroreservide madal tase I ja III kvartalis. II kvartalis teostati Lätis liinide, III kvartalis Lätis ja Leedus tootmisüksuste hooldustöid ning hooldusest tekkisid piirangud Valgevene ja Leedu vahelistes ülekandevõimsustes. IV kvartalis esinenud elektriülekanne piirangud olid seotud Läti ja Venemaa elektrivõrkudes teostatud hooldustööde ja liiniriketega. Läti ja Leedu hinnapiirkondades olid elektri hinnad 2014. aastal peaaegu kõikidel tundidel samad (99,6% tundidest).

Alates 2014. aastast oli elektrimüüjatel võimalik Eesti-Läti piiril tekkivate hinnaerinevuste riske piiratud mahuks maandada PTR-instrumentide kaudu (ingl k *Physical Transmission Rights*). 2013. aasta detsembris pandi oksjonile 50 MW 2014. aasta igaks tunniks, iga kuu müüdi lisaks 150 MW võimsust järgmise kuu igaks tunniks, ühe kuu PTRi aasta keskmine hind oli oksjonil 8,1 €/MWh. Turuosalised

² Estlink2 valmimine on lisanud Eesti–Soome ülekandevõimsusele 650 MW, Estlink1 ülekandevõimsus on 350 MW.

avaldasid soovi leida võimalusi piiriülese kauplemisega kaasnevate riskide paremaks maandamiseks pakutavate instrumentide mahu suurendamise ja tähtaegade pikendamise kaudu. 2015. aastal suurenes PTRide maht 450 MW-le³ ning lisandusid kvartalite instrumendid, mis võimaldavad positsioonide hinnariske juhtida kolmes etapis. Alates 2014. aasta lõpust oli võimalik Läti hinnariske sarnaselt paljude teiste NPS hinnapiirkondadega maandada ka Nasdaq OMX Commodities turul.

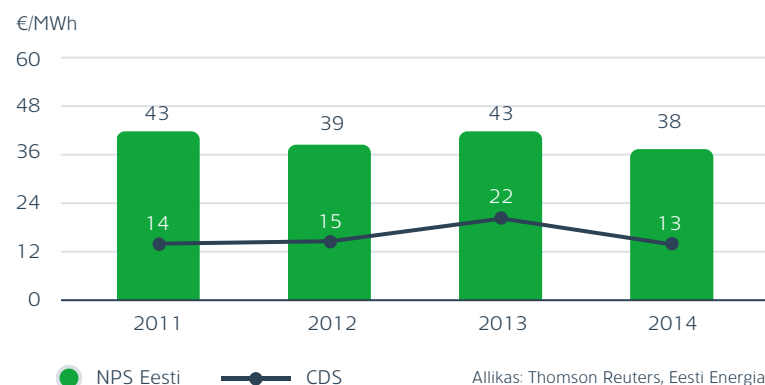
Eesti Energia põlevkivi ja CO₂ kulu vaba marginaal (CDS – ingl k *Clean Dark Spread*) NPS Eesti elektrihinnas oli 2014. aastal 13,5 €/MWh (-8,6 €/MWh, -39,0% võrreldes 2013. aastaga). Erinevalt 2013. aastast, mil *Clean Dark Spread* kasvas tulenevalt NPS Eesti elektrihinna tõusust ja CO₂ heitmekvoodi odavnemisest, mõjutas 2014. aastal näitaja langust NPS Eesti elektrihinna langus (-5,4 €/MWh, -12,5% võrreldes 2013. aastaga) ja CO₂ ja põlevkivi kulude komponendi hinnatõus (mõju -3,3 €/MWh).

Eesti elektriturg on alates 2013. aastast täielikult avatud, kehtivad vabalt kujunevad elektrihinnad.

Eesti elektri jaeturg on alates 2013. aastast täielikult avatud, kehtivad vabalt kujunevad elektrihinnad. Läti ja Leedu elektriturud olid 2014. aastal avatud osaliselt. Kõik ettevõtted

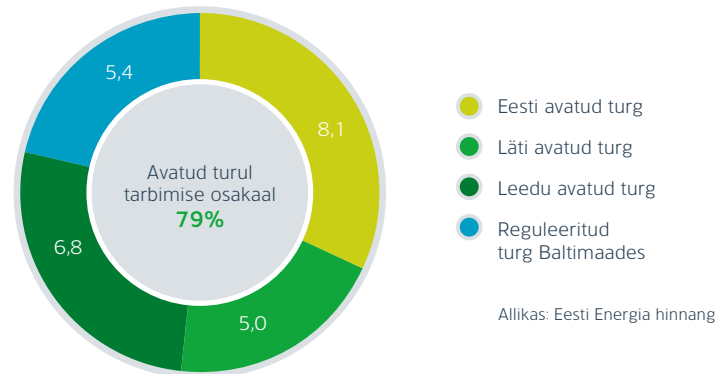
ostsid Lätis ja Leedus elektrit avatud turult, kuid kodutarbijatel avatud turult ostmise kohustust ei olnud. Eelistati reguleeritud hinnaga elektrit, mis oli avatud turu elektrihinnast odavam. Hinnanguliselt oli 2014. aastal Läti elektriturg avatud 70% ja Leedu elektriturg 67% ulatuses (mõõdetud tarbimismahu alusel). Läti elektriturg avati täielikult 2015. aasta alguses.

Eesti Energia *Clean Dark Spread (CDS)* NPS Eesti elektrihinnas

Baltimaade elektritarbimine 2014

TWh

³ Aastaoksjon 200 MW, kvartali oksjon 100 MW ja kuu oksjon 150 MW.

1949

Raine Pajo

Eesti Energia juhatuse liige

„Eesti Energia tähistab 65 aasta möödumist oma elektri tootmise alustamisest, kui 22. jaanuaril 1949. aastal käivitati Kohtla-Järvel soojuselektrijaam. Elektri tootmist alustati ühe katlaga, mille võimsus oli 12 MW. Tänapäeval on Eesti Energial tootmisvõimsusi umbes 160 korda rohkem ehk ligi 2000 MW.”

1944

SÜGISEKS OLI ELEKTRI-
GENERAATORITE
VÕIMSUSEST EESTIS
JÄRELE JÄÄNUD VAID
38% JA VEETURBIINIDE
VÕIMSUSEST
KÕIGEST 16%.

1945

PÜSSIS JA KIVIÖLIS
VÕETI KASUTUSELE
RONGJÕUJAAMAD,
ET SÕJAJÄRGSET EESTIT
ELEKTRIENERGIAGA
VARUSTADA.

1951

VALMIS ESIMENE
110 KV KÕRGE-
PINGELIIN
AHTME-TALLINN.

1953

VALMISID
AHTME-TARTU 110 KV
KÕRGEPIINGELIIN
JA TARTU ALAJAAM.

1949

ALUSTAS TÖÖD
KOHTLA-JÄRVE
SOOJUS-
ELEKTRIAAM*

See oli Eesti Energia
esimene elektrijaam,
mis projekteeriti
ja ehitati pärast sõda.

Kohtla-Järve soojus-
elektrijaama valmimisega sai
Eestis alguse kaugküte.

Esimesena Eestis tootis
Kohtla-Järve soojuselektrijaam
auru ja kuuma vett linna
ettevõtete ja elanike tarbeks.

Kohtla-Järve soojuselektrijaamas
võeti esimest korda kasutusele
tol ajal uudne põlevkivi toimpõletustehnoloogia,
mis on laialt kasutuses praeguseni.

Majandustulemused

Kontserni müügitulud ja EBITDA

2014. majandusaasta müügitulud olid 880,0 mln eurot (võrreldes eelmise aastaga -8,9%, -86,4 mln eurot), EBITDA 312,3 mln eurot (+0,6%, +1,8 mln eurot), ärikasum 186,1 mln eurot (+6,0%, +10,6 mln eurot) ja puhaskasum 159,3 mln eurot (-0,1%, -0,2 mln eurot).

Kontserni müügitulude langus tulenes peamiselt madalamast elektrienergia müügitulust, mille põhjuseks oli müügitulu vähenemine.

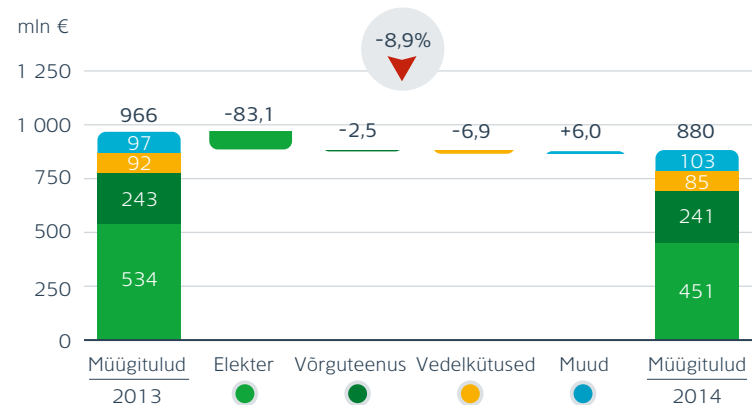
Kontserni EBITDA vähenemine oli enim tingitud elektrienergia müügitulu langusest (elektri EBITDA langes 17,1%, -24,9 mln eurot).

Võrguteenuse EBITDA suurenes 9,6%, +8,5 mln eurot tulenevalt peamiselt müügitulude paranemisest ja võrguteenuse püsikulude vähenemisest.

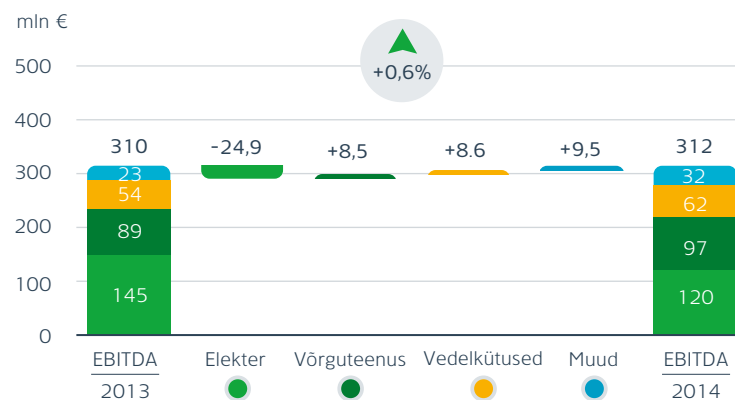
Vedelkütuste EBITDA suurenes 16,0%, +8,6 mln eurot seoses kasvanud müügitulu ning tulevaste perioodide tuletootmisinstrumentide ümberhindlusega.

Kontserni muude toodete ja teenuste EBITDA suurenes 41,6%, +9,5 mln eurot seoses peamiselt soojuste ja põlevkivi EBITDA kasvuga.

Kontserni müügitulude jagunemine ja muutus

Kontserni EBITDA jagunemine ja muutus

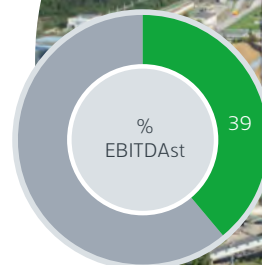
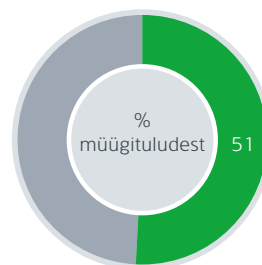

Elektrienergia

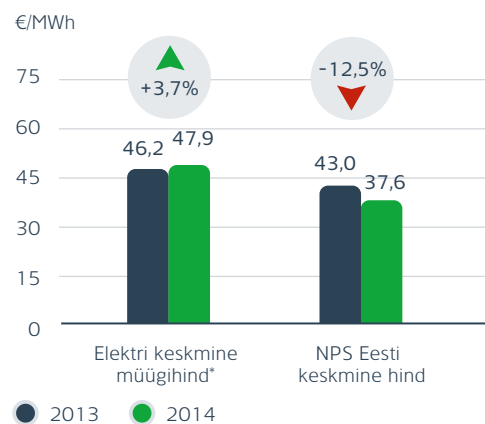
Elektrienergia müügitulu oli 451,0 mln eurot (-15,6%, -83,1 mln eurot). Eesti Energia müüs 2014. aastal 9 137 GWh elektrienergiat (-19,6%, -2 231 GWh). Elektri jaemüük moodustas sellest 6 012 GWh (-15,3%, -1 085 GWh) ja elektri hulгимüük 3 125 GWh (-26,8%, -1 146 GWh). Keskmiseks elektri müügihinnaks (v.a taastuvenergia toetused, koos tuludega riskimaandamis- tehingutest) kujunes 47,9 €/MWh (+3,7%, +1,7 €/MWh).

Elektri müügiimaht langes peamiselt jaeturu vähenenud turuosa ja elektri väiksema tootmisvõimekuse koosmõjul, mistõttu ei olnud võimalik vähenenud jaemüügi koguse võrra elektrienergia börsile müüki suurendada. Mõnevõrra avaldasid elektri tootmisele (ja müügile) mõju ka madalad turuhinnad, eriti aasta alguses.

Elektrienergia osa kontserni müügituludes ja EBITDAs

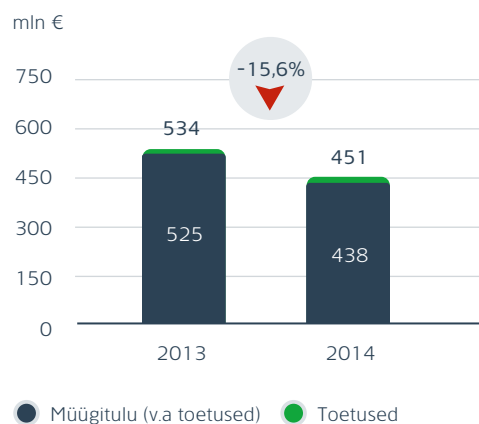

Elektri keskmine müügihind

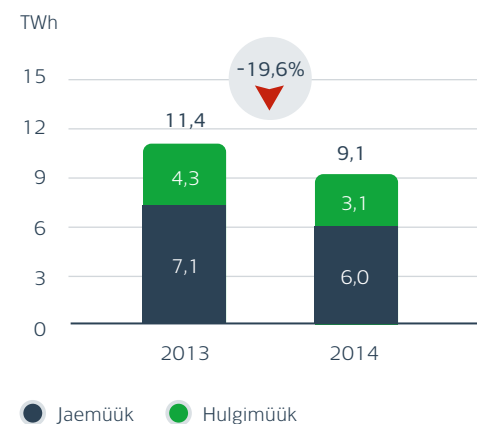

* v.a taastuvenergia toetused

Elektri müügitulu

Elektri müügiimaht

Elektri hulgemüügi väiksem maht eelmise aastaga võrreldes (-26,8%, -1 146 GWh) tuleneb peamiselt raamatupidamislikust mõjust seoses elektri müügi ja ostu koguste saldeerimise põhimõtete muutusega 2013. aastal⁴.

Elektri jaemüügi mahtude vähenemine tuleneb peamiselt Eesti Energia turuosa vähenemisest Eesti elektriturul. Klientide tarbitud elektrienergia mahtude järgi oli Eesti Energia turuosa 2014. aastal Eestis 59% (-12 protsendipunkti võrreldes eelmise aastaga). Turuosa vähenemine peamiselt suurl klientide segmendis on tulenenud konkurentide aktiivsest tegevusest turul.

Sõltumata turuosa vähenemisest on Eesti Energia endiselt suurima klientide arvu ja turuosaga elektrimüüja Eestis. Eesti Energialt elektrit ostvate klientide tarbimiskohtade

Sõltumata turuosa vähenemisest on Eesti Energia endiselt suurima klientide arvu ja turuosaga elektrimüüja Eestis.

arv oli 01.01.2015 seisuga ligikaudu 458 400. Võrreldes 01.01.2014 seisuga tarbimiskohtade arv mõnevõrra suurenes (+1%, +4 300). Kui I poolaastal vähenes tarbimiskohtade arv

peamiselt koduklientide hulgas, siis II poolaastal suurenes seoses peamiselt kohalike omavalitsuste korraldatud hangete võitudega. Lisaks lepingulistele klientidele müüs Eesti Energia elektrit üldteenusena Elektrilevi klientidele. Üldteenuse tarbimiskohtade arv oli 2014. aasta jooksul langustrendis. Üldteenust tarbiti 2014. aastalõpu seisuga ligikaudu 104 300 tarbimiskohas. 2014. aastal vähenes üldteenusel elektrit tarbivate tarbimiskohtade arv 11% (-13 000) võrreldes 2013. aasta lõpu seisuga.

Elektrilepingute pikendamise perioodid langevad suuremas osas aasta keskpaigale ja lõppu, sest turu avanemisel 2013. aastal sõlmiti valdavalt kuue kuu ja ühe aasta pikuseid lepinguid. 2014. aasta suvel pikenes 98% Eesti Energia lõppema pidanud elektrilepingutest, aasta lõpus 99%. Lepingute sõlmimisel eelistavad kliendid jätkuvalt fikseeritud hinnaga pakette.

Eesti Energia tegutseb Lätis ja Leedus Enefiti kaubamärgi all. 2014. aastal esinesid hinnaerinevused Eesti ning Läti ja Leedu hinnapiirkondade vahel. Kuna Eesti Energial Lätis ja Leedus olulises mahus elektritootmine puudub, siis tuleb fikseeritud hinnaga müügilepingute täitmiseks osta elektrit börsilt. Läti hinnapiirkonnas on see sageli kallim, võrreldes kontserni elektrijaamade saavutatud müügihinnaga Eesti hinnapiirkonnas. Eesti ja Läti piirkondade hinna vahe tõttu on Eesti Energia kandnud 2014. aastal kulu 22,3 mln eurot (+67,4%, +9,0 mln eurot). Alates 2014. aasta I kvartalist oleme suutnud Lätis edukalt müüa börsihinnaga indekseeritud elektritootmeid, II kvartalis alustati samade toodete eduka müügiga ka Leedus. Eesti Energia fikseeritud hinnaga lepingute maht Lätis ja Leedus on aasta jooksul pidevalt vähenenud, jõudes 2014. aasta lõpus tasemeni 813 GWh.

2014. aasta lõpuks oli Eesti Energial Lätis ja Leedus ligikaudu 12 700 tarbimiskohta (-33,0%, -6 300 võrreldes eelmise aastaga). Tarbimiskohtade arvu mõjutas oluliselt fikseeritud hinnaga lepingute müügi lõpetamine. Eesti Energia turuosa Lätis ja Leedus oli 2014. aastal vastavalt 15% ja 7%, vähenedes eelmise aastaga võrreldes vastavalt 2,0 ja 1,9 protsendipunkti võrra.

2014. aastal tootis kontsern kokku 9 687 GWh elektrienergiat (-8,3%, -874 GWh). Elektritoodangut

⁴Läti ja Leedu hinnapiirkondades ostetud elektrienergia koguseid saldeeritakse samal tunnil Eesti piirkonnas müüdüd elektrienergia kogustega alates 2013. aasta juunist. Kui muudetud saldeerimispõhimõtet oleks rakendatud 2013. aasta algusest, oleks kontserni elektrienergia müük ja ost olnud 2013. aastal 862 GWh võrra väiksemad.

vähendasid peamiselt suurem remondivajadus ning maksimaalse võimsuse tootmispiirangud Narva Elektri jaamades – tootmisvõimekus vähenes kokku 0,8 TWh võrra. Lisaks mõjutasid elektritootmist erakordselt madalad elektri turuhinnad, eriti veebruaris, märtsis ja aprillis.

Taastuvatest allikatest toodeti 2014. aastal 297,4 GWh (+13,2%, +34,7 GWh) elektrienergiat. Taastuvenergia toodangu kasv on tingitud peamiselt biomassi põletamisest Eesti Energia Balti elektri jaamas tulenevalt piiratud mahus konkurentsivõimelise hinnaga kütuse ostmisest (biomassist toodetud elektrienergia maht suurenes 89,5%, +28,4 GWh). Lisaks on kasvanud taastuvenergia toodang biolagunevatest jäätmetest Iru elektri jaamas (+100,8%, +10,4 GWh). Taastuvenergia ja töhusa koostootmise toetust saime kokku 13,2 mln eurot (+47,3%, +4,2 mln eurot). Taastuvatest allikatest toodeti enim elektrienergiat tuuleparkides (195,2 GWh, -2,5%, -5,0 GWh).

Elektri toote peamised näitajad

		2014	2013
Põhivarade tootlus*	%	10,3	14,2
Elektri EBITDA	€/MWh	13,2	12,8

* välja arvatud tootmisvarade allahindlused 2012. aasta detsembris ja 2013. aasta detsembris

2014. aasta EBITDA elektrimüügist oli 120,4 mln eurot (-17,1%, -24,9 mln eurot).

Marginaali muutuse mõju kasumlikkusele oli kokku -48,2 mln eurot. Madalam elektri börsihind tõi kaasa langenud keskmise hulgimüügihinna (-4,5 €/MWh). Keskmine elektri müügihind (v.a taastuvenergia toetused ja tuletistehtingute tulud) langes 2,5 €/MWh. Müügihinna languse

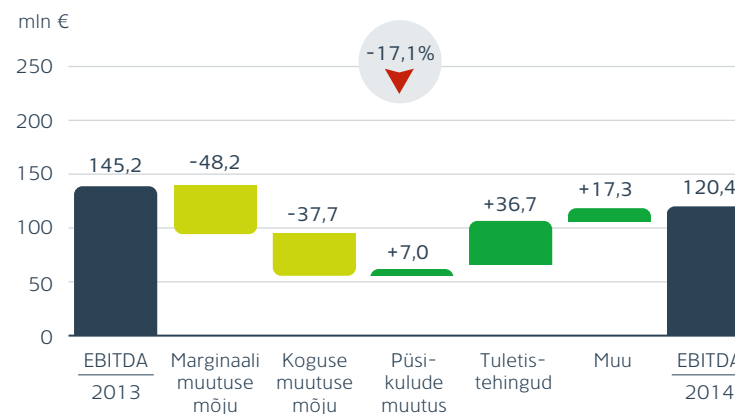
mõju kasumlikkusele oli -24,0 mln eurot. Keskmine muutuvkulu suurenes 3,2 €/MWh tulenevalt peamiselt kõrgematest keskkonnatasude tariifidest ja CO₂ hinnast. Jaemüügi kasumlikkus paranes tänu müügi marginaali kasvule Eestis, hoolimata piiriületuskulude suurenemisest.

Elektri müügi mahu langus tingis EBITDA vähenemise 37,7 mln euro võrra. Elektritoodangut vähendas peamiselt madalam tootmisvõimekus võrreldes eelmise aastaga.

Püsikulude muutuse mõju elektri EBITDA-le oli +7,0 mln eurot. Laovarude muutusest arvestatud püsikulude komponendi mõju EBITDA-le oli +4,1 mln eurot, põlevkivi laovarude vähenemine oli 2014. aastal väiksem. Pea-kontoris ja jaeäri ettevõtetes vähenesid tööjõu- ja IT-kulud, mille tõusu 2013. aastal tingis elektri vabaturule üleminek.

Realiseeritud tuletistehtingute mõju elektri EBITDA-le oli +36,7 mln eurot. Muud mõjud (+17,3 mln eurot) olid seotud peamiselt Läti ja Leedu elektri portfelli eraldise vähendamisega 2014. aastal (mõju +15,1 mln eurot).

Elektrienergia EBITDA muutus

Võrguteenused

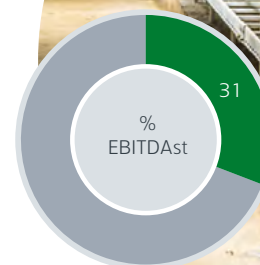
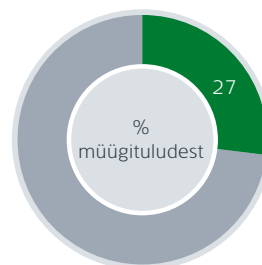
Võrguteenuse müügitulu oli 240,7 mln eurot (-1,0%, -2,5 mln eurot). 2014. aasta võrguteenuse müügimaht oli 6 294 GWh (+0,2%, +14,3 GWh), mis on suurem kui 2013. aastal.

Võrguteenuse müügimahtu mõjutas aasta alguse tavapärasest soojem välistemperatuur, mis vähendas elektritarbimist. 2014. aasta viimases kvartalis olid õhutemperatuurid tavapärasest külmemad. Kokkuvõttes võrguteenuse müügimaht mõnevõrra suurenes.

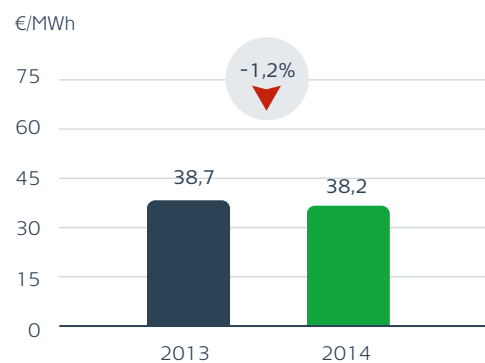
Võrgukaod olid 381 GWh ehk 5,5% (eelmisel aastal 359 GWh ehk 5,2%).

Keskmine võrguteenuse hind oli 2014. aastal 38,2 €/MWh (-1,2%, -0,5 €/MWh). Võrguteenuse müügihinda mõjutavad

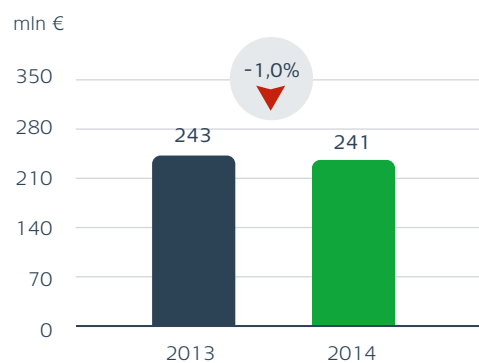
Võrguteenuste osa kontserni müügituludes ja EBITDAs

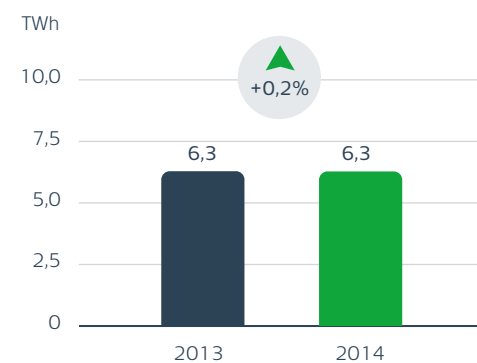
Võrguteenuse keskmine müügihind

Võrguteenuse müügitulu

Võrguteenuse müügimaht

regulaarsed hinnakorrektsioonid ja võrguteenuse tarbimise struktuur. 2013. aasta augustis toimus hinnakorrektsioon, kuna vähenes Konkurentsiameti poolt võrguettevõtjatele lubatud tootluse määr. Lisaks alanes võrgutasu alates 2014. aasta aprillist, võrguteenuse hinnas vähenes mittekontrolitav kulu (langes Eleringilt ostetava võrguteenuse hind).

Võrreldes eelmise aastaga on elektrikatkestuste näitajad oluliselt paranenud. Riketest tingitud elektrikatkestuste keskmine kestus oli 131 minutit, sh tormi mõju 29 minutit (2013. aastal 413 minutit, sh tormi mõju 269 minutit). Plaaniliste katkestuste keskmine kestus oli 67 minutit (2013. aastal 93 minutit). Teatud mõju elektrikatkestuste vähenemisele avaldab madalpingevõrgus tavaliste õhuliinide asendamine ilmastikukindlate liinidega. Lisaks mõjutab rikete arvu oluliselt ilmastik.

Võrguteenuse toote peamised näitajad

		2014	2013
Põhivarade tootlus	%	6,4	5,9
Võrgukaod	GWh	381,0	358,6
SAIFI	indeks	0,1	0,2
SAIDI (plaaniline)	indeks	66,7	93,4
SAIDI (plaaniväline)	indeks	131,2	413,2
Korrigeeritud RAB	mln €	685,5	636,6

2014. aasta EBITDA võrguteenuse müügist oli 97,3 mln eurot (+9,6%, +8,5 mln eurot).

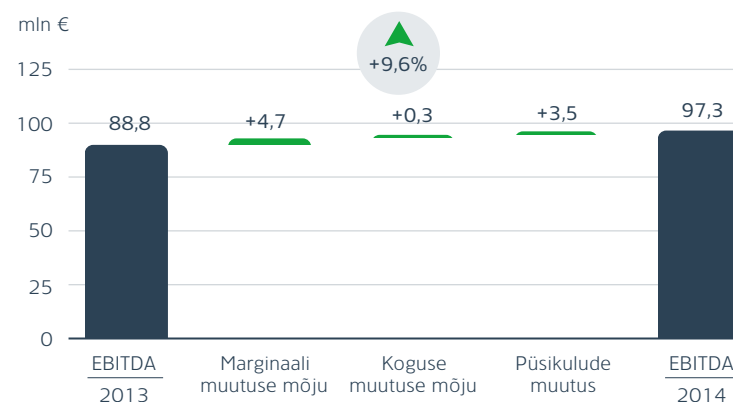
Marginaali kasv suurendas võrguteenuse kasumlikkust 4,7 mln eurot. Võrguteenuse keskmine müügihind langes

0,5 €/MWh, müügihinna languse mõju kasumlikkusele oli -2,3 mln eurot. Müügihinna vähenemise kaalusid üles madalamad ülekandekulud (mõju +2,9 mln eurot) ning vähenenud kaoenergia kulud (mõju +3,1 mln eurot). Kaoenergia kulud vähenesid seoses elektri börsihinna langusega.

Tänu müügikoguse kasvule (+0,2%) suurenes võrguteenuse EBITDA 0,3 mln euro võrra.

Võrguteenuse püsikulud vähenesid (mõju +3,5 mln eurot). Püsikulude vähenemine on seotud peamiselt kontserni kesksete osakondade tööjõu- ja muude püsikulude vähenemisega (mõju +2,6 mln eurot). Mõnevõrra vähenesid ka jaotusvõrguettevõtte Elektrilevi püsikulud, kuna tormist põhjustatud võrgurikete maht oli 2014. aastal väiksem.

Võrguteenuse EBITDA muutus

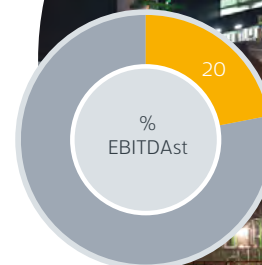
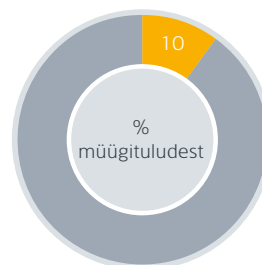

Vedelkütused

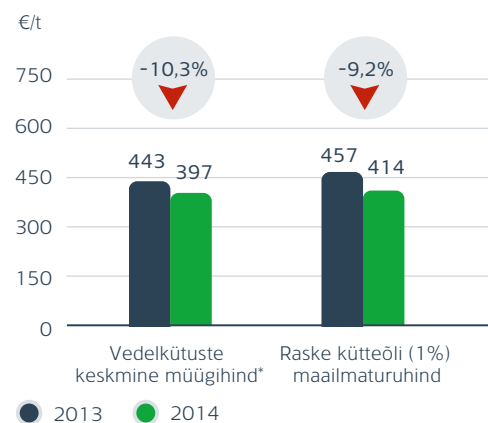
Vedelkütuste müügitulu oli 85,3 mln eurot (-7,4%, -6,9 mln eurot). Eesti Energia müüs 2014. aastal 230,7 tuh tonni vedelkütuseid (+10,8%, +22,6 tuh tonni). Müügi- mahtu suurendas Enefit280 õlitehase panus kontserni õlitoodangusse.

Vedelkütuste müügitulu vähenes peamiselt seoses Enefit280 õlitehase ehitusega seotud nõudega (mõju müügituludele -6,3 mln eurot). Kontserni müügitulud vähenesid seoses Enefit280 õlitehase ehitusega seotud grupivälise nõude tühistamisega tulenevalt vaidluse lahendamisest õlitehase ehitajaga. Vedelkütuste EBITDA-le kanne mõju ei avalda seoses vastavate kulude kapitaliseerimisega.

Vedelkütuste osa kontserni müügituludes ja EBITDAs

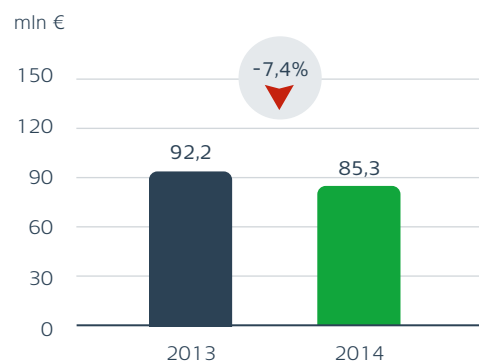
Vedelkütuste keskmine müügihind

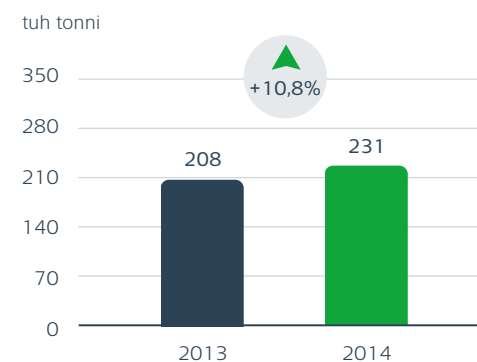
● 2013 ● 2014

*v.a Enefit280 õlitehase ehitusega seotud nõude tühistamise mõju

Vedelkütuste müügitulu

Vedelkütuste müügi maht

Vedelkütuste 2014. aasta keskmine müügihind⁵ oli 397,3 €/t (-10,3%, -45,7 €/t). Vedelkütuste keskmine müügihind langes 2014. aastal rohkem kui võrdlustoote, raske kütteõli, maailmaturu hind. Võrdlushinnast suurem hinnalangus tuleneb tehingute jaotusest 2014. aastal, mil rohkem vedelkütuseid müüdi aasta teises pooles. 2014. aasta teises pooles leidis aset ka kütuste maailmaturu hindade langus.

Keskmi müügihinda toetas tuletistehingute tulu müügihinnas 46,7 €/t (+38,6 €/t, +472,3%), kogusummas 10,8 mln eurot. Tuletistehingute mõju arvestamata oli vedelkütuste keskmine müügihind 350,6 €/t (-84,3 €/t, -19,4%).

Kontserni vedelkütuste toodang ulatus 2014. aastal 265,3 tuh tonnini (+24,2%, +51,6 tuh tonni). Toodang kasvas nii Eesti Energia vanemas õliteshas seoses tootmisprotsesside optimeerimisega ja seadme töökindluse suurendamisega kui ka uues Enefit280 õliteshas, mille panus õlitoodangu kasvu oli +44,3 tuh tonni.

Vedelkütuste toote peamised näitajad

		2014	2013
Põhivarade tootlus	%	26,4	47,0
Vedelkütuste EBITDA	€/t	269,5	257,4

2014. aasta EBITDA vedelkütuste müügist oli 62,2 mln eurot (+16,0%, +8,6 mln eurot).

Marginaali muutuse mõju kasumlikkusele oli kokku -20,0 mln eurot. Vedelkütuste müügi marginaal vähenes

eelmise aastaga võrreldes 86,8 €/t peamiselt tulenevalt madalamast keskmisest müügihinnast (v.a tuletistehingute tulud), mis langes 84,3 €/t. Hinna languse mõju kasumlikkusele oli -19,4 mln eurot. Vedelkütuste muutuvkulude suurenemise mõju kasumlikkusele oli -0,6 mln eurot.

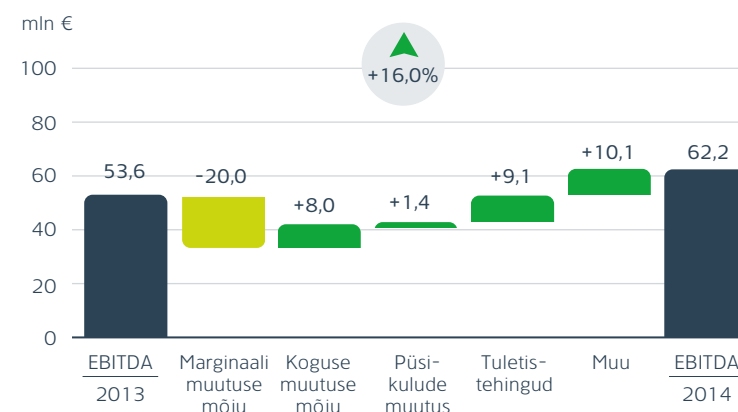
Vedelkütuste müügi mahu kasvu mõju EBITDA-le oli +8,0 mln eurot, müügi maht kasvas 10,8%.

Püsikulude muutuse mõju oli +1,4 mln eurot tulenevalt peamiselt laovarude muutusest arvestatud püsikulude komponendist.

Aruandeperioodil suurenes tulu vedelkütuste tuletistehingutest 9,1 mln euro võrra.

Muu mõju EBITDA-le kokku oli +10,1 mln eurot. Tulevaste perioodide tuletisinstrumentide ümberhindlus suurendas vedelkütuste EBITDA-t 10,2 mln euro võrra.

Vedelkütuste EBITDA muutus

⁵ Keskmises müügihinnas ei kajastata Enefit280 õliteshas ehitusega seotud nõude tühistamise mõju summas -6,3 mln eurot

Muud tooted ja teenused

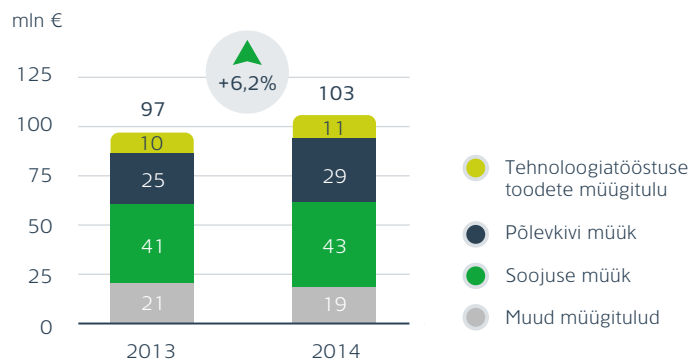
Eesti Energia müügitulud muude toodete ja teenuste müügist olid 2014. aastal 103,0 mln eurot (+6,2%, +6,0 mln eurot).

Muude toodete ja teenuste EBITDA oli 2014. aastal 32,4 mln eurot (+41,6%, +9,5 mln eurot).

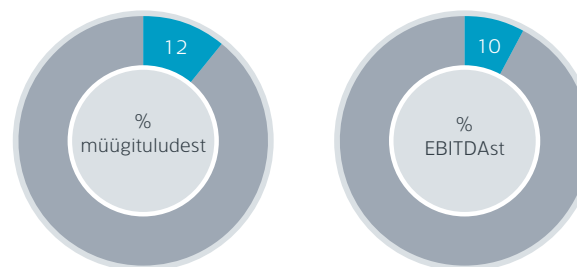
Soojuse müügitulu suurenes 5,6%, +2,3 mln eurot, müügi-maht suurenes 4,1%, +41,9 GWh, mõnevõrra suurenes ka keskmine hind. Soojuse EBITDA kasvas 5,8 mln eurot (+103,7%). Soojuse kasumlikkuse kasv tuleneb peamiselt soodsamate kütuste kasutamise osakaalu suurenemisest – 2014. aastal suurenes soojuse tootmiseks kasutatud jäätmete kogus üle 20%, maagaasi kasutus vähenes.

Põlevkivi müügitulud kasvasid 3,8 mln eurot (+15,1%). Põlevkivi müügi-maht vähenes (-5,9%, -52,3 tuh t). Põlevkivi EBITDA suurenes 3,6 mln eurot (+42,0%).

Muude toodete ja teenuste müügitulude jagunemine

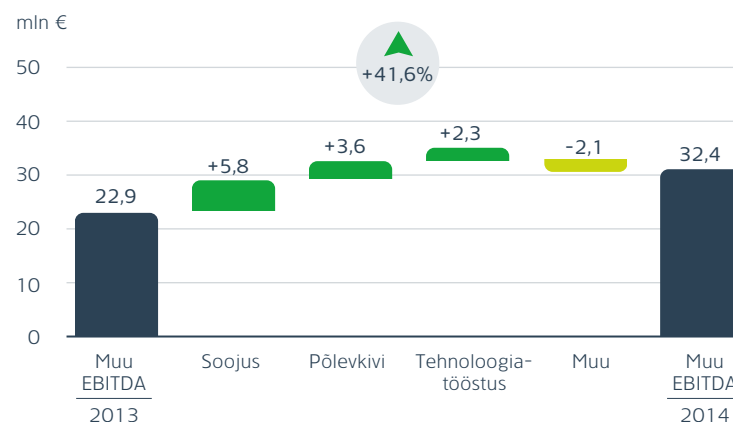
Muude toodete ja teenuste osa kontserni müügituludes ja EBITDAs

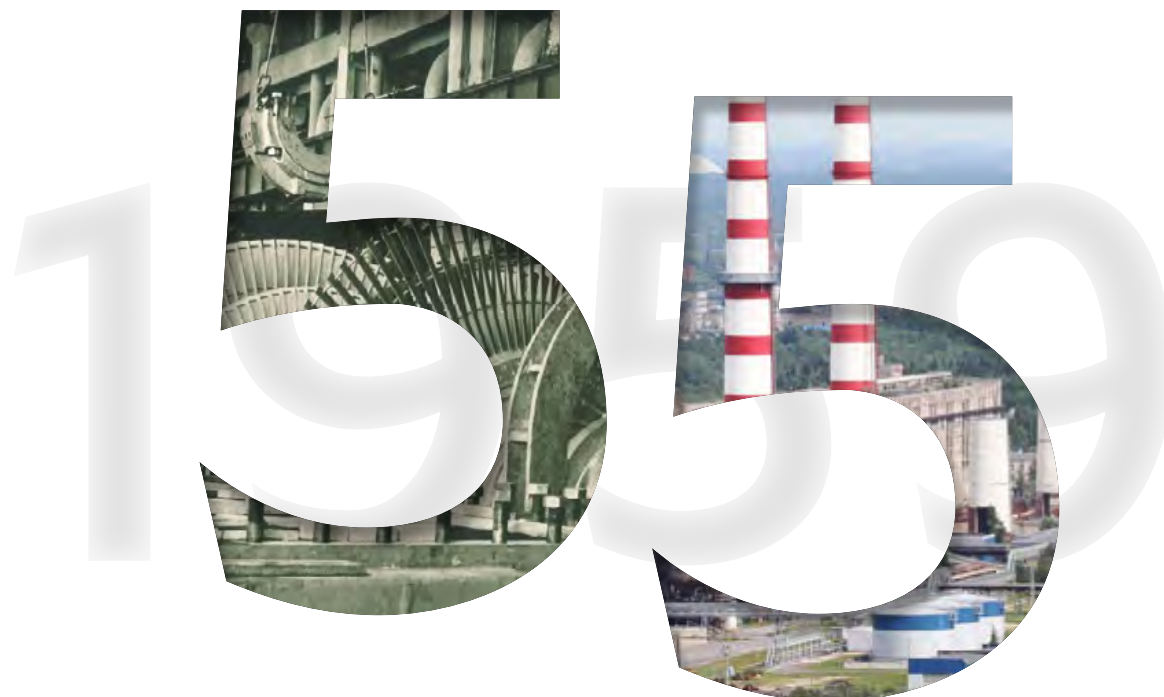
Tehnoloogiatööstuse toodete müügitulu kasvas 1,2 mln eurot (+11,6%). Tehnologiatööstuse toodete EBITDA kasvas 2,3 mln eurot.

Muud müügitulud vähenesid 1,3 mln eurot (-6,2%). Muude müügitulude hulgas on suurenenud maagaasi müügist teenitud müügitulude maht (+2,5 mln eurot). Müügitulud vanametalli müügist vähenesid (-21,0%, -1,9 mln eurot). Muude tegevustega seotud EBITDA vähenes kokku 2,1 mln eurot.

Muude toodete ja teenuste EBITDA muutus

Tõnu Aas

Eesti Energia Narva Elektrihamade
juhatuse liige

*„Balti elektriham tåhistas 2014. aastal 55 aasta juubelit.
30. detsembril 1959 alustas tööd Balti elektrihami esimene
energiaplokk – algas suurenergeetika ajajärk.“*

Kuigi osa vanadest Balti elektrijaama plokkidest on tänaseks töö lõpetanud ja demonteeritud, toodetakse jaamas elektrit praeguseni.

Balti elektrijaamas on kolm energiaplokki, sh üks 2004. aastal ehitatud keevkihttehnoloogial põhinev koostootmisplokk, kus põlevkivi kõrval on võimalik kasutada ka biokütust.

1953

KIVIÖLIS ALUSTAS TÖÖD UTMISSSEADMEL UTT-200 TÖÖTAV PÕLEVKIVIÖLI TEHAS.

1955

AASTAL VALMIS AHTME-NARVA-LENINGRADI 110 kV TRANSIITLIIN. Sellega ühendati Eesti ja Leningradi piirkonna elektrisüsteemid.

1959

ALUSTAS TÖÖD BALTII ELEKTRIIJAAM

Balti elektrijaam oli maailma esimene suurevõimsuseline kõrgrõhuelektrijaam, mis põletas madala kvaliteediga ja suure tuhasisaldusega kütust ehk põlevkivi.

Balti elektrijaama esimese ploki võimsus oli 100 MW. Elektrijaama maksimaalseks võimsuseks oli 1 430 MW.

1962

PINGESTATAKSE ESIMENE 330 kV KÕRGEPIINGELIIN BALTII ELEKTRIIJAAMA JA RIIA (Valmiera-Salaspiils) VAHEL.

1964

SAAREMAA ÜHENDATAKSE 35 kV MEREKAABLI ABIL EESTI MANDRIOSA ELEKTRII-VÕRGUGA.

Rahavood

2014. aasta äritegevuse rahavood olid 228,2 mln eurot. Teenitud EBITDAga (312,3 mln eurot) võrreldes kujunesid äritegevuse rahavood 2014. aastal 26,9% ehk 84,1 mln euro võrra madalamaks.

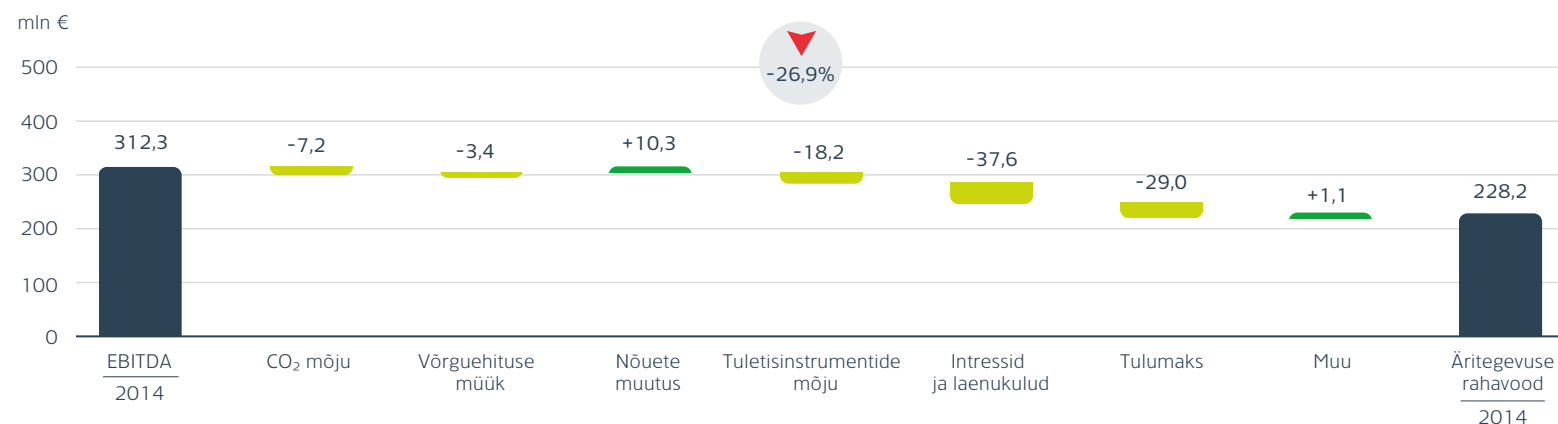
Võrreldes kontserni EBITDAga (312,3 mln eurot), suurendas äritegevuse rahavoogu raha vabanemine nõuete alt kokku summas 10,3 mln eurot. Tulevaste perioodide tuletisinstrumentide ümberhindluse mitterahaline kasum

oli 18,2 mln eurot, mille tõttu kujunes äritegevuse rahavoog EBITDAga võrreldes väiksemaks. Makstud intresside ja laenukulude ning tulumaksu mõju oli vastavalt -37,6 ja -29,0 mln eurot.

Seoses CO₂ heitmekvootide väljaostuga kujunesid äritegevuse rahavood EBITDAst väiksemaks 7,2 mln euro võrra. Võrguehituse tütarettevõtte müügist teeniti kasumit 3,4 mln eurot (kajastub investeerimise rahavoogudes).

Muud mõjud (+1,1 mln eurot) tulenesid laovarude suurenemisest (mõju kokku -1,7 mln eurot, sh põlevkiviõli laovarude suurenemise mõju -1,2 mln eurot) ning muudest väiksematest teguritest (mõju +2,9 mln eurot).

Äritegevuse rahavoo kujunemine alates ärikasumist enne kulumit

Võrreldes eelmise aastaga langesid äritegevuse rahavood 6,7% (-16,4 mln eurot).

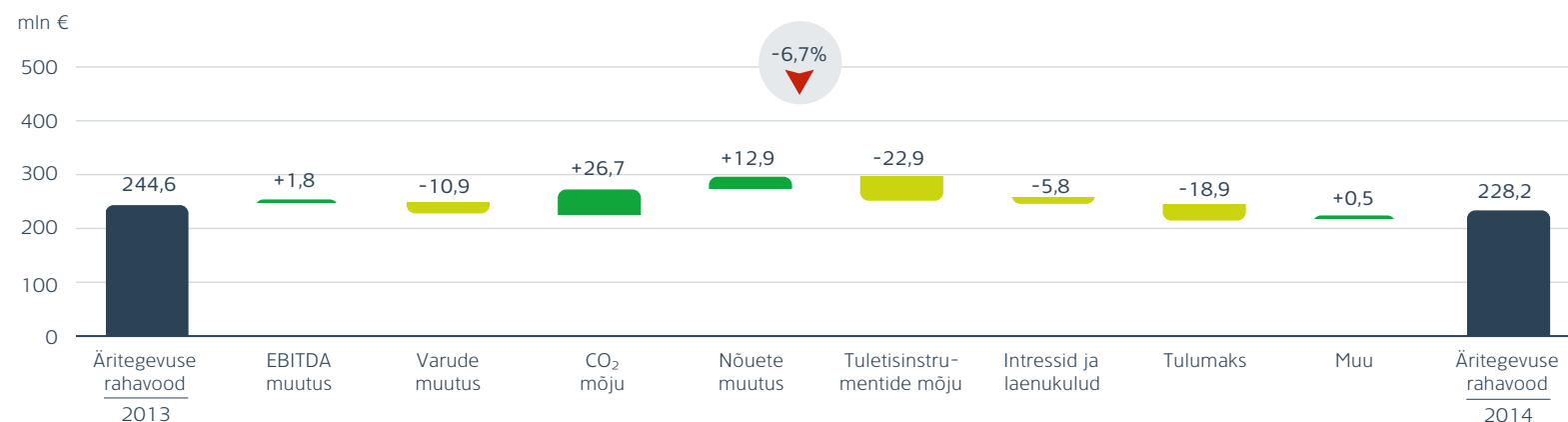
Äritegevuse rahavooge toetas positiivne CO₂ heitme-kvootide mõju (+26,7 mln eurot) seoses CO₂ heitme-kvootide tulevikutehingutega seotud arvel-dustega. Nõuete muutuse mõju oli +12,9 mln eurot seoses raha vabanemisega elektri ja võrguteenusega seotud nõuetest. Tuletisinstrumentide negatiivse mõju (-22,9 mln eurot) põhjustas suurem tulevaste perioodide tuletisinstrumentide ümberhindluse mitterahaline kasum 2014. aastal (18,2 mln eurot), 2013. aastal kajastus mitte-raline kahjum summas 4,7 mln eurot.

Tasutud intressid ja laenukulud ning tulumaks kujune-sid 2014. aastal vastavalt 5,8 ja 18,9 mln euro võrra suuremaks.

Varude muutuse mõju (-10,9 mln eurot) on seotud suurema põlevkivi laovarude kasutamisega võrreldes eelmise aastaga.

Muud mõjud äritegevuse rahavoole (+0,5 mln eurot) tule-nesid peamiselt Võrguehituse tütarettevõtja müügist (mõju -3,4 mln eurot) ning sellest, et põhivara müügist teenitud kasum võrreldes 2013. aastaga vähenes (mõju +3,6 mln eurot).

Äritegevuse rahavoo muutus võrreldes eelmise aastaga

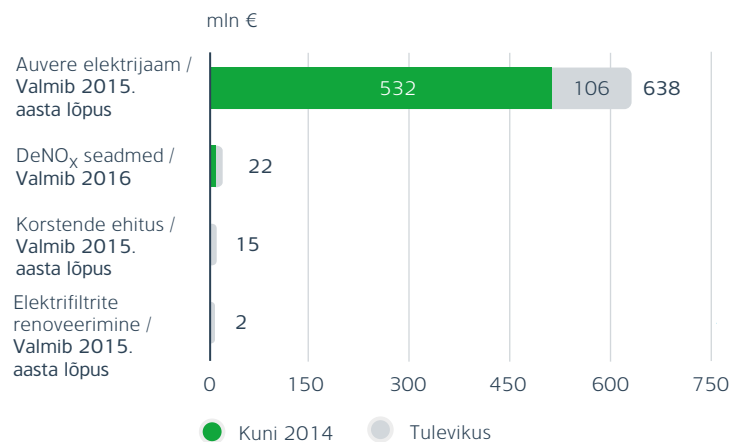

Investeeringimine

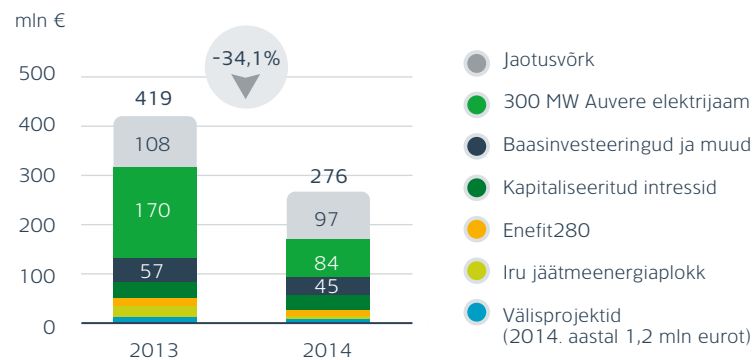
Kontsern investeeris 2014. aastal 275,9 mln eurot (-34,1%, -143,0 mln eurot).

Investeeringute maht on võrreldes eelmise aastaga vähenenud osaliselt seoses Iru elektriijaama jäätmeploki ja arvukate Auvere elektriijaama süsteemide valmimisega eelmisel aastal. 2014. aastal olid peamised investeeringuobjektid 300 MW elektriijaam Auveres ja tööd võrguteenususe kvaliteedi parandamiseks.

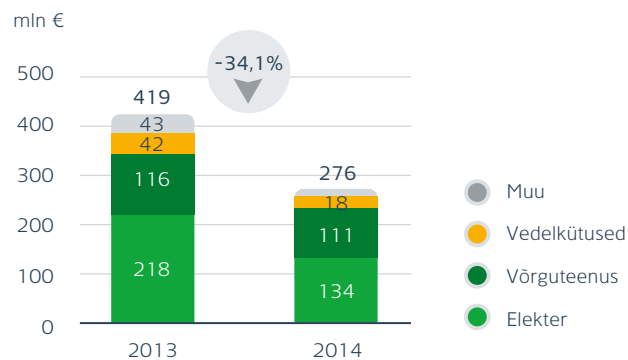
Peamised käimasolevad projektid

Investeeringute jagunemine projektide lõikes

Investeeringute jagunemine toodete lõikes

300 MW elektrijaama ehitus Auveres

Eesti Energia alustas 2011. aasta suvel uue nüüdisaegsel keevkihttehnoloogial (CFB) töötava elektrijaama rajamist Auverre. Uus elektrijaam, mis valmib 2015. aastal, võimal-

Auvere elektrijaam valmib 2015. aastal.

dab lisaks põlevkivile kasutada kuni 50% ulatuses biokütuseid ning aitab alandada jaama heitmed tänapäevase gaasijaama

tasemele. Auvere elektrijaama maksimaalne aastane netotoodang on 2 192 GWh. Auvere elektrijaama ehituse finantseerimiseks andis Euroopa Komisjon Eestile loa eraldada Eesti Energiale aastateks 2013–2020 kokku 17,7 miljonit tonni tasuta CO₂ kvooti. Sellest 5 mln tonni heitmekvoote on kätte saadud (2014. aasta aprillis) ja 4,3 mln tonni saadakse 2015. aastal.

2014. aastal jätkusid elektrijaama seadmete montaaži- ja paigaldustööd. I kvartalis algas elektrifiltri ehitus, toimus põlevkivikonveieri (kütuse etteande süsteemi), kütuse ümberpuistetorni ja tuhaarastussüsteemi ehitus ning tehti katla müüritise tööd. II kvartalis alustas tööd veetöötlusjaam ja valmis kütuse etteande süsteem.

III kvartalis valmisid elektrijaama tuha käitlemise seadmed ning alustati süsteemide testimisega ja ettevalmistustöödega kuumkäivitusteks. Suures osas lõpetati ehitustööd turbiinihoones, katlahoones ja teistes abiseadmete hoonetes ning alustati elektrijaama põhiseadmete ja hoonete järkjärgulist üleandmist elektrijaama seadistuse ja katsetuste meeskonnale. Septembrikuus viidi edukalt läbi katla happesuse ja alustati viimaste ettevalmistustöödega katla kuumkäivituseks.

2014. aasta IV kvartalis toimus katla esmakäivitus põlevkiviõliga ja viidi lõpuni katla müüritise kuivatamine. Alustati katlasse põlevkivi andmist ja jätkati katlasüsteemide seadistamist põlevkiviga töötamiseks.

2015. aasta I pooles lõpetatakse katla seadistustööd biokütusega töötamiseks ning toimub esimene sünkroniseerimine.

Auvere elektrijaama ehituse eelarve on 638 miljonit eurot (koos kütuse etteande süsteemiga), millest 2014. aasta lõpuks oli investeeritud 532 miljonit eurot (83%).

NOx heitmete vähendamine Eesti elektrijaamas

2011. aasta jaanuaris jõustunud Euroopa Liidu tööstusheitmete direktiiv sätestab, et alates 2016. aastast ei tohi suurte põletusseadmete lämmastikoksiidide (NOx) kontsentratsioon välisõhku heidetavates suitsugaasides ületada 200 mg/Nm³. 2013. aastal paigaldati pilootprojekti raames Eesti elektrijaama ühele katlale lämmastikupüüdmissaadmed, mis võimaldasid vähendada NOx heitmeid ligikaudu kaks korda.

2014. aasta märtsikuus anti heakskiit projekti teisele etapile, mille käigus varustatakse seadmetega veel nelja energiaploki seitse katelt. Lämmastikuheitmed vähenevad kateldes, mille netotootmisvõimsus on 672 MW.

2014. aasta III kvartalis lõpetati montaažitööd 3. ploki teisel katlal ja viidi samal katlal edukalt läbi garantiikatsetused. 2014. aasta IV kvartalis paigaldati ka 6. ploki mõlemale

katlale lämmastikupüüdmissaadmed ja alustati seadmete häälestustöödega. 6. ploki seadmete testimine ja katsetused toimuvad 2015. aasta esimeses pooles.

Lämmastikuheitmete vähendamise seadmete paigaldamisega kavatakse lõpule jõuda aastaks 2016. Projekti kogueelarve on 22 miljonit eurot, millest 2014. aasta lõpuks oli investeeritud 11 miljonit eurot (48%).

Võrguteenuse kvaliteedi parandamine

Võrguteenuse kvaliteedi parandamiseks investeerisime 2014. aastal 97 mln eurot, eelmisel aastal 108 mln eurot. 2014. aastal ehitasime 633 alajaama ja 1 901 kilomeetrit maa- ja õhukaabelliini (679 alajaama ja 1 826 kilomeetrit liini eelmisel aastal).

Aastatel 2013–2016 paigaldab Elektrilevi kõigile tarbimiskohtadele üle Eesti kaugloetavad arvestid. 2014. aastal paigaldasime klientidele 185 tuhat kaugloetavat arvestit ja kauglugemisele viisime üle 169 tuhat arvestit. 2014. aasta lõpuks oli kauglugemise projekti raames paigaldatud 335 tuhat uut tunnipõhist arvestit ja kauglugemisele üle viidud 65% nendest arvestitest. Kaugloetavad arvestid moodustasid 58% (+26 protsendipunkti võrreldes eelmise aastaga) kõikidest Elektrilevi arvestitest.

Jordaania elektri- ja õlitootmise eelarendused

Jordaania elektri- ja õlitootmise arendusprojektidest kuulub Eesti Energiale 65%. Projektide partnerid on 30% osalusega YTL Power International Berhad ning 5% osalusega Jordaania partner Near East Investment.

Elektriprojekti raames peeti 2014. aastal läbirääkimised Jordaania valitsusega, mille tulemusena jõuti kokkuleppele 2013. aasta lõpus esitatud projektilepingute paketi, sh elektri ostu-müügilepingu tingimustes. Lepingud allkirjastati 1. oktoobril 2014. Samuti jõudsid lõpule läbirääkimised kavandatud elektrijaama ehitajaga (Guangdong Power Engineering Corp), projekteerimis- ja ehitusleping allkirjastati 31. oktoobril 2014.

Lisaks tegeldi kaevanduse planeerimisega ning aasta lõpus saadi rahvusvaheliselt sõltumatult eksperdilt SRK Consulting (UK) Limited ka kaevandatava varu eelkinnitus (336 mln tonni).

Samuti viidi läbi hange täiendavate hüdroloogiliste uuringute teostamiseks. Nimetatud uuringute raames alustati 2014. aasta lõpus kahe täiendava veepuuraugu puurimistöödega.

Finantseerijate projektauditi jaoks loodi vastav andmekogu, mis on tehtud kättesaadavaks nii pankadele kui ka potentsiaalsetele investoritele. Sõlmitud on kokkulepped pankade tehniliste, kommerts- ja õigusnõustajatega projektauditi läbiviimiseks.

Valmistati ette keskkonnamõtjude hinnangu lisa, mis esitati aasta lõpus Jordania keskkonnaministeeriumile heakskiitmiseks.

Jordaaniasse planeeritud esimese põlevkivielektrijaama netovõimsus on 470 MW ning selle valmimine on kavandatud 2018. aastasse. Finantseerimise lõpuleviimisel võib projekti investeerimisotsus sündida 2015. aastal.

Õliprojekti eelarendus kestab eeldatavalt 2016. aastani. Eelarenduse jooksul arendab Eesti Energia osa Attarat Um Ghudrani nimelisest maardlast⁶. 2014. aastal tegeldi valdavalt õlisaagise suurendamise võimaluste uurimisega. Põhitähelepanu on olnud koondatud kaugemas arengujärgus olevale elektriprojektile, mis paikneb nimetatud maardla kaguosas.

Ameerika õlitootmise eelarendus

2011. aasta märtsis omandas Eesti Energia Ameerika Ühendriikides Uintah' maakonnas Utah' osariigis põlevkivivaru hinnangulise suurusega 6,6 mld tonni⁷. Utah's tegutseme Enefit American Oil'i nime all. Plaanime meile kuuluvate põlevkivivarude baasil välja arendada põlevkivist vedelkütuseid tootva tööstuse võimsusega 50 tuhat barrelit kõrge kvaliteediga põlevkiviõli päevas. Oleme pikaajalise projekti algusjärgus, kus keskendume projekteerimisele, insenertehniliste lahenduste väljatöötamisele ja lubade taotlemisele.

Enefit American Oil testis 2014. aastal erinevaid protsesse ja tegi ettevõttesisesse analüüsi, et viia projekt vastavusse kohalike keskkonnaningimuste ja Utah' põlevkivi omadustega.

2014. aastal jätkati keskkonnamõtju aruandega koostöös maakorralduse ametiga. Enefit American Oil esitas detailse arenguplaani 2014. aasta aprillis ja maakorralduse amet teeb hetkel selle mõjude analüüsi. Kuigi projekti arendamine toimub Enefiti territooriumil, on tegemist nn uusinvesteeringuga (ingl k *greenfield*) ja kommunikatsiooniühendused (energia, vesi, maagaas, naftatoodete toru) peavad läbima riigile kuuluvat territooriumi, mistõttu on vajalik keskkonnamõtjude analüüs. 2014. aastal viidi lõpule White Riveri piirkonna kommunikatsiooniühenduste detailsed insenertehnilised uuringud ja vajalikud teede uuendamised. Edasine projekteerimistöö jätkub 2015. aastal, et toetada keskkonnamõtjude analüüsi. Järgmine samm on maakorralduse ameti keskkonnamõtju aruande eelnõu väljastamine avalikuks aruteluks.

Enefit American Oil lõpetas kaks lähteandmete kogumise projekti, et toetada lubade hankimist tulevikus, sealhulgas aastapikkune pinnase ja põhjavee andmete kogumine ja sotsiaal-majanduslik alusuuring ja mõjude hindamise analüüs. Lisaks võttis 2014. aasta augustis USA looduskaitseteenistus (*Fish and Wildlife Service*) tagasi ettepaneku lisada kaks Enefiti territooriumil asuvat taimeliiki ohustatud liikide nimekirja. Otsus lubab projekti arendamisega jätkata esialgse plaani kohaselt, samal ajal kaitstes haruldasi taimeliike.

Seoses 2014. aasta lõpus langenud nafta hinnaga plaanib kontsern 2015. aastal üle vaadata USA arendusprojekti tegevuskava.

⁶ Uuringuplokk sisaldab hinnanguliselt 3,5 mld tonni põlevkivi, millest 0,9 mld tonni on kinnitatud kõrge usaldusväärsusega varu elektriprojekti elluviimiseks.

⁷ Kõrge usaldusväärsus 3,7 mld tonni, usaldusväärne 2,5 mld tonni, prognoos 0,4 mld tonni.

Finantseerimine

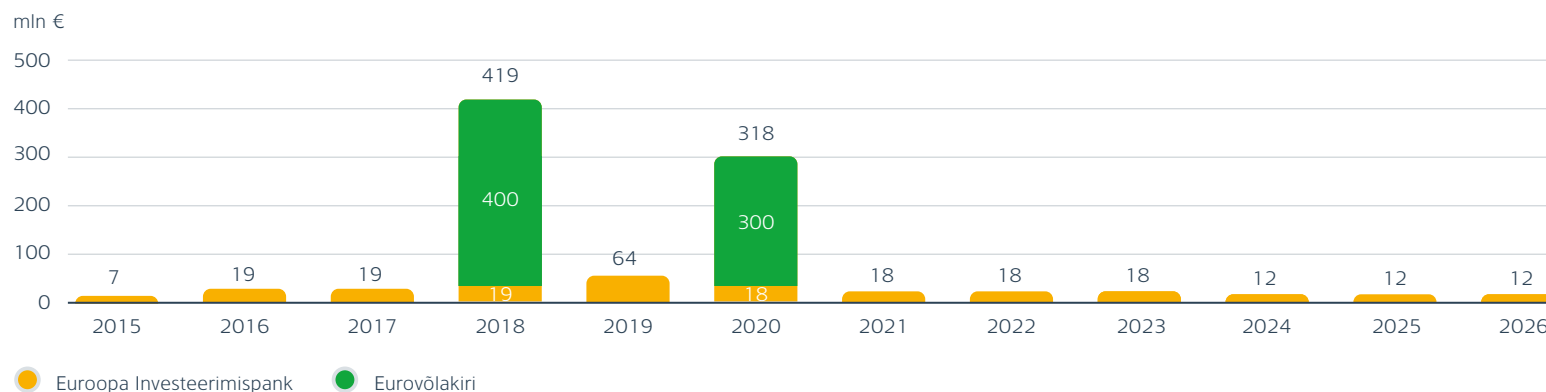
Eesti Energia olulisemad võõrkapitali allikad on rahvusvaheline võlakirjaturg ning kahepoolset sõlmitud investeerimislaenu Euroopa Investeerimispangaga (EIB). Lisaks on sõlmitud vajalikud likviidsuslaenu- ja garantiilimiidid regionaalsete pankadega.

Kontserni võlakohustuste maht ulatus 2014. aasta lõpus nominaalväärtuses 937,1 mln euronit (838,5 mln eurot 2013. aasta lõpus). Korrigeeritud soetusmaksumuses oli võlakohustuste maht 934,9 mln eurot (827,9 mln eurot 2013. aasta lõpus). Pikaajaliste võlakohustuste hulka

kuulusid 2014. aasta lõpu seisuga Londoni börsil noteeritud eurovõlakirjad nominaalväärtuses 700 mln eurot ning EIB-lt saadud laenu nominaalväärtuses 237,1 mln eurot. Aasta jooksul kasvasid võlakohustused jaanuaris läbi viidud 2018. aasta lunastamistähtajaga võlakirja lisaemissiooni arvel. Emissiooni nominaalmaht oli 100 mln eurot. Võlakirjade tootluseks kujunes emiteerimise hetkel 2,181%, hinnaks 109,1% ning kaasatud raha koos kogunenud intressiga oli 110,5 mln eurot.

Aasta jooksul maksti kokkulepitud graafiku alusel EIB-le tagasi laenusid summas 1,4 mln eurot. Võlakohustuste suuremad tagasimaksed on tulevikus seotud eurovõlakirjade lunastamisega 2018. ja 2020. aastal. EIB-lt saadud laenude põhiosade tagasimaksed jaotuvad tagasimaksegraafikus ühtlasemalt.

Võlakohustuste tagasimaksegraafik

Kontserni likviidsete varade saldo oli 2014. aasta lõpus 100,2 mln eurot (sh üle 3-kuulised deposiidid ja likviidset finantsvarad). Lisaks oli kontsernil 2014. aasta lõpus 250 mln euro ulatuses väljavõtmata laenusid. Nende hulgas on kolme regionaalse pangaga (SEB, Pohjola ja Nordea) sõlmitud kahepoolsed likviidsuslaenulepingud kokku mahus 150 mln eurot, tähtajaga 2018. aasta september, ning EIBga sõlmitud pikaajaline laenuleping summas 100 mln eurot. EIB laenu väljavõtmine on võimalik kuni 2015. aasta oktoobrini.

Eesti Energia likviidsete varade ja väljavõtmata laenude maht on hetkel piisav, et katta lähema aja likviidsusvajadus kontserni investeerimisprogrammi lõpuleviimise, dividendi väljamakse ja muude vajaduste jaoks.

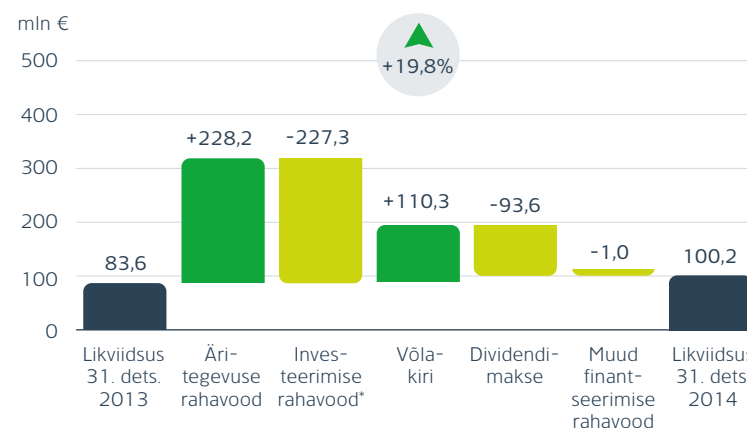
Kontserni krediitireitingud olid 2014. aasta lõpu seisuga tasemel BBB+ (Standard & Poor's) ja Baa2 (Moody's). Aasta jooksul langetas Moody's reitingut ühe astme võrra tulevalt peamiselt Eesti Energia CO₂ mahukast ja põlevkivil põhinevast tootmisest keerulises energia- ja kütusehindade keskkonnas. Aruande avalikustamise hetkel oli mõlema agentuuri antud reiting stabiilse väljavaatega.

Eesti Energia võlakohustuste kaalutud keskmine intressimäär oli 2014. aasta lõpu seisuga 3,91%, (31. detsembri 2013 seisuga 3,86%). Valdav osa kontserni võlakohustustest on sõlmitud fikseeritud intressimääraga (95% kõigist võlakohustustest). Kõik võlakohustused on nomineeritud eurodes.

Kontserni omakapitali maht oli 2014. aasta lõpus 1 619,4 mln eurot. Eesti Energia aktsiate 100% omanik on Eesti Vabariik. Aasta jooksul maksti aktsionäridele välja dividende summas 93,6 mln eurot. 2015. aastal oodatakse Eesti Energialt dividende summas 95,0 mln eurot.

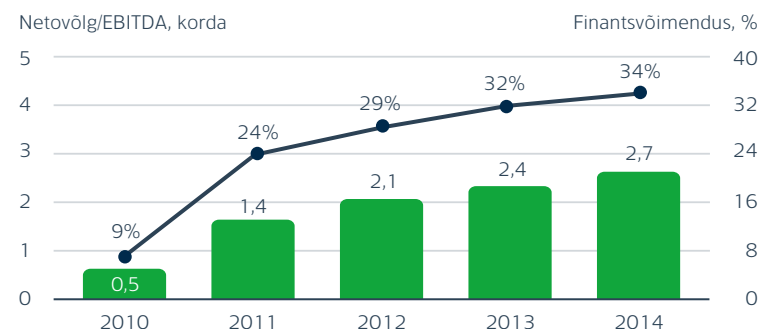
Kontserni netovõlg oli 2014. aasta lõpus 834,7 mln eurot (+90,5 mln eurot võrreldes 2013. aasta lõpuga). Kulumi-eelse ärikasumi ja netovõla suhe oli 2014. aasta lõpus tasemel 2,7 (2013. aasta lõpus tasemel 2,4). Laenulepingutega on Eesti Energia võtnud kohustuse mitte ületada teatud finantsuhtarvude piirmäärasid. 2014. aasta lõpus olid kontserni finantsnäitajad piirmääradega kooskõlas.

Kontserni likviidsete varade muutus 2014. aastal

* Välja arvatud depositeid ja finantsvarade muutused

Netovõlg/EBITDA suhtarv ja finantsvõimendus

● Netovõlg/EBITDA —●— Finantsvõimendus (parem sk.)

2015. aasta väljavaade

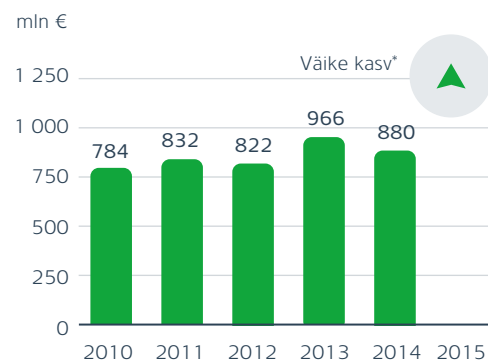
Kontserni 2014. aasta müügitulud olid 880,0 mln eurot (-8,9%, -86,4 mln eurot võrreldes 2013. aastaga). EBITDA oli 312,3 mln eurot, jäädes eelmise aasta tasemele (+0,6%, +1,8 mln eurot). Kontserni investeeringud olid 2014. aastal 275,9 mln eurot (-34,1%, -143,0 mln eurot).

Prognoosi kohaselt 2015. aasta müügitulud 2014. aastaga võrreldes mõnevõrra suurenevad, EBITDA vähesel määral langeb, investeeringud kasvavad*. 2015. aasta tulemustele avaldab enim mõju elektri ja põlevkiviõli kasumlikkuse langus. Põlevkiviõli müügist teenitud EBITDA küll mõnevõrra suureneb, aga see tuleneb müügi mahust kasvust, keskmine müügihind tõenäoliselt väheneb. Elektrimüügi kasumlikkus väheneb samuti seoses madalama keskmise müügihinnaga.

Toodetava elektrienergia maht 2015. aastal arvatavasti oluliselt ei muutu, elektrienergia müügi maht suureneb seoses peamiselt ostetud elektri mahu kasvuga. Elektri müügitulu tõenäoliselt langeb seoses madalamate müügihindadega. Läti ja Leedu üksuste jaemüügi mahud eeldatavasti vähenevad.

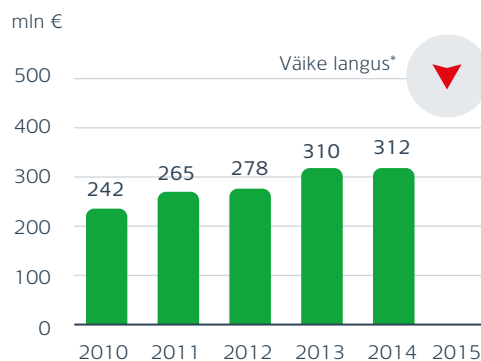
Vedelkütuste müügitulu 2015. aastal oodatavasti kasvab tulenevalt suuremast tootmismahust, mis on seotud uue õlitechase töötundide kasvu ja stabiilsema tööga. Müügitulu kasvu pidurdab madalamast õli maailmaturuhinnast tingitud keskmise müügihinna langus.

Müügitulud

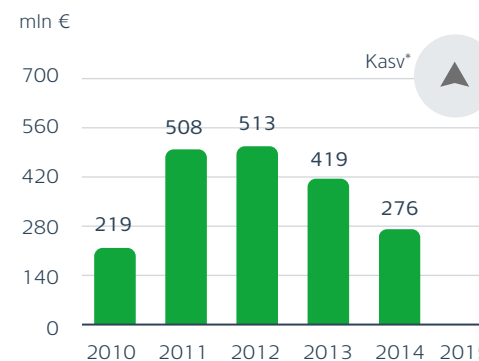

*Väike kasv/väike langus kuni 5%, kasv/langus >5%

EBITDA

Investeeringud

Ootame, et jaotusvõrguettevõtte Elektrilevi edastatava elektrienergia maht 2015. mõnevõrra suureneb. Võrgu-teenuse müügimaht sõltub eelkõige majanduskasvust. Elektrilevi võrgukaod võrreldes möödunud aastaga tõenäoliselt vähenevad.

Kontserni püsikulud 2015. aastal oluliselt ei muutu.

2015. aastal eeldame dividendi väljamakset omanikule summas 95,0 mln eurot, millele lisandub tulumaks 23,8 mln eurot. Rahavajaduse katame äritegevusest teenitava rahavooga ning lisaks saame vajadusel kasutusse võtta kokkulepitud investeerimislaenu.

Investeeringud kasvavad 2015. aastal peamiselt baasinvesteeringute suurenemise tõttu. Investeeringud kontserni käimasolevatesse arendusprojektidesse 2015. aastal vähenevad.

Suletud positsioonid

Kontserni tulud elektri ja vedelkütuste müügist sõltuvad maailmaturu hindadest. Peamist mõju kontserni majandustulemustele avaldavad elektri hind Nord Pooli kauplemissüsteemis ja põlevkiviõli referentstooteks oleva 1% väävlisaldusega kütteõli hind maailmaturul.

Eesti on saanud Euroopa Komisjonilt õiguse jaotada tasuta kvooti olemasolevatele tootjatele keskkonnasõbralikumate tootmisinvesteeringute tegemiseks. Eesti Energia uus 300 MW elektrijaam Auveres sai selle meetme raames aastateks 2013-2020 kokku 17,7 mln tonni ulatuses tasuta CO₂ kvooti.

Kontsern on müünud 2015. aastasse ette 7,2 TWh elektrienergiat (keskmise hinnaga 40,5 €/MWh). Vedelkütuseid on ette müüdud 207,0 tuh tonni (keskmise hinnaga 419 €/t).

2016. aastasse on elektrienergiat ette müüdud 2,9 TWh (keskmise hinnaga 38,1 €/MWh) ja vedelkütuseid 11,3 tuh tonni (v.a optioonid)⁸ keskmise hinnaga 353 €/t.

2015. aastaks on kontserni CO₂ tulevikutehingutega kaetud positsioon (arvestatud ka tasuta kvoodid riigilt investeerimistoetusega seoses ja eelmiste perioodide jääk) 18,2 mln tonni (keskmise hinnaga 4,2 €/t). 2016. aastaks on CO₂ tulevikutehingutega kaetud positsioon 6,6 mln tonni (keskmise hinnaga 2,0 €/t).

⁸ Lisaks omab kontsern 2016. aastaks 120 tuh tonni ulatuses vedelkütuste optioone

Keskkond

Põlevkivitööstus muutub aasta-aastalt keskkonnahoidlikumaks ning suudab talle usaldatud ressursi järjest tõhusamalt kasutada.

Investeeringud tehnoloogia arengusse on juba keskkonnamõju vähendanud. Investeeringud võimaldavad ka edaspidi vähendada keskkonnamõjusid toodangumahtu alandamata või seda isegi suurendades.

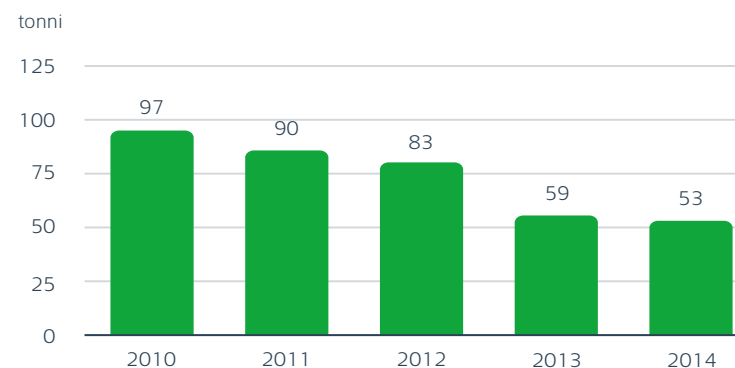
2014. aastal pühendusime õhusaaste vähendamisele: alustasime lämmastikupüügiseadmete paigaldamist Eesti Energia Eesti elektrijaama nelja ploki seitsmele katlale ning jõudsime lõpusirgele Auvere elektrijaama ehitusega. Auvere elektrijaama õhuheitmete emissioonid on tänu keevkihtkatlale ja biomassi kasutamise võimekusele märgatavalt väiksemad kui seniste tolmpõletusel põhinevate elektrijaamade emissioonid.

Keskkonnahoidlikuma tööstuse võtmeks on investeeringud

Keskkonnainvesteeringud on muutnud tänase põlevkivitööstuse puhtamaks kui kunagi varem. Sarnaselt varasematele perioodidele oli ka 2014. aastal hulk märkimisväärseid projekte, mille tulemusel on keskkonnamõjude maht vähenenud.

2014. aasta lõpuks oli põlevkivitööstuse ajaloo esimene lämmastikuheitmete vähendamise pilootprojekt töötanud pisut üle 12 kuu. Eesti elektrijaama 3. energiabloki

Lämmastikuheitmete vähendamise pilootprojekti katla NO_x heitmed 1 000 töötunni kohta

ühele katlale paigaldati lämmastikuheitmete vähendamise süsteem 2013. aasta lõpus. Selle tulemusel vähenesid seadmega varustatud katla heitmed ligi kaks korda. Lõpenu aastal alustasime pilootprojekti eeskujul kolmeaastast tööd veel seitsmele katlale analoogsete lämmastikuheitmete vähendamise süsteemide paigaldamiseks.

2014. aastal alustasime Eesti elektriyaamale viie uue korstna ehitamist. Täiendavad korstnad aitavad kaasa väävliemissiooni vähenemisele tagades väävlipüügiseadmete maksimaalse töötulemuse. Karmistuvatest keskkonnaningimustest tulenevalt on selline uuendus oluline ja vajalik.

2015. aastal lõpeb kaasaegse Auvere elektriyaama käivitustegevus. Auvere elektriyaam on tänu parima võimaliku tehnoloogia kasutamisele senistest elektriyaamadest oluliselt keskkonnahoidlikum. Võimalus elektriyaamas asendada põlevkivi 50% ulatuses biomassi kui taastuva energiaallikaga vähendab elektritootmise keskkonnamõju ning tõstab Auvere elektriyaama konkurentsivõimet Euroopa Liidu kliimapoliitika karmistumisel.

Elektri- ja soojusenergia tootmiseks kasutasime 2014. aastal juba teist aastat toormena ka jäätmeid. Prügist energiat tootes säästame aastas ca 70 miljonit m³ maa-

gaasi. 2014. aastal oli 221,4 tuh tonni segaolmejäätmeid 248,1 GWh soojusenergia ja 111,8 GWh elektrienergia allikaks. Iru soojusega

varustatakse Maardu ja Tallinna elanikke, kes saavad jäätmetest toodetud soojusenergia kätte endisest 25% võrra soodsama hinnaga.

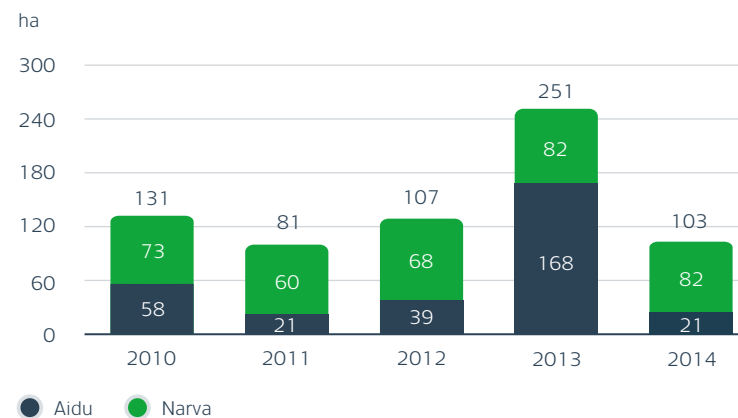
Elektri- ja soojusenergia tootmiseks kasutasime 2014. aastal juba teist aastat toormena ka jäätmeid.

Iru jäätmeenergiaploki kasutamine mõjutab kogu Eesti elanikke, sest Irus prügi käitlemine on ligikaudu kaks korda odavam kui jäätmete prügilasse ladestamine. Eesti jäätmemajandus on muutunud keskkonnasõbralikumaks ja suuremahuline jäätmete ladestamine prügilatesse on lõppenud.

Kaevandusalade korrastamine

Karjäärialade loodus- ja elukeskkonnale väärilt tagastamiseks korrastatakse need kas metsastamise, põllumaaks muutmise või alale uue kasutusotstarbe loomise kaudu. Kaevandatud pinda korrastatakse järjepidevalt ja karjäärides kasvab nii 5- kui ka 50-aastane mets. 2014. aastal istutati Eesti Energia kaevandatud aladele 103 hektarit metsa. Kokku oleme poole sajandi jooksul pidevate korrastustööde tulemusel istutanud metsa ligi 14 000 hektarile.

Eesti Energia endiste karjäärialade metsastamine

2013. aastal rajasime Aidu suletud põlevkivikarjääri sõudekanali. Sõudekanal on osa 2020. aastal avatavast rahvusvahelisest veespordikeskusest. 2014. aastal korraldati Aidu sõudekanalil juba mitmeid võistlusi ja paadiretki, kanali avastamisrõõmu nautisid nii jalgsimatkajad kui ka ekstreemspordilased. Endisesse Aidu karjääri sõudekanali

süvise rajamise eest andis Eesti Mäeselts 2014. aastal Eesti Energia Kaevandustele, kontserni tütarettevõtjale, tunnustuse „Keskonnategu mäenduses“. Mäeselts hindas kõrgelt Aidule kui endisele tööstusobjektile uue kasutusala leidmist ja selle nimel tehtud arendustöid.

Eesti Energia keskkonnanäesmärgid järgmiseks viieks aastaks

- Uue põlvkonna Enefit-tehnoloogia toel põlevkiviressursi tõhusam ja keskkonnahoidlikum kasutamine
- CO₂ jalajälje vähendamine õli ja elektri koostootmise kaudu
- Põlevkivitööstuse õhuheitmete vähendamine
- Kaevandamiskadude vähendamine parima võimaliku tehnoloogia abil
- Suletud kaevanduste vee kasutamise võimaldamine piirkonnas soojusenergia tootmiseks
- Põlevkivitööstuse jääkide - aheraine ja tuha - taaskasutuse suurendamine ja mitmekesistamine
- Endiste kaevandusalade taastamine kogukonna vajadusi ja ootusi arvestades

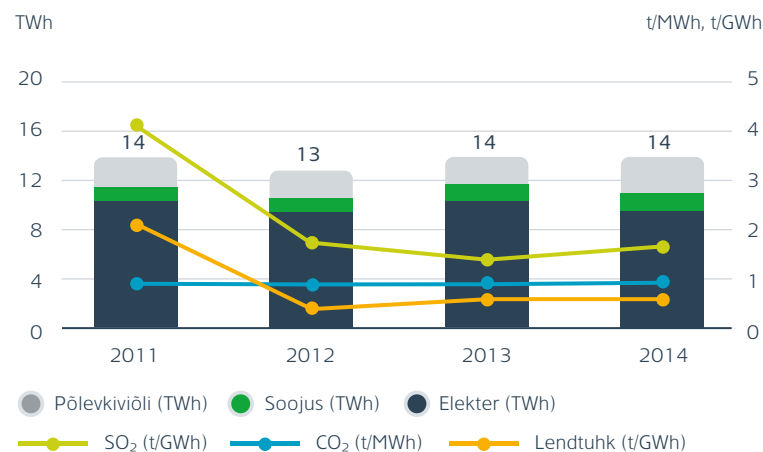

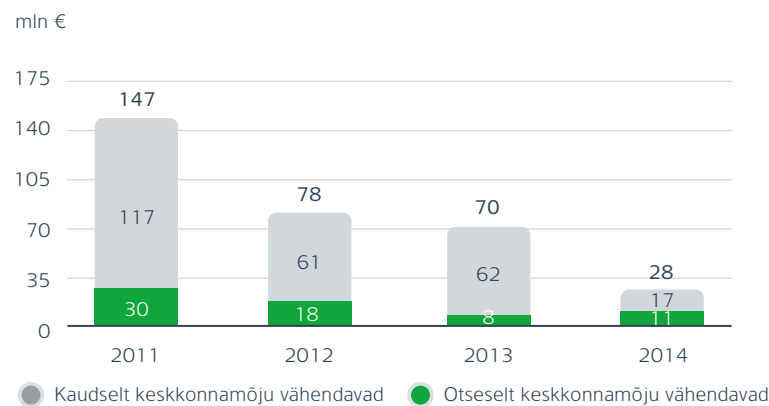
Tähtsamad keskkonnanäitajad

		2011	2012	2013	2014
Toodangud					
Elektrienergia	GWh	10 428	9 378	10 560	9 687
Taastuenergia	GWh	408	534	263	297
Soojusenergia	GWh	1 263	1 137	1 242	1 309
Toodetud biomassist ja jäätmetest	GWh	107	155	223	337
Vedelkütused	tuh t	184	209	214	265
Põlevkivigaas	mln m ³	58	65	61	72
Kasutatud ressursid					
Kaubapõlevkivi	mln t	15,8	14,8	17,2	17,0
Maagaas	mln m ³	97,7	61,1	47,3	43,7
Biokütused	mln t	0,4	0,5	0,1	0,1
Segaolmejäätmed	tuh t	0,0	0,0	183,6	221,4
Jahutusvesi	mln m ³	1 522,9	1 302,2	1 475,0	1 454,5
Pumbatud kaevandusvesi	mln m ³	224,8	203,0	138,2	117,3
Vesi karjääridest	mln m ³	131,8	112,2	61,6	57,0
Vesi allmaa-kaevandustest	mln m ³	93,0	90,8	76,5	60,3
Õhuheitmed					
SO ₂	tuh t	56,8	23,2	20,9	24,2
Narva Elektriijaamadest	tuh t	56,6	23,1	20,8	24,1
NO _x	tuh t	12,8	9,7	8,8	8,5
Lendtuhk	tuh t	28,1	5,7	9,1	8,5
CO ₂	mln t	12,3	11,0	13,4	12,8
Tahked jäätmed					
Põlevkivituhk	mln t	7,1	6,9	8,1	7,9
Taaskasutatud	mln t	0,1	0,1	0,1	0,1
Aheraine	mln t	9,0	8,1	6,3	6,4
Taaskasutatud aheraine	mln t	8,1	7,6	4,4	1,8
Heitmed vette					
Hõljum	tuh t	1,7	1,1	0,8	0,8
Sulfaadid	tuh t	131,5	76,0	64,8	51,7
Keskkonnatasud ja keskkonnamõju vähendavad investeeringud					
Ressursitasud	mln €	28,7	30,4	28,3	28,5
Saastetasud	mln €	19,8	17,8	24,5	31,8
Keskkonnainvesteeringud	mln €	147,1	78,5	69,8	28,5
Otseselt keskkonnamõju vähendavad	mln €	30,2	17,9	7,7	11,2
Kaudselt keskkonnamõju vähendavad	mln €	116,9	60,6	62,1	17,2

Kontserni energia toodangud ja väljutatud heitmed toodanguühiku kohta

Kontserni investeeringud keskkonnamõju vähendamiseks

145

Tõnu Aas

Eesti Energia Narva Elektriijaamade
juhatuse liige

„Eesti ja ka maailma suurim põlevkivil töötav Eesti elektriijaam tähistas 2014. aastal samuti juubelit. Eesti elektriijaama esimene energiablokk käivitati 30. juunil 1969. aastal. Projekteeritud võimsuse 1610 MW saavutas elektriijaam neli aastat hiljem 1973. aastal.”

1969

ALUSTAS TÖÖD EESTI ELEKTRIJAMAM

+ 2014. aastal paigaldati Eesti elektrijaama pilootprojekti käigus ka esimene lämmastikufilter, mis vähendab lämmastikoksiidide heitmeid kuni kaks korda.

+ Eesti elektrijaama energiablokkide kaasajastamise ja tootmise keskkonnamõjude vähendamisele on viimastel aastatel tehtud suuri investeeringuid. Ligi viis aastat kestnud projekti tulemusena varustati Eesti elektrijaama energiablokkid 2012. aastal ainulaadsete väävlipuhastusseadmetega. See vähendas vääveldioksiidi heitmeid välisõhku kolm korda.

+ Eesti elektrijaam on Eesti olulisim elektritootja. Eesti elektrijaamas töötab kokku kaheksa energiablokki.

+ Eesti ja ka maailma suurim põlevkivil töötav elektrijaam.

1972
ALUSTAS TÖÖD EESTI SUURIM PÕLEV-KIVI TOOTEV ALLMAA-KAEVANDUS - ESTONIA KAEVANDUS, mis oli tol hetkel maailma suurim.

1980
AVATI UUS NARVA ÕLITEHAS, kus kasutati põlevkiviõli tootmiseks ainulaadset tehnoloogiat UTT-3000.

2002
AVATI VIRTUSUS EESTI ESIMENE NÜÜDISAEGNE TUULEPARK.

2006
MEREKAABLIIGA ESTLINK 1 ÜHENDATAKSE ESMAKORDSELT BALTI RIIKIDE JA PÕHJAMAADE ENERGIASÜSTEEMID.

2010
AVANES EESTI ELEKTRITURG OSALISELT - suurtarbijatele.

2011
EESTI ENERGIA OMANDAS UTAH' OSARIIGIS PIIRKONNA ÜHE RIKKALIKUMA PÕLEVKIVIVARU.

2012
ENEFIT280 TEHNOLOOGIAT KASUTAVAS ÕLITEHASES TOODETI ESIMENE ÕLI. Enefit-tehnoloogiaga saab kogu kaevandatud põlevkivi täies mahus ära kasutada.

2013
AVANES EESTI ELEKTRITURG TÄIELIKULT - kõikidele tarbijatele.

2014
EESTI ENERGIA TÄHISTAS OMA 75 AASTA JUUBELIT.

Ühingu- ja riskijuhtimine

Eesti Energia kõik aktsiad kuuluvad Eesti Vabariigile. Tulevalt omandistruktuurist ja asjaolust, et Eesti Energia võlakirjad on noteeritud Londoni börsil, juhindume valitsemise korraldamisel järgmistest põhimõtete kogumitest ja seadustest:

- Ühendkuningriigi Finantsaruandluse Nõukogu (*Financial Reporting Council*) ühingujuhtimise põhimõtete kogum *The UK Corporate Governance Guide*,
- Baltikumi Ühingujuhtimise Instituudi poolt välja töötatud *Baltic Guidance on the Governance of Government owned Enterprises* põhimõtteid ulatuses, mis käsitleb ootusi tegevjuhtkonnale ning aruandlusele ja auditeerimisele,
- riigivaraseadus,
- äriseadustik,
- Eesti Energia põhikiri.

Eesti Energia valitsemise paremaks korraldamiseks oleme välja töötanud ühingujuhtimise mudeli, mille kohaselt on läbipaistva ja usaldusväärse valitsemise tagamiseks rakendatud järgmised üksteisega seotud komponendid:

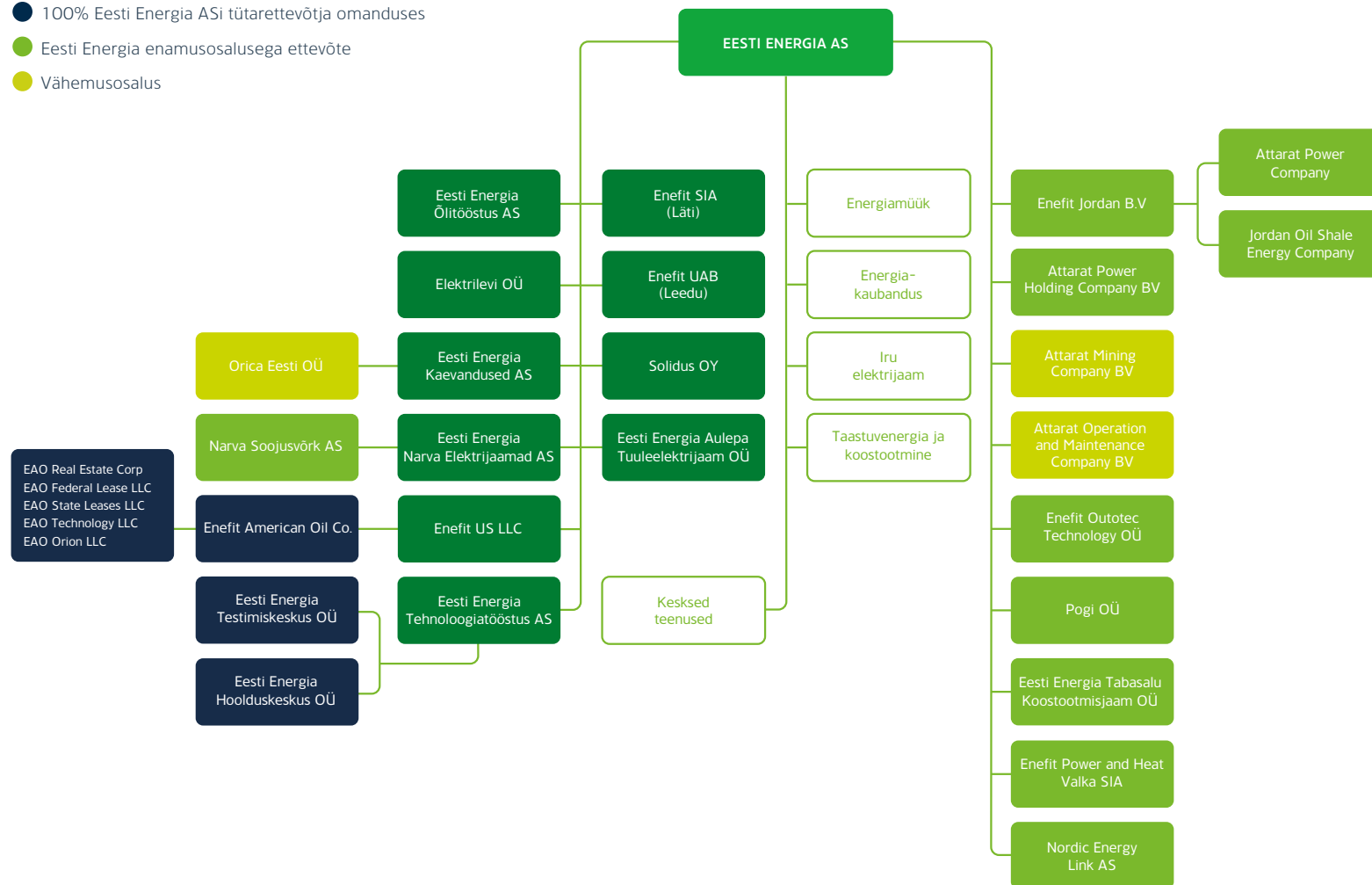
- 1) ühene juhtimisstruktuur ning arusaam volitustest,
- 2) kindlad ja teadvustatud juhtimispõhimõtted,
- 3) kokkulepitud aruandluspõhimõtted,
- 4) toimiv järelevalve,
- 5) teadvustatud riskijuhtimine.

Organisatsiooni struktuur

Meile on oluline pidada Eesti Energia organisatsiooni struktuuri lihtsana ning juhtimisel lähtuda eelkõige kontserni eesmärkidest ja vajadustest. Kontserni võimalikult tõhusa juhtimise eesmärgil eristame juhtimisstruktuuri ja juriidilist struktuuri. Eesti Energia juhtimisorganid on üldkoosolek, nõukogu, juhatus ja auditikomitee. Üldkoosolek on ettevõtte kõrgeim juhtimisorgan, kes määrab ametisse ettevõtte nõukogu. Nõukogu määrab ametisse ettevõtte juhatuse ning teostab juhatuse tegevuse üle järelevalvet. Nõukogule annab järelevalveküsimustes nõu auditikomitee.

EESTI ENERGIA JURIIDILINE STRUKTUUR

- 100% Eesti Energia ASi omanduses
- Eesti Energia allüksused
- 100% Eesti Energia ASi tütarettevõtja omanduses
- Eesti Energia enamusosalusega ettevõtte
- Vähemusosalus

Üldkoosolek

Aksionäride üldkoosolek on Eesti Energia kõrgeim juhtimisorgan, kes muu hulgas otsustab uute ettevõtete asutamise ja omandamise, olemasolevate ettevõtete likvideerimise, nõukogu liikmete ametisse määramise ja tagasikutsumise, olulised investeeringud, audiitori määramise ja majandusaasta tulemuste kinnitamise. Üldkoosolek kutsutakse kokku vähemalt kord aastas. Üldkoosolek, kus otsustatakse majandusaasta aruande kinnitamine, toimub hiljemalt neli kuud pärast majandusaasta lõppu. Erakorralise üldkoosoleku kokkukutsumine on võimalik ühenädalase etteteatamisega.

Eesti Energia kõik aktsiad kuuluvad Eesti Vabariigile. Valituse otsusega on alates 2013. aasta märtsist Eesti Energia valitseja Rahandusministeerium, mida esindab aktsionäride üldkoosolekul rahandusminister.

Nõukogu

Eesti Energia nõukogu koosneb kaheksast liikmest, kes määratakse ametisse rahandusministri kui ainuaktsionäri esindaja otsusega. Nõukogu liikmetest pooled määrab rahandusminister ametisse majandus- ja taristuministri ettepanekul.

Eesti Energia nõukogu liikmetele seatud nõuded ja ootused on sätestatud äriseadustikus ja erinõuded riigivaraseaduses. Lisaks juhindub nõukogu oma tegevuses Eesti Energia ASI põhikirjast ning ainuaktsionäri poolt kinnitatud nõukogu töökorrast. Nõukogu peamised ülesanded on:

- ainuaktsionäri poolt kinnitatud strateegia esindamine ja järelevalve selle elluviimise üle,

- Eesti Energia tegevuse planeerimine ja kontserni oluliste strateegiliste otsuste vastuvõtmine ning aktsiaseltsi juhtimise korraldamine ja järelevalve teostamine juhatuse tegevuse üle. Järelevalve tulemused teeb nõukogu teatavaks ainuaktsionärile.

Nõukogu tööd juhib nõukogu esimees. Nõukogu õiguslikku teenindamist korraldas 2014. aastal advokaadibüroo Raidla Lejins & Norcous vandeadvokaat Sven Papp, kes täitis nõukogu sekretäri (ingl k *corporate secretary*) rolli.

2014. aastal toimusid Eesti Energia nõukogu liikmeskonnas muudatused. Aksionäride koosoleku otsusega kutsuti juunis nõukogust tagasi Toomas Tauts ja Andres Saame ning uuteks nõukogu liikmeteks nimetati Danel Tuusis ja Indrek Kaju. Augustis kutsuti nõukogust tagasi Meelis Atonen ja Jüri Käo ning uuteks nõukogu liikmeteks nimetati Erkki Raasuke ja Meelis Virkebau. Septembris kutsuti nõukogust tagasi Indrek Kaju ja Olari Taal ning uuteks nõukogu liikmeteks nimetati Randel Länts ja Peep Siitam. Eesti Energia nõukogu poolt otsustati 1. septembril 2014 valida nõukogu uueks esimeheks Erkki Raasuke.

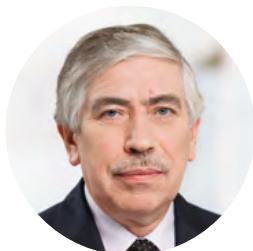
Eesti Energia nõukogu liikmete tasustamise põhimõtteid reguleerib riigivaraseadus, mille kohaselt otsustab makstava tasu suuruse ja maksmise korra ainuaktsionär. Rahandusministri määrusega on kindlaks määratud nõukogu liikmetele makstava tasu piirmäärad. Lisanduda võib täiendav tasu nõukogu organi (nt auditikomitee) tegevuses osalemise eest. Lahkumishüvitist ja muid täiendavaid tasusid (v.a nimetatud tasu nõukogu organi tegevuses osalemise eest) nõukogu liikmetele ei maksta. Nõukogu koosolekud toimuvad üldjuhul üks kord kuus, v.a suvekuudel. 2014. majandusaastal pidas nõukogu 14 koosolekut.

EESTI ENERGIA NÕUKOGU

ERKKI RAASUKE / 43
nõukogu esimees

Ametisse määramise aeg:
1. august 2014 (esimees alates
1. septembrist 2014)
Volituste kehtivuse tähtaeg:
31. juuli 2017

MEELIS VIRKEBAU / 57
nõukogu liige

Ametisse määramise aeg:
28. august 2014
Volituste kehtivuse tähtaeg:
27. august 2017

KALLE PALLING / 29
nõukogu liige

Ametisse määramise aeg:
26. november 2009
Volituste kehtivuse tähtaeg:
26. november 2015

TOOMAS LUMAN / 55
nõukogu liige

Ametisse määramise aeg:
17. märts 1998
Volituste kehtivuse tähtaeg:
20. september 2015

DANEL TUUSIS / 44
nõukogu liige

Ametisse määramise aeg:
12. juuni 2014
Volituste kehtivuse tähtaeg:
11. juuni 2017

RANDEL LÄNTS / 36
nõukogu liige

Ametisse määramise aeg:
25. september 2014
Volituste kehtivuse tähtaeg:
24. september 2017

MÄRT VOOGLAID / 46
nõukogu liige

Ametisse määramise aeg:
21. september 2011
Volituste kehtivuse tähtaeg:
20. september 2017

PEEP SIITAM / 48
nõukogu liige

Ametisse määramise aeg:
26. september 2014
Volituste kehtivuse tähtaeg:
25. september 2017

Nõukogu liikmete osalemine koosolekutel ja neile makstud koondtasud

	Koosolekutel osalemine	Tasu kokku 2014 (eurot)	Tasu kokku 2013 (eurot)
Erkki Raasuke	8	2 244	0
Meelis Virkebau	7	1 774	0
Kalle Palling	14	4 257	4 257
Toomas Luman	5	1 419	1 064

	Koosolekutel osalemine	Tasu kokku 2014 (eurot)	Tasu kokku 2013 (eurot)
Danel Tuusis	8	2 129	0
Randel Länts	4	774	0
Märt Vooglaid	13	3 902	3 547
Peep Siitam	4	1 113	0

Tütar- ja sidusettevõtjate nõukogud

Eesti Energia tütar- ja sidusettevõtjate nõukogude volitused ja vastutus tulenevad nende põhikirjast. Nõukogud on üldjuhul moodustatud Eesti Energia juhatuse liikmetest. Eranditeks on järgmised tütar- ja sidusettevõtjad:

- Enefit American Oil (Hando Sutter, Margus Vals, Rikki Lauren Hrenko-Browning, Stuart Rose, Michael Polt),
- Enefit Jordan B.V. (Hando Sutter, Margus Vals, Andres Anijalg, Swee Huat Chan, Seok Yeoh Hong, Mohammad Maaitah),
- Enefit Outotec Technology OÜ (Hando Sutter, Margus Vals, Indrek Aarna, Peter Weber, Andreas Orth, Mathias Noll),
- Narva Soojusvõrk AS (Tõnu Aas, Andres Vainola, Innar Kaasik, Vladimir Kalatšov, Aleksei Mägi).

Tütar- ja sidusettevõtjate nõukogude koosolekud toimuvad vastavalt vajadusele, nende kokkukutsumisel juhindutakse kontserni sisereeglitest, tütar- või sidusettevõtja põhikirjast, õigusaktidest ja kaasosanikega sõlmitud kokkulepetest.

Juhatus

Tegevjuhtimise eest vastutab Eesti Energia juhatus. Juhatuse kuulus 2014. majandusaasta lõpu seisuga viis liiget. Juhatuse liikmed valib nõukogu. Juhatuse esimehe, kellel on ka tegevjuhi ülesanded, määrab nõukogu eraldi.

Seoses juhatuse esimehe Sandor Liive juhatuse liikme lepingu lõppemisega kuulutas Eesti Energia nõukogu 2014.

aasta juulis välja konkursi juhatuse esimehe leidmiseks. Eesti Energia nõukogu poolt otsustati 2. oktoobril 2014 nimetada alates 1. detsembrist 2014 Eesti Energia uueks juhatuse esimeheks Hando Sutter. Juhatuse esimehe teenistusleping kestab 30. novembrini 2017.

27. novembril kinnitas Eesti Energia nõukogu uue juhatuse koosseisu alates 1. detsembrist 2014. Eesti Energia juhatusest lahkusid endised juhatuse liikmed Sandor Liive ja Margus Kaasik. Juhatusega liitusid uute liikmetena Margus Vals ja Andres Vainola. Lisaks pikendati Raine Pajo juhatuse liikme volitusi kuni 30. novembrini 2017.

Eesti Energia juhatuse tasustamise põhimõtteid reguleerib riigivaraseadus, mille kohaselt otsustab tasu nõukogu. Juhatuse liikme tasu makstakse juhatuse liikme kohustuste täitmise eest. Tasu on fikseeritud juhatuse liikmega sõlmitud lepingus ja seda saab muuta ainult poolte kokkuleppel. Lähtudes riigivaraseaduse piirangutest ja kontserni tulemustest, makstakse juhatuse liikmele ka tulemustasu. Tulemustasu suurus ei tohi kokku ületada juhatuse liikme neljakordset keskmist kuutasu eelmisel majandusaastal. Täiendava tasu määramine peab olema põhjendatud ja arvestama kontserni eesmärkide täitmist, loodud lisandväärtust ja turupositsiooni. Lahkumishüvitist võib maksta üksnes juhul, kui nõukogu kutsub juhatuse liikme tagasi oma algatusel enne tema volituste tähtaja möödumist, ning selle suurus ei või ületada juhatuse liikme kolme kuu tasu.

Juhatuse koosolekud toimuvad üldjuhul üks kord nädalas. Vajadusel korraldatakse ka elektroonilist hääletamist. 2014. majandusaastal toimus 50 koosolekut, neist 4 toimusid elektrooniliselt.

EESTI ENERGIA JUHATUS

HANDO SUTTER / 44
juhatuse esimeesAmetisse määramise aeg:
1. detsember 2014Volituste kehtivuse tähtaeg:
30. november 2017

TEENISTUSKÄIK:

- 2010-2014 Nord Pool Spot AS; regiooni juht; Eesti, Läti Leedu ja Venemaa
- 2006-2009 US Invest AS; arengu nõunik
- 2002-2006 Olympic Entertainment Group, operatsiooni direktor

HARIDUS:

- Tallinna Tehnikaülikool, mehaanikainsener
- Estonian Business School, MBA kursus
- Media training (Portland; London, 2014)
- Media communication (Hill & Knowlton; Oslo, 2012)
- The spot, intraday and financial markets – settlement and training (Nord Pool Spot/ Nasdaq OMX; London, 2010)

MARGUS RINK / 42
juhatuse liigeAmetisse määramise aeg:
14. aprill 2008Volituste kehtivuse tähtaeg:
13. aprill 2016

TEENISTUSKÄIK:

- 1996-2008 Hansapank AS (praeguse nimega Swedbank), eri ametikohad, sh personaal-panganduse ja jaepanganduse juht

HARIDUS:

- Tartu Ülikool, majandusarvestus ja -analüüs
- Tartu Ülikool, ärijuhtimise magistr kraad
- INSEAD (International Executive Programme, 2005)
- Oxford Said Business School (Advanced Management and Leadership Programme, 2012)
- Executive Program in Strategy and Organization (Stanford Graduate School of Business, 2014)

RAINE PAJO / 38
juhatuse liigeAmetisse määramise aeg:
1. detsember 2006Volituste kehtivuse tähtaeg:
30. november 2017

TEENISTUSKÄIK:

- 2000-2006 OÜ Põhivõrk (praeguse nimega Elering), eri ametikohad, sh juhatuse liige, arendusosakonna juhataja ning arenduse ja käidu valdkonna juht
- 1999-2000 Soome põhi-võrgu ettevõtte Fingrid Oy

HARIDUS:

- Tallinna Tehnikaülikool, elektroenergeetika insener
- Tallinna Tehnikaülikooli tehnikateaduste magistri- ja doktori kraad
- Tallinna Tehnikaülikool, ärijuhtimise magistr kraad
- Authentic Leadership Development (Harvard Business School, 2013)

MARGUS VALS / 35
juhatuse liigeAmetisse määramise aeg:
1. detsember 2014Volituste kehtivuse tähtaeg:
30. november 2017

TEENISTUSKÄIK:

- 2013-2014 Eesti Energia AS strateegiadirektor
- 2008-2013 Eesti Energia AS energiakaubanduse direktor
- 2002-2008 Eesti Energia AS finantsteenistuse analüütik, alates 2006. aastast osakonnajuhataja

HARIDUS:

- Tallinna Tehnikaülikool, bakalaureusekraad majanduses
- London Business School, teadusmagistri kraad
- Stanford Graduate School of Business, strateegia ja organisatsiooni programm

ANDRES VAINOLA / 48
juhatuse liigeAmetisse määramise aeg:
1. detsember 2014Volituste kehtivuse tähtaeg:
30. november 2017

TEENISTUSKÄIK:

- 2008-2014 Empower Group Oy, juhtkonna liige, Baltikumi divisjoni tegevjuht
- 2000-2007 Empower EEE AS, juhatuse esimees
- 1997-2000 Eesti Elektrivõrkude Ehituse AS, juhatuse esimees
- 2004-2014 Eesti Liinirongid AS (ELRON) nõukogu liige ja auditikomitee esimees

HARIDUS:

- Tallinna Tehnikaülikool, automaatika-telemehaanika eriala
- Tallinna Tehnikaülikool, ärikorraldus
- Leadership Academy Helsinki. Soome ja Rootsi infrastruktuuri ettevõtete kesk- ja tippjuhtide koolitusprogramm (2001-2002)

SANDOR LIIVE / 44 Juhatusesimees kuni 30. novembrini 2014
Lahkunud Eesti Energiast alates 1. detsembrist 2014

TEENISTUSKÄIK:

- 2005-2014 Eesti Energia AS juhatuse esimees
- 1998-2005 Eesti Energia AS finantsdirektor
- 1995-1998 AS Tallinna Sadama finantsdirektor ja finantsosakonna juhataja

HARIDUS:

- Tallinna Tehnikaülikool, majandusarvestuse akadeemiline õppesuund
- Stanford Graduate School of Business (The Effective Use of Power, 2012)
- IMD, Lausanne, Šveits (2012, 2004)
- INSEAD (Advanced Management Program, 2007)

MARGUS KAASIK / 41 Juhatusesimees kuni 30. novembrini 2014
Lahkunud Eesti Energiast alates 1. detsembrist 2014

TEENISTUSKÄIK:

- 2005-2014 Eesti Energia AS juhatuse liige
- 2001-2005 Eesti Energia AS juhtimisarvestuse osakonna juhataja
- 2000-2001 Eesti Energia Jaotusvõrk OÜ (praeguse nimega Elektrilevi) finantsjuht
- 1994-1999 AS FKSM (varasem AS Kogeri & Sumbergi Grupp) finantsjuht

HARIDUS:

- Tallinna Tehnikaülikool, ärikorraldus
- Tallinna Tehnikaülikool, teadusmagistri kraad (Ärikorraldus)

Juhatuse liikmete osalemine juhatuse koosolekutel ja nende koondtasud

	Koosolekutel osalemine	Tasu kokku 2014 (eurot)	Tasu kokku 2013 (eurot)
Hando Sutter	4	11 300	0
Raine Pajo	49	124 493	122 864
Margus Rink	46	124 805	122 048
Margus Vals	4	7 300	0
Andres Vainola	4	7 300	0
Sandor Liive	41	173 427	182 629
Margus Kaasik	46	124 380	122 670

Juhtimispõhimõtted

Eesti Energia üheselt mõistetavad ja lihtsad juhtimispõhimõtted moodustavad omavahel põimitud ja mitmesuunalist infovahetust soodustava terviku. Nende olemasolu, arendamise ja rakendamise eest vastutab kontserni juhatuse. Juhtimispõhimõtted keskenduvad efektiivsuse suurendamisele, kontserni ressursside tõhusale koormamisele ja teenuste optimaalsele sisseostmisele. 2014. majandusaastal olulisi muutusi juhtimispõhimõtetes ei toimunud.

Omaniku ootused

2014. aasta veebruaris kinnitas Eesti Energia üldkoosolek omaniku ootused ettevõtte nõukogule ja juhatusele. Omaniku ootused koosnevad põhimõtetest, millest nõukogu ja juhatuse peavad lähtuma ettevõtte strateegia ja tegevuskava kujundamisel, ning strateegilistest ja finantseesmärkidest.

Eesti Vabariik omab osalust Eesti Energias järgmistel kaalutlustel:

- põlevkivi ja teiste loodusressursside maksimaalne väärtustamine,
- ettevõtte väärtuse kasvatamine ja stabiilse dividenditulu teenimine,
- varustuskindluse tagamine elektritootjana ja elektri jaotusvõrgu omanikuna,
- piirkondliku tööjõuressursi rakendamine ja keskkonnamõju vähendamine.

Eesti Energia omaniku strateegilised ootused ettevõttele sisaldavad järgmisi aspekte:

- olulise turuosa säilitamine regionaalsel elektriturul,
- CO₂ heitmete vähendamine elektritootmisel,
- õlitootmise ja teiste põlevkivi väärdamise viiside arendamine,
- Eesti põlevkivienergeetika rahvusvahelise kompetentsi-positiooni tugevdamine,
- võrguteenuse kvaliteedi tõstmine,
- äritegevuse keskkonnamõju minimeerimine.

Strateegiliste eesmärkide saavutamist peavad omaniku ootuste kohaselt toetama järgmised finantseesmärgid:

- kontserni tegevuse kujundamine lähtudes piisavast omakapitali tootlusest,
- äritegevuses suurema efektiivsuse poole püüdlamine,
- omanikule stabiilse ja ajas kasvava dividenditulu tagamine,
- äritegevuse kujundamisel optimaalsest kapitalistruktuurist ja sektori keskmisest riskitasemest lähtumine,
- investeringute rahastamiseks üldjuhul kontserni äritegevuse rahavoogude ning võõrkapitali kasutamine,
- kontsernisest tegevusvaldkondade iseseisva tasuvuse ning selle mõõdetavuse tagamine.

Laiendatud juhatus ja juhtrühmad

Kontserni juhtimismudel on väärtusketipõhine. Väärtusketipõhise juhtimismudeli moodustavad kolm koostöökogu: laiendatud juhatus, põlevkivi juhtrühm ning kliendipakkumiste juhtrühm.

Laiendatud juhatusse kuuluvad lisaks kontserni juhatusese suuremate ettevõtete ja kesksete teenistuste juhid. Laiendatud juhatus tegeleb kontserni põhimõtete kinnistamisega, eesmärkide kooskõlastamisega ja tulemuste jälgimisega. Laiendatud juhatusese koosolekud toimuvad üldjuhul üks kord kuus.

Põlevkivi juhtrühma ülesanne on kontsernis põlevkivi väärtusketi efektiivsemaks muutmise ja arendamine. Juhtrühma kuuluvad lisaks juhatusese liikmetele põlevkivi tootvate ja kasutavate ettevõtete juhid. Põlevkivi juhtrühm koguneb üldjuhul üks kord nädalas.

Kliendipakkumiste juhtrühma ülesanne on kontsernis jaeklientidele suunatud tegevuste integreerimine. Juhtrühma kuuluvad lisaks juhatusese liikmetele energiamüügi-, kaubanduse, Elektrilevi, äri- ja infotehnoloogia ning kommunikatsiooni juhid. Kliendipakkumiste juhtrühm koguneb üldjuhul üks kord nädalas.

Toetavad funktsioonid

Kontserniüleselt on korraldatud järgmised ärieesmärkide saavutamist toetavad funktsioonid:

- strateegia kujundamine,
- personalijuhtimine ja koolitus,
- keskkonnajuhtimine,
- riskijuhtimine,

- siseauditit,
- kinnisvara ja sõidukite haldamine,
- tuleohutuse, päästeteenistuse ja turvateenistuse pakkumine,
- rahastamise, raamatupidamise ja juhtimisaruandluse korraldamine,
- infotehnoloogia haldamine ja arendamine,
- õigusala teenindamine,
- kommunikatsiooni ja turunduse juhtimine.

Jaotusvõrgu ettevõtja juhtimist puudutavad erisused

Elektriturseadusest lähtuvalt on Elektrilevil võrguettevõtjana muu hulgas kohustus tagada, et võrguettevõtjate ja elektriküüjate juurdepääs kliendi- ja äriinfole oleks nii protsessina kui ka infotehnoloogiliselt eristatud. Selleks on Eesti Energia korraldanud juhtimisalased erisused, mis tagavad sõltumatus investeerimisotsuste vastuvõtmisel, hangete teostamisel ning turuosalisi ja kliendilepinguid puudutava informatsiooni konfidentsiaalsuse hoidmisel.

Kokkulepitud aruandluspõhimõtted

Adekvatse ja õigeaegse informatsiooni saamine on kvaliteetsete juhtimisotsuste aluseks. Oluline on tagada, et aruandlus oleks faktipõhine, aga ka prognoosiv. Nii on parimate teadmiste põhjal võimalik ennetada riske ja pöörata need võimalusteks konkurentide ees.

Finantsaruandlus keskendub valdavalt kontserni üksuste majandusnäitajaid koondavale aruandlusele. Ettevõtte tegevust puudutavat ja eurovõlakirja hinda potentsiaalselt

mõjutavat informatsiooni jagame Londoni Börsi reeglite kohaselt ja esmalt selle infosüsteemi kaudu. Info, mis eeldatavalt eurovõlakirja hinda ei mõjuta, avaldame siseriiklike meediakanalite vahendusel. Mõlemal juhul järgime informatsiooni avaldamisel kontsernis kehtivaid sisetabe käsitlemise reegleid.

Juhtimisaruandlus on valdavalt suunatud kontsernisiseseks kasutuseks. Juhtimisaruandlus jaguneb mitmekülgseid tegevusnäitajaid käsitlevaks aruandluseks, mis kajastab kontserni ja ettevõtjate tulemuslikkust, ning projektide realiseerimist käsitletavaks aruandluseks, mis analüüsib investeringute ja arenduste realiseerimist. Aruandluse täiustamine on pidev protsess, mille käigus vaadeldakse kokkulepitud eesmärkide saavutamist mõjutavaid näitajaid.

Toimiv järelevalve

Eesti Energia kontsernis on mitmetasandiline ja tasakaalustatud järelevalve ahel, mille eesmärk on keskenduda kõige olulisematele riskidele. Riskide põhjal tuleb tagada suutlikkus kohandada oma tegevust ja aidata maksimaalselt kaasa kontserni eesmärkide saavutamisele.

Auditikomitee

Eesti Energia nõukogu on moodustanud auditikomitee ning andnud talle volitused ja kohustused vastavalt kinnitatud töökorrale. Auditikomitee juhindub oma tegevuses eelkõige auditikomitee põhimäärusest ja audiitortegevuse seadusest. Komitee peamine ülesanne on nõukogu nõustamine järelevalvega seotud küsimustes.

Komitee teeb järelevalvet raamatupidamise põhimõtetest juhendumise, finantseelarve ja -aruannete koostamise ja kinnitamise, välisauditi teostamise piisavuse ja tõhususe, sisekontrollisüsteemi arendamise ja toimimise (sh riskide juhtimise) ning ettevõtte tegevuse seaduslikkuse üle. Komitee osaleb välisauditi sõltumatuse tagamisel ning siseauditi planeerimisel ja hindamisel. Eesti Energia auditikomitee liikmete tasustamise põhimõtteid reguleerib riigivaraseadus. Komitee tegevust korraldab Eesti Energia riskijuhtimise ja siseauditi teenistuse juht. Tütarettevõtjatel auditikomiteesid moodustatud ei ole. Kontserni hõlmava siseauditi funktsiooni kaudu saab auditikomitee vajaliku teabe hinnangute kujundamiseks ka tütarettevõtjate suhtes.

Auditikomiteel on neli liiget. Komitee koosseisu ja esimehe määrab Eesti Energia nõukogu. 2014. aastal toimusid muudatused Eesti Energia auditikomitee liikmeskonnas. Seoses nende tagasikutsumisega Eesti Energia nõukogust kutsuti auditikomitee liikmete hulgast tagasi Andres Saame, Meelis Atonen ja Jüri Käo. Eesti Energia nõukogu poolt nimetati septembris Eesti Energia auditikomiteesse uue liikmena Märt Vooglaid.

Auditikomitee koosolekud toimuvad vastavalt kokkulepitud ajakavale, kuid mitte harvem kui kord kvartalis. 2014. majandusaastal toimus 10 korralist koosolekut. Auditikomitee tegevusaruanne esitatakse nõukogule kaks korda aastas. Oma aastaaruande esitab auditikomitee nõukogule enne majandusaasta aruande heakskiitmist nõukogu poolt. 2014. majandusaastal on auditikomitee täitnud talle töökorraga pandud kohustused.

Auditikomitee kinnitus on esitatud lk 68.

Finantsauditi teostamisel lähtutakse rahvusvahelistest auditeerimise standarditest (*International Standards on Auditing*). Tulenevalt Eesti Energia põhikirjast kuulub finantsaudiitori määramine üldkoosoleku pädevusse. Üldkoosolek on läbiviidud konkursi tulemusena kinnitanud majandusaastate 2014–2016 finantsaudiitoriks audiitorühingu PricewaterhouseCoopers (PwC). Sõltuvalt ettevõtja asukohamaast on allkirjaõiguslik audiitor erinev. Konsolideeritud auditi aruande eest vastutab vannutatud audiitor Tiit Raimla. Finantsauditi teostamise tasu Eesti Energia ei avalikusta, kuna kontserni hinnangul võib see kahjustada tulevaste perioodide konkursside tulemusi ja tuua seeläbi Eesti Energiale majanduslikku kahju.

Töö tulemusi tutvustas PwC kahes etapis:

- 1) vaheauditi tulemused esitati 18. detsembril 2014 toimunud auditikomitee koosolekul ja
- 2) lõppauditi tulemused 26. veebruaril 2015 toimunud auditikomitee koosolekul.

Audiitori järeldusotsus on esitatud lk 140.

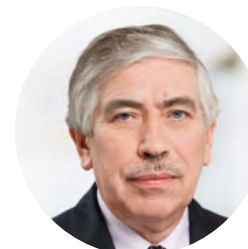
Eesti Energia peab oluliseks kaasa aidata finantsauditi teostaja sõltumatusele ja vältida huvide konflikti tekkimist. Selleks on auditikomitee kehtestanud põhimõtted, mida tuleb järgida, kui finantsauditi teostaja soovib pakkuda kontserni kuuluvatele ettevõtjatele täiendavaid teenuseid. 2014. majandusaastal ei osutanud PwC Eesti Energiale teenuseid, mis oleks võinud kahjustada audiitori sõltumatust.

Leiame, et 2014. aasta finantsaudit teostati kooskõlas regulatiivsete normidega, rahvusvaheliste standarditega ja püstitatud ootustega.

EESTI ENERGIA AUDITIKOMITEE LIIKMED

KALLE PALLING / 29
auditikomitee esimees
Ametisse määramise aeg:
28. märts 2013
Volituste kehtivuse tähtaeg:
27. märts 2016

MEELIS VIRKEBAU / 57
auditikomitee liige
Ametisse määramise aeg:
17. detsember 2009
Volituste kehtivuse tähtaeg:
16. detsember 2015

KAIE KARNIOL / 44
auditikomitee liige
Ametisse määramise aeg:
23. mai 2013
Volituste kehtivuse tähtaeg:
18. juuni 2016

MÄRT VOOGLAID / 46
auditikomitee liige
Ametisse määramise aeg:
1. september 2014
Volituste kehtivuse tähtaeg:
31. august 2017

Auditikomitee liikmete osalemine koosolekutel ja neile makstud koondtasud

	Koosolekutel osalemine	Tasu kokku 2014 (eurot)	Tasu kokku 2013 (eurot)
Kalle Palling	9	976	444
Meelis Virkebau	9	1 355	1 578
Kaie Karniol	10	2 000	1 000
Märt Vooglaid	4	355	0

Siseaudit

Siseauditi korraldamisel on lähtutud rahvusvahelistest siseauditi tegevust korraldavatest standarditest (*International Professional Practices Framework*). Töö hõlmab kogu kontserni tegevust.

Siseauditi toimimise eest vastutab siseauditi osakond. Osakonnal on aruandluskohustus auditikomitee ja nõukogu ees ning tema tegevusplaane ja tegevusaruandeid hindab ja kiidab heaks ka Eesti Energia auditikomitee. Siseauditi osakonnal on ülesanne kaasa aidata sisekontrollikeskkonna, riskide juhtimise ja ärijuhtimise kultuuri parandamisele. Siseauditi osakonna esindajatele on tagatud sõltumatus ja juurdepääs kõikidele vajalikele andmetele. Siseauditi 2014. aasta tegevusaruanne esitati auditikomiteele 26. veebruaril 2015. Siseauditi aruanded on tehtud kättesaadavaks ka finantsaudiitorile.

Juurutatud on majanduslike huvide aruandluse süsteem, mille kohaselt töötajad, kes tööülesandeid täites võivad sattuda huvide konflikti, esitavad oma majandushuvid ja kinnitavad korrapärase enesehindamisega oma sõltumatust.

Siseteabe käsitlemine on Eesti Energias reguleeritud siseteabe käsitlemise nõuetega, sest kontsern on emiteerinud

ja Londoni börsil noteerinud eurovõlakirjad. Siseteabe nõuetekohane käsitlemine on oluline, et kaitsta võlakirjainvestorite huve ning tagada võlakirjade aus ja õiglane kauplemine. Kõigile võlakirjaomanikele ja potentsiaalsetele investoritele peab olema õigeaegselt, järjepidevalt ja võrdsetel tingimustel (samas mahus, samal ajal ja samal viisil) kättesaadav oluline informatsioon Eesti Energia ja tema tütarettevõtjate kohta.

Teadaolevalt ei ole kontserni juhatusel ega tütarfirmade juhtidel tekkinud 2014. majandusaastal huvide konflikte ega ole tehtud turutingimustest erinevaid tehinguid seotud osapooltega. Ülevaade 2014. majandusaastal tehtud tehingutest seotud osapooltega on esitatud raamatupidamise aruandes lk 134.

Eesti Energiaga seotud isikutel on oma ametikohast tulevalt teatud aegadel ja juhtudel vältimatult rohkem teavet kontserni kohta, kui seda on investoritel ja avalikkusel. Sellise info väärkasutuse vältimiseks oleme loonud siseteabe kaitse korra. Meile teadaolevalt ei esinenud 2014. majandusaastal ühtegi siseteabe väärkasutamise tunnustega juhtumit.

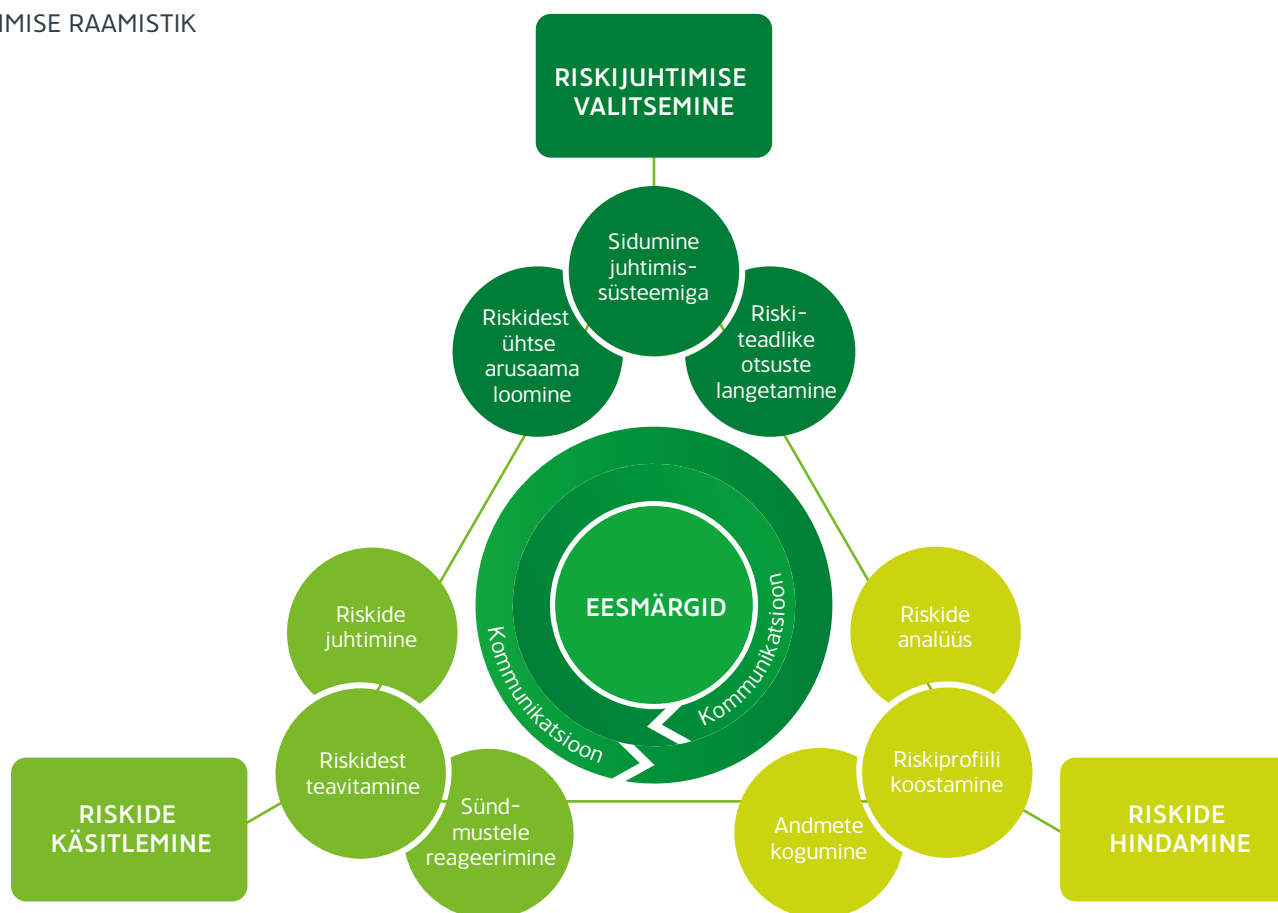

Riskijuhtimine

Kontserni tegevusega kaasnevad mitmesugused strateegilised, finants-, turu- ja tegevusriskid. Selleks et piirata vastuvõtlikkust nendele riskidele, tegeleb kontsern pidevalt riskijuhtimise protsessi arendamise ja täiustamisega.

Kontserni riskijuhtimise peamine eesmärk on tagada, et kontsern ei võtaks ega hoiaks endal maandamata riske rohkem, kui ta oma eesmärkide täitmiseks neid kanda jõuab.

RISKIJUHTIMISE RAAMISTIK

Riskijuhtimise valitsemine

Riskijuhtimist koordineerib kontsernis riskijuhtimise osakond, mis kuulub juhatuse esimehele ja auditikomiteele alluvasse riskijuhtimise ja siseauditi teenistusse. Riskijuhtimise osakonna ülesanne on arendada, juurutada ja hoida töökorras protsess kõikide Eesti Energia tegevust ja tulemusi mõjutavate oluliste riskide juhtimiseks.

Turu- ja finantsriskide juhtimiseks on juhatus moodustanud finantsriskikomitee, mille eesmärk on tagada kontsernis turu- ja finantsriskide juhtimine kooskõlas kehtivate juhtimispõhimõtete ja juhatuse poolt kinnitatud strateegiatega.

Iga kontserni ettevõtja ja äriüksus peab tagama, et lähtuvalt talle seatud eesmärkidest on riskid jooksvalt juhitud. Riskide võtmine on äritegevuse normaalne osa, kuid seejuures tuleb olla veendunud, et riski realiseerumisel oleks endiselt tagatud ettevõtja ja äriüksuse eesmärgipärane ja jätkusuutlik tegevus. Teisisõnu ei tohi kontsern võtta kanda oma riskitaluvuse piire ületavaid riske.

Kontsernis hinnatakse nii jooksvat äritegevust kui ka arendusprojekte mõjutavaid riske. Oleme jaganud riskid ja oma riskivalmiduse nelja põhikategooriasse.

STRATEEGILISED RISKID	Kontsern võtab kaalutletud riske eesmärgiga kasvatada tulusid	
TURURISKID	Kontsern kontrollib ja hoiab neid riske võimalikult madalana, sest need on kontserni äritegevusega paratamatult kaasnevad riskid. Samas ei kaasne nende võtmisega kontsernile täiendavaid tulusid või ei ole nende võtmine kontserni põhitegevus	
FINANTSRISKID		
TEGEVUSRISKID	KESKKONNA-OHUTUSE RISKID	Kontsern ei ole valmis neid riske võtma, sest sellega ohustaks ta keskkonda, elanikkonda ja töötajate tervist ning kontserni mainet
	TERVISE JA OHUTUSE RISKID	
	Kontsern kontrollib ja hoiab neid riske võimalikult madalana, sest need on kontserni äritegevusega paratamatult kaasnevad riskid	

Riskide hindamine ja käsitlemine

Igas riskide kategoorias on välja arendatud riskijuhtimise põhimõtted, loodud riskide mõõtmise aruandlus ning määratud nende juhtimise eest vastutavad kontsernisised osapooled.

Strateegilised riskid

Kontserni strateegilised riskid tulenevad peamiselt poliitilises ja õiguslikus keskkonnas tulenevatest muudatustest. Kontserni jooksev äritegevus ja arendusprojektid erinevatel turgudel sõltuvad regulaatorite tegevusest ja poliitilistest otsustest. Riskide juhtimise peamised vahendid on poliit-

tilises ja õiguslikus keskkonnas toimuvate muudatuste ja arengu jälgimine, kaasaraäkimine uute õigusaktide väljatöötamises, muudatuste juurutamine kontsernis, jooksev vastavuse jälgimine ning mittevastavuste teadvustamine ja nendega tegelemine. Strateegiliste riskide tuvastamine on nii äri- ja tootejuhtide kui ka juristide regulaarne ülesanne.

Tururiskid

Kontserni tulemusi oluliselt mõjutavad tururiskid on hinnarisk, valuutarisk ja intressimäära risk.

Hinnariskist on mõjutatud kontserni toodetavate kaupade ja osutatavate teenuste müük ning tootmiseks vajalike ressursside ost. Neist kõige olulisemad on elektrienergia ja vedelkütuste müügi ning kasvuhoonegaaside lubatud heitkoguste ühikute ostu hinnarisk. Kontsern kasutab hinnariskide maandamiseks erinevaid tuletisinstrumente. Riskimaandamistehingute eesmärk on kindlustada etteantud muutuvkasum. Finantsriskikomitee sätestab perioodide kaupa suletud positsiooni eesmärgi, mille määramise aluseks on kontserni riskianalüüsi tulemused. Energia-kaubanduse ülesanne on eelnevalt nimetatud eesmärk täita vastavalt muutuvkasumi riski maandamise strateegiale.

Valuutarisk on kontserni jaoks peamiselt seotud vedelkütuste müügitehingute selle osaga, mis on tehtud USA dollarites ja mis ei ole maandatud tulevikutehingutega. Valuutariskide juhtimisel kasutatakse peamise meetmena riski vältimist. Selleks sõlmitakse pikaajalised võlakohustused ja elektri ekspordi lepingud valdavalt eurodes ning ka kontserni vabasid rahalisi vahendeid paigutatakse üldjuhul eurodes.

Intressimäära risk tekib kontserni ujuva intressimääraga võlakohustustest ja seisneb ohus, et finantskulud suurenevad, kui intressimäärad tõusevad. Intressimäära riskide maandamiseks järgitakse põhimõtet, et fikseeritud intressimääraga võlakohustuste osatähtsus portfellis peab olema üle 50%. Kontserni intressimäära- ja valuutariske juhitakse kontserni tasandil emattevõtja finantsosakonnas.

Finantsriskid

Kontserni tulemusi mõjutavad finantsriskid on likviidsusrisk ja krediidirisk.

Krediidiriskile on avatud raha pangadeposiitidel, müügi-ootel finantsvarad, positiivse väärtusega tuletisinstrumentid, nõuded ostjate vastu ja muud nõuded.

Vastaspoole krediidiriski kontserni vabade vahendite paigutamistest ja riskimaandustehingutest käsitletakse ühtselt. Kehtestatud on nõuded aktsepteeritava vastaspoole krediidiriski mõõdikutele, lubatud tehingute tähtaegadele ning kontsentratsiooniriski maksimaalsed positsioonid sõltuvalt vastaspoole krediidiriski tasemest. Krediidiriski positsioone võib avada ainult finantsriskikomitee poolt eelnevalt heakskiidetud vastaspooltega.

Klientide tähtjaks tasumata võlgade menetlemisega tegelevad selleks moodustatud osakonnad. Ostjatele esitatud arvete laekumise tähtaja ületamisel korral kasutatakse meeldetuletuste ja hoiatuste saatmist. Ette on nähtud juhud, mil alustatakse võla sissenõudmist kohtu kaudu või antakse võla sissenõudmine üle inkassofirmale.

Likviidsusriski vaadeldakse kahes mõõtmes. Lühiajaline likviidsusrisk on risk, et kontserni pangakontodel ei ole piisavalt raha oma maksekohustuste täitmiseks. Pikaajaline likviidsusrisk on risk, et kontsernil ei ole piisavalt vaba raha ja muid likviidsuse allikaid, et katta oma järgneva 12 kuu likviidsusvajadust äriplaani elluviimiseks ja kohustuste täitmiseks või et kontsern peab seetõttu vabu vahendeid kaasama kiirustades ja mitteoptimaalsetel tingimustel. Likviidsusriski maandatakse erinevate finantsinstrumentidega (laenud, võlakirjad ja kommertspaberid) vastavalt likviidsusriski mõõtmise ja juhtimise korrale. Kontserni likviidsusriski juhitakse kontserni tasandil emattevõtja finantsosakonnas.

Tegevusriskid

Tegevusriskid on ebapiisavatest või mittetoimivatest protsessidest, inimestest, seadmetest, süsteemidest või välistest sündmustest tingitud riskid. Tegevusriskide juhtimise peamine eesmärk on vähendada soovimatute sündmuste mõju. Eesmärgi saavutamiseks tegeleb kontsern pidevalt sisekontrollisüsteemi arendamisega. Kontserni tegevusvaldkonda arvestades on tegevusriskide juhtimisel äärmiselt oluline jätkuv ohutusstandardite ja regulatsioonide täiustamine ja rakendamine ning kontrolli suurendamine keskkonnakoormuste täitmise üle. Tegevusriskide juhtimise üks vahend on kvaliteedi- ja keskkonnajuhtimise süsteemide juurutamine.

Peamised seadmete ja süsteemidega seotud riskide juhtimise vahendid on hoolduste planeerimine, pidev järelevalve ja talitluspidevuse plaanide koostamine, et tagada tootmis- tegevuse jätkumine. Tootmise, tööohutuse ja keskkonnaga

seotud riske hinnatakse ja juhitakse kõikides kontserni üksustes ja kõikides protsessifaasides (arendusprojektid, hanked, ehitamine, käitamine, hooldus). Tegevusriskide maandamiseks kasutatakse kindlustustust, eriti riskide puhul, mille maandamiseks puuduvad muud võimalused. Kindlustuse hankimise aluseks on riskianalüüsid. Kindlustuse valdkonda kontsernis juhib riskijuhtimise osakond, mis vastutab kontserni kindlustusprogrammi väljaarendamise, rakendamise ja töökorras hoidmise eest.

Kontserni riskianalüüsi metoodika

2014. aastal on jätkuvalt arendatud kontserni riskianalüüsi metoodikat. Riskianalüüsis kasutatakse simulatsioonimeetodeid, millega analüüsitakse erinevate tegurite määramatuse mõju kontserni kasumieesmärkide saavutamisele, investeeringute ettevõtmiseks projekteeritud rahavoogudele, vajalike laenusuhtarvude täitmisele ning laenusuhtarvude optimaalse taseme säilitamisele. Analüüsitulemuste põhjal valitakse riskimaandamismeetmed.

Riskiaruandlus

Olulistest kontserni eesmärke mõjutatavatest riskidest antakse regulaarset aru kontserni juhatusele ja auditikomiteele. Kontsernis on tagatud juhtkonna kohene teavitamine kõikidest suure olulisusega riskidest ja nende riskide kajastamine kontserni riskiprofiilis. Ülevaade riskidest on oluline sisend siseauditi tegevuste planeerimisel.

Vastavus hea ühingujuhtimise põhimõtetele

Oleme kontserni juhtimise ülesehitust ja toimimist hinnanud Ühendkuningriigi Finantsaruandluse Nõukogu ühingujuhtimise põhimõtete kogumi *The UK Corporate Governance Code* alusel. Eespool kirjeldasime ühingujuhtimise seisukohalt olulisi komponente.

Olles hinnanud kontserni juhtimissüsteemi ülesehituse ja tegeliku toimimise vastavust, leiame, et meie korraldus ja tegevus on olulises osas koondtavaga kooskõlas. Samuti on meie tegevus kooskõlas Eesti seadustega, mis mitmeid koondtavas esitatud põhimõtteid üksikasjalikumalt reguleerivad.

2014. majandusaastal esinesid koondtava ja meie tegevuse vahel järgmised mittevastavused, mis tulenesid õigusaktidega reguleeritud valdkondadest:

- ei ole moodustatud ametisse määramise komiteed (tulenevalt riigivaraseaduse §-dest 80 ja 81 toimub nõukogu

liikmete ametisse määramine vastavalt valdkonna eest vastutava ministri otsustele),

- erineb nõukogu liikmete tagasivalimise regulaarsus ja reeglistik (tulenevalt riigivaraseaduse §-dest 80 ja 81 toimub nõukogu liikmete ametisse määramine vastavalt valdkonna eest vastutava ministri otsustele),
- juhatuse liikmete valimine ja juhatuse esimehe määramine toimub nõukogu otsusega,
- ei ole moodustatud tasustamise komiteed (riigivaraseaduse §-dega 85 ja 86 on reguleeritud riigile kuuluva äriühingu juhtorganite liikmete tasustamise põhimõtted),
- erineb nõukogu tegevuse enesehindamine (riigivaraseaduse § 84 lõike 1 kohaselt on nõukogu liige kohustatud aru andma teda valinud ministrile).

Hinnates Eesti Energia valitsemist Baltikumi tava suhtes ulatuses, mis käsitleb soovitusi tegevjuhtkonnale ning aruandlusele ja auditeerimisele, leiame oma tegevuse olevat kooskõlas viidatud tavaga.

Auditikomitee kinnitus

2014. majandusaasta kestel tegutses auditikomitee lähtudes kehtivast töökorrast ning selle alusel fikseeritud tegevus- plaanist. Meie tegevusele ei ole seatud mingeid piiranguid ja kontserni esindajad on meile teinud kättesaadavaks vajaliku hulga informatsiooni. Juurutatud on kindlad aruandlusliinid, mis toetavad samuti vajaliku informatsiooni korrapäras- tõudmist meieni. Töö tulemusena kujunenud seisukohtadest ja nendega seotud ettepanekutest oleme jooksvalt andnud teada kontserni juhatuse esindajatele.

2014. majandusaasta kohta oleme kujundanud oma hinnangud järgmiste kontserni tegevuste suhtes:

- juhendumine raamatupidamise põhimõtetest,
- finantseelarve ja -aruannete koostamine ja kinnitamise protsesside toimimine,
- välisauditi piisavuse ja tõhususe korraldamine ning sõltumatuse tagamine,
- sisekontrollisüsteemi arendamine ja toimimine,
- ettevõtte tegevuse seaduslikkuse jälgimine ning
- siseauditi funktsiooni korraldamine.

Auditikomitee kui kindlustloova ahela ja järelevalve eest vastutaja leiab, et Eesti Energia kontserni tegevuses ei esine selliseid puudusi, millest juhtkond ei oleks teadlik ja/või mis võiksid avaldada materiaalset mõju kontserni 2014. majandus- aasta aruandele.

Oma hinnangud esitasime koos käesoleva tegevusaruandega Eesti Energia nõukogule 26. veebruaril 2015. aastal.

Kalle Palling

Auditikomitee esimees
26. veebruar 2015

Konsolideeritud raamatupidamise aastaaruanded

Konsolideeritud kasumiaruanne	70		
Konsolideeritud koondkasumiaruanne	71		
Konsolideeritud finantsseisundi aruanne	72		
Konsolideeritud rahavoogude aruanne	73		
Konsolideeritud omakapitali muutuste aruanne	74		
Konsolideeritud raamatupidamise aastaaruande lisad	75		
<hr/>			
1. Üldine informatsioon	75	22. Võlakohustused	124
2. Kokkuvõtte olulisematest arvestuspõhimõtetest	75	23. Võlad hankijatele ja muud võlad	126
3. Finantsriskide juhtimine	96	24. Tulevaste perioodide tulud	126
4. Olulised raamatupidamishinnangud	104	25. Eraldised	127
5. Segmendiaruandlus	106	26. Müügitulu	129
6. Materiaalne põhivara	110	27. Muud äritulud	129
7. Kasutusrent	112	28. Kaubad, toore, materjal ja teenused	129
8. Immateriaalne vara	113	29. Tööjõukulud	129
9. Investeeringud sidusettevõtjatesse	115	30. Muud tegevuskulud	130
10. Tütarettevõtjad	116	31. Neto finantstulud (-kulud)	130
11. Varud	117	32. Tulumaksukulu	130
12. Finantsinstrumentide jaotus kategooriate järgi	117	33. Äritegevusest saadud raha	131
13. Nõuded ostjate vastu ja muud nõuded	118	34. Bilansivälised varad ning tingimuslikud ja siduvad tuleviku kohustused	131
14. Tuletisinstrumentid	120	35. Tütarettevõtjate müük	133
15. Finantsvarade krediitkvaliteet	121	36. Täiendava osaluse omandamine sidusettevõtjas	133
16. Finantsvarad õiglases väärtuses muutustega läbi kasumiaruande	122	37. Tava- ja lahustunud puhaskasum aktsia kohta	133
17. Üle 3-kuulise tähtajaga deposiidid pankades	123	38. Tehingud seotud osapooltega	134
18. Raha ja raha ekvivalendid	123	39. Finantsinformatsioon ematettevõtja kohta	135
19. Aktsiakapital, kohustuslik reservkapital ja jaotamata kasum	123	40. Bilansipäevajärgsed sündmused	139
20. Dividend aktsia kohta	124		
21. Riskimaandamise reserv	124		

Konsolideeritud raamatupidamise aastaaruanded

Konsolideeritud kasumiaruanne

<i>miljonites eurodes</i>	1. jaanuar - 31. detsember		
	2014	2013	Lisa
Müügitulu	880,0	966,4	5,26
Muud äritulud	23,4	8,8	27
Valmis- ja lõpetamata toodangu varude jääkide muutus	-0,9	-11,4	
Kaubad, toore, materjal ja teenused	-375,5	-419,6	28
Tööjõukulud	-142,2	-148,2	29
Põhivara kulum ja amortisatsioon	-126,2	-118,9	5, 6, 8,33
Põhivara väärtuse langus	-	-16,1	5, 6, 33
Muud tegevuskulud	-72,5	-85,5	30
ÄRIKASUM	186,1	175,5	
Finantstulud	4,3	3,2	31
Finantskulud	-5,0	-4,4	31
Neto finantstulud (-kulud)	-0,7	-1,2	5, 31
Kasum (kahjum) kapitaliosaluse meetodil investeringutelt sidusettevõtjatesse	-2,4	-0,8	5, 9, 33

<i>miljonites eurodes</i>	1. jaanuar - 31. detsember		
	2014	2013	Lisa
KASUM ENNE TULUMAKSUSTAMIST	183,0	173,5	5
Tulumaksukulu	-23,7	-14,0	32
ARUANDEAASTA KASUM	159,3	159,5	
sh emaettevõtja omaniku osa kasumist	159,5	159,5	
mittekontrolliva osaluse osa kasumist/kahjumist	-0,2	-	
Tavapuhaskasum aktsia kohta (eurodes)	0,26	0,26	37
Lahustunud puhaskasum aktsia kohta (eurodes)	0,26	0,26	37

Konsolideeritud koondkasumiaruanne

<i>miljonites eurodes</i>	1. jaanuar - 31. detsember		Lisa
	2014	2013	
ARUANDEAASTA KASUM	159,3	159,5	
Muu koondkasum			
Kirjed, mida võib edaspidi ümber klassifitseerida kasumi- aruandesse:			
Riskimaandamisinstrumentide ümberhindlus	-	35,5	21
Välismaiste tütarettevõtjate ümberarvestusel tekkinud valuuta- kursivahed	4,9	-1,6	
Aruandeaasta muu koondkasum	4,9	33,9	
ARUANDEAASTA KOONDKASUM KOKKU	164,2	193,4	
sh emaettevõtja omaniku osa koondkasumist/kahjumist	164,4	193,4	
mittekontrolliva osaluse osa kasumist/kahjumist	-0,2	-	

Lehekülgedel 75–139 esitatud lisad on konsolideeritud raamatupidamise aastaaruande lahutamatu osa.

Konsolideeritud finantsseisundi aruanne

miljonites eurodes

	31. detsember		
	2014	2013	Lisa
VARAD			
Põhivara			
Materiaalne põhivara	2 408,5	2 258,1	6
Immateriaalne põhivara	65,6	62,2	8
Investeeringud sidusettevõtjatesse	2,0	22,4	5, 9
Tuletisinstrumendid	1,7	6,2	12, 14, 15
Pikaajalised nõuded	31,9	19,4	13
Kokku põhivara	2 509,7	2 368,3	
Käibevara			
Varud	40,8	39,1	11
Kasvuhoonegaaside lubatud heitkoguse ühikud	144,8	100,4	8
Nõuded ostjate vastu ja muud nõuded	124,3	185,1	13
Tuletisinstrumendid	75,7	41,4	12, 14, 15
Üle 3-kuulise tähtajaga deposiidid pankades	40,0	21,0	12, 15, 17
Raha ja raha ekvivalendid	60,2	62,6	12, 15, 18
Kokku käibevara	485,8	449,6	
Kokku varad	2 995,5	2 817,9	5

miljonites eurodes

	31. detsember		
	2014	2013	Lisa
OMAKAPITAL			
Emaettevõtja omanikule kuuluv kapital ja reservid			
Aktiakapital	621,6	621,6	19
Ülekurss	259,8	259,8	
Kohustuslik reservkapital	59,0	51,0	19
Riskimaandamise reserv	47,0	47,0	21
Realiseerimata kursivahed	5,7	0,8	
Jaotamata kasum	624,0	566,1	19
Kokku emaettevõtja omanikule kuuluv kapital ja reservid	1 617,1	1 546,3	
Mittekontrolliv osalus	2,3	1,4	
Kokku omakapital	1 619,4	1 547,7	
KOHUSTUSED			
Pikaajalised kohustused			
Võlakohustused	928,0	826,5	12, 22
Muud võlad	3,8	3,3	23
Tuletisinstrumendid	1,7	1,5	12, 14
Tulevaste perioodide tulud	161,7	151,0	24
Eraldised	31,7	28,8	25
Kokku pikaajalised kohustused	1 126,9	1 011,1	
Lühiajalised kohustused			
Võlakohustused	6,9	1,4	12, 22
Võlad hankijatele ja muud võlad	167,0	178,4	23
Tuletisinstrumendid	0,8	2,5	12, 14
Tulevaste perioodide tulud	-	3,5	24
Eraldised	74,5	73,3	25
Kokku lühiajalised kohustused	249,2	259,1	
Kokku kohustused	1 376,1	1 270,2	
Kokku kohustused ja omakapital	2 995,5	2 817,9	

Lehekülgedel 75–139 esitatud lisad on konsolideeritud raamatupidamise aastaaruande lahutamatu osa.

Konsolideeritud rahavoogude aruanne

in million EUR

	1 January - 31 December		Lisa
	2014	2013	
Rahavood äritegevusest			
Äritegevusest saadud raha	294,0	285,9	33
Makstud intressid ja laenukulud	-37,6	-31,8	
Saadud intressid	0,8	0,6	
Makstud tulumaks	-29,0	-10,1	
Kokku rahavood äritegevusest	228,2	244,6	
Rahavood investeerimisest			
Tasutud materiaalse ja immateriaalse põhivara soetamisel	-260,2	-387,4	
Laekunud liitumis- ja muud tasud	12,3	13,9	24
Laekunud materiaalse põhivara müügist	1,7	13,5	
Laekunud materiaalse põhivara sihtfinantseerimine	-	4,4	
Sidusettevõtelt laekunud dividendid	5,6	1,5	
Üle 3-kuuliste deposiitide netomuutus pankades	-19,0	69,0	12, 15, 17
Piiratud kasutusega raha netomuutus	3,2	9,4	13
Antud muud laenud	-6,1	-3,8	38
Tasutud lühiajaliste finantsvarade soetamisel	-	-4,7	16
Tasutud sidusettevõtja osaluse soetamisel	-	-3,0	36
Laekunud sidusettevõtja osaluse müügist ja likvideerimisest	11,6	-	9
Laekunud lühiajaliste finantsvarade müügist ja lunastamisest	-	6,4	16
Tasutud tütarettevõtjate soetamisel (miinus omandatud raha ja raha ekvivalendid)	-	-0,2	
Laekunud tütarettevõtja müügist	4,7	-	35
Kokku rahavood investeerimisest	-246,2	-281,0	
Rahavood finantseerimisest			
Saadud laenud	0,4	96,2	22
Emiteeritud võlakirjad	110,3	-	22
Tagasi makstud pangalaenud	-1,4	-1,3	
Tagasi makstud muud laenud	-0,1	-0,8	
Makstud dividendid	-93,6	-55,2	20, 32
Kokku rahavood finantseerimisest	15,6	38,9	
Puhas rahavoog	-2,4	2,5	
Raha ja raha ekvivalendid aruandeperioodi algul	62,6	60,1	12, 15, 18
Raha ja raha ekvivalendid aruandeperioodi lõpul	60,2	62,6	12, 15, 18
Kokku raha ja raha ekvivalentide muutus	-2,4	2,5	

Lehekülgedel 75–139 esitatud lisad on konsolideeritud raamatupidamise aastaaruande lahutamatu osa.

Konsolideeritud omakapitali muutuste aruanne

miljonites eurodes

	Emaettevõtja omanikule kuuluv omakapital					Kokku	Mitte-kontrolliv osalus	Kokku omakapital	Lisa
	Aktsiakapital (Lisa 19)	Ülekurss	Kohustuslik reservkapital (Lisa 19)	Muud reservid	Jaotamata kasum (Lisa 19)				
Omakapital seisuga 31. detsember 2012	621,6	259,8	47,2	13,9	465,6	1 408,1	1,0	1 409,1	
Aruandeaasta kasum	-	-	-	-	159,5	159,5	-	159,5	
Aruandeaasta muu koondkasum	-	-	-	33,9	-	33,9	-	33,9	
Aruandeaasta koondkasum kokku	-	-	-	33,9	159,5	193,4	-	193,4	
Makstud dividendid	-	-	-	-	-55,2	-55,2	-	-55,2	20, 32
Jaotamata kasumi kandmine reservkapitali	-	-	3,8	-	-3,8	-	-	-	
Vähemusosa suurenemine seoses tütarettevõtja laenu konverteerimisega omakapitaliks	-	-	-	-	-	-	0,4	0,4	
Kokku omanike poolt tehtud ning omanikele tehtud väljamaksud, mis on kajastatud otse omakapitalis	-	-	3,8	-	-59,0	-55,2	0,4	-54,8	
Omakapital seisuga 31. detsember 2013	621,6	259,8	51,0	47,8	566,1	1 546,3	1,4	1 547,7	
Aruandeaasta kasum	-	-	-	-	159,5	159,5	-0,2	159,3	
Aruandeaasta muu koondkasum	-	-	-	4,9	-	4,9	-	4,9	
Aruandeaasta koondkasum kokku	-	-	-	4,9	159,5	164,4	-0,2	164,2	
Makstud dividendid	-	-	-	-	-93,6	-93,6	-	-93,6	20, 32
Jaotamata kasumi kandmine reservkapitali	-	-	8,0	-	-8,0	-	-	-	
Vähemusosa suurenemine seoses tütarettevõtja laenu konverteerimisega omakapitaliks	-	-	-	-	-	-	1,1	1,1	
Kokku omanike poolt tehtud ning omanikele tehtud väljamaksud, mis on kajastatud otse omakapitalis	-	-	8,0	-	-101,6	-93,6	1,1	-92,5	
Omakapital seisuga 31. detsember 2014	621,6	259,8	59,0	52,7	624,0	1 617,1	2,3	1 619,4	

Lehekülgedel 75–139 esitatud lisad on konsolideeritud raamatupidamise aastaaruande lahutamatu osa.

Konsolideeritud raamatupidamise aastaaruande lisad

1. Üldine informatsioon

Eesti Energia kontserni 31. detsembril 2014 lõppenud majandusaasta konsolideeritud raamatupidamise aastaaruanne hõlmab Eesti Energia ASi (emaettevõtja, õiguslikult vormilt aktsiaselts) ja tema tütarettevõtjaid (edaspidi „kontsern”) ning kontserni osalemist sidusettevõtjates.

Eesti Energia on rahvusvaheline energiaettevõtte, mis pakub energialahendusi alates elektri, soojuse ja kütuste tootmisest kuni müügi, teeninduse ja energiaga seotud lisateenusteni. Kontsern tegutseb Baltimaades, USAs ja Saksamaal. Kontsernil on finantsinvesteeringud sidusettevõtjatesse, mis tegutsevad Jordaanias.

Emaettevõtja registreeritud aadress on Laki 24, Tallinn 12915, Eesti Vabariik.

Eesti Energia ASi ainuaktsionär on Eesti Vabariik.

Eesti Energia ASi võlakirjad on noteeritud Londoni Börsil.

Kontserni konsolideeritud raamatupidamise aastaaruande on juhatus kinnitanud 23. veebruaril 2015. Vastavalt Eesti Vabariigi äriseadustikule peab majandusaasta aruande täiendavalt heaks kiitma emaettevõtja nõukogu ja kinnitama aktsionäride üldkoosolek.

2. Kokkuvõtte olulisematest arvestuspõhimõtetest

Alljärgnevalt on esitatud kokkuvõtte konsolideeritud raamatupidamise aastaaruande koostamisel rakendatud olulisematest arvestuspõhimõtetest. Nimetatud arvestuspõhimõtteid on kasutatud järjepidevalt kõikidel aruandeperioodidel, v.a juhtudel, mille kohta on eraldi avaldatud info.

2.1 Arvestuse alused

Kontserni konsolideeritud raamatupidamise aastaaruanne on koostatud kooskõlas rahvusvaheliste finantsaruandluse standarditega (IFRS) ja Rahvusvaheliste Finantsaruandlusstandardite Tõlgendamise Komitee (IFRIC) tõlgendustega, nagu Euroopa Liit on need vastu võtnud.

Raamatupidamise aastaaruandes esitatud finantsnäitajad tuginevad põhiliselt ajaloolisele soetusmaksumusele, välja arvatud õiglasel väärtuses muutustega läbi kasumiaruande kajastatavad finantsvarad ja -kohustused (sh tuletisinstrumendid).

Finantsaruannete koostamine kooskõlas rahvusvaheliste finantsaruandluse standarditega nõuab teatud raamatupidamishinnangute kasutamist. Samuti nõuab see juhtkonnalt mitmete otsuste tegemist arvestuspõhimõtete rakendamise osas. Need valdkonnad, mis eeldavad keerulisemaid hinnanguid ning kus raamatupidamishinnangutel ja arvestatud eeldustel on oluline mõju raamatupidamise

aastaaruandes kajastatud informatsioonile, on avalikustatud eraldi lisas 4.

2.2 Arvestus- ja avalikustamispõhimõtete muutused

(a) Uute või muudetud standardite ja tõlgenduste rakendamine

Järgmised uued või muudetud standardid ja tõlgendused muutusid kontsernile kohustuslikuks alates 1. jaanuarist 2014:

- IFRS 12 „Avalikustamise nõuded osaluste kohta teistes ettevõtetes”. Standard rakendub ettevõtetele, kellel on osalused tütaretevõttes, ühissetevõtmises, sidusettevõttes või konsolideerimata struktureeritud üksuses. IFRS 12 sätestab avalikustamise nõuded ettevõtetele, kes rakendavad kahte uut standardit - IFRS 10 „Konsolideeritud aruanded“ ja IFRS 11 „Ühissetevõtmised“ – ning see asendab IAS 28-s „Investeeringud sidusettevõttesse“ praegu sisalduvad avalikustamise nõuded. IFRS 12 nõuab ettevõtetelt sellise informatsiooni avalikustamist, mis aitaks finantsaruande lugejatel hinnata tütar- ja sidusettevõtetes, ühissetevõtmistes ja konsolideerimata struktureeritud üksustes osaluste olemust ja osalustega seotud riske ja finantsmõjusid. Nende eesmärkide täitmiseks nõuab uus standard erinevate valdkondade kohta info avalikustamist, sh tuleb avalikustada (i) olulised otsused ja hinnangud, mida tehti määramaks, kas ettevõtte kontrollib, ühiselt kontrollib või omab olulist mõju teise ettevõtte üle; (ii) rohkem infot mittekontrollivale osalusele kuuluva osa kohta kontserni tegevustes ja rahavoogudes; (iii) summeeritud finantsinformatsioon tütaretevõtte kohta, milles on olulised mittekontrollivad osalused; ja (iv) detailne info osaluste kohta konsolideerimata struktureeritud üksustes.

Vastavalt standardi nõuetele on aastaaruandes avalikustatud täiendav informatsiooni osaluste kohta teistes ettevõtetes.

Ülejäänud uutel või muudetud standarditel või tõlgendustel, mis hakkasid esmakordselt kehtima 1. jaanuaril 2014 alanud aruandeaastal, ei olnud olulist mõju kontsernile.

(b) Uued standardid, tõlgendused ja nende muudatused

Välja on antud uusi või muudetud standardeid või tõlgendusi, mis muutuvad kontsernile kohustuslikuks alates 1. jaanuarist 2015 või hilisematel perioodidel ja mida kontsern ei ole rakendanud ennetähtaegselt:

- IFRS 9 „Finantsinstrumendid”: klassifitseerimine ja mõõtmine. Standard muutub kontsernile kohustuslikuks alates 1. jaanuarist 2018, ei ole veel vastu võetud Euroopa Liidu poolt. Uue standardi peamised reeglid on järgmised:
  1. Finantsvarad tuleb klassifitseerida ühte kolmest mõõtmiskategooriast – varad, mida kajastatakse korrigeeritud soetusmaksumuses, varad, mida kajastatakse õiglasel väärtusel muutustega läbi muu koondkasumiaruande, ja varad, mida kajastatakse õiglasel väärtusel muutustega läbi kasumiaruande.
  2. Võlainstrumendi klassifitseerimine sõltub ettevõtte ärimudelilist finantsvarade haldamisel ning sellest, kas vara lepingulised rahavood sisaldavad ainult põhi- ja intressimakseid („APIM”). Kui võlainstrumenti hoitakse sissenõudmise eesmärgil ja APIM nõue on täidetud, võib instrumenti kajastada korrigeeritud soetusmaksumuses. Võlainstrumendid, mis vastavad APIM nõudele ja mida hoitakse portfelliga, kus ettevõtte hoiab varasid nii sissenõudmise kui ka müümise eesmärgil, võib kajastada õiglasel väärtusel läbi

koondkasumiaruande. Finantsvarad, mis ei sisalda APIM rahavoogusid, tuleb mõõta õiglases väärtuses läbi kasumiaruande (näiteks derivatiivid). Varjatud („embedded“) derivatiive ei eraldata enam finantsvaradest, vaid kaasatakse APIM tingimuse hindamisel.

3. Omakapitaliinstrumendid tuleb alati kajastada õiglases väärtuses. Samas võib juhtkond teha tagasivõtmatu valiku kajastada õiglase väärtuse muutused läbi muu koondkasumiaruande, eeldusel, et instrumenti ei hoita kauplemiseesmärgil. Kui omakapitaliinstrumenti hoitakse kauplemiseesmärgil, tuleb selle õiglase väärtuse muutused kajastada kasumiaruandes.
4. Enamus IAS 39 nõudeid finantskohustuste klassifitseerimiseks ja mõõtmiseks kanti muutmata kujul üle IFRS 9-sse. Peamiseks muudatuseks on see, et finantskohustuste puhul, mis on määratud kajastamiseks õiglases väärtuses läbi kasumiaruande, peab ettevõtte enda krediidiriski muutusest tulevavad õiglase väärtuse muutused kajastama muus koondkasumiaruandes.
5. IFRS 9 kehtestab uue mudeli väärtuse languse kahjumite kajastamiseks – oodatava krediidikahjumi mudeli. See on „kolmetasandiline“ lähenemine, mille aluseks on finantsvarade krediitkvaliteedi muutumine pärast esialgset arvelevõtmist. Praktikas tähendavad uued reeglid seda, et ettevõtetele tuleb finantsvarade, mille osas ei ole väärtuse languse tunnuseid, arvelevõtmisel kajastada koheselt kahjum, mis on võrdne 12-kuulise oodatava krediidikahjumiga (nõuded ostjatele puhul kogu nende eluea jooksul oodatava krediidikahjumiga). Kui on toimunud oluline krediidiriski suurenemine, tuleb väärtuse langust mõõta, kasutades kogu eluea jooksul oodatavat

krediidikahjumit, mitte 12 kuu jooksul oodatavat krediidikahjumit. Mudel sisaldab lihtsustusi rendi- ja ostjatele nõuete osas.

6. Riskimaandamisarvestuse nõudeid muudeti, et siduda raamatupidamisarvestus paremini riskijuhtimisega. Standard pakub ettevõtetele arvestuspõhimõtte valikut rakendada kas IFRS 9 riskimaandamisarvestuse nõudeid või jätkata IAS 39 rakendamist kõikidele riskimaandamisinstrumentidele, kuna standard ei käsitle hetkel makro-riskimaandamisarvestust.

Standardi rakendamine võib avaldada mõju kontserni finantsinstrumentide klassifitseerimisele ning väärtuse mõõtmisele.

- *“Muudatused IFRS-ides 2012”*. Standard muutub kontsernile kohustuslikuks alates 1. jaanuarist 2015, ei ole veel vastu võetud Euroopa Liidu poolt. Muudatused hõlmavad muudatusi seitsmes standardis.

IFRS 8 muudeti, nõudmaks (1) juhtkonna poolt äri-segmentide liitmisel tehtud otsuste avalikustamist, sh. liidetud segmentide kirjeldust ja nende majanduslike näitajate kirjeldust, mida võeti arvesse, kui otsustati, et liidetud segmentidel on sarnased majanduslikud näitajad; ning (2) segmentide varade summa kokkuviimist ettevõtte varadega kui segmenti varade kohta avalikustatakse infot.

IFRS 8 muudatuste rakendamine võib nõuda täiendava info avalikustamist finantsaruannetes.

Ülejäänud uutel või muudetud standarditel või tõlgendustel, mis veel ei kehti, ei ole eeldatavasti olulist mõju kontsernile.

2.3 Konsolideerimine

(a) Tütarettevõtjad

Tütarettevõtjad on kõik majandusüksused, mille üle kontsernil on kontroll. Kontsern kontrollib majandusüksust, kui ta saab või tal on õigused majandusüksuses osalemisest tulevatele muutuvale kasumile ja ta saab mõjutada seda kasumi suurust kasutades oma mõjuvõimu majandusüksuse üle.

Tütarettevõtjad konsolideeritakse raamatupidamise aastaaruandes alates kontrolli tekkimisest kuni selle lõppemiseni.

Äriühenduste arvestamisel rakendatakse omandamismeetodit. Tütarettevõtja omandamisel üleantud tasu mõõdetakse õiglasel väärtuses, mis arvutatakse omandaja poolt üleantud varade, omandaja kohustiste omandatava endiste omanike ees ja omandaja poolt emiteeritud omakapitali osaluste õiglaste väärtuste summana. Üleantud tasu hõlmab tingimusliku tasu kokkuleppes tulenevate varade ja kohustuste õiglast väärtust. Äriühenduses omandatud eristatavad varad, kohustused ja tingimuslikud kohustused kajastatakse omandamise kuupäeval nende õiglasel väärtuses. Mittekontrolliv osalus omandatavas tütar-ettevõtjas mõõdetakse iga omandamise järel kas õiglasel väärtuses või mittekontrolliva osaluse proportsionaalses osas omandatava üksuse eristatavast netovarast.

Omandamisega seotud väljaminekud kajastatakse nende tekkimise hetkel kuludena.

Etappidena toimuva äriühenduse puhul hindab kontsern talle eelnevalt omandatavas kuulunud omakapitali osaluse omandamise kuupäeva bilansilise maksumuse ümber selle omandamise kuupäeva õiglasel väärtusesse; ümberhindamise tulemusena tekkivad kasumid ja kahjumid kajastatakse kasumiaruandes.

Kontserni poolt ülekandmisele kuuluvat tingimuslikku tasu mõõdetakse omandamise kuupäeval õiglasel väärtuses. Hilisemaid muutusi tingimusliku tasu õiglasel väärtuses, mis on liigitatavad varaks või kohustuseks, kajastatakse vastavalt IAS 39-le kas kasumiaruandes või muus koondkasumis. Omakapitaliks liigitatud tingimuslikku tasu ei mõõdetata ümber ja selle järgnevat arveldamist arvestatakse omakapitalis.

Firmaväärtusena kajastatakse algselt summat, mille võrra üleantud tasu ja mittekontrollivate osaluste väärtus ületab omandatud eristatavate varade ja ülevõetud kohustuste õiglast väärtust. Kui see tasu on väiksem kui omandatud tütar-ettevõtja netovara õiglane väärtus, kajastatakse vahe kasumiaruandes

Ema- ja tütar-ettevõtjate finantsnäitajad on kontserni raamatupidamise aastaaruandes konsolideeritud rida-realt. Konsolideeritud aruannete koostamisel on kontserni-sisesed tehingud, saldod ja realiseerimata kasumid, mis on tekkinud tehingutest kontserni ettevõtete vahel, elimineeritud. Samuti on elimineeritud realiseerimata kahjumid. Vajadusel on tütar-ettevõtjate finantsaruannete kajastatud summasid muudetud, et viia need kooskõlla kontserni arvestuspõhimõtetega.

Emaettevõtja konsolideerimata aruannetes kajastatakse investeeringuid tütar-ettevõtjatesse soetusmaksumuses, millest on maha arvatud võimalikud vara väärtuse langusest tulenevad akumulatsioonid allahindlused. Soetusmaksumust korrigeeritakse, et peegeldada muudatusi seoses muutustega tingimuslikus tasus.

(b) Muutused tütaretevõtjate osaluses, mille tulemusena kontroll ei kao

Tehinguid mittekontrolliva osalusega, mille tulemusena kontroll tütaretevõtja üle ei kao, arvestatakse omakapitali tehingutena – see tähendab, kui tehinguid oma omanike-õigusi rakendavate omanikega. Erinevus mittekontrollivate osaluste korrigeeriva summa ja saadud või saadaoleva tasu õiglase väärtuse vahel kajastatakse otse omakapitalis. Mittekontrollivale osalusele müükidelt tekkinud kasumid ja kahjumid kajastatakse samuti omakapitalis.

(c) Tütaretevõtjate müük

Kui kontsern kaotab kontrolli tütaretevõtja üle, hinnatakse järelejäänud osalus kontrolli kaotamise hetkel selle õiglasesse väärtusesse ning bilansilise maksumuse muutusest tulenev vahe kajastatakse kasumiaruandes. See õiglane väärtus on algseks bilansiliseks maksumuseks järelejäänud osaluse edaspidisel sidusettevõtjana, ühissettevõtjana või finantsvarana kajastamisel. Lisaks arvestatakse kõiki muus koondkasumis kajastatud summasid selle tütaretevõtja suhtes samal alusel, nagu siis, kui kontsern oleks seotud varad või kohustused otse võõrandanud. See võib tähendada, et summad, mis olid eelnevalt kajastatud muus koondkasumis, tuleb ümber liigitada kasumiaruandesse.

(d) Sidusettevõtjad

Sidusettevõtjad on kõik ettevõtjad, mille üle kontsern omab olulist mõjuvõimu, kuid mitte kontrolli, ja millega kaasneb reeglina 20–50% hääleõigustest. Investeeringuid sidusettevõtjatesse kajastatakse kapitaliosaluse meetodil ja võetakse algselt arvele nende soetusmaksumuses. Bilansilist maksumust suurendatakse või vähendatakse, et kajastada investori osa investeeringuobjekti omandamisjärgses kasumis (-kahjumis). Kontserni investeering sidusettevõtjatesse sisaldab omandamisel identifitseeritud firmaväärtust.

Kui investori osalust sidusettevõtjas vähendatakse, kuid oluline mõju säilib, liigitatakse kasumiaruandesse ümber ainult eelnevalt muus koondkasumis kajastatud kasumi või kahjumi proportsionaalne summa.

Kontserni osa sidusettevõtjate omandamisjärgsetes kasumites ja kahjumites kajastatakse kasumiaruandes ja kontserni osa omandamisjärgsetes muutustes sidusettevõtjate muus koondkasumis kajastatakse muus koondkasumis koos vastava investeeringu bilansilise maksumuse korrigeerimisega. Kui kontserni osa sidusettevõtja kahjumites on võrdne või ületab tema osalust sidusettevõtjas, kaasa arvatud muud tagatiseta nõuded, ei kajasta kontsern edasisi kahjumeid, välja arvatud juhul, kui kontsernil on seaduslik või faktiline kohustus täita sidusettevõtja kohustusi või ta on sooritanud makseid sidusettevõtja nimel.

Kontsern hindab igal bilansipäeval, kas esineb objektiivseid tõendeid selle kohta, et sidusettevõtjasse tehtud investeeringu väärtus on langenud. Kui selline juhus esineb, arvestab kontsern väärtuse languse summa kaetava väärtuse ja bilansilise jääkmaksumuse vahena ning kajastab selle kasumiaruande real „Muud kasumid/kahjumid sidusettevõtjatelt”.

Kasumeid ja kahjumeid, mis on tekkinud „ülespoole” või „allapoole” suunatud tehingutest investori ja sidusettevõtjate vahel kajastatakse investori finantsaruannetes ainult selles ulatuses, mis vastab mitteseotud investorite osalustele sidusettevõtjates. Realiseerimata kahjumid elimineeritakse, välja arvatud juhul, kui kahjumi põhjuseks on vara väärtuse langus. Vajadusel on sidusettevõtjate arvestuspõhimõtteid muudetud, et viia need kooskõlla kontserni arvestuspõhimõtetega.

2.4 Segmendiaruandlus

Informatsioon ärisegmentide kohta on avaldatud nii, nagu aruandeid koostatakse kontsernisiseselt kõrgeimale äritegevust puudutavate otsuste langetajale. Kõrgeim äritegevust puudutavate otsuste langetaja, kes vastutab ärisegmentidele vahendite eraldamise ning nende tegevuse tulemuste hindamise eest, on emaettevõtja juhatus.

2.5 Välisvaluuta konverteerimine

(a) Arvestus- ja esitusvaluuta

Iga kontserni ettevõtja finantsaruannetes kajastatavad kirjed arvestatakse tema põhilise majanduskeskkonna valuutas, milles ettevõtja tegutseb (nn arvestusvaluuta). Konsolideeritud raamatupidamise aastaruanne on koostatud eurodes, mis on emaettevõtja arvestusvaluuta ja kontserni esitusvaluuta. Aruanded on ümardatud lähima miljonini, v.a juhul, kui sellele on viidatud teisiti.

(b) Tehingud ja saldod

Välisvaluutas toimunud tehingud on ümber arvestatud arvestusvaluutasse kasutades tehingupäeval või väärtuse hindamise päeval (kui toimub ümberhindamine) kehtinud Euroopa Keskpanga vastava valuuta ametlikku noteeringut. Kui Euroopa Keskpank vastavat valuutat ei noteeri, võetakse aluseks valuutat emiteeriva riigi keskpanga ametlik noteering euro suhtes. Raha ülekandmise ja tehingupäeva kursside erinevuse korral tekkivad kursivahed kajastatakse kasumiaruandes. Välisvaluutas fikseeritud monetaarsed varad ja kohustused on ümber hinnatud aruandeperioodi lõpu seisuga kehtinud Euroopa Keskpanga ametliku noteeringu või, kui Euroopa Keskpank vastavat valuutat ei noteeri, valuutat emiteeriva riigi keskpanga ametliku noteeringu alusel euro suhtes. Ümberhindamisest tekkinud kasumid ja kahjumid kajastatakse kasumiaruandes, välja arvatud

efektiivse riskimaandajana kajastatavate rahavoo riskimaandamisinstrumentide ümberhindamisest tulenevad kasumid ja kahjumid, mida kajastatakse muus koondkasumis. Võlakohustuste ning raha ja raha ekvivalentide ümberhindamisest tulenevad kasumid ja kahjumid on kajastatud kasumiaruandes finantstulude- ja kuludena; muud valuutakursside muutustest tulenevad kasumid ja kahjumid aga muude äritulude või tegevuskuludena.

(c) Kontserni kuuluvad ettevõtjad

Tütarettevõtjate, kelle arvestusvaluuta ei lange kokku esitusvaluutaga, finantstulemus ja -seisund arvestatakse ümber esitusvaluutasse, kasutades järgmisi protseduure:

- vara ja kohustuste kirjed hinnatakse ümber aruandeperioodi lõpu Euroopa Keskpanga kursi alusel;
- tulud ja kulud hinnatakse ümber perioodi keskmiste kurssidega (v.a juhul, kui seda keskmist ei saa lugeda tulude ja kulude tekkimise päeva kursside kumulatiivse mõju mõistlikuks ümardamiseks; sel juhul tulud ja kulud hinnatakse ümber nende tekkimise päeva kursiga); ja
- kõik selle tulemusena tekkivad ümberhindluse vahed kajastatakse muus koondkasumis.

Välismaise tütarvõtja omandamisel tekkinud firma-väärtust ning õiglase väärtuse korrigeerimisi käsitatakse välismaise tütarvõtja varade ja kohustustena ning hinnatakse ümber aruandeperioodi lõpu kursi alusel. Ümberhindluse vahed kajastatakse muus koondkasumis.

Ükski kontserni kuuluvatest tütarvõtjatest ei tegutse hüperinflatiivses majanduskeskkonnas.

2.6 Varade ja kohustuste jaotus lühi- ja pikaajalisteks

Varad ja kohustused on finantsseisundi aruandes jaotatud lühi- ja pikaajalisteks. Lühiajalisteks loetakse varad, mis eeldatavasti realiseeritakse järgmisel majandusaastal või kontserni tavapärase äritsükli käigus. Lühiajaliste kohustustena on näidatud kohustused, mille maksetähtaeg saabub järgmise majandusaasta jooksul või mis tõenäoliselt tasutakse järgmisel majandusaastal või kontserni tavapärase äritsükli käigus. Kõik ülejäänud varad ja kohustused on näidatud pikaajalistena.

2.7 Materiaalne põhivara

Materiaalse põhivarana käsitatakse materiaalselt vara, mida kasutatakse äritegevuses ning mille eeldatav kasulik tööiga on üle ühe aasta. Materiaalselt põhivara kajastatakse finantsseisundi aruandes jääkväärtuses, mis on saadud vara ajaloolise soetusmaksumuse vähendamisel akumuleeritud kulumis ja väärtuse languse võrra. Vara ajalooline soetusmaksumus sisaldab kulutusi, mis on otseselt seotud vara omandamisega. Ostetud põhivara soetusmaksumus sisaldab lisaks ostuhinnale ka kulutusi transpordile ja paigaldamisele ning muid soetuse ja kasutuselevõtuga otseselt seotud väljaminekuid. Omavalmistatud põhivara soetusmaksumus koosneb valmistamisel ja kasutuselevõtul tehtud kulutustest materjalidele, teenustele ja tööjõule.

Kui materiaalne põhivara koosneb oluliselt erineva kasuliku tööeaga koostisosadest, võetakse osad arvele iseseisvate põhivaraobjektidena.

Kui materiaalse põhivara objekti valmistamine vältab pikema perioodi ning seda finantseeritakse laenu või mõne muu võlainstrumendiga, kapitaliseeritakse sellega seotud laenukasutuse kulutused (intressid) valmistatava objekti

soetusmaksumusse. Laenukasutuse kulutuste kapitaliseerimist alustatakse hetkest, kui on tekkinud laenukasutuse kulutusi ja varaga seotud kulutusi ning vara valmistamist on alustatud. Laenukasutuse kulutuste kapitaliseerimine lõpetatakse hetkest, mil vara on valmis või selle kasutamine on pikemaks ajaks peatatud.

Materiaalse põhivara objektile tehtud hilisemad kulutused lisatakse vara soetusmaksumusele või võetakse arvele eraldi varana ainult juhul, kui on tõenäoline, et kontsern saab tulevikus varaobjektist majanduslikku kasu ja varaobjekti soetusmaksumust saab usaldusväärselt mõõta. Asendatud komponent või proportsionaalne osa asendatud põhivarast kantakse finantsseisundi aruandest maha. Jooksva hoolduse ja remondiga seotud kulud kajastatakse kasumiaruandes kuludena.

Maad ei amortiseerita. Muu põhivara kulumit arvestatakse lineaarsel meetodil jaotades soetusmaksumuse kuni lõppväärtuseni vara hinnangulisele kasulikule elueale järgmiselt:

Hooned	30–40 aastat
Rajatised, sh	
elektriliinid	12,5–50 aastat
muud rajatised	10–60 aastat
Masinad ja seadmed, sh	
elektriülekaneseadmed	5–45 aastat
elektrijaamade seadmed	7–30 aastat
muud masinad ja seadmed	3–30 aastat
Muu põhivara	3–10 aastat

Põhivara eeldatavat kasulikku eluiga inventeeritakse aasta-inventuuri käigus, hilisemate kulutuste arvelevõtmisel ja oluliste muutuste korral arenguplaanides. Kui vara hinnanguline kasulik eluiga erineb oluliselt eelnevalt kehtestatud,

kajastatakse see raamatupidamisliku hinnangu muutusena, muutes vara järelejäänud kasulikke eluiga, mille tulemusena muutub järgmistel perioodidel varale arvestatav kulum.

Vara bilansiline maksumus hinnatakse alla tema kaetavale väärtusele juhul, kui vara bilansiline maksumus on kõrgem tema hinnangulisest kaetavast väärtusest (lisa 2.9).

Põhivara müügist saadud kasumite ja kahjumite leidmiseks lahutatakse müügitulust müüdü varade jääkväärtus. Vas-tavad kasumid ja kahjumid on kajastatud kasumiaruandes kirjel „Muud äritulud” või „Muud tegevuskulud”.

2.8 Immateriaalne vara

Immateriaalset põhivara kajastatakse finantsseisundi aru-andes ainult juhul, kui on täidetud järgmised tingimused:

- varaobjekt on kontserni poolt kontrollitav;
- on tõenäoline, et kontsern saab objekti kasutamisest tulevikus tulu;
- objekti soetusmaksumus on usaldusväärselt hinnatav.

Immateriaalset põhivara (v.a firmaväärtus) amortiseeritakse kuludesse lineaarsel meetodil hinnangulise kasuliku eluea jooksul.

Immateriaalse põhivara väärtuse langust hinnatakse juhul, kui eksisteerib sellele viitavaid asjaolusid, samamoodi materiaalse põhivara väärtuse languse hindamisega (v.a firmaväärtus). Määramata tähtajaga immateriaalse põhivara ning kasutusele võtmata immateriaalse põhivara kaetavat väärtust kontrollitakse kord aastas, võrreldes nende kaetavat väärtust bilansilise jääkväärtusega.

(a) Firmaväärtus

Äriühenduses omandatud firmaväärtust ei amortisee-rita, selle asemel jagatakse firmaväärtus väärtuse languse

kontrollimiseks raha teenivatele üksustele ning viiakse iga aruandeperioodi lõpul (või tihemini, kui mõni sündmus või asjaolude muutus sellele viitab) läbi raha teeniva üksuse väärtuse test. Firmaväärtus jagatakse raha teenivatele üksustele, mis eeldatavasti saavad firmaväärtuse tekita-nud äriühenduse sünergiast kasu. Firmaväärtus jagatakse raha teenivale üksusele või üksuste grupile, mis ei või olla suurem kui ärisegment. Firmaväärtus hinnatakse alla tema kaetavale väärtusele juhul, kui see on väiksem bilansilisest jääkmaksumusest. Firmaväärtuse allahindlust edaspidi ei tühistata. Finantsseisundi aruandes kajastatakse firmaväärtust jääkmaksumuses (soetusmaksumus miinus väärtuse langus) (lisa 2.9). Tütarettevõtja müügist saadud kasumi või kahjumi arvestamisel arvestatakse firmaväärtuse jääkmaksumus müü-dud tütarettevõtja vara jääkmaksumuse hulka.

(b) Arendustegevusega seotud kulutused

Arendustegevusega seotud kulutused on tekkinud uurimis-tulemuste rakendamisel uute toodete ja protsesside väljatöötamiseks. Arendustegevusega seotud kulutused kapitaliseeritakse juhul, kui on täidetud kõik IAS 38 kritee-riumid. Kapitaliseeritud arendustegevusega seotud kulutused amortiseeritakse perioodi jooksul, mil eeldatavasti uued too-tes on kasutusel. Uue majandusüksuse asutamisega seotud väljaminekuid, uue teadusliku või tehnilise informatsiooni kogumise eesmärgil läbiviidud uuringutega seotud kulutusi ning koolituskulusid ei kapitaliseerita.

(c) Lepingulised õigused

Äriühenduste käigus omandatud lepingulised õigused kajastatakse soetamise hetkel õiglasest väärtusest ning pärast algset arvelevõtmist soetusmaksumuses, millest on maha arvatud akumulieeritud kulum. Lepingulised õigused amortiseeritakse kuludesse lineaarsel meetodil eeldatava lepingulise õiguse kehtivuse perioodi jooksul.

(d) Tarkvara

Arvutitarkvara jooksva hooldusega seotud kulud kajastatakse kuludena nende tekkimise hetkel. Immateriaalse varana kajastatakse ostetud arvutitarkvara, mis ei ole seonduva riistvara lahutamatu osa. Arenduskulud, mis on otseselt seotud selliste eristatavate tarkvaraobjektide arendamise ja testimisega, mis on kontserni poolt kontrollitavad, kajastatakse immateriaalse varana, kui on täidetud järgmised tingimused:

- tarkvara kasutuskõlblikuks muutmine on tehniliselt võimalik;
- juhatus kavatseb tarkvara valmis saada ja seda kasutada;
- tarkvara on võimalik kasutada;
- on võimalik näidata, kuidas tarkvara loob tõenäolist tulevast majanduslikku kasu;
- tarkvara arendamise lõpetamiseks ja kasutamiseks on olemas piisavad tehnilised, rahalised ja muud vahendid;
- tarkvara arendustegevusega seotud kulutusi saab usaldusväärselt mõõta.

Kapitaliseeritavad arvutitarkvara arenduskulud hõlmavad tööjõukulusid ning muid arendamisega otseselt seotud kulutusi. Arenduskulud, mis ei vasta eeltoodud tingimustele, kajastatakse kuludena. Arenduskuludid, mis on algselt kajastatud kuludena, ei kajastata hilisemal perioodil varana. Arvutitarkvara kulud amortiseeritakse kuludesse lineaarsel meetodil hinnangulise kasuliku eluea jooksul, mille pikkus on kuni 7 aastat.

(e) Maakasutusõigused

Immateriaalse varana kajastatakse kontserni kasuks seatud hoonestusõiguste ja servituutide eest tasutud väljamaksud, mis vastavad immateriaalse põhivarana kajastamise kriteeriumidele. Maakasutusõiguste kulud amortiseeritakse

kuludesse lineaarsel meetodil lepinguperioodil jooksul, mille pikkus võib olla kuni 99 aastat.

(f) Kasvuhoonegaaside lubatud heitkoguse ühikud

Kontserni poolt kontrollitavaid kasvuhoonegaaside lubatud heitkoguse ühikuid kajastatakse immateriaalse käibevarana. Riigilt tasuta saadud kasvuhoonegaaside lubatud heitkoguse ühikuid kajastatakse nullmaksumuses. Juurde ostetud kasvuhoonegaaside lubatud heitkoguse ühikuid kajastatakse ostuhinnas või turuhinnas, kui kontsern on soetanud kasvuhoonegaaside lubatud heitkoguse ühikud eeldatavast vajadusest rohkem ja need kavatsetakse müüa. Kasvuhoonegaaside emissioonikulu eraldi moodustatakse kontsernile kuuluvate või kontsernile tasuta eraldatavate kasvuhoonegaaside ühikute keskmises hinnas (lisa 2.24).

(g) Maavarade uuringu ja hindamise varad

Maavarade uuringu ja hindamise varadena kajastatakse väljaminekuid, mis on seotud uuringuks õiguse omandamisega, topograafiliste, geoloogiliste, geokeemiliste ja geofüüsiliste uuringutega, uurimusliku puurimisega, proovide võtmise ja maavarade kaevandamise tehnilise teostatavuse ja majandusliku tasuvuse hindamisega.

Maavarade uuringu ja hindamise varad võetakse algselt arvele soetusmaksumuses. Sõltuvalt varade olemusest liigitatakse maavarade uuringu ja hindamise varad kas immateriaalseteks või materiaalseteks varadeks. Infrastruktuuri rajatiste ehitamise, paigaldamise ja komplekteerimise kulud võetakse arvele materiaalse põhivara objektidena, ülejäänud uurimise ja hindamise varad kajastatakse immateriaalsete varadena. Pärast alget arvelevõtmist kajastatakse maavarade uuringu ja hindamise varasid soetusmaksumuse mudeli alusel.

Maavarade uuringu ja hindamise varade väärtuse langust

hinnatakse (lisa 2.9), kui on ilmnunud üks või mitu alljärgnevat asjaolu:

- periood, mil kontsernil on õigus teha uuringuid teatud piirkonnas, on lõppenud või lõpeb lähitulevikus ja selle pikendamist ei eeldata;
- olulisi väljaminekuid maavarade edaspidiseks uuringuks ja hindamiseks teatud piirkonnas ei ole eelarvestatud ega planeeritud;
- maavarade uuringu ja hindamise tulemusena teatud piirkonnas ei ole avastatud maavarade majanduslikult tasuvaid koguseid ja kontsern on otsustanud lõpetada sellise tegevuse antud piirkonnas;
- on olemas piisavaid andmeid, mis viitavad sellele, et kuigi arendustegevus teatud piirkonnas tõenäoliselt jätkub, on vähetõenäoline, et uuringu ja hindamise varade bilansiline maksumus kaetakse täielikult eduka arendustegevuse või müügi teel.

(h) Kaevandamisõigused

Kaevandamisõigusi kajastatakse finantsseisundi aruandes immateriaalse käibevarana või põhivarana sõltuvalt eeldatavast realiseerimise perioodist. Riigilt tasuta saadud kaevandamisõigusi kajastatakse nullmaksumuses. Kaevandamisõiguste tasu, mida makstakse kaevandatud maavara koguse alusel, kajastatakse kuludena nende tekkimise hetkel (lisa 2.22).

2.9 Mittefinantsvarade väärtuse langus

Määramata kasuliku elueaga varasid (näiteks firmaväärtust ja immateriaalseid varasid, mis ei ole veel kasutamiseks valmis) ei amortiseerita, vaid kontrollitakse kord aastas nende väärtuse langust. Amortiseeritavate varade ja maa puhul hinnatakse vara väärtuse võimalikule langusele viitavate asjaolude esinemist, kui teatud sündmused või asjaolude

muutused viitavad sellele, et bilansiline maksumus ei ole kaetav. Vara väärtuse languse kahjumit kajastatakse summas, mille võrra vara bilansiline maksumus ületab tema kaetavat väärtust. Vara kaetav väärtus on kõrgem kahest järgnevast näitajast:

- vara õiglane väärtus, millest on maha lahutatud müügikulutused;
- vara kasutusväärtus.

Kui vara õiglast väärtust, millest on maha lahutatud müügikulutused, pole võimalik määrata, loetakse vara kaetavaks väärtuseks selle kasutusväärtus. Varade kasutusväärtus leitakse varade abil tulevikus genereeritavate hinnanguliste rahavoogude nüüdisväärtusena.

Varade väärtuse langust hinnatakse juhul, kui sellele viitavad võimalikud järgmised asjaolud:

- sarnaste varade turuväärtus on langenud;
- üldine majanduskeskkond ja turusituatsioon on halvenenud, mistõttu on tõenäoline, et varadest genereeritav tulu väheneb;
- turu intressimäärad on tõusnud;
- varade füüsiline seisund on järsult halvenenud;
- varadest saadavad tulud on väiksemad planeeritust;
- mõningate tegevusvaldkondade tulemused on oodatust halvemad;
- teatava raha teeniva üksuse tegevus kavatakse lõpetada.

Samuti kontrollitakse väärtuse langust, kui kontsern tuvastab teisi vara väärtuse langusele viitavaid asjaolusid.

Varade väärtuse langust võidakse hinnata kas üksiku vara või varade grupi (raha teeniva üksuse) kohta. Raha teenivaks üksuseks loetakse väikseim eraldi identifitseeritav varade grupp, millest genereeritavad rahavood on olulises osas

prognoositavad sõltumatult ülejäänud varade poolt genereeritavatest rahavoogudest. Kahjum väärtuse langusest kajastatakse kohekselt kasumiaruandes kuluna.

Iga aruandeperioodi lõpu seisuga hinnatakse, kas esineb asjaolusid, mis viitavad sellele, et eelmistel aastatel vara, v.a firmaväärtuse, kohta kajastatud kahjumit väärtuse langusest enam ei eksisteeri või see on vähenenud. Iga sellise asjaolu esinemise korral hinnatakse vara kaetavat väärtust uuesti. Vastavalt testi tulemustele võidakse allahindlus kas osaliselt või täielikult tühistada. Firmaväärtuse väärtuse langusest kajastatud kahjumit järgmisel perioodil ei tühistata.

2.10 Põhivarade (või müügigruppide) liigitamine müügiks hoitavaks

Põhivara või müügigrupp liigitatakse müügiks hoitavaks, kui selle bilansiline jääkmaksumus kaetakse peamiselt müügitehinguga, mitte jätkuva kasutusega, ja müük on väga tõenäoline. Varasid hinnatakse bilansilises jääkmaksumuses või õiglasest väärtuses, millest on maha arvatud müügikulutused, sõltuvalt sellest, kumb on madalam.

2.11 Finantsvarad

2.11.1 Klassifitseerimine

Kontsernile kuuluvad finantsvarad on klassifitseeritud järgmistesse kategooriatesse: õiglasest väärtuses muutustega läbi kasumiaruande kajastatavad finantsvarad ning laenud ja nõuded. Finantsvarade klassifitseerimise aluseks on finantsvarade soetamise eesmärk. Finantsvara kategooria määrab juhatus finantsvara esmasel kajastamisel.

(a) Õiglasest väärtuses muutustega läbi kasumiaruande kajastatavad finantsvarad

Õiglasest väärtuses muutustega läbi kasumiaruande kajastatavad finantsvarad on kauplemise eesmärgil hoitavad finantsvarad, mis on soetatud edasimüügiks lähitulevikus. Õiglasest väärtuses muutustega läbi kasumiaruande kajastatakse ka tuletisinstrumente, v.a juhul, kui need on määratletud ja efektiivsed riskimaandamisinstrumendid. Finantsseisundi aruandes kajastatakse kõiki sellesse kategooriasse kuuluvaid varasid käibevaradena.

(b) Laenud ja nõuded

Laenud ja nõuded on fikseeritud või kindlaksmääratavate maksetega tuletisinstrumentideks mitteolevad finantsvarad, mis ei ole noteeritud aktiivsel turul. Laenusid ja nõudeid kajastatakse käibevaradena, välja arvatud juhul, kui laenu või nõude tähtaeg on aruandeperioodi lõpu seisuga üle 12 kuu. Selliseid laenusid ja nõudeid kajastatakse põhivaradena. Laenude ja nõuete kategoorias on kajastatud järgmised finantsvarad: „Raha ja raha ekvivalendid”, „Üle 3-kuulise tähtajaga deposiidid pankades”, „Nõuded ostjate vastu ja muud nõuded”.

2.11.2 Kajastamine ja mõõtmine

Tavapärastel turutingimustel toimuvaid finantsvarade oste ja müüke kajastatakse või nende kajastamine lõpetatakse, kasutades väärtuspäevapõhist arvestust. Finantsvarad, mida ei kajastata õiglasest väärtuses muutustega läbi kasumiaruande, võetakse algselt arvele õiglasest väärtuses, millele liidetakse tehingukulud. Finantsvarad, mida kajastatakse õiglasest väärtuses muutustega läbi kasumiaruande, võetakse algselt arvele õiglasest väärtuses ja omandamisega seotud tehingukulud kajastatakse kasumiaruandes kuludena. Kontsern lõpetab finantsvara kajastamise, kui lepingujärgsed õigused finantsvarast tulenevatele raha-

voogudele lõpevad või on üle antud ja üle on läinud ka oluline osa finantsvara omandiga seotud riskidest ja hüvedest. Õiglasest väärtuses muutustega läbi kasumiaruande kajastatavaid finantsvarasid ning müügiootel finantsvarasid kajastatakse peale esmast arvelevõtmist õiglasest väärtuses. Laenusid ja nõudeid kajastatakse peale esmast arvelevõtmist korrigeeritud soetusmaksimumuses, kasutades sisemise intressimäära meetodit.

Kasumeid ja kahjumeid õiglasest väärtuses muutustega läbi kasumiaruande kajastatavate finantsvarade ümberhindlusest kajastatakse kasumiaruande real „Finantstulud või -kulud” nende tekkimise perioodil (lisa 31). Intressitulu müügiootel finantsvaradelt ning laenudelt ja nõuetelt kajastatakse kasumiaruande finantstulude real (lisa 31). Kontsern ei ole saanud aruandeperioodil ega võrreldaval perioodil intressitulu ega dividenditulu õiglasest väärtuses muutustega läbi kasumiaruande kajastatavalt finantsvaradelt.

Kasum/kahjum müügiootel finantsvarade õiglasest väärtuse muutusest kajastatakse muus koondkasumis.

Börsil noteeritud finantsvarade õiglasest väärtuse aluseks võetakse aruandeperioodi lõpul kehtinud pakkumishind. Börsil noteerimata finantsvarade õiglasest väärtuse leidmiseks kasutatakse erinevaid hindamistehnikaid. Sõltuvalt finantsvara liigist võetakse aluseks sarnaste finantsvarade noteeritud turuhinnad, vahendajate noteeringud või hinnangulised diskonteeritud rahavood. Kontsern kasutab mitmeid erinevaid meetodeid ja teeb oletusi, mis põhinevad iga aruandeperioodi lõpu turutingimustel. Tuletisinstrumentide õiglasest väärtus leitakse börsi noteeringute alusel.

2.12 Finantsinstrumentide saldeerimine

Finantsvara ja finantskohustusi saldeeritakse ja esitatakse bilansis netosummana ainult siis, kui kontsernil on

juriidiliselt rakendatav õigus kajastatud summasid saldeerida ja kontsern kavatses neid kas saldeerida netoalusel või realiseerida vara ja tasuda kohustuse samaaegselt. Juriidiliselt rakendatav õigus ei tohi olla sõltuv tulevastest sündmustest ning peab olema rakendatav tavalise äritegevuse käigus ning ettevõtte või tehingupartneri poolsete lepingurikkumiste, maksejõuetuse ning pankroti korral.

2.13 Finantsvarade väärtuse langus

Korrigeeritud soetusmaksimumuses kajastatavad finantsvarad

Iga aruandeperioodi lõpu seisuga hinnatakse, kas esineb finantsvara või finantsvarade grupi võimaliku väärtuse langusele viitavaid objektiivseid tõendeid. Finantsvara või finantsvarade rühma väärtus on langenud ja kahjumid väärtuse langusest tekivad siis ja ainult siis, kui väärtuse languse kohta esineb objektiivseid tõendeid, mis on tekkinud ühe või mitme sündmuse (kahjumit põhjustav sündmus) tagajärjel pärast vara esmast kajastamist ja see kahjumit põhjustav sündmus (või sündmused) mõjutab (mõjutavad) finantsvara või finantsvarade rühma hinnangulisi tulevase rahavoogusid, mida saab usaldusväärselt prognoosida.

Asjaoludeks, mis viitavad võimalikule väärtuse langusele, võivad olla võlgniku või võlgnike grupi olulised finantsraskused, kohustuste mittetäitmine või maksejõuetus intressi või põhimaksete osas, pankrotistumise tõenäosus või finantsiline ümberorganiseerimine, ning kättesaadavatest andmetest järeldatav tulevaste rahavoogude oluline vähenemine, nagu muutused võlgnevustes või majanduslike tingimuste muutused, mis on seostatavad kohustuste rikkumisega.

Laenude ja nõuete kategooria puhul on väärtuse languse kahjumiks vahe varade bilansilise maksimumuse ning hinnanguliste tulevaste rahavoogude (v.a tulevased krediitkahjumid, mis ei ole veel tekkinud) nüüdisväärtuse vahel,

mida on diskonteeritud finantsvara algse sisemise intressimääraga. Finantsvara bilansilist maksumust vähendatakse ning arvestatud kahjum kajastatakse kasumiaruandes. Kui laenul või müügijootel finantsvaral on muutuv intressimäär, kasutatakse väärtuse languse arvestamisel diskontomäärana lepinguga määratud sisemist intressimäära. Praktilistel kaalutlustel võib kontsern kasutada väärtuse languse määramisel ka õiglast väärtust, mis on arvatud turul jälgitavate hindade alusel.

Kui järgneval perioodil väärtuse languse summa väheneb ja vähenemine on seostatav sündmusega, mis leidis aset peale väärtuse languse kajastamist (näiteks võlgniku krediidireitingu paranemine), kajastatakse väärtuse languse tühistamine kasumiaruandes.

2.14 Tuletisinstrumentid ja riskimaandamine

Tuletisinstrumente kajastatakse esmasel arvelevõtmisel õiglasel väärtusel tuletisinstrumenti lepingu sõlmimise kuupäeval ja hinnatakse edaspidi ümber nende õiglasel väärtusele. Väärtuse muutusest tekkinud kasumi või kahjumi kajastamise meetod sõltub sellest, kas tuletisinstrument on määratletud riskimaandamisinstrumentina ja kui on, siis maandatava objekti olemusest. Kontsern kasutab rahavoo riskimaandamisinstrumente, mille eesmärgiks on maandada vedelkütuste ja elektrihinna muutumise riski.

Tehingu sõlmimisel dokumenteerib kontsern riskimaandamisinstrumentide ja maandatavate objektide vahelise suhte, riskimaandamise eesmärgid ja erinevate riskimaandamistehingute sooritamise strateegia. Samuti dokumenteeritakse ja testitakse nii tehingu sõlmimisel kui ka jooksvalt seda, kas riskimaandamistehingutes kasutatavad tuletisinstrumentid on efektiivsed maandatavate objektide rahavoogude muutuste tasaroveldamisel.

Riskimaandamise eesmärgil kasutatavate tuletisinstrumentide õiglasel väärtusel on esitatud lisas 14. Muus koondkasumis kajastatud riskimaandamisreservi liikumised on esitatud lisas 21. Riskimaandamise tuletisinstrumentide kogu õiglast väärtust liigitatakse kas pikaajalise vara või kohustusena, kui maandatava objekti järelejäänud realiseerumise periood on pikem kui 12 kuud, ja lühiajalise vara või kohustusena, kui maandatava objekti järelejäänud realiseerumise periood on lühem kui 12 kuud. Kauplemise eesmärgil soetatud tuletisinstrumentid klassifitseeritakse lühiajalise vara või kohustusena.

(a) Rahavoo riskimaandamine

Rahavoo riskimaandamisena määratletud ja selleks kvalifitseerivate tuletisinstrumentide õiglasel väärtuse muutuse efektiivset osa kajastatakse muus koondkasumis. Ebaefektiivse osaga seotud kasumit või kahjumit kajastatakse koheselt kasumiaruandes saldeeritult muude äritulude või muude tegevuskuludena.

Omakapitalis kajastatud summad klassifitseeritakse ümber kasumisse või kahjumisse nendel perioodidel, mil maandatav objekt mõjutab kasumit või kahjumit (näiteks, kui leiab aset maandatav müük).

Kui riskimaandamisinstrument aegub või müüakse või kui maandamine ei vasta enam riskimaandamisarvestuse kriteeriumidele, jääb omakapitalis sisalduv kumulatiivne kasum või kahjum omakapitali ja kajastatakse kasumiaruandes eeldatava tulevikusündmuse lõplikul kajastamisel. Kui prognoositava tehingu toimumist enam ei eeldata, kajastatakse omakapitalis sisalduv riskimaandamisinstrumenti kasum või kahjum kasumiaruandes kohe saldeeritult muu äritulu või muu tegevuskuluna.

Riskimaandamisinstrumentid, mis on kombineeritud erinevatest tuletisinstrumentidest kajastatakse kuni kõigi

komponentide omandamiseni õiglasel väärtuses muutustega läbi kasumiaruande.

(b) Õiglasel väärtuses muutustega läbi kasumiaruande kajastavad tuletisinstrumentid

Tuletisinstrumente, mida ei ole määratletud riskimaandamisinstrumentidena, kajastatakse õiglasel väärtuses läbi kasumiaruande. Selliste tuletisinstrumentide õiglase väärtuse muutusest tulenevad kasum ja kahjum kajastatakse kasumiaruandes muu äritulu või muu tegevuskuluna.

(c) Tuletisinstrumentid oma tarbeks kaupade ostuks

Tuletisinstrumentide lepinguid, mis on sõlmitud ja mida edaspidi kasutatakse alusvaraks olevate kaupade saamiseks kooskõlas kontserni eeldatavate ostuvajadustega, kajastatakse analoogselt tavapärase kaupade ostuga. Näiteks futuurlepinguid kasvuhoonegaaside lubatud heitkoguse ühikute ostuks, mis on vajalikud kontserni elektritootmise eesmärgil, ei kajastata finantsseisundi aruandes tuletisinstrumentidena, vaid ostetud kasvuhoonegaaside lubatud heitkoguse ühikud kajastatakse futuurlepingute realiseerumise hetkel, kui ostetud kasvuhoonegaaside lubatud heitkoguse ühikud kantakse kontsernile üle, immateriaalsete varadena. Enne realiseerumise tähtaega tehingupartnerile tehtud maksed kajastatakse ettemaksetena immateriaalse põhivara eest.

Kui lepingute tingimused lubavad ühel osapoolel seda tasaarveldada rahas või muu finantsinstrumentidena või lepingute sisuks olev alusvara on kergesti rahaks vahetatav, hinnatakse lepinguid, et teha kindlaks, kas nende suhtes saab rakendada arvestuspõhimõtteid, mida rakendatakse oma tarbeks kasutatavatele kaupadele. Lepinguid, mis ei vasta oma tarbeks kasutatavate kaupade arvestuspõhimõtete rakendamise tingimustele, kajastatakse tuletisinstrumentidena nagu eespool kirjeldatud.

2.15 Varud

Varud kajastatakse soetusmaksumuses või neto realiseerimisväärtuses, kui see on varude soetusmaksumusest madalam. Varude kulusse kandmisel kasutatakse kaalutud keskmise soetusmaksumuse meetodit. Lõpetamata ja valmistoodangu soetusmaksumusse lülitatakse tooraine kulud, otsesed tööjõukulud ning muud otsesed ja kaudsed kulud (lähtudes tootmisprotsesside normaalsusest). Varude soetusmaksumusse ei lülitata laenukasutuse kulusi. Tooraine ja materjali varude soetusmaksumus koosneb ostuhinnast, transpordikuludest ning muudest soetamisega otseselt seotud väljaminekutest.

Neto realiseerimisväärtuseks loetakse eeldatavat müügihinda, mida on vähendatud nende varude müügiga seotud kulutuste võrra.

2.16 Nõuded ostjate vastu

Nõuded ostjate vastu on ostjatelt laekumata arved tavapärase äritegevuse käigus müüdud kaupade või osutatud teenuste eest.

Nõuded ostjate vastu võetakse algselt arvele nende õiglasel väärtuses ja kajastatakse seejärel korrigeeritud soetusmaksumuses, kasutades sisemise intressimäära meetodit ning arvestades maha allahindluse reservi. Nõuete allahindlust kajastatakse, kui esineb objektiivseid tõendeid selle kohta, et kõik nõuete summad ei laeku vastavalt nõuete esialgsetele lepingutingimustele. Asjaoludeks, mis viitavad võimalikule nõuete väärtuse langusele, on võlgniku pankrot või olulised finantsraskused ning maksetähtaegadest mittekinnipidamine (makse hilinemine üle 90 päeva maksetähtajast). Olulisi nõudeid hinnatakse individuaalselt. Ülejäänud nõudeid hinnatakse kogumina, arvestades

eelmiste aastate kogemust laekumata jäänud nõuete osas, mida korrigeeritakse lähtudes olemasolevatest tingimustest. Ebatõenäoliselt laekuvate nõuete summa on vahe nõuete bilansilise väärtuse ja tulevaste rahavoogude nüüdisväärtuse vahel ning selle arvutamiseks kasutatakse sisemise intressimäära meetodit. Nõuete bilansilist väärtust vähendatakse ebatõenäoliselt laekuvate nõuete summa võrra ning kahjum allahindlusest kajastatakse kasumiaruandes muude tegevuskuludena. Kui nõue loetakse lootusetuks, kantakse nõue ja tema allahindlus finantsseisundi aruandest välja. Varem alla hinnatud ebatõenäoliste nõuete laekumisel vähendatakse kasumiaruande rida „Muud tegevuskulud“.

Nõuded, mille laekumine on ette nähtud kuni ühe aasta jooksul, loetakse lühiajalisteks nõueteks. Ülejäänud nõuded ostjate vastu kajastatakse pikaajaliste nõuetena. Pikaajalised nõuded ostjate vastu kajastatakse tõenäoliselt laekuva nõude nüüdisväärtuses. Tõenäoliselt laekuva nõude nominaalväärtuse ja nüüdisväärtuse vahet kajastatakse nõude laekumistähtajani jäänud perioodi jooksul intressituluna, kasutades sisemise intressimäära meetodit.

2.17 Raha ja raha ekvivalendid

Raha ning raha ekvivalentidena kajastatakse sularaha kassades, arvelduskontosid pankades ja raha teel pankadesse ning lühiajalisi kuni 3-kuulise tähtajaga kõrge likviidsusega investeeringuid pankades.

2.18 Aktsiakapital ja kohustuslik reservkapital

Lihtaktsiad kajastatakse omakapitali koosseisus. Eelisaktsiaid ei ole emiteeritud. Uute aktsiate emiteerimisega otseselt kaasnevad vältimatud lisakulud kajastatakse omakapitalist mahaarvamisenä. Üldkoosoleku poolt otsustatud,

kuid äriregistris veel registreerimata aktsiad kajastatakse omakapitali real „Registreerimata aktsiakapital“.

Äriseadustiku nõuete kohaselt peab emaettevõtja moodustama puhaskasumist kohustusliku reservkapitali, mille miinimumsuurus on 1/10 aktsiakapitalist. Iga-aastase kohustusliku eraldise suurus on 1/20 aruandeaasta puhaskasumist kuni reservkapitali määra täitumiseni. Reservkapitali võib kasutada kahjumite katmiseks, kui seda ei ole võimalik katta vabast omakapitalist, samuti aktsiakapitali suurendamiseks.

2.19 Võlad hankijatele

Võlad hankijatele on tavapärase äritegevuse käigus tekkinud kohustused tasuta hankijatele ostetud kaupade või teenuste eest. Võlad, mille tasumine on ette nähtud kuni ühe aasta jooksul, loetakse lühiajalisteks kohustusteks. Ülejäänud võlad hankijatele kajastatakse pikaajaliste kohustustena. Võlad hankijatele võetakse algselt arvele õiglasest väärtuses ning kajastatakse peale esmast arvelevõtmist korrigeeritud soetusmaksumus, kasutades sisemise intressimäära meetodit.

2.20 Võlakohustused

Võlakohustused võetakse algselt arvele õiglasest väärtuses vähendatuna tehingukulude võrra ning kajastatakse pärast esmast arvelevõtmist korrigeeritud soetusmaksumus. Soetusmaksumuse (millest on maha arvatud tehingukulud) ja lunastusmaksumuse vahe kajastatakse kasumiaruandes võlakohustuse kehtivuse perioodi jooksul, kasutades sisemise intressimäära meetodit.

Laenulepingute sõlmimisel makstavaid teenustasusid kajastatakse laenukasutuse kuludena selles ulatuses, mille osas

on tõenäoline, et kontsern laenu välja võtab. Sellised teenustasud kajastatakse finantsseisundi aruandes tulevaste perioodide kuludena ja kajastatakse laenukasutuse kuluna, kui laenu väljavõtmine aset leiab.

Võlakohustusi kajastatakse lühiajaliste kohustustena, välja arvatud juhul, kui kontsernil on tingimusteta õigus lükata kohustuse täitmist edasi vähemalt 12 kuu võrra pärast aruandeperioodi lõppu.

2.21 Laenukasutuse kulutused

Üldotstarbelised ja kindla otstarbega laenukasutuse kulutused, mis on otseselt seotud tingimustele vastavate varade soetamise, ehitamise ja tootmisega, milleks on vara, mille otstarbekohasesse kasutus- või müügivalmidusse viimine võtab olulisel määral aega, lisatakse varaobjektide soetusmaksumusse kuni hetkeni, mil varad on valmis nende ettenähtud kasutuseks või müügiks.

Kapitaliseeritavate laenukasutuste summat vähendatakse laenatud summade ajutisest investeerimisest teenitud tulu võrra.

Kõik muud laenukasutuse kulutused kajastatakse kasumiaruandes kuludena nende tekkimise perioodil.

2.22 Maksustamine

(a) Dividendi tulumaks Eestis

Eestis kehtiva tulumaksuseaduse kohaselt ei maksustata Eestis ettevõtja aruandeaasta kasumit. Tulumaksu makstakse dividendidelt, erisoodustustelt, kingitustelt, annetustelt, vastuvõtukuludelt, ettevõtlusega mitteseotud väljamaksetelt ning siirdehinna korrigeerimistelt. Alates 1. jaanuarist 2008 kuni 31. detsembrini 2014 oli dividendidena jaotatud kasumi maksumääraks 21/79 väljamakstavalt netosummalt. Alates 1. jaanuarist 2015 on jaotatud kasumi maksumääraks 20/80 väljamakstavalt netosummalt. Teatud tingimustel on võimalik saadud dividende jaotada edasi ilma täiendava tulumaksukuluta. Dividendide väljamaksmisega kaasnevat ettevõtte tulumaksu kajastatakse kohustusena ja kasumiaruandes tulumaksukuluna samal perioodil, kui dividendid välja kuulutatakse, sõltumata sellest, millise perioodi eest need on välja kuulutatud või millal need tegelikult välja makstakse. Tulumaksu tasumise kohustus tekib dividendide väljamaksele järgneva kuu 10. kuupäeval.

Maksustamissüsteemi omapärast lähtuvalt ei teki Eestis registreeritud ettevõtetel erinevusi vara maksuarvestuslike ja bilansiliste jääkväärtuste vahel ning sellest tulenevalt ka edasilükkunud tulumaksunõudeid ega -kohustusi. Finantsseisundi aruandes ei kajastata tingimuslikku tulumaksukohustust, mis tekiks jaotamata kasumist dividendide väljamaksmisel. Maksimaalne tulumaksukohustus, mis kaasneks jaotamata kasumi dividendidena väljamaksmisel, on esitatud aastaaruande lisades.

(b) Muud maksuliigid Eestis

Kontserni kulusid mõjutavad järgmised maksuliigid:

Maksuliik	Maksumäär
Sotsiaalmaks	33% töötajatele tehtud väljamaksetelt ja erisoodustustelt
Töötuskindlustusmaks	1,0% töötajatele tehtud väljamaksetelt
Erisoodustuste tulumaks	Kuni 31. detsembrini 2014 21/79 töötajatele tehtud erisoodustustelt, alates 1. jaanuarist 2015 20/80 töötajatele tehtud erisoodustustelt.
Saastetasud	Saasteainete tonnimäärade alusel saasteainete viimise eest atmosfääri, veekogudesse, põhjavette ja pinnasesse ning jäätmete keskkonda paigutamise eest
Põlevkivi kaevandamisõiguse tasu	2,00 eurot kaevandatud põlevkivi tonni kohta (2013. aastal kuni 31. märtsini 1,39 ning alates 1. aprillist 1,67 eurot kaevandatud põlevkivi tonni kohta)
Vee erikasutusõiguse tasu	2,29–160,35 eurot/1000 m ³ veekogust või põhjaveekihi võetud vee kohta (2013. aastal kuni 31. märtsini 1,59–152,74 ning alates 1. aprillist 1,91–152,74 eurot/1000 m ³ veekogust või põhjaveekihi võetud vee kohta)
Maamaks	0,1–2,5% maa maksustamishinnast aastas
Raskeveokimaks	3,50 – 232,60 eurot/kvartalis veoauto kohta
Elektrienergia aktsiisimaks	4,47 eurot/MWh elektrienergia kohta
Maagaasi aktsiisimaks	23,45 eurot/1000 m ³ maagaasi kohta
Põlevkivikütteõli aktsiisimaks	15,01 eurot/1000 kg põlevkivikütteõli kohta
Põlevkivi aktsiisimaks	0,30 eurot gigadžauli kohta
Ettevõtja tulumaks ettevõtlusega mitteseotud kuludelt	Kuni 31. detsembrini 2014 21/79 ettevõtlusega mitteseotuks loetatavelt kuludelt, alates 1. jaanuarist 2015 20/80 ettevõtlusega mitteseotuks loetatavelt kuludelt.

(c) Tulumaksumäärad välisriikides, kus toimub kontserni tegevus

Läti	Residendist juriidiliste isikute tulu maksustatakse maksumääraga 15%
Leedu	Residendist juriidiliste isikute tulu maksustatakse maksumääraga 15%
Saksamaa	Residendist juriidiliste isikute tulu maksustatakse maksumääraga 28,425% (kombineeritud äriühingu tulumaks ja ettevõtlustulumaks)
USA	Residendist juriidiliste isikute tulu maksustatakse maksumääraga 35%
Jordaania	Residendist juriidiliste isikute tulu maksustatakse maksumääraga 24%. Vastavalt Jordaania Kuningriigiga sõlmitud lepingutele on Jordan Oil Shale Energy täielikult ning Attarat Power Company 75%-i ulatuses vabastatud tulumaksust.
Holland	Residendist juriidiliste isikute tulu maksustatakse maksumääraga 25%.

(d) Edasilükkunud tulumaks

Välismaal asuvates tütarettevõtjates kajastatakse edasilükkunud tulumaksu ajutistelt erinevustelt varade ja kohustuste maksustamisbaasi ja nende bilansiliste maksuste vahel konsolideeritud aruannetes. Edasilükkunud tulumaksuvara ja -kohustuse kajastamisel kasutatakse bilansilise kohustuse meetodit. Edasilükkunud tulumaksukohustusi ei kajastata juhul, kui need tekivad firmaväärtuse esmasel arvelevõtmisel; samuti ei kajastata edasilükkunud tulumaksu, kui see tekib vara ja kohustuse esmasel arvelevõtmisel sellise tehingu puhul, mis ei ole äriühendus ja mis ei mõjuta tehingu toimumise ajal ei raamatupidamislikku kasumit ega ka maksustatavat kasumit. Edasilükkunud tulumaksusumma leidmisel kasutatakse maksumäärasid, mis on jõustunud või realselt seadusega sätestatud bilansipäeva seisuga ja mida eeldatavasti rakendatakse arvestuse aluseks oleva edasilükkunud tulumaksu vara realiseerimisel või tulumaksukohustuse tasumisel.

Edasilükkunud tulumaksu varasid kajastatakse kõigilt tütar- ja sidusettevõtjatesse tehtud investeringutega seotud mahaarvatavatelt ajutistelt erinevustelt ainult sellises ulatuses, mille osas on tõenäoline, et ajutine erinevus tühistub tulevikus ja on küllaldaselt maksustatavat kasumit, mille vastu ajutist erinevust on võimalik kasutada.

Seisuga 31. detsember 2014 ja 31. detsember 2013 ei olnud kontsernil edasilükkunud tulumaksuvara ega -kohustusi.

2.23 Hüvitised töötajatele

Töötajate lühiajalised hüvitised

Töötajate lühiajalised hüvitised hõlmavad palka ja sotsiaalmakse, töölepingu ajutise peatumisega seotud hüvitisi (puhkusetasud või muud seesugused tasud), kui eeldatakse,

et töölepingu ajutine peatumine leiab aset 12 kuu jooksul pärast selle perioodi lõppu, mil töötaja tööd tegi, ning muid hüvitisi, mis tuleb välja maksta 12 kuu jooksul pärast selle perioodi lõppu, mil töötaja tööd tegi.

Kui aruandeperioodi jooksul on töötaja osutanud teenuseid, mille vastutasuks on põhjust eeldada hüvitise maksmist, moodustab kontsern prognoositava hüvitise summa ulatuses kohustuse (viitvõla), millest arvatakse maha kõik juba tasutud summad.

Töösuhete lõpetamise hüvitised

Töösuhete lõpetamise hüvitised on hüvitised, mida makstakse, kui kontsern otsustab lõpetada töösuhete töötajaga enne tavapäraselt pensionilejäämise kuupäeva või kui töötaja otsustab töölt lahkuda vabatahtlikult, saades vastutasuks nimetatud hüvitised. Kontsern kajastab töösuhete lõpetamise hüvitisi varaseimal järgmisel kuupäeval: (a) kui kontsern ei saa enam tagasi võtta nende hüvitiste pakkumist ja (b) kui kontsern kajastab restruktureerimise kulusid, mis on IAS 37 reguleerimisalas ja mis hõlmab töösuhete lõpetamise hüvitiste maksmist. Kui töötajatele on tehtud pakkumine, et soodustada vabatahtlikku töölt lahkumist, kajastatakse töösuhete lõpetamise hüvitised vastavalt pakkumise vastu võtnud töötajate arvule. Hüvitised, mis makstakse välja hiljem kui 12 kuud pärast aruandeperioodi lõppu, diskonteeritakse nüüdisväärtusesse. Restruktureerimiste käigus toimuvate koondamiste puhul moodustatakse koondamiseraldised (lisa 2.24).

Muud hüvitised töötajatele

Kollektiivlepingutest ja muudest lepingutest tulenevate endiste töötajate hüvitiste ning tervisekahjustuste hüvitiste katteks on moodustatud eraldised (lisa 2.24).

2.24 Eraldised

Eraldisi kajastatakse juhul, kui kontsernil on minevikus aset leidnud sündmustest tulenev seaduslik või faktiline kohustus, kohustuse realiseerumine nõuab ressursidest loobumist ja summa suurust on võimalik usaldusväärselt mõõta. Eraldisi kajastatakse kohustuse täitmiseks vajalike kulutuste nüüdisväärtuses, kasutades intressimäära, mis kajastab turu hinnanguid raha hetkeväärtusele ja kohustusele iseloomulikele riskidele. Eraldiste suurenemist seoses realiseerumistähtaja lähenemisega kajastatakse kasumiaruandes intressikuluna.

Eraldiste kajastamisel lähtutakse juhtkonna hinnangust, kasutades vajadusel ekspertide abi. Eraldisi ei moodustata tulevikus aset leidvate tegevuskahjumite katteks.

Mitmete sarnaste kohustuste olemasolu korral määratakse kohustuste täitmiseks vajalike väljaminekute tõenäosus kindlaks, vaadeldes kohustuste klassi kui üht tervikut. Kuigi iga üksiku objekti puhul võib ressursside vähenemise tõenäosus olla väike, võib kohustuste klassi osas tervikuna ressursside teatav vähenemine osutada tõenäoliseks. Sellisel juhul eraldis kajastatakse (kui teised kajastamiskriteeriumid on täidetud).

Eraldised vaadatakse üle iga aruandeperioodi lõpul ja korrigeeritakse lähtudes selle hetke parimast hinnangust. Eraldiste moodustamisega seotud kulu kajastatakse kasumiaruandes ärikuludes või põhivara soetusmaksumuses, kui eraldise moodustamine on seotud demonteerimise, ümberpaigutamise või taastamis- või muu kohustusega, mis on tekkinud varaobjekti soetamise või varaobjekti teatud perioodi jooksul kasutamise tagajärjel.

Eraldisi kasutatakse ainult nende kulutuste katmiseks, mille jaoks need olid moodustatud.

Kui eeldatakse, et teine osapool hüvitab mõned või kõik eraldise täitmiseks vajalikud kulutused, kajastatakse hüvitis juhul ja ainult juhul, kui hüvitise saamine pärast kohustuse täitmist kontserni poolt on praktiliselt kindel. Hüvitist käsitatakse eraldi varana. Hüvitisena kajastatud summa ei tohi ületada eraldise summat.

(a) Kollektiivlepingust tulenevate kohustuste ja tervisekahjustuste hüvitamise eraldised

Kui kontsernil on tekkinud kohustus maksta oma endistele töötajatele töösuhtejärgseid hüvitisi, moodustatakse nimetatud kulutuste katmiseks vastav eraldis. Eraldiste hindamisel võetakse arvesse võetud kohustustes seatud tingimused ning eeldatav väljamakseid saavate isikute arv.

Tervisekahjustuste hüvitamise eraldised moodustatakse kohtuotsuste alusel väljamõistetud hüvitiste maksmiseks, võttes aluseks eeldatava väljamakse perioodi.

(b) Keskkonnakaitselised eraldised

Keskkonnakaitselised eraldised moodustatakse enne aruandeperioodi lõppu toimunud keskkonnakahjustuste suhtes juhul, kui nende kahjustuste likvideerimise nõue tuleneb seadusest või kui kontserni senine keskkonnavalane tegevuspraktika on näidanud, et kontsernil on faktiline kohustus kahjustused vabatahtlikult likvideerida. Eraldiste määramiseks on kasutatud ekspertide hinnanguid ning keskkonnakaitseliste tööde teostamisel saadud kogemusi.

(c) Mäetööde lõpetamise eraldised

Mäetööde lõpetamise eraldised moodustatakse kaevanduste ja karjäärade sulgemisega seotud kulutuste katmiseks, kui kulutuste tegemise nõue tuleneb seadusest. Eraldiste määramiseks on kasutatud ekspertide hinnanguid ning mäetööde lõpetamisega seotud tööde teostamisel saadud kogemusi.

(d) Koondamiseraldised

Koondamiseraldised on moodustatud töötajate koondamisega seotud kulutuste katteks, kui kontsern on avalikustanud restruktureerimiskava, milles on kirjeldatud kavaga kaasnevat kulutusi, mõjutatud äritegevust või äritegevuse osa, peamisi ümberstruktureerimisest mõjutatud asukohti, oma töölepingu lõpetamise eest hüvitist saavate töötajate asukohti, funktsioone ja hinnangulist arvu, plaani rakendamise ajakava, ning on tekitanud asjaomastes isikutes õigustatud ootuse, et kontsern teostab ümberstruktureerimise, olles kas alustanud kõnealuse kava elluviimist või teavitanud asjaomaseid isikuid kava põhipunktidest.

(e) Varade demonteerimise kulude eraldised

Varade demontaažikulude eraldised moodustatakse varade tulevase demonteerimisega seotud hinnanguliste kulutuste katteks, kui varade demonteerimise kohustus tuleneb seadusest või kui kontserni senine tegevuspraktika on näidanud, et kontsernil on faktiline kohustus kulutused teha. Varade demontaažikulude nüüdisväärtus kajastatakse põhivara soetusmaksumuses.

(f) Kasvuhoonegaaside emissiooni eraldised

Kasvuhoonegaaside emissiooni eraldis moodustatakse kasvuhoonegaaside emissiooniga seotud seadusest tulenevate kohustuste katmiseks kontsernile kuuluvate või kontsernile tasuta eraldatavate kasvuhoonegaaside ühikute keskmises hinnas. Kui kontsern loovutab kasvuhoonegaaside lubatud heitkoguse ühikud riigile emiteeritud kasvuhoonegaaside katteks, vähendatakse võrdses koguses ja summas eraldist ja immateriaalset käibevara (lisa 2.8).

(g) Eraldis kahjulike lepingute suhtes

Eraldis kahjulike lepingute suhtes moodustatakse, kui kontsern on sõlminud lepingu, mille täitmisega kaasnevad

kulutused ületavad lepingust saadavat majanduslikku kasu. Eraldis moodustatakse summas, mis on väiksem kahest järgnevast: lepingu täitmisega kaasnev kahjum (lepingust tulenevad tulud miinus lepingu täitmisega kaasnevad kulud) või lepingu katkestamisega kaasnev leppetrahv.

(h) Lepingust tulenevate kohustuste eraldis

Lepingust tulenevate kohustuste eraldis moodustatakse selliste lepingust tulenevate kohustuste katmiseks, mille realiseerumise aeg või suurus ei ole kindlad.

2.25 Tingimuslikud kohustused

Võimalikud kohustused, mille realiseerumine on vähetõenäoline või millega kaasnevate kulutuste suurus ei ole võimalik piisava usaldusväärsusega hinnata, kuid mis teatud tingimustel võivad tulevikus muutuda kohustusteks, on avalikustatud raamatupidamise aastaaruande lisades tingimuslike kohustustena.

2.26 Tulude arvestus

Tulu mõõdetakse tavapärase äritegevuse käigus kaupade müügi ja teenuste osutamise eest saadud või saadava tasu õiglasel väärtusel. Tulu arvestatakse ilma käibemaksuta ning vähendatuna allahindluste võrra pärast kontserniseste tehingute elimineerimist. Tulu kajastatakse ainult siis, kui tulu suurus on võimalik usaldusväärselt mõõta, on tõenäoline, et kontsern saab tehingust tulenevat majanduslikku kasu, olulised omandiga seotud riskid ja hüved on läinud üle müüjalt ostjale ning on täidetud alltoodud täiendavad kriteeriumid. Tulu suurus loetakse usaldusväärselt mõõdetavaks ainult siis, kui kõik tehinguga seotud asjaolud on selged.

(a) Elektrienergia ja võrguteenuste müügi arvestus

Müügitulu kajastamise aluseks on klientide arvestite

näidud. Kliendid teatavad näidud tegeliku tarbimise alusel või need võetakse kauglugemise teel või prognoositakse tarbimisgraafikute alusel. Lisaks võetakse arvesse ka aruan-
deperioodi lõpu seisuga teatamata, hilinemisega teatatud ning hinnanguliselt valesti teatatud näidud, mille tulemusena kajastab müügitulu täpsemalt tegelikku elektrienergia tarbimist.

(b) Liitumistasude arvestus

Elektrivõrguga liitumisel tasuvad kliendid liitumistasu, mille määramise aluseks on võrguga liitumiseks tehtavad kulutused. Liitumistasud kajastatakse tuluna liitumise tarvis soetatud varade keskmise eluea jooksul. Liitumistasude keskmine amortisatsiooniperiood on 32 aastat. Tuludesse kandmata liitumistasu kajastatakse finantsseisundi aruandes pikaajaliste tulevaste perioodide tuludena.

(c) Teenustasu kajastamine valmidusastme meetodil

Lõpetamata ja lõpetatud, kuid tellijatele veel üle andmata teenustelt saadud tulu kajastamisel rakendatakse valmidusastme meetodit. Nimetatud meetodi kohaselt kajastatakse teenuse osutamisest saadav tulu proportsionaalselt ja samades perioodides teenuse osutamisega kaasnevate kuludega. Valmidusastme meetodil arvestatud tulu, mille kohta ei ole tellijale arvet väljastatud, kajastatakse finantsseisundi aruandes viitlaekumisena. Kui aruandeperioodi lõpu seisuga ületab tellijale esitatud vahearvete summa projektile tehtud kulutused ja sellele vastava tuluosa, kajastatakse tellijatelt enamlaekunud summa viitvõlana.

(d) Intressitulu

Intressitulu kajastatakse siis, kui tulu laekumine on tõenäoline ja tulu suurust on võimalik usaldusväärselt hinnata. Intressitulu kajastatakse, kasutades vara sisemist intressimäära, välja arvatud juhtudel, kui intressi laekumine on ebakindel. Sellistel juhtudel arvestatakse intressitulu kassapõhiselt.

(e) Dividenditulu

Dividenditulu kajastatakse, kui kontsernil on tekkinud dividendide saamise õigus.

2.27 Sihtfinantseerimine

Tulu sihtfinantseerimisest kajastatakse selle õiglases väärtuses, kui eksisteerib piisav kindlus, et kontsern vastab sihtfinantseerimisega seotud tingimustele ning sihtfinantseerimine leiab aset. Kulude kompenseerimiseks ette nähtud sihtfinantseerimise tulu kajastatakse vastavate kulude kajastamise perioodil.

Varade sihtfinantseerimisi kajastatakse brutomeetodil, mille kohaselt võetakse sihtfinantseerimise arvel soetatud vara finantsseisundi aruandes arvele tema soetusmaksumuses. Varade soetamise toetuseks saadud sihtfinantseerimise summa kajastatakse finantsseisundi aruandes kohustusena kui tulevaste perioodide tulu sihtfinantseerimisest. Soetatud vara amortiseeritakse kulusse ja sihtfinantseerimise kohustus tulusse soetatud vara kasuliku eluea jooksul.

2.28 Rendid

Rendi all mõistetakse kokkulepet, mille kohaselt rendileandja annab rentnikule makse või rea maksete eest kokkulepitud ajavahemikuks üle varaobjekti kasutusõiguse. Kapitalirendina klassifitseeritakse rent, mille puhul kõik olulised vara omandiõigusega seotud riskid ja hüved on läinud üle rentnikule. Muud rendid kajastatakse kasutusrendina.

(a) Kontserni ettevõtja on rentnik

Kasutusrendi maksed (vähendatuna rendileandjalt saadud stiimulite võrra) kajastatakse võrdsetes osades kuluna kasumiaruandes rendiperioodi jooksul.

(b) Kontserni ettevõtja on rendileandja

Kasutusrendi tingimustel välja renditud varade suhtes kohaldatakse materiaalsele põhivarale kehtestatud arvestusprintsipi. Rendiperioodi jooksul saadavad maksed kajastatakse kasumiaruandes tuluna rendiperioodi jooksul.

2.29 Dividendide maksmine

Dividende kajastatakse nende väljakuulutamisel jaotamata kasumi vähendamisenä ning kohustusena aktsionäri ees.

2.30 Tehingud seotud osapooltega

Konsolideeritud raamatupidamise aastaaruande koostamisel on loetud seotud osapoolteks sidusettevõtjad, Eesti Energia ASi nõukogu ja juhatuse liikmed ning teised isikud ja ettevõtjad, kes saavad kontrollida või oluliselt mõjutada kontserni finants- ja äriotsuseid. Kuna Eesti Energia ASi aktsiad kuuluvad 100% Eesti Vabariigile, loetakse kontserni seotud osapoolteks ka riigi kontrolli või olulise mõju all olevaid üksusi.

3. Finantsriskide juhtimine

3.1 Finantsriskid

Kontserni tegevusega kaasnevad mitmed finantsriskid: tururisk (mis hõlmab valuutariski, rahavoogude ja õiglase väärtuse intressimäära riski ja hinnariski), krediidirisk ja likviidsusrisk. Kontserni üldine riskijuhtimise programm keskendub finantsturu prognoosimatusele ja üritab minimeerida võimalikke ebasoodsaid mõjusid kontserni finantstegevusele. Kontsern kasutab teatud riskipositsioonide maandamiseks tuletisinstrumente.

Finantsriskide juhtimise eesmärk on finantsriskide maandamine ja finantstulemuste volatiilsuse vähendamine. Riskijuhtimise valdkonda kontsernis juhib juhatuse esimehele ja auditikomiteele alluv riskijuhtimise- ja siseauditi teenistus, kes vastutab kontserni riskijuhtimissüsteemi väljaarendamise, rakendumise ja töökorras hoidmise eest. Kontserni finantsriske juhitakse vastavalt juhatuse poolt heaks kiidetud põhimõtetele kontserni tasandil. Kontserni likviidsus-, intressi- ja valuutariske juhitakse emaettevõtja finantsosakonnas.

3.1.1 Tururiskid

3.1.1.1 Valuutarisk

Valuutarisk on risk, et finantsinstrumentide õiglane väärtus või rahavood kõiguvad tulevikus vahetuskursi muutuste tõttu. Valuutariskivabadeks finantsvaradeks ja -kohustusteks loetakse euros nomineeritud finantsvarasid ja -kohustusi. Valuutariskide vältimiseks sõlmitakse pikaajalised võlakohustused ning elektri ekspordi lepingud eurodes.

Kontserni peamine valuutarisk on seotud vedelkütuste müügitehingute selle osaga, mis on tehtud USA dollarites ja mis ei ole maandatud tulevikutehingutega (lisa 14), lisaks on mõned üksikud hanke- ja muud lepingud sõlmitud kontserni ettevõtjate arvestusvaluutast erinevas valuutas. Valdava osa sellistest tehingutest moodustavad USA dollarites sõlmitud tehingud.

Aruandeperioodi lõpu seisuga olid kontsernil järgmised USA dollarites fikseeritud finantsvarad ja -kohustused.

miljonites eurodes	31. detsember	
	2014	2013
Raha ja raha ekvivalendid (lisa 18)	0,2	0,3
Nõuded ostjate vastu ja muud nõuded	37,4	29,2
Võlad hankijatele ja muud võlad	0,5	0,3

Kui USA dollari vahetuskurss euro suhtes oleks seisuga 31. detsember 2014 olnud 13% (31. detsember 2013: 8%) võrra kõrgem või madalam (kõigi muude näitajate samaks jäädes) oleks kontserni aruandeperioodi kasum olnud 6,2 mln euro võrra suurem/väiksem (2013: 2,5 mln euro võrra suurem/väiksem) tulenevalt raha ja raha ekvivalentide, ostjate nõuete ja muude nõuete ning hankijatele võlgnevuse ja muude võlgade saldode ümberhindlusest.

Raha ja raha ekvivalentide jaotus valuutade lõikes on avalikustatud lisa 18.

3.1.1.2 Hinnarisk

Hinnarisk on risk, et finantsinstrumentide õiglane väärtus või rahavood kõiguvad tulevikus muude kui intressimäärariskist või valuutariskist tulenevate turuhindade muutumise tõttu. Hinnariskist on mõjutatud kontserni poolt toodetavate kaupade ja osutatavate teenuste müük vabaturutingimustes, tootmiseks vajalike ressursside ost ning õiglasest väärtusest muutustega läbi kasumiaruande kajastatavad finantsvarad.

3.1.1.2.1 Kaupade ja teenuste hinnarisk

Olulisemad kaupade ja teenuste hinnariskid on elektrienergia ja vedelkütuste müügi ning kasvuhoonegaaside lubatud heitkoguse ühikute ostu ning müügi hinnarisk. Kaupade ja teenuste müügi ning kasvuhoonegaaside lubatud heitkoguse ühikute ostu hinnariski maandamiseks kasutab kontsern erinevaid tuletisinstrumente. Elektrienergia hinna muutumise riski maandamiseks kasutatakse *forward*-lepinguid, mis on sõlmitud kindla koguse elektrienergia müügiks igal kauplemistunnil. Elektribörsi Nord Pooli kaudu müüdava elektrienergia tulevikehingute maht sõltub elektrienergia turuhinna ja kasvuhoonegaaside lubatud heitkoguse ühikute hinna vahest ning planeeritud elektrienergia tootmismahust.

Vedelkütuste hinna muutumise riski maandamiseks kasutatakse *swap*- ja optsoonitehinguid. Nende tehingutega kohustub kontsern või tehingupartner maksma fikseeritud hinna ja turuhinna vahe arvestusperioodil. Kontserni riskimaandamise põhimõtete kohaselt on riskimaandamistehtingute teostamise eesmärgiks kindlustada etteantud kasum pärast muutuvkulusid. Alusvara kogus, mille riske maandatakse, määratakse iga perioodi kohta eraldi. Hinnariski maandamise tehingutele on seatud hinna alampiir, millest alates tehinguid võib sooritada. Tehingute sooritamise maht sõltub alusperioodi ajahorisondist ja pakutavast lepinguhinnast.

Kasvuhoonegaaside lubatud heitkoguse ühikute ostmise vajadus tekib, kui CO₂ emissioon ületab riigi poolt tasuta eraldatud kasvuhoonegaaside lubatud heitkoguse ühikute hulka. Kasvuhoonegaaside lubatud heitkoguse ühikute hinna muutuse riski maandamiseks kasutab kontsern optiooni- ja futuurlepinguid (lisa 14). Vastavalt kasvuhoonegaaside lubatud heitkoguse ühikute riskijuhtimise strateegiale ostetakse puudujääv kogus hajutatult kogu aasta jooksul, lähtudes eeldatavast kasvuhoonegaaside lubatud heitkoguse ühikute hinnast ja puudujäägist.

3.1.1.3 Rahavoogude ja õiglase väärtuse intressimäärarisk

Intressimäärarisk on risk, et finantsinstrumentide õiglane väärtus või rahavood kõiguvad tulevikus turu intressimäärariskide muutuste tõttu.

Rahavoogude intressimäärarisk tekib kontserni ujuva intressimääraga võlakohustustest ning seisneb ohus, et finantskulud suurenevad, kui intressimäärad tõusevad.

Intressimäärariski hindamisel kasutatakse tundlikkuse analüüsi. Kontserni intressimäärariskide maandamisel järgitakse põhimõtet, et fikseeritud intressimäärariskide

võlakohustuste osatähtsus portfellis peab olema üle 50%. Majandusaasta lõpu seisuga oli 95% kontserni võlakohustustest fikseeritud ning 5% ujuva intressiga (31. detsember 2013: fikseeritud 94% ja ujuva intressiga 6%). Sellest tulenevalt ei avalda turuintressimäära muutused olulist mõju kontserni võlakohustustele, küll aga võivad mõjutada võlakohustuste õiglast väärtust.

Üleöödeposiidid ja tähtajalised deposiidid on sõlmitud fikseeritud intressimääraga ning ei tekita kontsernile rahavoogude intressimäärade riski. Võimalikud muudatused muude intressi kandvate finantsvarade intressimäärades ei oleks avaldanud olulist mõju kontserni aruandeaasta kasumile.

3.1.2 Krediidirisk

Krediidirisk on risk, et kontsernile tekib rahaline kaotus, mille on põhjustanud finantsinstrumendi teine osapool, kes ei suuda oma kohustusi täita. Krediidiriskile on avatud raha pangadeposiitidel, positiivse väärtusega tuletisinstrumendid, nõuded ostjate vastu ja muud nõuded.

Kontserni vabade vahendite paigutamise põhimõtete kohaselt juhindutakse lühiajaliselt vabade rahaliste vahendite paigutamisel järgmistest printsiipidest:

- kapitali säilimine;
- likviidsuse tagamine õigel ajahetkel äritegevuse vajadusteks;
- eelnevat kahte eesmärki arvestades optimaalne tootlus.

Lühiajaliselt vabu rahalisi vahendeid on lubatud paigutada järgmistesse kodu- ja välismaistesse finantsinstrumentidesse:

- rahaturu- ja intressifondid, mille osakuid või aktsiaid on võimalik regulaarselt lunastada või müüa;
- krediidasutuste hoiused;

- vabalt kaubeldavad võlakirjad ja muud vabalt kaubeldavad võlakohustused.

Nõuded finantsinstrumendi (sh riskimaandamistingute) emitentidele/tehingu vastaspoolte krediidiriski tasemele ning iga vastaspoole maksimaalsed positsioonid kehtestab kontserni finantsriskide komitee.

Vabu rahalisi vahendeid on lubatud paigutada üksnes eurodes nomineeritud finantsinstrumentidesse. Lisaks on kehtestatud nõuded finantsinstrumentide tähtajale ning hajutamisele.

Klientide tähtjaks tasumata võlaga tegeldakse selleks moodustatud osakondades. Ostjatele esitatud arvete laekumise tähtjaja ületamise korral kasutatakse automatiseeritud meeldetuletuste ja hoiatuste saatmist, millele võib järgneda väljalülitamine elektrivõrgust. On kehtestatud tingimused, mille korral alustatakse võla sissenõudmist kohtu kaudu või antakse võla sissenõudmine üle inkassofirmale. Erikokkulepete sõlmimine on selleks moodustatud võlakomisjonide pädevuses.

Maksimaalne krediidiriskile avatud summa aruandeperioodi lõpu seisuga oli järgmine:

miljonites eurodes	31. detsember	
	2014	2013
Üle 3-kuulise tähtajaga deposiidid pankades (lisad 12, 15 ja 17)	40,0	21,0
Nõuded ostjate vastu ja muud nõuded (lisad 12 ja 13)*	150,9	158,9
Arvelduskontod ja alla 3-kuulise tähtajaga deposiidid pankades (lisa 12, 15 ja 18)	60,2	62,6
Positiivse väärtusega tuletisinstrumendid (lisad 3.3, 12, 14 ja 15)	77,4	47,6
Kokku krediidiriskile avatud summa	328,5	290,1

* Kokku nõuded ostjate vastu ja muud nõuded miinus ettemaksud.

Nõuetest ostjate vastu on maha arvatud nõuete allahindlused. Ehkki nõuete laekumist võivad mõjutada majanduslikud tegurid, on juhtkond seisukohal, et puudub oluline kahjumi risk, mis ületaks juba kajastatud allahindluse summat. Ülejäänud nõuete liigid allahinnatud varasid ei sisalda.

Täiendav info krediidiriski kohta on avalikustatud lisades 13 ja 15.

3.1.3 Likviidsusrisk

Likviidsusrisk on risk, et kontsern ei suuda oma finantskohustusi täita rahavoo puudujäägi tõttu. Likviidsusriski maandatakse erinevate finantsinstrumentidega nagu laenuid, võlakirjad ja kommertspaberid.

Kontsern on emiteerinud suurte investeerimismahtude finantseerimiseks 4-aastase tähtajaga võlakirju mahus 100 mln eurot (31. detsember 2013: 0 mln eurot), 6-aastase tähtajaga võlakirju mahus 300 mln eurot (31. detsember 2013: 300 mln eurot) ning 15-aastase tähtajaga rahvusvahelisi võlakirju mahus 300 mln eurot (31. detsember 2013: 300 mln eurot) (lisa 22) ning võtnud välja laenusid summas 237,1 mln eurot (31. detsember 2013: 238,5 mln eurot) (lisa 22). Võlakohustuste intressitaseme alandamiseks

on kontsern hankinud krediidiireitingud agentuuridelt Standard&Poor's ning Moody's, seisuga 31. detsember 2014 olid reitingud vastavalt BBB+ stabiilne ning Baa2 stabiilne (31. detsember 2013: vastavalt BBB+ stabiilne ja Baa1 negatiivne).

Seisuga 31. detsember 2014 oli kontsernil väljavõtmata laenusid 250,0 mln euro ulatuses (31. detsember 2013: 250,0 mln eurot) (lisa 22). Majandusaasta lõpu seisuga oli kontsernil vabu rahalisi vahendeid (raha ja raha ekvivalendid ja üle 3-kuulise tähtajaga deposiidid pankades) mahus 100,2 mln eurot (31. detsember 2013: 83,6 mln eurot). Rahavoogude projektsioonid koostatakse 12-kuulise perioodi kohta ja esitatakse kontserni nõukogule kinnitamiseks kord aastas. Kontsernisiseselt kasutatakse tütarettevõtjate likviidsuse juhtimiseks kehtestatud limiite.

Alljärgnevas likviidsusanalüüsis on esitatud kontserni lühi- ja pikaajaliste kohustuste (sh netomaksega tuletisinstrumentide) jaotus kohustuste realiseerumistähtaegade lõikes. Kõik tabelis esitatud summad on lepingute alusel tasumisele kuuluvad diskonteerimata rahavood. Aruandeperioodi lõpust 12 kuu jooksul tasumisele kuuluvate kohustuste summa, v.a võlakohustused, on võrdne nende bilansilise väärtusega.

Kohustuste jaotus maksetähtaegade järgi seisuga 31. detsember 2014 (miljonites eurodes):

	Kuni 1 aasta	1–5 aastat	Üle 5 aasta	Diskonteerimata rahavood kokku	Bilansiline väärtus
Võlakohustused (lisad 3.2, 12 ja 22)*	35,6	647,2	734,8	1 417,6	934,9
Tuletisinstrumendid (lisad 3.3, 12 ja 14)	0,8	1,7	-	2,5	2,5
Võlad hankijatele ja muud võlad (lisad 12 ja 23)	109,6	2,1	-	111,7	111,7
Maksuvõlad ja võlad töövõtjatele (lisa 23)	51,3	-	-	51,3	51,3
Kokku	197,3	651,0	734,8	1 583,1	1 100,4

* Intressikulud on prognoositud seisuga 31. detsember 2014 kehtinud intressimäärade alusel.

Kohustuste jaotus maksetähtaegade järgi seisuga 31. detsember 2013 (miljonites eurodes):

	Kuni 1 aasta	1–5 aastat	Üle 5 aasta	Diskonteerimata rahavood kokku	Bilansiline väärtus
Võlakohustused (lisad 3.2, 12 ja 22)*	26,8	492,2**	516,3**	1 035,3	827,9
Tuletisinstrumendid (lisad 3.3, 12 ja 14)	2,5	1,5	-	4,0	4,0
Võlad hankijatele ja muud võlad (lisad 12 ja 23)	124,0	3,3	-	127,3	127,3
Maksuvõlad ja võlad töövõtjatele (lisa 23)	53,9	-	-	53,9	53,9
Kokku	207,2	497,0	516,3	1 220,5	1 013,1

* Intressikulud on prognoositud seisuga 31. detsember 2013 kehtinud intressimäärade alusel.

** Käesolevas aastaaruandes on tagasiulatavalt tehtud alljärgnevad ümberklassifitseerimised võlakohustused kirjetes seoses klassifitseerimisveaga:

	muudetud	esialgne	vahe
1-5 aastat	492.2	192.2	300.0
Üle 5 aasta	516.3	816.3	-300.0

Informatsioon väljamakstavate dividendide kohta, mis kuulutatakse välja ja kuuluvad maksmisele pärast aruandeperioodi lõppu, on avalikustatud lisas 20.

3.2 Kapitali juhtimine

Eesti Energia ASi kõik aktsiad kuuluvad riigile. Otsused dividendide jaotamise, aktsiakapitali suurendamise või vähendamise kohta teeb Eesti Vabariik (Rahandusministeeriumi kaudu). Igal majandusaastal määratakse Eesti Vabariigi Valitsuse korraldusega Eesti Energia ASi poolt riigieelarvesse makstav dividendisumma (lisad 19 ja 20).

Kontsern järgib strateegiat, mille kohaselt ei tohi netovõlg ärikasumit enne kulumit ületada rohkem kui kolm korda ning omakapitali suhe varadesse peab olema üle 50%. Seisuga 31. detsember 2014 ja 31. detsember 2013 oli kontserni netovõla suhe ärikasumisse enne kulumit ning omakapitali suhe varadesse järgmine (miljonites eurodes):

miljonites eurodes	31. detsember	
	2014	2013
Võlakohustused (lisad 3.1, 12 ja 22)	934,9	827,9
Miinus: raha ja raha ekvivalendid ja üle 3-kuulise tähtajaga deposiidid pankades (lisad 3.1, 12, 17 ja 18)	-100,2	-83,6
Netovõlg	834,7	744,3
Omakapital	1 619,4	1 547,7
Ärikasum enne kulumit	312,3	310,5
Varad	2 995,5	2 817,9
Netovõlg/ärikasum enne kulumit	2,67	2,40
Omakapital/varad	54%	55%

3.3 Õiglane väärtus

Kontserni hinnangul ei erine finantsseisundi aruandes korrigeeritud soetusmaksumuses kajastatavate finantsvarade ja kohustuste õiglased väärtused oluliselt seisuga 31. detsember 2014 ja 31. detsember 2013 kontserni konsolideeritud finantsseisundi aruandes kajastatavatest jääkväärtustest, v.a võlakirjad (lisa 22). Ostjate vastu suunatud lühiajaliste nõuete ja tasumata arvete jääkväärtus, millest on maha arvatud allahindlused, võrdub hinnanguliselt nende õiglase väärtusega. Avalikustamise eesmärgil leitakse finantskohustuste õiglane väärtus tulevaste lepinguliste rahavoogude diskonteerimisel turu intressimääraga, mis on kättesaadav kontserni sarnastele finantsinstrumentidele.

Alljärgnevates tabelites on toodud õiglases väärtuses kajastatavate finantsinstrumentide analüüs väärtuse hindamise meetodi järgi. Erinevaid tasemeid defineeritakse järgmiselt:

- identsete varade või kohustiste (korrigeerimata) noteeritud hinnad aktiivsetel turgudel (tase 1);
- muud sisendid kui 1. tasemele liigitatavad noteeritud hinnad, mis on vara või kohustise puhul kas otseselt või kaudselt jälgitavad (tase 2);
- vara või kohustise puhul mittejälgitavad sisendid (tase 3).

Alljärgnevas tabelis on toodud kontserni varad ja kohustused, mida kajastatakse õiglases väärtuses vastavalt õiglase väärtuse hierarhia tasemetele seisuga 31. detsember 2014 ja 31. detsember 2013:

miljonites eurodes	31. detsember 2014			Kokku
	Tase 1	Tase 2	Tase 3	
Varad				
Kauplemisderivatiivid (lisad 12, 14 ja 15)	-0,7	22,0	10,8	32,1
Rahavoogude riskimaandamisinstrumendid (lisad 12, 14 ja 15)	12,1	33,2	-	45,3
Kokku finantsvarad (lisad 3.1, 12, 14 ja 15)	11,4	55,2	10,8	77,4
Kohustused				
Kauplemisderivatiivid (lisad 12 ja 14)	-	0,8	-	0,8
Rahavoogude riskimaandamis instrumendid (lisad 3.1, 12 ja 14)	1,7	-	-	1,7
Kokku finantskohustused (lisad 3.1, 12 ja 14)	1,7	0,8	-	2,5

miljonites eurodes	31. detsember 2013			Kokku
	Tase 1	Tase 2	Tase 3	
Varad				
Kauplemisderivatiivid (lisad 14 ja 15)	-	4,8	0,2	5,0
Rahavoogude riskimaandamis instrumendid (lisad 14 ja 15)	42,5	0,1	-	42,6
Kokku finantsvarad (lisad 3.1, 12, 14 ja 15)	42,5	4,9	0,2	47,6
Kohustused				
Kauplemisderivatiivid (lisad 12 ja 14)	-	0,6	-	0,6
Rahavoogude riskimaandamisinstrumendid (lisad 3.1, 12 ja 14)	-	3,4	-	3,4
Kokku finantskohustused (lisad 3.1, 12 ja 14)	-	4,0	-	4,0

(a) Finantsinstrumendid tasemel 1

Aktiivsetel turgudel kaubeldavate finantsinstrumendite õiglase väärtuse aluseks on noteeritud turuhinnad aruandeperioodi lõpu seisuga. Turgu peetakse aktiivseks, kui noteeritud hinnad on lihtsalt ja regulaarselt kättesaadavad börsilt, vahendajalt, maaklerilt, tööstusharu grupilt, hindamisteenistusest või regulatiivselt organilt ja need kujutavad tegelike ja regulaarselt aset leidvate turutingimustel toimivate tehingute hindasid. Kontserni finantsvarade noteeritud turuhinnaks on nende hetke pakkumishind.

Tasemele 1 on klassifitseeritud kontserni Nasdaq OMX-is kliiritud elektri tuletistehingud.

(b) Finantsinstrumendid tasemel 2

Aktiivsel turul mittekaubeldavate finantsinstrumendite õiglane väärtus määratakse hindamistehnikate abil. Hindamistehnikates kasutatakse nii palju kui võimalik jälgitavaid turuandmeid, kui need on kättesaadavad, ja toetatakse nii vähe kui võimalik kontserni enda hinnangutele. Instrument liigitatakse tasemel 2, kui kõik olulised sisendandmed, mis on vajalikud õiglase väärtuse määramiseks, on jälgitavad. Kui üks või mitu olulist sisendit ei baseeru jälgitavatel turuandmetel, liigitatakse instrument tasemele 3. Kauplemisderivatiivide ja rahavoogude riskimaandamisinstrumentide väärtuse leidmisel kasutatakse elektrikörsi Nord Pool, ICE EUA ning Platt's European Marcetscani ning Nymexi noteeringuid.

- *Forward-, swap-* ja futuurlepingute õiglane väärtus on leitud bilansipäeva *forward*hindade alusel, mille alusel arvutatud väärtus on diskonteeritud tagasi nüüdisväärtusesse.

(c) Finantsinstrumendid tasemel 3

Alljärgnevas tabelis on esitatud muutused tasemele 3 klassifitseeritud finantsinstrumentide osas 31. detsembril 2014 lõppenud majandusaastal:

	Kauplemisderivatiivid õiglasel väärtuses muutustega läbi kasumiaruande	Kokku
Algsaldo	0,2	0,2
Makstud optsoonipreemiad	2,1	2,1
Kasumiaruandes kajastatud kasumid/kahjumid	8,5	8,5
Lõppsaldo	10,8	10,8
Kokku perioodi kohta arvestatud kasumid/kahjumid majandusaasta lõpu seisuga olemasolevatelt varadelt, mis on kajastatud kasumiaruandes muude ärituludena või muude tegevuskuludena	8,7	8,7
Realiseerumata kasumi/kahjumi muutus majandusaasta lõpu seisuga olemasolevatelt varadelt aruandeaastal	8,5	8,5

Alljärgnevas tabelis on esitatud muutused tasemele 3 klassifitseeritud finantsinstrumentide osas 31. detsembril 2013 lõppenud majandusaastal:

	Kauplemisderivatiivid õiglasel väärtuses muutustega läbi kasumiaruande	Kokku
Algsaldo	0	0
Ümberklassifitseerimine tasemele 3	0,7	0,7
Kasumiaruandes kajastatud kasumid/kahjumid	-0,5	-0,5
Lõppsaldo	0,2	0,2
Kokku perioodi kohta arvestatud kasumid/kahjumid majandusaasta lõpu seisuga olemasolevatelt varadelt, mis on kajastatud kasumiaruandes muude ärituludena või muude tegevuskuludena	-0,5	-0,5
Realiseerumata kasumi/kahjumi muutus majandusaasta lõpu seisuga olemasolevatelt varadelt aruandeaastal	-0,5	-0,5

Kõik 3. taseme finantsinstrumendid on optsoonid. Optsoonide õiglane väärtus on leitud turnbull-wakemani aasia tüüpi optsoonide hindamise analüütilise lahendiga. Lähtudes hinnangu muutusest klassifitseeris kontsern 2013. aastal ölioptsoonide lepingud tasemelt 2 ümber tasemele 3.

3.4 Finantsvarade ja -kohustuste tasaarveldus

(a) Finantsvarad

Alljärgnevat finantsvarade osas on rakendatud tasaarveldust:

Seisuga 31. detsember 2014

<i>miljonites eurodes</i>	Finantsvarade brutosumma	Finantsseisundi aruandes tasaarveldatud finantskohustuste brutosumma	Finantsseisundi aruandes kajastatud finantsvarade netosumma (lisa 3.1, 3.3, 12, 14 ja 15)	Bilansisaldेरिमата summad	Netosumma
Tuletisinstrumendid	89,9	-12,4	77,5	-1,7	75,8

Seisuga 31. detsember 2013

<i>miljonites eurodes</i>	Finantsvarade brutosumma	Finantsseisundi aruandes tasaarveldatud finantskohustuste brutosumma	Finantsseisundi aruandes kajastatud finantsvarade netosumma (lisa 3.1, 3.3, 12, 14 ja 15)	Bilansisaldेरिमата summad	Netosumma
Tuletisinstrumendid	70,1	-22,5	47,6	-0,5	47,1

(b) Finantskohustused

Alljärgnevate finantskohustuste osas on rakendatud tasaarveldust:

Seisuga 31. detsember 2014

<i>miljonites eurodes</i>	Finants- kohustuste bruto- summa	Finants- seisundi aruandes tasaarvelda- tud finants- varade brutosumma	Finants- seisundi aruandes kajas- tatud finants- kohustuste netosumma (lisa 3.1, 3.3, 12, 14 ja 15)	Bilansis salde- rimata summad	Neto- summa
Tuletis- instrumendid	14,9	-12,4	2,5	-1,7	0,8

Seisuga 31. detsember 2013

<i>miljonites eurodes</i>	Finants- kohustuste bruto- summa	Finants- seisundi aruandes tasaarvelda- tud finants- varade brutosumma	Finantssei- sundi aruandes kajastatud finants-kohus- tuste netosumma (lisa 3.1, 3.3, 12, 14 ja 15)	Bilansis salde- rimata summad	Neto- summa
Tuletis- instrumendid	26,5	-22,5	4,0	-0,5	3,5

Lepingud kontserni ja tehingupartnerite vahel lubavad reeglina tasaarvestust konkreetse üksikteingu lõikes kui vastastikud nõuded on samas valuutas. Mõningates lepingutes on lubatud tasaarveldust teha kahe või enama tehingu lõikes.

4. Olulised raamatupidamishinnangud

Raamatupidamishinnangud ja rakendatud eeldused

Aruannete koostamisel on kasutatud mitmeid raamatu-
pidamishinnanguid ja eeldusi, mis mõjutavad aruandes
kajastatud varasid ja kohustusi ning lisades avalikustatud
bilansiväliseid varasid ja tingimuslikke kohustusi. Kuigi
nimetatud hinnangud on tehtud juhtkonna parima teadmise
kohaselt, ei pruugi need kokku langeda hilisema tegeliku
tulemusega. Muudatusi juhtkonna hinnangutes kajastatakse
muudatuse toimumise perioodi kasumiaruandes.

Alljärgnevad hinnangud omavad suurimat mõju käes-
olevas raamatupidamise aastaaruandes kajastatud
finantsinformatsioonile.

(a) Materiaalse põhivara kasuliku eluea hindamine

Materiaalse põhivara kasuliku eluea määramisel lähtutakse
juhtkonna hinnangust vara tegeliku kasutamise perioodi
kohta. Senine kogemus on näidanud, et varade tegelik
kasutusaeg on mõnikord osutunud mõnevõrra pikemaks
kui varade hinnanguline eluiga. Seisuga 31. detsember
2014 oli kontsernil materiaalsel põhivara jääkmaksumu-
ses 2,4 mld eurot (31. detsember 2013: 2,3 mld eurot),
aruandeperioodi amortisatsioonikulu oli 120,4 mln eurot
(2013: 113,3 mln eurot) (lisa 6). Kui amortisatsioonimäärad
muutuksid 10% võrra, muutuks aastane amortisatsioonikulu
12,0 mln euro võrra (2013: 11,3 mln euro võrra).

(b) Materiaalse põhivara kaetava väärtuse hindamine

Kontsernis on vastavalt vajadusele läbi viidud materiaalse põhivara kaetava väärtuse teste. Põhivara kaetava väärtuse testimisel rakendatakse mitmeid juhtkonna hinnanguid varade kasutamisest ning müügist tulenevate ning varade hoolduseks ja remondiks vajalike rahavoogude, inflatsiooni- ja kasvumäärade ning toetuste saamise tõenäosuse kohta. Hinnangute andmisel võetakse aluseks prognoosid üldise majanduskeskkonna, elektrienergia tarbimise ja müügihinna kohta. Kui olukord tulevikus muutub, võib see põhjustada täiendavate allahindluste tegemist või varem tehtud allahindluste osalist või täielikku tühistamist. Võrguteenuse osutamiseks kasutatava põhivara kaetavat väärtust mõjutab Konkurentsiamet, kes määrab nendelt varadelt teenitava tulu põhjendatud tootluse määra. Kui võrguteenuse osutamisega seotud tulud, kulud ja investeringud jäävad ettenähtud piiridesse, tagab müügist saadav tulu nende varade põhjendatud tootlikkuse. Informatsioon võrreldaval perioodil arvestatud varade väärtuse languse kohta on avalikustatud lisa 6.

(c) Eraldiste moodustamine ja ümberhindamine

Seisuga 31. detsember 2014 oli kontsernis moodustatud keskkonnakaitselisi, mäetööde lõpetamise ning töötajatega seotud eraldisi kokku 38,0 mln euro eest (31. detsember 2013: 39,7 mln euro eest) (lisa 25). Nimetatud kohustuste realiseerumise aeg ja/või summa ei ole kindlad. Eraldiste nüüdisväärtuse määramisel on kasutatud mitmeid juhtkonna hinnanguid ja eeldusi kulutuste suuruse, inflatsioonimäära, väljamaksete perioodi ning aja kohta. Tegelikud kohustused võivad osutada siiski suuremateks või väiksemateks sõltuvalt muudatustest õigusnormides, arengust keskkonnareostuse likvideerimiseks vajalikus tehnoloogias ning kolmandate osapoolte finantseerimisest.

(d) Tingimuslikud varad ja kohustused

Tingimuslike varade ja kohustuste hindamisel kasutab juhtkond eelnevat kogemust, üldist informatsiooni majandus- ja sotsiaalkeskkonna kohta ning tuleviku sündmuste eeldusi ja tingimusi, mis põhinevad parimatel teadmistel olukorrast. Täiendav info on avaldatud lisa 34.

(e) Riskimaandamisinstrumentide efektiivsuse hindamine

Kontsernil on olulises mahus tehtud tulevikutehinguid elektrienergia ja vedelkütuste hinna muutumise riski maandamiseks, mille suhtes rakendatakse riskimaandamisarvestust, mis tähendab, et efektiivsete riskimaandamisinstrumentide õiglase väärtuse muutusest tulenevat kasumit ja kahjumit kajastatakse muus koondkasumis. Riskimaandamise efektiivsuse hindamine tugineb juhtkonna hinnangutele eeldatavate tulevikus aset leidvate elektrienergia ja vedelkütuste müügitehingute ning muude tingimuste osas. Kui riskimaandamisinstrumendid peaksid osutama ebaefektiivseteks, tuleks kogu kasum/kahjum õiglase väärtuse muutusest kajastada kasumiaruandes. Seisuga 31. detsember 2014 oli riskimaandamise reservi summa 47,0 mln eurot (31. detsember 2013: 47,0 mln eurot) (lisa 21).

5. Segmendiaruandlus

Alates 1. jaanuarist 2013 kasutab juhatus kontserni majandustulemuste hindamiseks ja juhtimisotsuste tege-
miseks tootepõhist raporteerimist varasema juriidilisel
struktuuril põhinenud raporteerimise asemel. Kontsern
on määranud põhitooted ja -teenused ehk väärtustloovad
üksused, mis toodavad kontserniväliseid tulusid ja kasumit,
ning on üles ehitanud metoodika, mille alusel jaotatakse
tulud ja kulud ning varad toodetele.

Kontsernis on eristatud kolm peamist toodet ja teenust,
mida esitatakse eraldi avalikustatavate segmentidena, ja
mitmed väiksemad tooted ja teenused, mis on esitatud
koos kui "Muud segmendid" (ükski neist toodetest ei ületa
kvantitatiivseid kriteeriume, mille puhul oleks nõutav nende
kohta eraldi informatsiooni avalikustamine):

1. elektrienergia (nii taastuvatest kui ka mittetaastuvatest
allikatest elektrienergia tootmine ja müük ning energia-
kaubandus);
2. võrguteenused (võrguteenuste müük reguleeritud
turul);
3. vedelkütused (vedelkütuste tootmine ja müük ning sel-
lega seotud tehnoloogia arendamine ja müük);
4. muud segmendid (sh soojuse tootmine ja müük, põlev-
kivi müük, elektrivõrgu ja energeetikaseadmete ehitus
ja sellega seotud teenused, vanametalli müük, põlev-
kivituha müük, muud tooted ja teenused).

Segmendi tulud hõlmavad ainult tulusid välistelt klientidelt,
mis on saadud vastavate toodete ja teenuste müügist.

Kõik kontserni ärikulud on jagatud toodetele ja teenustele,
mille tootmise või osutamiseks need on seotud. Kui toode

(näiteks elektrienergia) on toodetud mitme kontserni äri-
üksuse poolt vertikaalselt integreeritud väärtusahelas, siis
sellega seotud kulud hõlmavad kõigi üksuste tootmisku-
lusid, mis on selle toote valmistamises osalenud (näiteks
elektrienergia kulu hõlmab selle tootmiseks kasutatud
põlevkivi kulu). Kontserni üldkulud on jaotatud toodetele
ja teenustele proportsionaalselt vastavalt osutatud tee-
nustele.

Juhatus hindab segmentide tulemusi peamiselt EBITDA
alusel, aga jälgib lisaks ka ärikasumit. Finantstulusid ja
-kulusid ning tulumaksukulu ei jaotata segmentide vahel.

Kontserni varad on jaotatud segmentidele samas pro-
portsioonis kuludega. Kohustusi segmentidele ei jaotata,
kuna neid juhitakse tsentraalselt kontserni finantsosakonna
poolt.

Kuna segmendid põhinevad kontsernist välja müüdavatel
toodetel ja teenustel (ja mitte juriidilistel isikutel), puu-
duvad segmentidevahelised tehingud, mida oleks vaja
elimineerida.

Võrguteenuste segmendi hinnad kuuluvad elektrituru-
seaduse kohaselt kooskõlastamisele Konkurentsiameti
poolt. Konkurentsiamet on koostatud hindade kooskõlasta-
mise metoodika, mis võtab arvesse kulusid, mis on vajalikud
õiguslike kohustuste täitmiseks ning tagab põhjendatud
tulukuse investeeritud kapitalilt. Reeglina loeb Konkurentsi-
amet investeeritud kapitaliks aasta keskmist põhivarade
jääkväärtust, millele on lisatud 5% välistuludest. Põhjen-
datud tulukuse määraks on ettevõtte kaalutud keskmine
kapitali hind (WACC). Ülejäänud segmentide müügihinnad
ei ole reguleeritud õigusaktidega.

5. Segmendiaruandlus, järg

Müügitulu

Emaettevõtja juhatusele esitatavates aruannetes on kontserniväliste klientide müügitulu arvestamisel kasutatud samu arvestuspõhimõtteid nagu konsolideeritud kasumiaruande koostamisel.

<i>miljonites eurodes</i>	1. jaanuar - 31. detsember 2014	1. jaanuar - 31. detsember* 2013
	Kontsernivälistelt klientide müügitulu	Kontsernivälistelt klientide müügitulu
Elektrienergia	451,0	534,1
Võrguteenused	240,7	243,2
Vedelkütused	85,3	92,2
Muud	103,0	96,9
Kokku	880,0	966,4

* Võrdlusandmeid on muudetud seoses tulude jaotusmetoodika muutusega, mille tulemusena kajastatakse vedelkütuse segmendi all ka põlevkiviõli äri- ja tehnoloogiaarendusega tegelevate ettevõtete muud müügitulud ning võrguteenuste segmendist on segmenti "Muud" ümber tõstetud Narva Elektriijaamade reaktiivenergia ja reguleerimisteenuse müügitulud.

	muudetud	esialgne	vahe
Elektrienergia	534,1	534,1	-
Võrguteenused	243,2	244,4	-1,2
Vedelkütused	92,2	91,1	1,1
Muud	96,9	96,8	0,1
Kokku	966,4	966,4	-

EBITDA

miljonites eurodes

	1. jaanuar - 31. detsember 2014	1. jaanuar - 31. detsember* 2013
	EBITDA	EBITDA
Elektrienergia	120,4	145,2
Võrguteenused	97,3	88,8
Vedelkütused	62,2	53,6
Muud	32,4	22,9
Kokku	312,3	310,5
Põhivara kulum ja amortisatsioon (lisad 6 ja 8)	-126,2	-118,9
Põhivara väärtuse langus	-	-16,1
Neto finantstulud (-kulud)	-0,7	-1,2
Kasum (kahjum) kapitaliosaluse meetodil investeringutelt sidusettevõtjatesse (lisa 9)	-2,4	-0,8
Kasum enne tulumaksustamist	183,0	173,5

* Võrdlusandmeid on muudetud seoses tulude ja kulude jaotusmetoodika muutusega, mille tulemusena kajastatakse vedelkütuse segmendi all ka põlevkiviõli äri- ja tehnoloogiaarendusega tegelevate ettevõtete muud müügitulud ning võrguteenuste segmendist on segmenti "Muud" ümber tõstetud Narva Elektriijaamade reaktiivenergia ja reguleerimisteenuse müügitulud. Lisaks on täpsustatud kontsernisisest ehitatud põhivara- objektide soetusmaksumusse kapitaliseeritud kulude elimineerimist segmentide vahel.

	muudetud	esialgne	vahe
Elektrienergia	145,2	136,3	8,9
Võrguteenused	88,8	90,6	-1,8
Vedelkütused	53,6	31,9	21,7
Muud	22,9	51,7	-28,8
Kokku	310,5	310,5	-

5. Segmendiaruandlus, järg

Muud kasumi ja kahjumi avalikustatavad näitajad

miljonites eurodes

	1. jaanuar - 31. detsember 2014			1. jaanuar - 31. detsember* 2013		
	Põhivara kulum ja amortisatsioon	Põhivara väärtuse langus	Eraldiste moodustamine (-) ja ümberhindamine (+)	Põhivara kulum ja amortisatsioon	Põhivara väärtuse langus	Eraldiste moodustamine (-) ja ümberhindamine (+)
Elektrienergia	-62,0	-	-58,2	-61,2	-8,2	-64,8
Võrguteenused	-45,7	-	-1,1	-44,8	-	-1,1
Vedelkütused	-8,7	-	-4,0	-5,5	-7,7	-3,8
Muud	-9,8	-	-1,6	-7,4	-0,2	-0,2
Kokku	-126,2	-	-64,9	-118,9	-16,1	-69,9

* Võrdlusandmeid on muudetud seoses kulude jaotusmeetodika muutusega, mille tulemusena kulum on jaotatud segmentide vahel iga perioodi kohta eraldi senise eelmise aasta keskmiste naturaaliühikute alusel toimunud jaotuse asemel. Samuti on täpsustatud kapitaliseeritud intressi, kontsernisestest põhivara müükide hinnavahe ja investeeringuobjektide ehituste realiseerumata kasumite amortisatsioonikulu jaotust segmentide vahel.

	muudetud	esialgne	vahe
Põhivara kulum ja amortisatsioon			
Elektrienergia	-61,2	-56,1	-5,1
Võrguteenused	-44,8	-46,4	1,6
Vedelkütused	-5,5	-6,8	1,3
Muud	-7,4	-9,6	2,2
Kokku	-118,9	-118,9	-

Intressitulused ja -kulusid, tulumaksukulu ja kasumit (kahjumit) kapitaliosaluse meetodil investeeringutelt sidusettevõtjatesse segmentide vahel ei jaotata ning seda informatsiooni emaettevõtja juhatusele ei esitata.

Lisainformatsioon arvestatud põhivara väärtuse languse, põhivara kulumi ja amortisatsiooni kohta on avalikustatud lisas 6 ja 8 ning eraldiste moodustamise ja ümberhindamise kohta lisas 25.

5. Segmendiaruandlus, järg

Varad

Emaettevõtja juhatusele esitatavates aruannetes on varade summade arvestamisel kasutades samu arvestuspõhimõtteid nagu konsolideeritud finantsaruannete koostamisel.

<i>miljonites eurodes</i>	1. jaanuar - 31. detsember 2014			1. jaanuar - 31. detsember 2013		
	Kokku varad	Investeeringud sidusettevõtjatesse (lisa 9)	Investeeringud põhivarasse (lisa 6 ja 8)	Kokku varad	Investeeringud sidusettevõtjatesse (lisa 9)	Investeeringud põhivarasse (lisa 6 ja 8)
Elektrienergia	1 324,7	1,7	134,4	1 268,6	16,1	217,7
Võrguteenused	904,3	-	111,0	851,1	-	116,4
Vedelkütused	394,7	0,2	17,8	343,3	4,2	41,5
Muud	371,8	0,1	12,7	354,9	2,1	43,1
Kokku	2 995,5	2,0	275,9	2 817,9	22,4	418,7

Kontserni äritegevus toimub valdavalt Eestis, kuid elektrienergiat, põlevkiviõli ning mõningaid muid kaupu ja teenuseid müüakse ka väljapoole Eestit.

Kogu kontserni kohta esitatav informatsioon

Kontserniväline müügitulu klientide asukoha järgi

<i>miljonites eurodes</i>	1. jaanuar - 31. detsember 2014	1. jaanuar - 31. detsember 2013
Eesti	705,7	751,1
Läti	69,3	72,0
Leedu	33,3	70,0
Põhjamaad	55,5	16,2
Muud riigid	16,2	57,1
Kokku kontserniväline müügitulu (lisa 26)	880,0	966,4

Põhivarade jaotus varade asukoha järgi*

<i>miljonites eurodes</i>	31. detsember 2014	31. detsember 2013
Eesti	2 412,9	2 263,7
USA	48,9	42,4
Läti	9,2	9,6
Leedu	-	0,1
Muud riigid	3,1	4,5
Kokku põhivarad (lisa 6 ja 8)	2 474,1	2 320,3

* välja arvatud finantsvarad ja investeeringud sidusettevõtjatesse

Kontsernil ei olnud aruandeperioodil ega võrreldaval perioodil kliente, kellega sõlmitud tehingutelt teenitav tulu oleks moodustanud 10% või rohkem kontserni tuludest.

6. Materiaalne põhivara

miljonites eurodes

	Maa	Hooned	Rajatised	Masina- ja seadmed	Muud	Kokku
Materiaalne põhivara seisuga 31. detsember 2012						
Soetusmaksumus	42,7	157,1	815,3	1 455,6	5,5	2 476,2
Akumuleeritud kulum	-	-95,9	-321,5	-726,7	-4,5	-1 148,6
Jääkmaksumus	42,7	61,2	493,9	728,9	1,0	1 327,6
Lõpetamata ehitus	-	0,9	36,9	581,4	-	619,2
Ettemaksed	-	-	-	41,6	-	41,6
Kokku materiaalne põhivara seisuga 31. detsember 2012	42,7	62,1	530,7	1 351,9	1,0	1 988,4
Perioodil 1. jaanuar – 31. detsember 2013 toimunud liikumised						
Investeeringud põhivara soetusse kokku (lisa 5)	-	21,9	50,8	334,8	0,4	407,9
Arvestatud kulum (lisa 4, 5 ja 33)	-	-4,8	-23,6	-84,5	-0,4	-113,3
Arvestatud väärtuse langus (lisa 4, 5 ja 33)	-	-0,2	-1,3	-14,6	-	-16,1
Müüdid põhivara jääkväärtuses	-0,5	-7,8	-	-0,4	-	-8,7
Valuuta ümberarvestuse kursivahed	-0,1	-	-	-	-	-0,1
Kokku perioodil 1. jaanuar – 31. detsember 2013 toimunud liikumised	-0,6	9,1	25,9	235,3	-	269,7
Materiaalne põhivara seisuga 31. detsember 2013						
Soetusmaksumus	42,1	153,7	859,6	1 643,7	5,5	2 704,6
Akumuleeritud kulum	-	-93,5	-340,1	-789,7	-4,5	-1 227,8
Jääkmaksumus	42,1	60,2	519,5	854,0	1,0	1 476,8
Lõpetamata ehitus	-	11,0	37,1	691,5	-	739,6
Ettemaksed	-	-	-	41,7	-	41,7
Kokku materiaalne põhivara seisuga 31. detsember 2013 (lisa 4)	42,1	71,2	556,6	1 587,2	1,0	2 258,1

6. Materiaalne põhivara, järg

miljonites eurodes

	Maa	Hooned	Rajatised	Masinad ja seadmed	Muud	Kokku
Perioodil 1. jaanuar – 31. detsember 2014 toimunud liikumised						
Investeeringud põhivara soetusse kokku (lisa 5)	0,1	107,6	58,7	105,0	0,3	271,7
Arvestatud kulum (lisa 4, 5 ja 33)	-	-5,1	-24,7	-90,2	-0,4	-120,4
Müüdüd põhivara jääkväärtuses	-	-0,3	-0,1	-0,2	-	-0,6
Tütarettevõtja müük (lisa 35)	-	-	-	-0,7	-	-0,7
Valuuta ümberarvestuse kursivahed	0,4	-	-	-	-	0,4
Kokku perioodil 1. jaanuar – 31. detsember 2014 toimunud liikumised	0,5	102,2	33,9	13,9	-0,1	150,4
Materiaalne põhivara seisuga 31. detsember 2014						
Soetumaksumus	42,6	254,3	917,2	1 885,7	5,4	3 105,2
Akumuleeritud kulum	-	-96,4	-361,9	-849,7	-4,5	-1 312,5
Jääkmaksumus	42,6	157,9	555,3	1 036,0	0,9	1 792,7
Lõpetamata ehitus	-	15,5	35,2	530,0	-	580,7
Ettemaksed	-	-	-	35,1	-	35,1
Kokku materiaalne põhivara seisuga 31. detsember 2014 (lisa 4)	42,6	173,4	590,5	1 601,1	0,9	2 408,5

2013. majandusaastal viidi läbi Aulepa Tuuleelektrijaama väärtuse test, mille tulemusena hinnati Aulepa Tuuleelektrijaama varasid alla 8,2 mln euro võrra. Varade kaetava väärtuse leidmiseks kasutati kasutusväärtust. Prognoositavad rahavood diskonteeriti diskontomääraga 9%. Väärtuse langus oli tingitud eelkõige tootmisvarade madalamast töökindlusest. Lisaks kanti maha õli järeltöötamise projekti lõpetamata ehituse kulud summas 7,7 mln eurot.

Lõpetamata ehitusest ja ettemaksetest moodustavad seisuga 31. detsember 2014 506,0 mln eurot (31. detsember 2013: 431,9 mln eurot) uue Auvere elektrijaama ehituskulud, mille kasutusväärtus sõltub tulevikus olulisel määral taastuvenergia toetuse saamisest.

2014. majandusaastal viidi läbi Narva Elektriijaamade vara väärtuse test, millega hinnati Narva Elektriijaamade varade (seisuga 31. detsember 2014 jääkväärtuses 787,6 mln eurot) kaetavat väärtust. Väärtuse testi tulemusena ei tuvastatud vajadust allahindluseks. Varade kaetava

väärtuse leidmiseks kasutati kasutusväärtust. Prognoositavad rahavood diskonteeriti diskontomääraga 10%. Narva Elektriijaamade varad on tundlikud elektri turuhinna muutuse suhtes ning taastuvenergia tulude määra suhtes. Elektri hinnad prognoositi lähiaastatel turu-forwardite alusel ning alates 2023. aastast on eeldatud 2% kasvu. Taastuvenergia tulude määra prognoosides on lähtutud elektri turuhinna prognoosidest ning võimalusest osaleda alates 2016. aastast statistikakaubanduses (üleeuroopaline taastuvenergia ühikute oksjon riikide vahel, kelle seadusandlus seda toetab lähtudes direktiivist 2009/28/EC). Juhul, kui antud eeldused oodatud mahus ei realiseeruks, võib Narva Elektriijaamade varade väärtuse allahindlus ulatuda kuni ühe kolmandikuni Narva Elektriijaamade varade väärtusest (arvestades ka 2015. aastal lisanduvate investeeringute mõju).

2014. majandusaastal viidi läbi Enefit280 õlitehase vara väärtuse test. Väärtuse testi tulemusena ei tuvastatud vajadust allahindluseks. Varade kaetava väärtuse

6. Materiaalne põhivara, järg

leidmiseks kasutati kasutusväärtust. Prognoositavad rahavood diskonteeriti diskontomääraga 11%. Õlitechase toodangu turuhinnad on prognoositud lähtudes referentstoote raske kütteõli maailmaturu forwarditest ja järgmiste aastate suletud positsioonidest ning alates 2023. aastast eeldatud 1,5% kasvu.

2014. majandusaastal viidi läbi uuesti ka Aulepa Tuuleelektrijaama väärtuse test, mille tulemusena vajadust varem tehtud allahindluse tühistamiseks ega täiendava allahindluse tegemiseks ei tuvastatud.

Aruandeaastal kapitaliseeriti varadele laenukasutuse kulused summas 29,8 mln eurot (2013: 31,5 mln eurot). Laenukasutuse kulutuste kapitaliseerimismääraks oli aruandeaastal 4,0% (2013: 4,5%) (lisa 31).

Kasutusrendi tingimustel rendile antud varad

<i>miljonites eurodes</i>	31. detsember	
	2014	2013
Soetusmaksumus	6,6	5,4
Akumuleeritud kulum aruandeaasta alguses	-3,3	-2,8
Aruandeaasta kulum	-0,2	-0,1
Jääkväärtus	3,1	2,5

Rendile antud varasid kasutatakse osaliselt oma äritegevuses ning osaliselt renditulu saamise eesmärgil. Soetusmaksumus ja kulum on arvestatud vastavalt rendile antud vara osale. Rendile antud varadelt saadud tulud on avalikustatud lisas 7.

7. Kasutusrent

<i>miljonites eurodes</i>	1. jaanuar - 31. detsember	
	2014	2013
Vara rendi ja hoolduse tulu		
Hooned	1,4	1,1
sh tingimuslik rent	0,6	0,7
Kokku vara rendi ja hoolduse tulu (lisa 26)	1,4	1,1
Rendikulu		
Hooned	2,3	2,3
Transpordivahendid	0,5	0,6
Muud masinad ja seadmed	1,4	1,5
Kokku rendikulu (lisa 30)	4,2	4,4

Mittekatkestatavate kasutusrentide tuleviku rendimaksete summa lepingutähtaegade alusel

<i>miljonites eurodes</i>	1. jaanuar - 31. detsember	
	2014	2013
Renditulu		
< 1 aasta	0,6	0,7
1-5 aastat	2,4	3,0
> 5 aasta	7,8	10,7
Kokku renditulu	10,8	14,4

Mittekatkestatava rendilepingu alusel on rendile antud masuudimajand.

Kasutusrendilepingud, kus kontsern on rentnik, on valdavalt lühiajalise etteteatamistähtajaga katkestatavad.

8. Immateriaalne vara

miljonites eurodes

	Firmaväärtus	Tarkvara	Maakasutus- õigused	Maavarade uuringu ja hindamise varad	Lepingulised õigused	Kokku
Immateriaalne põhivara seisuga 31. detsember 2012						
Soetusmaksumus	3,5	23,6	2,5	3,9	30,4	63,9
Kogunenud amortisatsioon	-	-9,3	-0,5	-	-	-9,8
Jääkmaksumus	3,5	14,3	2,0	3,9	30,4	54,1
Kasutusele võtmata immateriaalne põhivara	-	4,6	-	-	-	4,6
Kokku immateriaalne põhivara seisuga 31. detsember 2012	3,5	18,9	2,0	3,9	30,4	58,7
Perioodil 1. jaanuar – 31. detsember 2013 toimunud liikumised						
Investeeringud põhivara soetusse kokku (lisa 5)	-	6,0	-	4,8	-	10,8
Arvestatud amortisatsioon (lisad 5 ja 33)	-	-5,6	-	-	-	-5,6
Valuuta ümberarvestuse kursivahed	-	-	-	-0,4	-1,3	-1,7
Kokku perioodil 1. jaanuar – 31. detsember 2013 toimunud liikumised	-	0,4	-	4,4	-1,3	3,5
Immateriaalne põhivara seisuga 31. detsember 2013						
Soetusmaksumus	3,5	29,1	2,5	8,3	29,1	72,5
Kogunenud amortisatsioon	-	-14,8	-0,5	-	-	-15,3
Jääkmaksumus	3,5	14,3	2,0	8,3	29,1	57,2
Kasutusele võtmata immateriaalne põhivara	-	5,0	-	-	-	5,0
Kokku immateriaalne põhivara seisuga 31. detsember 2013	3,5	19,3	2,0	8,3	29,1	62,2
Perioodil 1. jaanuar – 31. detsember 2014 toimunud liikumised						
Investeeringud põhivara soetusse kokku (lisa 5)	-	3,1	-	1,1	-	4,2
Arvestatud amortisatsioon (lisad 5 ja 33)	-	-5,7	-0,1	-	-	-5,8
Valuuta ümberarvestuse kursivahed	-	-	-	1,2	3,8	5,0
Kokku perioodil 1. jaanuar – 31. detsember 2014 toimunud liikumised	-	-2,6	-0,1	2,3	3,8	3,4
Immateriaalne põhivara seisuga 31. detsember 2014						
Soetusmaksumus	3,5	32,8	2,5	10,6	32,9	82,3
Kogunenud amortisatsioon	-	-20,3	-0,6	-	-	-20,9
Jääkmaksumus	3,5	12,5	1,9	10,6	32,9	61,4
Kasutusele võtmata immateriaalne põhivara	-	4,2	-	-	-	4,2
Kokku immateriaalne põhivara seisuga 31. detsember 2014	3,5	16,7	1,9	10,6	32,9	65,6

8. Immateriaalne vara, järg

Firmaväärtus

Firmaväärtuse jagunemine raha teenivate üksuste lõikes

<i>miljonites eurodes</i>	Kaevandused	Valka koostootmisjaam	Paide koostootmisjaam
Bilansiline jääkmaksumus 31. detsember 2014	2,5	0,6	0,4
Bilansiline jääkmaksumus 31. detsember 2013	2,5	0,6	0,4

Varade kaetav väärtus leitakse kasutusväärtuse alusel lähitules järgmiseks kuni 20 aastaks koostatud rahavoogude prognoosist.

Perioodide valikul on lähtunud elektriäris tavapäraselt kasutatavatest investeerimishorizontidest. Rahavoogude prognoosimisel kasutatakse ajaloolisi andmeid ja Eesti energiabilansi prognoosi. Diskontomäärana kasutatakse kapitali kaalutud keskmist hinda (WACC), mis on määratud lähtudes ettevõtte tegevusalast ja riskiastmest. Testide tulemusena väärtuse langust ei ole tuvastatud.

Kasutusväärtuse leidmisel kasutatud põhieeldused

Diskontomäär	31. detsember	
	2014	2013
Kaevandused	10,0%	11,0%
Valka koostootmisjaam	9,0%	10,0%
Paide koostootmisjaam	7,0%	10,0%

Maavarade uuringu ja hindamise varad

Maavarade uuringu ja hindamise varadena on kajastatud kulutused USAs Utah' osariigis omandatud põlevkivivarude uurimiseks. Varade väärtust kontrollitakse väärtuse testiga. Testide tulemusena väärtuse langust ei ole tuvastatud.

Lepingulised õigused

Lepinguliste õigustena on kajastatud USAs Utah' osariigis omandatud kaevandamisõiguste väärtus, mille eeldatavaks elueaks loetakse 20 aastat.

2014. majandusaastal viidi läbi Enefit American Oil'i (EAO) vara väärtuse test. Väärtuse testi tulemusena ei tuvastatud vajadust allahindluseks. Vara väärtuse testi koostamisel kasutati võrdlusbaasina Enefit American Oil'iga sarnasel eesmärgil ja samas USA osariigis loodud ettevõtte väärtust. Kuna antud ettevõtte on börsil noteeritud, kasutati ettevõtte väärtuse hindamiseks aktsiate väärtust 2014. aasta detsembri seisuga. Võrdlus teostati kõrvutades maapinnas olevate varade väärtust ehk prognoositi ettevõtetele kuuluva maa all olevate õli barrelite väärtust. Arvesse oli võetud prognoositud maavarade mahtu, nende omandiõigust ja litsentsitasu. Kahe ettevõtte võrdluse tulemusena tehti järeldus, et EAO varade allahindluse vajadus puudub. Lisaks oli arvesse võetud asjaolu, et võrreldes võrdlusbaasiga omab EAO õigusi suuremale osale kogu prognoositud põlevkivist, põlevkiviresursi usaldustase on kõrgem ning omatakse õigusi varasemalt tõestanud (ja patenteeritud) tehnoloogiale.

Immateriaalne käibevara – kasvuhoonegaaside lubatud heitkoguse ühikud

Immateriaalse käibevarana on kajastatud ostetud kasvuhoonegaaside lubatud heitkoguse ühikute väärtus. 2014. majandusaastal soetati 28 708 000 tonni (2013: 27 392 207 tonni) kasvuhoonegaaside lubatud heitkoguse ühikuid ning müüdi 15 000 000 tonni (2013: 11 000 000 tonni) kasvuhoonegaaside lubatud heitkoguse ühikuid. 2014. majandusaastal tagastati riigile 13 425 952 tonni (2013: 10 979 989 tonni) kasvuhoonegaaside lubatud heitkoguse ühikuid.

8. Immateriaalne vara, järg

	1. jaanuar - 31. detsember	
	2014	2013
<i>miljonites eurodes</i>		
Kasvuhoonegaaside lubatud heitkoguse ühikud aruandeperioodi algul		
Soetatud	100,4	11,6
Müüdnud	191,8	139,2
Tagastatud riigile kasvuhoonegaaside emissiooni katteks (lisa 25)	-88,0	-50,0
Kasum(+)/kahjum(-) kauplemistehingutest	-59,8	-0,1
	0,4	-0,3
Kasvuhoonegaaside lubatud heitkoguse ühikud aruandeperioodi lõpul	144,8	100,4

9. Investeeringud sidusettevõtjatesse

Sidusettevõtjatesse tehtud investeeringute kirjeldus 2014. ja 2013. aastal:

Ettevõtja nimi	Asukoht	Osalus (%)	Seotuse kirjeldus	Kajastamise meetod
Nordic Energy Link kontsern	Eesti, Soome, Holland,	50,0	Märkus 1	Kapitaliosaluse meetod
Enefit Jordan B.V. kontsern	Jordaania	65,0	Märkus 2	Kapitaliosaluse meetod
Orica Eesti OÜ*	Eesti	35,0	Märkus 3	Kapitaliosaluse meetod

* Orica Eesti OÜ majandusaasta on 1. oktoobrist kuni 30. septembrini.

Märkus 1: Nordic Energy Link kontsern on likvideerimisel

Märkus 2: Enefit Jordan B.V. kontsern tegeleb põlevkivi arendusprojektiga Jordaania. Enefit Jordan B.V. kontserni kajastatakse sidusettevõtjana, kuna vastavalt aktsionäride lepingule ei ole kontsernil võimalik ilma teise või mõnel juhul ka mõlema ülejäänud 35% osade omaniku nõusolekuta vastu võtta olulisi Enefit Jordan B.V. kontserni

puudutavaid otsuseid. Lähtudes hääletuskvoorumi nõuetest ühist kontrolli ei ole kehtestatud.

Märkus 3: Orica Eesti OÜ tegeleb lõhkeainete tootmise ja müügiga ning on strateegiliseks partneriks Eesti Energia Kaevandused Asile

Juhtkonna hinnangul ei ole ükski sidusettevõtja kontserni seisukohalt oluline.

Sidusettevõtjate summeeritud finantsinformatsiooni võrdlus bilansilise maksumusega

	1. jaanuar - 31. detsember	
	2014	2013
<i>miljonites eurodes</i>		
Sidusettevõtjate summeeritud netovara perioodi algul	25,7	27,1
Aruandeperioodi kasum/kahjum	-6,9	3,0
Muu koondkasum	-2,7	0,5
Oma aktsiate tagasiost	-2,2	-
Väljakuulutatud dividendid	-13,1	-4,9
Makstud likvideerimisjaotis	-20,9	-
Sidusettevõtjate summeeritud netovara perioodi lõpul	-20,1	25,7
Kontserni osalus	-14,8	10,1
Arvestuslik firmaväärtus	12,3	12,3
Kontserni osalus negatiivses netovaras, mida kontsern ei kajasta	4,5	-
Bilansiline maksumus perioodi lõpul (lisa 5)	2,0	22,4
Kontserni osalus sidusettevõtjate aruandeperioodi kasumist/kahjumist (lisad 5 ja 33)	-2,4	-0,8
Kontserni osalus sidusettevõtjate aruandeperioodi muust koondkasumist	-0,7	0,4

10. Tütarettevõtjad

Seisuga 31. detsember 2014 omas kontsern järgmisi tütarettevõtjaid:

Tütarettevõtja nimi	Riik ja tegevuskoht	Äriegevuse sisu	Ematettevõtjale kuuluvad lihtaktsiad (%)	Kontsernile kuuluvad lihtaktsiad (%)	Mittekontrollivale osale kuuluvad lihtaktsiad (%)	Kontsernile kuuluvad eelisaktsiad (%)
Eesti Energia Õlitööstus AS	Eesti	Vedelkütuste ja uttegaasi tootmine põlevkivist	100,0	100,0	-	-
Elektrilevi OÜ	Eesti	Võrguettevõtja	100,0	100,0	-	-
Eesti Energia Kaevandused AS	Eesti	Põlevkivi kaevandamine	100,0	100,0	-	-
Eesti Energia Narva Elektriijaamad AS	Eesti	Elektrienergia tootmine	100,0	100,0	-	-
AS Narva Soojusvõrk (lisa 40)	Eesti	Soojusenergia jaotamine ja müük	-	66,0	34,0	-
Eesti Energia Tehnoloogiatööstus AS	Eesti	Metallkonstruktsioonide, energeetika- ja tööstusseadmete valmistamine	100,0	100,0	-	-
Eesti Energia Hoolduskeskus AS	Eesti	Elektroenergeetika seadmete hooldus- ja remonditööd	-	100,0	-	-
Eesti Energia Testimiskeskus OÜ	Eesti	Metallide ja keeviliidete kontrollimine ning ekspertiis, keevitajate ja keevitusprotseduuride (WPQR) sertifitseerimine	-	100,0	-	-
Eesti Energia Aulepa Tuuleelektriijaam OÜ	Eesti	Tuuleparkide rajamine ja käitamine	100,0	100,0	-	-
Enefit Outotec Technology OÜ	Eesti ja Saksamaa	Uue põlvkonna põlevkiviõli tootmise tehnoloogia Enefit arendamine ja litsentseerimine	60,0	60,0	40,0	-
Eesti Energia Tabasalu Koostootmisjaam OÜ	Eesti	Elektri ja soojuse koostootmisjaama rajamine	55,0	55,0	45,0	-
OÜ Pogi	Eesti	Soojus- ja elektrienergia tootmine ning müük	66,5	66,5	33,5	-
Enefit SIA	Läti	Elektri müümine lõpptarbijatele	100,0	100,0	-	-
Enefit Power & Heat Valka SIA	Läti	Soojus- ja elektrienergia tootmine ning müük	90,0	90,0	10,0	-
Solidus Oy	Soome	Likvideerimisel	100,0	100,0	-	-
Enefit UAB	Leedu	Elektri müümine lõpptarbijatele	100,0	100,0	-	-
Enefit U.S., LLC	USA	Varahaldus	100,0	100,0	-	-
Enefit American Oil Co.	USA	Vedelkütuste tootmise arendamine	-	100,0	-	-

Seisuga 31. detsember 2013 omas ematettevõtja 100% lihtaktsiaid ettevõttes Eesti Energia Võrguehitus AS, mis müüdi 14. augustil 2014. Ülejäänud tütarettevõtjates ei ole osaluste suurused võrreldes 2013 aastaga muutunud.

Kõik tütarettevõtjad kuuluvad konsolideerimisele. Häälõiguste osakaal ematettevõtjale kuuluvates tütarettevõtjates ei erine lihtaktsiate osakaalust. Ematettevõtja ei oma eelisaktsiaid üheski tütarettevõtjas. Ühegi mittekontrolliva

10. Tütarettevõtjad, järg

osaluse bilansiline maksumus seisuga 31. detsember 2014 ja 31. detsember 2013 ei olnud oluline.

Olulised piirangud

Kuni võrguettevõtja (Elektrilevi OÜ) investeeringud ei ületa heakskiidetud rahastamiskava, ei tohi Elektrituruseaduse kohaselt emaettevõtja sekkuda võrguettevõtja igapäevasesse majandustegevusse ega võrgu ehitamise või uuendamise seotud otsustesse.

11. Varud

miljonites eurodes

	31. detsember	
	2014	2013
Tooraine ja materjal ladudes	22,8	19,9
Lõpetamata toodang		
Ladustatud põlevkivi	11,8	14,8
Paljandustööd karjäärides	2,2	2,0
Muu lõpetamata toodang	1,8	1,2
Kokku lõpetamata toodang	15,8	18,0
Valmistoodang		
Põlevkiviõli	1,9	0,7
Muu valmistoodang	0,3	0,2
Kokku valmistoodang	2,2	0,9
Ettemaksed hankijatele	-	0,3
Kokku varud (lisa 4 ja 33)	40,8	39,1

Aruandeperioodil hinnati ladudes riknenud ja vähekasutatavaid tooraine- ja materjalivarusid alla 0,8 mln euro eest (2013: 0,6 mln euro eest).

12. Finantsinstrumentide jaotus kategooriate järgi

miljonites eurodes

Seisuga 31. detsember 2014

Finantsvarade kirjed finantsseisundi aruandes

	Laenu- ja nõuded	Finantsvarad õiglases väärtuses muutusega läbi kasumiaruande	Tuletisinstrumendid, mille suhtes rakendatakse riskimaandamisarvestust	Kokku
Nõuded ostjate vastu ja muud nõuded välja arvatud ettemaksed (lisa 3.1 ja 13)	150,9	-	-	150,9
Tuletisinstrumendid (lisa 3.1, 3.3, 14 ja 15)	-	32,1	45,3	77,4
Üle 3-kuulise tähtajaga deposiidid pankades (lisa 3.1, 3.2, 15 ja 17)	40,0	-	-	40,0
Raha ja raha ekvivalendid (lisa 3.1, 3.2, 15 ja 18)	60,2	-	-	60,2
Kokku finantsvarade kirjed finantsseisundi aruandes	251,1	32,1	45,3	328,5

Seisuga 31. detsember 2013

Finantsvarade kirjed finantsseisundi aruandes

	Laenu- ja nõuded	Finantsvarad õiglases väärtuses muutusega läbi kasumiaruande	Tuletisinstrumendid, mille suhtes rakendatakse riskimaandamisarvestust	Kokku
Nõuded ostjate vastu ja muud nõuded välja arvatud ettemaksed (lisa 3.1 ja 13)	158,9	-	-	158,9
Tuletisinstrumendid (lisa 3.1, 3.3, 14 ja 15)	-	2,3	45,3	47,6
Üle 3-kuulise tähtajaga deposiidid pankades (lisa 3.1, 3.2, 15 ja 17)	21,0	-	-	21,0
Raha ja raha ekvivalendid (lisa 3.1, 3.2, 15 ja 18)	62,6	-	-	62,6
Kokku finantsvarade kirjed finantsseisundi aruandes	242,5	2,3	45,3	290,1

12. Finantsinstrumentide jaotus kategooriate järgi, järg

miljonites eurodes

	Finantskohustused õiglases väärtuses muutusega läbi kasumiaruande	Tuletisinstrumendid, mille suhtes rakendatakse riskimaandamisarvestust	Muud finantskohustused	Kokku
Seisuga 31. detsember 2014				
Finantskohustuste kirjed finantsseisundi aruandes				
Võlakohustused (lisad 3.1, 3.2 ja 22)	-	-	934,9	934,9
Võlad hankijatele ja muud võlad (lisad 3.1 ja 23)	-	-	111,7	111,7
Tuletisinstrumendid (lisad 3.1, 3.3 ja 14)	0,8	1,7	-	2,5
Kokku finantskohustuste kirjed finantsseisundi aruandes	0,8	1,7	1 046,6	1 049,1
Seisuga 31. detsember 2013				
Finantskohustuste kirjed finantsseisundi aruandes				
Võlakohustused (lisad 3.1, 3.2 ja 22)	-	-	827,9	827,9
Võlad hankijatele ja muud võlad (lisad 3.1 ja 23)	-	-	127,3	127,3
Tuletisinstrumendid (lisad 3.1, 3.3 ja 14)	1,0	3,0	-	4,0
Kokku finantskohustuste kirjed finantsseisundi aruandes	1,0	3,0	955,2	959,2

13. Nõuded ostjate vastu ja muud nõuded

miljonites eurodes

	31. detsember	
	2014	2013
Lühiajalised nõuded ostjate vastu ja muud nõuded		
Nõuded ostjate vastu		
Ostjatelt laekumata arved	106,4	117,1
Ebatõenäoliselt laekuvad nõuded (lisa 4)	-2,4	-2,2
Kokku nõuded ostjate vastu	104,0	114,9
Viitlaekumised		
Arvestuslik nõue valmidusastme meetodil (lisa 15)	2,7	4,3
Muud viitlaekumised (lisa 15)	0,5	4,6
Kokku viitlaekumised	3,2	8,9
Ettemaksed	5,3	45,3
Nõuded sidusettevõtjatele (lisa 15 ja 38)	3,2	2,8
Piiratud kasutusega raha (lisa 15)	6,1	9,3
Muud nõuded (lisa 15)	2,5	3,9
Kokku lühiajalised nõuded ostjate vastu ja muud nõuded	124,3	185,1
Pikaajalised nõuded		
Ettemaksed	-	0,3
Nõuded sidusettevõtjatele (lisa 15 ja 38)	30,5	18,1
Muud pikaajalised nõuded (lisa 15)	1,4	1,0
Kokku pikaajalised nõuded	31,9	19,4
Kokku nõuded ostjate vastu ja muud nõuded (lisad 3.1 ja 12)	156,2	204,5

31. detsember 2013 ettemaksed sisaldavad 38,8 mln euro eest ettemakseid kasvuhoonegaaside lubatud heitkoguse ühikute eest. Nõuded sidusettevõtjatele sisaldavad sidusettevõtjale Enefit Jordan B.V antud tähtajatut laenu intressimääraga 15% (2013: 15%). Piiratud kasutusega rahana kajastatakse SEB Futuresi kontol olevaid rahalisi vahendeid, mida hoitakse tehingute tagatisena.

Nõuete ja ettemaksete õiglased väärtused ei erine oluliselt nende bilansilisest maksumusest. Nõuete laekumine ja ettemaksete eest saadavate teenuste ja kaupade laekumine ei ole tagatistega kaetud. Valdav osa kontserni nõuetest ja ettemaksetest on eurodes. USA dollarites fikseeritud nõuete summa on avalikustatud lisa 3.1.

13. Nõuded ostjate vastu ja muud nõuded, järg

Ostjatelt laekumata arvete analüüs

miljonites eurodes

	31. detsember	
	2014	2013
Ostjatelt laekumata arved, mille maksetähtaeg ei ole saabunud (lisa 15)	96,9	105,9
Ostjatelt laekumata arved, mille maksetähtaeg on saabunud, aga mida ei ole hinnatud ebatõenäoliselt laekuvateks		
maksetähtajast möödunud 1–30 päeva	6,6	2,7
maksetähtajast möödunud 31–60 päeva	0,5	1,6
maksetähtajast möödunud 61–90 päeva	0,3	0,8
Kokku ostjatelt laekumata arved, mille maksetähtaeg on saabunud, aga mida ei ole hinnatud ebatõenäoliselt laekuvateks	7,4	5,1
Ostjatelt laekumata arved, mis on alla hinnatud		
maksetähtajast möödunud 3–6 kuud	0,3	0,8
maksetähtajast möödunud üle 6 kuu	1,8	5,3
Kokku ostjatelt laekumata arved, mille maksetähtajast on möödunud üle 3 kuu	2,1	6,1
Kokku ostjatelt laekumata arved	106,4	117,1

Kontserni arvestuspõhimõtete kohaselt hinnatakse reeglina nõuded, mille maksetähtajast on möödunud üle 90 päeva, alla täies ulatuses. Üle 90 päeva maksetähtaega ületavate nõuete allahindluse kogusummat korrigeeritakse tuginedes varasemale kogemusele selle kohta, kui palju ebatõenäoliselt laekuvaks hinnatud nõuetest hilisemal perioodil laekub ning kui palju nõuetest, mille maksetähtajast polnud aruandeperioodi lõpu seisuga möödunud üle 90 päeva, jääb hilisemal perioodil laekumata. Samuti võetakse nõuete hindamisel arvesse muid individuaalseid ja erakorralisi mõjusid nagu globaalne majandusolukorra halvenemine.

Muutused ebatõenäoliselt laekuvates nõuetes

miljonites eurodes

	1. jaanuar - 31. detsember	
	2014	2013
Ebatõenäoliselt laekuvad nõuded perioodi algul	-2,2	-3,2
Aruandeperioodil ebatõenäoliselt laekuvateks loetud ja laekunud ebatõenäolised arved	-1,6	-0,8
Lootusetuks tunnistatud arved	1,4	1,8
Ebatõenäoliselt laekuvad nõuded perioodi lõpul (lisa 4)	-2,4	-2,2

Ülejäänud nõuete liigid allahinnatud varasid ei sisalda.

Tulu valmidusastme meetodil

miljonites eurodes

	31. detsember	
	2014	2013
Lõpetamata projektid aruandeaasta lõpul		
Lõpetamata projektide müügitulu	11,4	42,2
Esitatud vahearved	-9,2	-38,0
Lõpetamata projektid, mille eest on arved esitamata	2,7	4,3
Lõpetamata projektid, mille eest on ette makstud	-0,5	-0,1
Lõpetamata projektide kulud kokku	-10,0	-40,1
Lõpetamata projektidelt arvestatud kasum/kahjum	1,4	2,1
Kokku ehitusprojektidelt arvestatud tulu aruandeaastal	12,8	11,9
Kokku ehitusprojektide kulud aruandeaastal	-12,1	-12,3
Kokku ehitusprojektidelt arvestatud kasum	0,7	-0,4

Pikaajalised ehitusprojektid on põhiliselt seotud energeetika-seadmete tootmise ning võrguseadmete projekteerimise ja ehitamisega.

14. Tuletisinstrumendid

miljonites eurodes

	31. detsember 2014		31. detsember 2013	
	Varad	Kohustused	Varad	Kohustused
Elektrienergia ostu ja müügi <i>forward</i> -lepingud – rahavoogude riskimaandamisinstrumendid	12,1	1,7	42,5	0,4
Elektrienergia ostu ja müügi <i>forward</i> -lepingud – kauplemisderivatiivid	0,2	-	-	-
Kasvuhoonegaaside lubatud heitkoguse ühikute ostu ja müügi <i>futuur</i> -lepingud – kauplemisderivatiivid	15,6	0,8	2,3	0,6
Vedelkütuste müügi <i>swap</i> -lepingud – rahavoogude riskimaandamisinstrumendid	33,2	-	0,1	3,0
Vedelkütuste müügi <i>swap</i> - ja optsoonilepingud – kauplemisderivatiivid	16,3	-	2,7	-
Kokku tuletisinstrumendid (lisad 3.1, 3.3, 12, 15 ja 21)	77,4	2,5	47,6	4,0
sealhulgas pikaajaline osa				
Elektrienergia ostu ja müügi <i>forward</i> -lepingud – rahavoogude riskimaandamisinstrumendid	-	1,7	6,2	-
Vedelkütuste müügi <i>swap</i> -lepingud – rahavoogude riskimaandamisinstrumendid	1,7	-	-	1,5
Kokku pikaajaline osa	1,7	1,7	6,2	1,5
Kokku lühiajaline osa	75,7	0,8	41,4	2,5

Elektrienergia ostu ja müügi *forward*- ja optsoonilepingud

Elektrienergia ostu ja müügi *forward*-lepingud on sõlmitud eesmärgiga maandada elektrienergia hinna muutumise riski või teenida tulu elektrienergia hinna muutustelt. Kõik *forward*-lepingud on sõlmitud kindla koguse elektrienergia müügiks või ostuks igal kauplemistunnil ning nende hind on nomineeritud eurodes. Tehingud, mille eesmärgiks on elektrienergia hinna muutumise riski maandamine, on määratletud rahavoo riskimaandamise instrumentidena, kus maandatavaks alusinstrumendiks on kõrge tõenäosusega prognoositavad elektrienergia müügitehingud elektribörsil Nord Pool. Riskimaandamise eesmärgil tehtud tehingute õiglase väärtuse muutuse efektiivset osa kajastatakse läbi muu koondkasumi ning arvestatakse kasumiaruandes müügituluna või müügitulu vähendamisenä elektrienergia müügitehingute toimumise hetkel või muu äritulu/-kuluna juhul, kui on selgunud, et müügitehingute toimumine mingil perioodil ei ole tõenäoline.

Riskimaandamise eesmärgil sõlmitud elektrienergia ostu ja müügi *forward*-lepingud realiseeruvad aastatel 2015–2016 (31. detsember 2013: 2014–2015). Seisuga 31. detsember 2014 oli sõlmitud riskimaandamistehinguid 2015. aastaks 3 457 844 MWh ja 2016. aastaks 1 343 952 MWh ulatuses (31. detsember 2013: 2014. aastaks 5 788 468 MWh ja 2015. aastaks 3 144 840 MWh ulatuses). Tehingute õiglase väärtuse määramise aluseks on Nord Pooli noteeringud.

Kasvuhoonegaaside lubatud heitkoguse ühikute ostu ja müügi *futuur*-lepingud

Kasvuhoonegaaside lubatud heitkoguse ühikute ostu ja müügi *futuur*-lepingud (v.a oma tarbeks sõlmitud tehingud) on klassifitseeritud kauplemisderivatiividena ja nende õiglase väärtuse muutust kajastatakse kasumiaruandes kasumi või kahjumina. Tehingute õiglase väärtuse määramise aluseks on ICE EUA noteeringud. Tehingute hinnad on nomineeritud eurodes.

14. Tuletisinstrumendid, järg

Vedelkütuste müügi *swap*- ja optsoonilepingud

Riskimaandamisinstrumentideks klassifitseeritud vedelkütuste müügi *swap*-lepingute eesmärgiks on vedelkütuste hinna muutumise riski maandamine. Tehingud on sõlmitud kindla koguse vedelkütuste müügiks tulevastel perioodidel ning need on määratletud rahavoo riskimaandamise instrumentidena, kus maandatavaks alusinstrumentiks on kõrge tõenäosusega prognoositavad vedelkütuste müügi-tehingud. Tehingute õiglase väärtuse määramise aluseks on Platt's European Marcetscani ja Nymexi noteeringud. Riskimaandamisinstrumente, mis on kombineeritud erinevatest tuletisinstrumentidest, kajastatakse kuni kõigi komponentide omandamiseni õiglases väärtuses muutustega läbi kasumiaruande.

Kauplemisderivatiivideks on klassifitseeritud likviidsus-*swapi* tehingud, mille eesmärgiks on varasemalt tehtud tehingute väärtuse muutuste üleviimine partnerite juurde, kellega kauplemine ei nõua turuväärtuste igapäevast katmist. Samuti on klassifitseeritud kauplemisderivatiivideks optioonid.

Tehingute hinnad on noteeritud eurodes ja USA dollarites.

Riskimaandamise eesmärgil sõlmitud vedelkütuste müügi *swap*-lepingud realiseeruvad aastatel 2015–2016 (31. detsember 2013: 2014–2015). Seisuga 31. detsember 2014 oli sõlmitud riskimaandamistehinguid 2015. aastaks 591 425 t ja 2016. aastaks 37 228 t ulatuses (31. detsember 2013: 2014. aastaks 453 827 t ja 2015. aastaks 540 425 t ulatuses).

15. Finantsvarade krediitkvaliteet

Finantsvarade, mille maksetähtaega pole ületatud ja mida pole alla hinnatud, krediitkvaliteedi hinnangu aluseks on reitinguagentuuride poolt antud krediitireitingud või nende puudumisel klientide ja muude lepingupartnerite varasem krediitkäitumine.

miljonites eurodes

	31. detsember	
	2014	2013
Nõuded ostjate vastu		
Nõuded uute klientide vastu (arveldatud alla 6 kuu)	1,0	5,9
Nõuded olemasolevate klientide vastu (arveldatud 6 kuud või rohkem), kes viimase 6 kuu jooksul ei ole maksetähtaega ületanud	55,4	45,0
Nõuded olemasolevate klientide vastu (arveldatud 6 kuud või rohkem), kes on viimase 6 kuu jooksul maksetähtaega ületanud	40,5	55,0
Kokku nõuded ostjate vastu (lisa 13)	96,9	105,9

15. Finantsvarade krediikvaliteet, järg

miljonites eurodes

	31. detsember	
	2014	2013
Arvelduskontod ja lühiajalised hoiused pankades		
Pankades, mis omavad Moody's krediireitingut Aa3	22,0	48,0
Pankades, mis omavad Moody's krediireitingut A1	17,9	13,2
Pankades, mis omavad Moody's krediireitingut A2	0,3	0,3
Pankades, mis omavad Moody's krediireitingut A3	20,0	-
Pankades, mis omavad Moody's krediireitingut Baa1	-	1,1
Kokku arvelduskontod ja lühiajalised hoiused pankades (lisad 3.1, 3.2, 12 ja 18)	60,2	62,6
Üle 3-kuulise tähtajaga deposiidid pankades		
Pankades, mis omavad Moody's krediireitingut Aa3	3,0	16,0
Pankades, mis omavad Moody's krediireitingut A1	37,0	5,0
Kokku üle 3-kuulise tähtajaga deposiidid pankades (lisad 3.1, 3.2, 12 ja 17)	40,0	21,0
Muud nõuded ja viitlaekumised		
Muud nõuded, mis omavad Moody's krediireitingut A1	6,2	9,3
Nõuded ilma sõltumatu osapoole krediireitinguta	40,7	34,7
Kokku muud nõuded (lisa 13)	46,9	44,0
Tuletisinstrumendid		
Positiivse väärtusega tuletisinstrumendid, mis omavad Moody's krediireitingut Aa3	5,2	0,3
Positiivse väärtusega tuletisinstrumendid, mis omavad Moody's krediireitingut A1	18,9	-
Positiivse väärtusega tuletisinstrumendid, mis omavad Moody's krediireitingut A2	40,7	4,8
Positiivse väärtusega tuletisinstrumendid, mis omavad Moody's krediireitingut Baa1	0,3	-
Positiivse väärtusega tuletisinstrumendid läbi Nasdaq OMX kliiringsüsteemi	11,4	42,5
Positiivse väärtusega tuletisinstrumendid ilma sõltumatu osapoole krediireitinguta	0,9	-
Kokku tuletisinstrumendid (lisad 3.1, 3.3, 12 ja 14)	77,4	47,6

Nasdaq OMXi näol on tegemist riiklikule finantsregulatsioonile allutatud *clearing house*'iga, kelle puhul rakendatakse mitmekülgseid riskijuhtimise meetmeid, millest kõige olulisem on see, et clearing house liikmetelt nõutakse tagatist

nende kohustuste katteks. Samuti kehtivad clearing house'idele nõuded minimaalse omakapitali osas, mistõttu võib nende krediidiriski hinnata väga madalaks.

Juhatus hinnangul ei esine muude nõuete ja viitlaekumiste puhul, mille osas puudub sõltumatu osapoole krediireiting, olulist krediidiriski, kuna ei ole ilmnenud asjaolusid, mis viitaks nõuete väärtuse langusele.

Seisuga 31. detsember 2014 ja 31. detsember 2013 ei olnud kontsernil olulisi krediidiriskide kontsentratsioone.

16. Finantsvarad õiglasest väärtusest muutustega läbi kasumiaruande

Danske Invest Euro Interest Fund osakud

Muutused õiglasest väärtusest muutustega läbi kasumiaruande kajastatavates finantsvarades

miljonites eurodes

	1. jaanuar - 31. detsember	
	2014	2013
Õiglane väärtus aruandeperioodi algul	-	1,7
Soetatud	-	4,7
Müüdüd	-	-6,4
Õiglane väärtus aruandeperioodi lõpul	-	-

Danske Invest Euro Interest Fund osakud olid nomineeritud eurodes. Fondiosakute õiglaseks väärtuseks loeti fondi netovarade turuväärtuse alusel arvutatud fondiosakute puhasväärtust. Fondiosakute õiglase väärtuse muutust kajastati kasumiaruandes finantstuludena.

17. Üle 3-kuulise tähtajaga deposiidid pankades

miljonites eurodes

	31. detsember	
	2014	2013
Üle 3-kuulise tähtajaga deposiidid pankades	40,0	21,0
Kokku üle 3-kuulise tähtajaga deposiidid pankades (lisad 3.1, 3.2, 12 ja 15)	40,0	21,0

Üle 3-kuuliste tähtajaliste hoiuste efektiivsed intressimäärad olid aruandeaastal vahemikus 0,3%-0,8% (2013: 0,3%-1,52%). Hoiuste tähtajad olid aruandeperioodi jooksul 91 kuni 272 päeva (2013: 31-193 päeva).

18. Raha ja raha ekvivalendid

miljonites eurodes

	31. detsember	
	2014	2013
Arvelduskontod pankades	31,2	8,9
Lühiajalised hoiused	29,0	53,7
Kokku raha ja raha ekvivalendid (lisad 3.1, 3.2, 12 ja 15)	60,2	62,6

Raha ja raha ekvivalentide jaotus valuutade järgi

miljonites eurodes

	31. detsember	
	2014	2013
Euro	60,0	60,5
USA dollar	0,2	0,3
Läti lant	-	1,7
Leedu lant	-	0,1
Kokku raha ja raha ekvivalendid (lisad 3.1, 3.2, 12 ja 15)	60,2	62,6

Kuni 3-kuuliste tähtajaliste hoiuste efektiivsed intressimäärad olid aruandeaastal vahemikus 0,1-0,4% (2013: 0,1-0,8%).

19. Aktsiakapital, kohustuslik reservkapital ja jaotamata kasum

Seisuga 31. detsember 2014 oli Eesti Energia ASil registreeritud 621 645 750 aktsiat (31. detsember 2013: 621 645 750 aktsiat). Aktsia nimiväärtus on 1 euro. Kõik seltsi aktsiad kuuluvad Eesti Vabariigile. Nende valitsejaks ja aktsionäri õiguste teostajaks on Rahandusministeerium, mida esindab seltsi aktsionäride üldkoosolekul rahandusminister. Eesti Energia ASi põhikirjas fikseeritud miinimumaktsiakapital on 250,0 mln eurot ja maksimumkapital 1000,0 mln eurot.

Seisuga 31. detsember 2014 moodustas kontserni kohustuslik reservkapital 59,0 mln eurot (31. detsember 2013: 51,0 mln eurot). Seisuga 31. detsember 2014 on Eesti Energia ASil kohustus kanda täiendavalt kohustuslikku reservkapitali 3,1 mln eurot (31. detsember 2013: 8,0 eurot).

Seisuga 31. detsember 2014 oli kontserni vaba omakapital 620,9 mln eurot (31. detsember 2013: 558,1 mln eurot). Kasumi jaotamisel aktsionäridele tuleb maksta tulumaksu 20/80 netosummast (kuni 31. detsembrini 2014 21/79 netosummast).

Kogu jaotamata kasumi jaotamisel dividendideks tuleks maksta 124,2 mln eurot (31. detsember 2013: 117,2 mln eurot) tulumaksu. Netodividendidena oleks võimalik välja maksta 496,7 mln eurot (31. detsember 2013: 440,9 mln eurot).

Vastavalt Vabariigi Valitsuse poolt teada antud dividendide määramise plaanile peab Eesti Energia AS pärast 2014. aastaaruande kinnitamist aktsionäride üldkoosoleku poolt maksuma dividendidena 95,0 mln eurot. Sellega kaasnev dividendide tulumaks on 23,8 mln eurot.

19. Aktsiakapital, kohustuslik reservkapital ja jaotamata kasum, järg

Järgnevas tabelis on esitatud vaba omakapitali, võimaliku dividendisumma ja sellega kaasneva dividendi tulumaksu arvutuse alus:

	31. detsember	
	2014	2013
Jaotamata kasum (lisa 39)	624,0	566,1
Kohustus suurendada reservkapitali	-3,1	-8,0
Vaba omakapital	620,9	558,1
Tulumaks kogu vaba omakapitali väljamaksmisel	124,2	117,2
Võimalikud netodividendid	496,7	440,9

20. Dividend aktsia kohta

2014. aastal maksis Eesti Energia Eesti Vabariigile dividende 93,6 mln eurot, dividend aktsia kohta 0,15 eurot (2013: 55,2 mln eurot, dividend aktsia kohta 0,09 eurot) (lisa 39).

Juhatus teeb üldkoosolekule ettepaneku 31. detsembril 2014 lõppenud majandusaasta eest välja maksta dividend 0,15 eurot aktsia kohta kogusummas 95,0 mln eurot. Käesolevas aastaaruandes ei ole seda dividendisummat kohustusena kajastatud, sest seisuga 31. detsember 2014 ei olnud dividend välja kuulutatud.

21. Riskimaandamise reserv

	1. jaanuar – 31. detsember	
	2014	2013
Riskimaandamise reserv perioodi algul	47,0	11,5
Rahavoogude riskimaandamisinstrumentide õiglase väärtuse muutus	58,0	47,7
Kajastatud müügitulu suurendamisena	-58,0	-12,2
sh kajastatud elektrienergia müügitulu suurendamisena	-47,2	-10,5
kajastatud põlevkiviõli müügitulu suurendamisena	-10,8	-1,7
Riskimaandamise reserv perioodi lõpul	47,0	47,0

22. Võlakohustused

Võlakohustused korrigeeritud soetusmaksumuses

	31. detsember	
	2014	2013
Lühiajalised võlakohustused		
Pikaajaliste pangalaenude tagasimaksed järgmisel perioodil	6,9	1,4
Kokku lühiajalised võlakohustused	6,9	1,4
Pikaajalised võlakohustused		
Emiteeritud võlakirjad	698,0	589,6
Pangalaenud	230,0	236,9
Kokku pikaajalised võlakohustused	928,0	826,5
Kokku võlakohustused (lisa 3.1, 3.2 ja 12)	934,9	827,9

Võlakirjade ja pangalaenude õiglase väärtus:

	31. detsember	
	2014	2013
Võlakirjade nominaalväärtus (lisa 3.1)	700,0	600,0
Võlakirjade turuväärtus noteeritud müügihinna alusel (lisa 3.3)	788,9	658,3
Fikseeritud intressimääraga pangalaenude nominaalväärtus (lisa 3.1)	186,0	186,0
Fikseeritud intressimääraga pangalaenude õiglase väärtus (lisa 3.3)	196,4	191,3
Ujuva intressimääraga pangalaenude nominaalväärtus (lisa 3.1)	51,1	52,5
Ujuva intressimääraga pangalaenude õiglase väärtus (lisa 3.3)	51,1	52,5

22. Võlakohustused, järg

Võlakirjad on nomineeritud eurodes ning noteeritud Londoni börsil. Võlakirjade turuväärtuse leidmisel on kasutatud õiglase väärtuse hierarhia tasemele 1 vastavaid sisendeid.

Juhtkonna hinnangul ei erine ujuva intressimääraga laenude õiglase väärtus majandusaasta ega võrreldava perioodi lõpu seisuga nende bilansilisest väärtusest, kuna riskimarginaalid ei ole muutunud. Fikseeritud intressimääraga pangalaenude õiglased väärtused leiti kasutades diskonteeritud rahavoogude meetodit diskontomääradega vahemikus 1,235%–1,318% (2013: 2,342%–2,609%), mis on tasemele 3 vastavad sisendid õiglase väärtuse hierarhias.

23. jaanuaril 2014 viis kontsern läbi 2018. aasta lunastamistähtaaja ning 4,25% kupongiga eurovõlakirjade lisaemissiooni nominaalmahus 100 miljonit eurot tootlusega 2,181%. See täiendav emissioon tõstis kontserni võlakirja kogumahu 700 miljoni euroni, millest 400 mln euro väärtuses võlakirjade lunastustähtaeg on 2018. aastal ning ülejäänud pikaajaliste võlakirjade lunastustähtaeg on 2020. aastal.

Pikaajalised pangalaenud nominaalväärtuses tagasimaksetähtaaja järgi

miljonites eurodes	31. detsember	
	2014	2013
< 1 aasta	6,9	1,4
1–5 aastat	121,4	64,8
> 5 aasta	108,8	172,3
Kokku	237,1	238,5

Kõik laenud on nomineeritud eurodes. Seisuga 31. detsember 2014 olid laenude intressimäärad vahemikus 0,7–3,2% (31. detsember 2013: 0,9–3,2%).

Laenude kaalutud keskmine intressimäär oli seisuga 31. detsember 2014 2,6% (31. detsember 2013: 2,6%). Eesti Energia ASi poolt sõlmitud laenulepingutes on kehtestatud piirmäärad kontserni konsolideeritud finantsnäitajatele. Kontsern ei ole piirmäärasid ületanud.

2013. aasta neljandas kvartalis võttis kontsern välja pikaajalisi investeerimislaenusid Euroopa Investeerimispangast (EIB) kokku 95,0 mln euro ulatuses (2011. aastal sõlmitud lepingute alusel). Sellest 50,0 mln eurot ulatuses võeti laen välja fikseeritud intressimääraga (2,528%), põhiosa tagastamine toimub võrdsete iga-aastaste osamaksetena perioodil november 2015 – november 2023. Ülejäänud 45,0 mln euro ulatuses võeti laen välja ujuva intressimääraga, põhiosa tagastamine toimub ühes osas aastal 2019.

Seisuga 31. detsember 2014 oli kontsernil väljavõtmata laenusid 250,0 mln euro eest (31. detsember 2013: 250,0 mln eurot), sealhulgas 2013. aasta septembris sõlmitud likviidsuslaenu lepingud SEB, Nordea ja Pohjolaga mahus 150,0 mln eurot. Nimetatud ujuva intressimääraga likviidsuslaenusid on võimalik kasutusele võtta kuni augustini 2018. 2013. aasta oktoobris sõlmis kontsern 100,0 mln euro mahus investeerimislaenulepingu EIB-ga, mida on võimalik välja võtta kuni oktoobrini 2015. Laenu intressimäär lepitakse kokku laenu väljavõtmisel.

22. Võlakohustused, järg

Võlakohustused intressimäärade fikseerimise perioodi järgi

<i>miljonites eurodes</i>	31. detsember	
	2014	2013
< 1 aasta	56,6	52,4
1–5 aastat	476,3	356,5
> 5 aasta	402,0	419,0
Kokku (lisad 3.1, 3.2 ja 12)	934,9	827,9

Varasem periood kuni järgmise intressimäära ümberhindamiseni või tagasimaksetähtajani.

Võlakohustuste kaalutud keskmised efektiivsed intressimäärad

	31. detsember	
	2014	2013
Pikaajalised pangalaenu	2,6%	2,6%
Võlakirjad	4,3%	4,7%

23. Võlad hankijatele ja muud võlad

<i>miljonites eurodes</i>	31. detsember	
	2014	2013
Finantskohustused võlgades hankijatele ja muudes võlgades		
Võlad hankijatele	96,4	109,2
Viitvõlad	8,9	7,6
Võlad sidusettevõtjatele (lisa 38)	4,1	6,6
Muud võlad	2,3	3,9
Kokku finantskohustused võlgades hankijatele ja muudes võlgades (lisa 3.1 ja 12)	111,7	127,3
Võlad töötajatele (lisa 3.1)	19,6	21,4
Maksuvõlad (lisa 3.1)	31,7	32,5
Ettemaksud	7,8	0,5
Kokku võlad hankijatele ja muud võlad	170,8	181,7
<i>sh lühiajalised võlad hankijatele ja muud võlad</i>	<i>167,0</i>	<i>178,4</i>
<i>pikaajalised võlad hankijatele ja muud võlad</i>	<i>3,8</i>	<i>3,3</i>

24. Tulevaste perioodide tulud

Liitumis- ja muud teenustasud

<i>miljonites eurodes</i>	1. jaanuar - 31. detsember	
	2014	2013
Tulevaste perioodide tulud liitumis- ja muudelt teenustasudelt perioodi algul	147,2	136,0
Laekunud liitumis- ja muud teenustasud	12,3	13,9
Liitumistasu katteks üle antud varade maksumus	1,5	2,8
Tuludena kajastatud liitumis- ja muud teenustasud (lisad 26 ja 33)	-6,1	-5,5
Tulevaste perioodide tulud liitumis- ja muudelt teenustasudelt perioodi lõpul	154,9	147,2

Sihtfinantseerimine

<i>miljonites eurodes</i>	1. jaanuar - 31. detsember	
	2014	2013
Sihtfinantseerimise ettemaksud perioodi algul	7,3	3,0
<i>sh lühiajalised ettemaksud</i>	<i>3,5</i>	<i>2,4</i>
<i>pikaajalised ettemaksud</i>	<i>3,8</i>	<i>0,6</i>
Saadud toetused	0,2	5,1
Üle antud toetused	-0,2	-0,4
Arvestatud tuludesse (lisa 27)	-0,2	-0,4
Tagasiarvestus	-0,3	-
Sihtfinantseerimise ettemaksud perioodi lõpul	6,8	7,3
<i>sh lühiajalised ettemaksud</i>	<i>-</i>	<i>3,5</i>
<i>pikaajalised ettemaksud</i>	<i>6,8</i>	<i>3,8</i>

Valdav osa sihtfinantseerimisest on saadud Ühtekuuluvusfondist (ISPA), Ettevõtluse Arendamise Sihtasutuselt, Keskkonnainvesteeringute Keskuselt ja Eesti Töötukassalt.

25. Eraldised

miljonites eurodes

	Algjäak 31. detsember 2013	Moodustamine ja ümber- hindamine (lisa 5)	Arvestatud intressikulu (lisa 31)	Kasutamine	Lõppjäak 31. detsember 2014	
					Lühiajaline eraldis	Pikaajaline eraldis
Keskkonnakaitselised eraldised (lisa 30)	22,1	5,2	0,8	-1,6	4,8	21,7
Mäetööde lõpetamise eraldised (lisa 30)	1,3	-0,5	-	-	0,1	0,7
Töötajatega seotud eraldised (lisa 29)	4,5	0,6	0,1	-0,5	0,8	3,9
Varade demonteerimise kulude eraldis	3,0	-	0,2	-	-	3,2
Kasvuhoonegaaside emissiooni eraldis (lisad 8 ja 28)	62,4	65,6	-	-59,8	68,2	-
Eraldis kahjulike lepingute suhtes	7,8	-	-	-7,2	0,6	-
Lepingutest tulenevate kohustuste eraldis	1,0	1,2	-	-	-	2,2
Kokku eraldised (lisa 4)	102,1	72,1	1,1	-69,1	74,5	31,7

miljonites eurodes

	Algjäak 31. detsember 2012	Moodustamine ja ümber- hindamine (lisa 5)	Arvestatud intressikulu (lisa 31)	Kasutamine	Lõppjäak 31. detsember 2013	
					Lühiajaline eraldis	Pikaajaline eraldis
Keskkonnakaitselised eraldised (lisa 30)	20,6	3,5	0,8	-2,8	3,5	18,6
Mäetööde lõpetamise eraldised (lisad 29 ja 30)	1,9	1,2	-	-1,8	0,7	0,6
Töötajatega seotud eraldised (lisa 29)	5,7	-0,3	0,1	-1,0	0,8	3,7
Varade demonteerimise kulude eraldis	2,8	-	0,2	-	-	3,0
Kasvuhoonegaaside emissiooni eraldis (lisad 8 ja 28)	5,8	56,7	-	-0,1	62,4	-
Eraldis kahjulike lepingute suhtes	-	7,8	-	-	5,9	1,9
Lepingutest tulenevate kohustuste eraldis	-	1,0	-	-	-	1,0
Kokku eraldised (lisa 4)	36,8	69,9	1,1	-5,7	73,3	28,8

Eraldiste moodustamise ja ümberhindamise kuludest 2014. majandusaastal tulenes 1,6 mln eurot (2013: 1,9 mln eurot) diskontomäärade muutusest.

Keskkonnakaitselised ja mäetööde lõpetamise eraldised on moodustatud:

- kaevandatud maa-alade rekultiveerimiseks;
- pinnase puhastamiseks;
- kaevandamise tegevuse tagajärjel rikutud veevarustuse taastamiseks;
- jäätmeväljade sulgemiseks ja üleliigse vee neutraliseerimiseks;

- suletud tuhaväljade järelhooldustööde tegemiseks;
- tööstusjäätmete prügila sulgemiseks;
- asbesti likvideerimiseks elektrijaamades;
- kaevandamisõiguse tasu maksmiseks;
- seadmete ja immutatud puitpostide demonteerimiseks ja kokku kogumiseks.

Pikaajalised keskkonnakaitselised kohustused realiseeruvad Eesti Energia Kaevandustes aastatel 2016–2038 ning Narva Elektri jaamades 2016–2058.

25. Eraldised, järg

Mäetööde lõpetamisega kaasnevad kohustused realiseeruvad aastatel 2015–2038.

Töötajatega seotud eraldised on moodustatud:

- kollektiivlepingutes ning muudes kokkulepetes sätestatud toetuste maksmiseks;
- tervisekahjustuste hüvitamiseks;
- koondamishüvitiste maksmiseks;
- stipendiumite maksmiseks.

Pikaajalised töötajatega seotud eraldised realiseeruvad lepingutes sätestatud tähtaegade jooksul või töötajate järeljäänud eluea jooksul, mille määramise aluseks on võetud Statistikaameti andmed prognoositavate eluigade kohta vastavalt vanusele. Kaevanduste ja karjääride koondamishüvitiste eraldised moodustatakse siis, kui on välja kuulutatud kaevanduste ja karjääride lõppsulgemisplaanid.

Varade demonteerimise kulude eraldis on moodustatud Narva Elektri jaamades renoveeritud 8. ja 11. ploki ning tööstusjäätmete prügila tulevase demonteerimisega seotud kulutuste katteks. Varade demonteerimise kulude nüüdise väärtus on arvestatud põhivara soetusmaksumusse. Varade demonteerimise kulude eraldised realiseeruvad aastatel 2034–2035.

Kasvuhoonegaaside emissioonikulu eraldis on moodustatud kontsernile kuuluvate või kontsernile tasuta elektritootmise moderniseerimiseks või soojusenergia tootmise eest eraldatavate kasvuhoonegaaside ühikute keskmises hinnas. Aruandeperioodil ja võrreldaval perioodil on kontsernile tasuta eraldatud järgmised kasvuhoonegaaside lubatud heitkoguse ühikute kogused:

a) elektritootmise moderniseerimiseks tehtud investeeringute eest - 2014. aastal tehtud investeeringute eest 4 284 748 tonni (ei olnud seisuga 31. detsember 2014 veel kontsernile üle kantud), 2013. aastal tehtud investeeringute eest 4 998 874 tonni.

b) soojuse tootmise eest - 2014. a soojuse tootmise eest 404 380 tonni, 2013. a soojuse tootmise eest 454 697 tonni. Tasuta saadud kasvuhoonegaaside lubatud heitkoguse ühikud võetakse arvesse eraldise arvutamisel perioodil, mille eest ühikud on eraldatud, sõltumata nende tegelikust ülekandmise ajast (lisa 34).

Lepingust tulenevate kohustuste eraldis on moodustatud kaugloetavate arvestite paigaldustööde lepingu alusel peale süsteemi töölerakendamist tasumisele kuuluva tööde maksumuse katteks. Eraldis realiseerub eeldatavasti aastal 2017.

Eraldis kahjulike lepingute suhtes on moodustatud Lätis ja Leedus tulevikus eeldatavasti tekkivate kahjumite katteks, mis on tingitud sellest, et prognoositavad elektrienergia ostuhinnad elektribörsil on kallimad kui fikseeritud hinnad müügilepingutes. Nimetatud olukord on tekkinud elektrienergia ülekandevõimsuse puudujääkidest Eesti-Läti piiril. Eraldise moodustamisel on arvesse võetud kahjumid, mis eeldatavasti võivad tekkida kuni müügilepingute tähtaegade lõppemiseni. Tulenevalt lepingutingimustest ja õigusaktidega sätestatud nõuetest ei ole võimalik lepinguid ennetähtaegselt lõpetada trahvide maksmisega.

Eraldised on diskonteeritud diskontomääraga 1,07%–4,72% (2013: 1,55–4,98%). Alates 2012. aastast kasutab kontsern eraldiste diskonteerimisel perioodi keskmise diskontomäärana asemel diskontomäärade kõverat. See võimaldab anda täpsema hinnangu erinevates ajahorisontides paiknevatele eraldistele.

26. Müügitulu

	1. jaanuar - 31. detsember	
	2014	2013
<i>miljonites eurodes</i>		
Tegevusvaldkondade lõikes		
Kaupade müük		
Elektrienergia müük	448,5	527,0
Põlevkiviõli müük	90,8	91,1
Soojusenergia müük	39,8	38,2
Põlevkivi müük	28,7	24,7
Energeetikaseadmete müük	5,3	6,8
Muu kaupade müük	12,4	13,2
Kokku kaupade müük	625,5	701,0
Teenuste müük		
Võrguga seotud teenuste müük	234,9	244,2
Liitumise teenustasud (lisa 24 ja 33)	6,1	5,5
Remondi- ja ehitusteenuste ning elektritööde müük	2,7	5,8
Vara rent ja hooldus (lisa 7)	1,4	1,1
Muude teenuste müük	9,4	8,8
Kokku teenuste müük	254,5	265,4
Kokku müügitulu (lisa 5)	880,0	966,4

27. Muud äritulud

	1. jaanuar - 31. detsember	
	2014	2013
<i>miljonites eurodes</i>		
Kasum tuletisinstrumentide ümberhindlusest	11,4	0,1
Saadud viivised, trahvid, hüvitised	6,2	1,9
Kasum tütarettevõtja müügist (lisa 33 ja 35)	3,4	-
Kasum materiaalse põhivara müügist (lisa 33)	1,0	4,6
Sihtfinantseerimine (lisa 24)	0,2	0,4
Muud äritulud	1,2	1,8
Kokku muud äritulud	23,4	8,8

28. Kaubad, toore, materjal ja teenused

	1. jaanuar - 31. detsember	
	2014	2013
<i>miljonites eurodes</i>		
Ülekandeteenused	81,0	89,4
Kasvuhoonegaaside emissioonikulu (lisa 25)	65,6	56,7
Hooldus- ja remonditööd	42,6	36,7
Elektrienergia	35,1	85,0
Loodusvarade ressursimaks	28,5	28,3
Tehnoloogiline kütus	27,7	24,2
Muud kaubad, toore, materjal ja teenused	95,0	99,3
Kokku kaubad, toore, materjal ja teenused	375,5	419,6

29. Tööjõukulud

	1. jaanuar - 31. detsember	
	2014	2013
Töötajate arv		
Töötajate arv perioodi algul	6 960	7 560
Töötajate arv perioodi lõpul	6 601	6 960
Keskmine töötajate arv	6 712	7 314
Tööjõukulud		
<i>miljonites eurodes</i>		
Põhitasud, lisatasud, preemiad, puhkusetasud	117,4	121,0
<i>Keskmine töötasu kuus (eurodes)</i>	<i>1 458</i>	<i>1 379</i>
Muud tasud ja toetused töötajatele	4,3	5,3
Tööjõukuludelt arvestatud maksud	41,2	42,9
Töötajatega seotud eraldiste moodustamine ja ümberhindamine (lisa 25)	0,6	-0,3
Kokku arvestatud tööjõukulud	163,5	168,9
sh arvestatud nõukogudele ja juhatustele (lisa 38)		
Palgakulu, preemiad, lisatasud	2,4	2,3
Erisoodustused	0,1	0,1
Kokku arvestatud nõukogudele ja juhatustele	2,5	2,4
Kapitaliseeritud oma jõududega ehitatud materiaalse põhivara maksumusse	-21,4	-18,9
Kaetud mäetööde peatamise ja keskkonnanõukogudest eraldistest (lisa 25)	0,1	-1,8
Kokku tööjõukulud	142,2	148,2

Emaettevõtja juhatuse liikmed valib emettevõtja nõukogu. Juhatuse liikmed valitakse tähtajaliselt kuni 5 aastaks

30. Muud tegevuskulud

<i>miljonites eurodes</i>	1. jaanuar - 31. detsember	
	2014	2013
Keskonnakaitselised saastemaksud	31,8	24,5
Mitmesugused bürookulud	8,3	12,0
Mäetööde lõpetamise ja keskkonnakaitseliste eraldiste moodustamine (lisa 25)	4,7	4,7
Rendikulud (lisa 7)	4,2	4,4
Uurimis- ja arengukulud	3,0	2,3
Muud tegevuskulud	20,5	37,6
Muud tegevuskulud	72,5	85,5

31. Neto finantstulud (-kulud)

<i>miljonites eurodes</i>	1. jaanuar - 31. detsember	
	2014	2013
Finantstulud		
Intressitulud	4,3	2,9
Kokku intressitulud	4,3	2,9
Muud finantstulud	-	0,3
Kokku finantstulud (lisa 33)	4,3	3,2
Finantskulud		
Intressikulud võlakohustustelt		
Intressikulud võlakohustustest	-36,8	-33,6
Kapitaliseeritud laenukasutuse kulutused (lisa 6)	29,8	31,5
Kokku intressikulud võlakohustustelt (lisa 33)	-7,0	-2,1
Intressikulud eraldistelt (lisa 25)	-1,1	-1,1
Kokku intressikulud	-8,1	-3,2
Kasum/kahjum valuutakursi muutustest	3,3	-1,0
Muud finantskulud	-0,2	-0,2
Kokku finantskulud	-5,0	-4,4
Neto finantstulud (-kulud)	-0,7	-1,2

32. Tulumaksukulu

Vastavalt kehtivale tulumaksuseadusele maksustatakse Eestis jaotamata kasumist väljamakstavaid dividende. Alates 1. jaanuarist 2008 kehtib tulumaksumäär 21/79 dividendi netosummast. Tasumisele kuuluvast tulumaksust on võimalik maha arvata teistelt Eestis registreeritud äriühingutelt saadud dividendidelt arvestatud tulumaks, kui dividendide saajale kuulus dividendide maksmise ajal vähemalt 10% dividendi maksja aktsiatest või osadest.

Keskmine tegelik tulumaksumäär

<i>miljonites eurodes</i>	1. jaanuar - 31. detsember	
	2014	2013
Eesti		
Dividendide netosumma	93,6	55,2
Dividendidele rakendatav tulumaksumäär	21/79	21/79
Teoreetiline tulumaks antud tulumaksumääraga	24,9	14,7
Sidusettevõtjalt saadud dividendide mõju	-1,5	-0,4
Tegelik tulumaks dividendidelt	23,4	14,3
Keskmine efektiivne tulumaksumäär	19,7%	20,4%
Tulumaks likvideerimisjaotistelt	-	-0,2
Soome ja Läti tütarettevõtjate tulumaksukulu	0,3	-0,1
Kokku tulumaksukulu	23,7	14,0

Seisuga 31. detsember 2014 ja 31. detsember 2013 ei olnud kontsernil edasilükkunud tulumaksuvara ja -kohustusi.

33. Äritegevusest saadud raha

miljonites eurodes

	1. jaanuar - 31. detsember	
	2014	2013
Kasum enne maksustamist	183,0	173,5
Korrigeerimised		
Materiaalse põhivara kulum ja väärtuse langus (lisad 5 ja 6)	120,4	129,4
Immateriaalse põhivara amortisatsioon (lisad 5 ja 8)	5,8	5,6
Tuludena kajastatud liitumis- ja muud teenustasud (lisad 4, 24 ja 26)	-6,1	-5,5
Kasum tütarettevõtja müügist (lisad 27 ja 35)	-3,4	-
Kasum materiaalse põhivara müügist (lisa 27)	-1,0	-4,6
Põhivara soetamiseks saadud sihtfinantseerimise amortisatsioon	-0,2	-0,3
Kasum (kahjum) kapitaliosaluse meetodil investeringutelt sidusettevõtjatesse (lisa 9)	2,4	0,8
Tasumata/laekumata kasum/kahjum tuletisinstrumentidelt	-31,3	6,2
Kasum/kahjum valuutakursi muutustelt välisvaluutas antud laenudelt	-3,2	0,9
Intressikulu võlakohustustelt (lisa 31)	7,0	2,1
Intressi- ja muud finantstulud (lisa 31)	-4,3	-3,2
Korrigeeritud kasum enne maksustamist	269,1	304,9
Äritegevusega seotud käibevarade netomuutus		
Äritegevusega seotud nõuete muutus (lisa 13)	10,3	-2,8
Varude muutus (lisa 11)	-1,7	9,2
Muu äritegevusega seotud käibevarade netomuutus	2,8	-93,7
Kokku äritegevusega seotud käibevarade netomuutus	11,4	-87,3
Äritegevusega seotud kohustuste netomuutus		
Eraldiste muutus	2,9	65,3
Võlgnevuse muutus hankijatele	1,9	2,6
Muu äritegevusega seotud kohustuste netomuutus	8,7	0,4
Kokku äritegevusega seotud kohustuste netomuutus	13,5	68,3
Äritegevusest saadud raha	294,0	285,9

34. Bilansivälised varad ning tingimuslikud ja siduvad tuleviku kohustused

(a) Bilansivälised varad

Põlevkivivarud

Kontserni ja tema sidusettevõtjate valduses olevate põlevkivivarude ülevaade on esitatud alltoodud tabelis. Eesti Vabariigi põlevkivivarud kajastavad riikliku maavaradebilansi kohaseid põlevkivivarusid. Rahvusvaheliste arendusprojektide põlevkivivarude kajastamisel on lähtutud rahvusvaheliste standardite nõuetest avalikustatud varudele ja varadele. Varude klassifitseerimine ja usaldusväarsuse määramine on teostatud volitatud ekspertide poolt nii uurituse taseme kui majandusliku väljavaate osas. Sõltuvalt projekti arendusetapist on varude kajastamisel kohandatud ja arvesse võetud teadaolevaid tehnilisi, keskkonnakaitselisi ja sotsiaalmajanduslikke piiranguid.

miljonites tonnides

	31. detsember	
	2014	2013
Eesti		
kõrge usaldusväarsus*	509	522
Jordaania		
kõrge usaldusväarsus*	924	930
prognoos**	2 604	2 604
Ameerika Ühendriigid**		
kõrge usaldusväarsus**	3 680	3 680
usaldusväärne**	2 540	2 540
prognoos**	368	368

* Varu on osa uuritud geoloogilisest varust, mille määramisel on arvesse võetud teadaolevad tehnilised, keskkonnakaitselised ja sotsiaalmajanduslikud piirangud.

** Varu on geoloogilise uuringu tulemusel määratud kõrge majandusliku potentsiaaliga põlevkivi kogus maapöues, mille puhul pole arvesse võetud võimalikke kasutamist limiteerivaid piiranguid.

34. Bilansivälised varad ning tingimuslikud ja siduvad tulevikukohustused, järg

Emissiooniõigused

EU Emissions Trading System'i artikkel 10c rakendamisel võib kontsern oma elektritootmise moderniseerimiseks saada ajavahemikul 2013-2017 kokku kuni 17,7 mln tonni tasuta kasvuhoonegaaside lubatud heitkoguse ühikut. Lisaks on kontsernil võimalik vastavalt artiklile 10a saada ajavahemikul 2013-2020 tasuta kasvuhoonegaaside lubatud heitkoguse ühikuid soojuse tootmiseks kokku kuni 2,1 mln tonni (lisa 25).

(b) Tingimuslikud kohustused

Potentsiaalsed maksurevisjonist tulenevad kohustused

Eesti

Maksuhaldur ei ole algatanud ega läbi viinud maksurevisjoni ega üksikjuhtumi kontrolli üheski kontserniettevõttes. Maksuhalduril on õigus kontrollida ettevõtte maksuarvestust kuni 5 aasta jooksul maksudeklaratsiooni esitamise tähtajast ning vigade tuvastamisel määrata täiendav maksusumma, intressid ja trahv. Juhtkonna hinnangul ei esine asjaolusid, mille tulemusena võiks maksuhaldur määrata kontsernile olulise täiendava maksusumma.

Välisriigid

Juhtkonna hinnangul ei esine asjaolusid, mille tulemusena võiks maksuhaldur määrata kontsernile olulise täiendava maksusumma.

Laenukovenandid

Kontserni poolt sõlmitud laenulepingutes on kehtestatud piirmäärad kontserni konsolideeritud finantsnäitajatele. Piirmäärasid ei ole ületatud.

(c) Siduvad tulevikukohustused

Keskkonnanõuete täitmine

Vastavalt Euroopa Liidu ja Eesti seadusandlusele peavad põlevkivikatelde heitmed välisõhku vastama alates 2016. aastast karmistuvatele keskkonnanõuetele. Nimetatud kohustuse täitmine nõuab täiendavate investeeringute tegemist.

Ehituslepingutest tulenevad siduvad tulevikukohustused

Seisuga 31. detsember 2014 oli kontsernil põhivara soetamiseks sõlmitud lepingutest tulenevaid kohustusi 102,3 mln euro (31. detsember 2013: 168,4 mln euro) eest.

Kasvuhoonegaaside lubatud heitkoguse ühikute ostulepingud

Seisuga 31. detsember 2014 oli kontsernil sõlmitud lepinguid kasvuhoonegaaside lubatud heitkoguse ühikute ostuks 2015. ja 2016. aasta detsembris summas 36,1 mln eurot (31. detsember 2013: 108,0 mln eurot).

35. Tütarettevõtjate müük

Eesti Energia Võrguehitus AS

14. augustil 2014 viidi lõpule tehing, millega kontsern võõrandas 100%-lise osaluse Eesti Energia Võrguehitus ASis.

Müüdnud tütarettevõtja netovara

<i>miljonites eurodes</i>	14. august 2014
Raha ja raha ekvivalendid	2,5
Nõuded ostjate vastu ja muud nõuded	3,2
Materiaalne põhivara (lisa 6)	0,7
Võlad hankijatele ja muud võlad	-2,6
Kokku müüdnud tütarettevõtja netovara	3,8
Müügihind	7,2
Kasum müügist (lisad 27 ja 33)	3,4
Raha sissetulek osaluse müügist	
Laekunud müügist	7,2
Tütarettevõtja raha pangakontodel	-2,5
Kokku raha sissetulek osaluse müügist	4,7

36. Täiendava osaluse omandamine sidusettevõtjas

30. detsemberil 2013 omandas kontsern täiendava osaluse (10,1%) sidusettevõtjas AS Nordic Energy Link.

Peale täiendava osaluse omandamist kuulub kontsernile 50% ASi Nordic Energy Link aktsiatest.

Andmed tehingu kohta

miljonites eurodes

Omandatud osaluse soetusmaksumus (lisa 9)	3,0
Omandatud osalusele vastava netovara õiglase väärtus	3,2
Negatiivne firmaväärtus	-0,2

2014. aastal täiendavaid osalusi omandatud ei ole.

37. Tava- ja lahustunud puhaskasum aktsia kohta

Tava puhaskasumi arvutamiseks aktsia kohta on puhaskasum jagatud kaalutud keskmise emiteeritud aktsiate arvuga. Kuna potentsiaalseid lihtaktsiaid ei ole, on lahustunud puhaskasum kõigil perioodidel võrdne tava puhaskasumiga. 2013. ja 2014. aastal aktsiakapitalis muutusi ei olnud.

	1. jaanuar - 31. detsember	
	2014	2013
Emaettevõtja omaniku osa kasumist (mln eurot)	159,5	159,5
Kaalutud keskmine aktsiate arv (mln)	621,6	621,6
Tavapuhaskasum aktsia kohta (eurot)	0,26	0,26
Lahustunud puhaskasum aktsia kohta (eurot)	0,26	0,26

38. Tehingud seotud osapooltega

Eesti Energia ASi aktsiad kuuluvad 100% Eesti Vabariigile. Kontserni aruande koostamisel on loetud seotud osapoolteks sidusettevõtjad, emaettevõtja juhatuse ja nõukogu liikmed ning muud ettevõtjad, kelle üle nimetatud isikutel on kontroll või oluline mõju. Samuti on loetud seotud osapoolteks kõik üksused, kus riigil on kontroll või valitsev mõju.

	1. jaanuar - 31. detsember	
	2014	2013
Tehingud sidusettevõtjatega		
Kaupade ja teenuste ost	21,3	26,5
Tulu kaupade ja teenuste müügist	1,6	4,7
Finantstulud	3,5	2,4
Antud laenud	6,1	3,8
Tehingud üksustega, milles nõukogu ja juhatuse liikmed omavad olulist mõjuvõimu		
Kaupade ja teenuste ost	5,4	3,3

Kontsern müüb teistele riigi kontrolli või olulise mõju all olevatele üksustele elektrit, võrguteenust ja soojusenergiat tavapärase äritegevuse käigus. Kontsern on teinud aruandeperioodil ja võrreldaval perioodil olulises summas ostu- ja müügitehinguid Eling ASiga, mis on 100%-liselt riigile kuuluv äriühing.

miljonites eurodes

	1. jaanuar - 31. detsember	
	2014	2013
Tehingud Eling ASiga		
Kaupade ja teenuste ost	88,9	99,9
Tulu kaupade ja teenuste müügist	22,2	17,7

miljonites eurodes

	31. detsember	
	2014	2013
Nõuded Eling ASi vastu ning kohustused Eling ASi ees		
Nõuded (lisa 13)	5,4	5,4
sh bilansiväline kahjuhüvitise nõue	1,8	1,8
Kohustused (lisa 23)	18,1	19,4

Juhatus ja nõukogu liikmetele makstud tasud on avalikustatud lisa 29. Nõuded sidusettevõtjatele on avalikustatud lisa 13 ning võlad sidusettevõtjatele lisa 23. Aruandeperioodil ega võrreldaval perioodil ei ole hinnatud alla nõudeid seotud osapoolte vastu.

Juhatus liikmetega teenistuslepingu ennetähtaegse lõpetamise korral on teenistuslepingutes ette nähtud kolme kuu hüvitise maksmine.

Võrguteenuse ostul-müügil kasutatakse Konkurentsiameti poolt kinnitatud hindu. Ülejäänud tehingud toimuvad turuhinnas, selle puudumisel kasutatakse kokkuleppehindu.

39. Finantsinformatsioon emaettevõtja kohta

Emaettevõtja kohta esitatava finantsinformatsioonina on toodud emaettevõtja eraldiseisvad põhjaruanded, mille avalikustamine on nõutud Eesti raamatupidamise seadusega.

Emaettevõtja põhjaruanded on koostatud kasutades samu arvestuspõhimõtteid, mida on kasutatud konsolideeritud aruannete koostamisel.

Emaettevõtja konsolideerimata aruannetes kajastatakse investeeringud tütar- ja sidusettevõtjatesse soetusmaksumuses.

Kasumiaruanne

<i>miljonites eurodes</i>	1. jaanuar - 31. detsember	
	2014	2013
Müügitulu	349,4	427,9
Muud äritulud	103,1	7,7
Sihtfinantseerimine	-	0,1
Kaubad, toore, materjal ja teenused	-315,1	-369,0
Mitmesugused tegevuskulud	-20,4	-23,8
Tööjõukulud	-29,8	-33,3
Põhivara kulum, amortisatsioon ja väärtuse langus	-12,8	-10,3
Muud ärikulud	-4,7	-6,0
ÄRIKASUM	69,7	-6,7
Finantstulud	82,7	65,7
Finantskulud	-30,1	-36,0
Kokku finantstulud ja -kulud	52,6	29,7
KASUM ENNE TULUMAKSUSTAMIST	122,3	23,0
Kasum/kahjum investeeringutelt sidusettevõtjatesse	3,4	-
Tulumaksukulu	-8,4	-5,4
ARUANDEAASTA KASUM	117,3	17,6

Koondkasumiaruanne

<i>miljonites eurodes</i>	1. jaanuar - 31. detsember	
	2014	2013
ARUANDEAASTA KASUM	117,3	17,6
Muu koondkasum		
Riskimaandamisinstrumentide ümberhindlus	-32,1	30,0
Majandusaasta muu koondkasum	-32,1	30,0
MAJANDUSAASTA KOONDKASUM KOKKU	85,2	47,6

39. Finantsinformatsioon emaettevõtja kohta, järg

Finantsseisundi aruanne

	31. detsember	
	2014	2013
<i>miljonites eurodes</i>		
VARAD		
Põhivara		
Materiaalne põhivara	210,8	216,6
Immateriaalne põhivara	7,7	9,6
Investeeringud tütarettevõtjatesse	521,2	505,5
Investeeringud sidusettevõtjatesse	13,2	25,2
Tuletisinstrumendid	-	6,2
Nõuded tütarettevõtjatele ja muud nõuded	253,7	230,5
Kokku põhivara	1 006,6	993,6
Käibevara		
Kasvuhoonegaaside lubatud heitkoguse ühikud	104,8	88,8
Varud	-	-
Nõuded ostjate vastu ja muud nõuded	1 020,8	954,2
Tuletisinstrumendid	35,8	41,1
Üle 3-kuulise tähtajaga deposiidid pankades	40,0	21,0
Raha ja raha ekvivalendid	52,1	53,7
Kokku käibevara	1 253,5	1 158,8
Kokku varad	2 260,1	2 152,4

	31. detsember	
	2014	2013
<i>miljonites eurodes</i>		
OMAKAPITAL		
Aktsiakapital	621,6	621,6
Aazio	259,8	259,8
Kohustuslik reservkapital	59,0	51,0
Riskimaandamise reserv	10,3	42,4
Jaotamata kasum	273,4	257,7
Kokku omakapital	1 224,1	1 232,5
KOHUSTUSED		
Pikaajalised kohustused		
Võlakohustused	928,0	826,5
Muud võlad	1,7	1,2
Tulevaste perioodide tulud	0,1	0,1
Eraldised	1,0	0,9
Tuletisinstrumendid	1,7	-
Kokku pikaajalised kohustused	932,5	828,7
Lühiajalised kohustused		
Võlakohustused	6,9	1,4
Võlad hankijatele ja muud võlad	95,4	88,7
Tuletisinstrumendid	0,9	1,0
Eraldised	0,3	0,1
Kokku lühiajalised kohustused	103,5	91,2
Kokku kohustused	1 036,0	919,9
Kokku kohustused ja omakapital	2 260,1	2 152,4

39. Finantsinformatsioon emaettevõtja kohta, järg

Rahavoogude aruanne

<i>miljonites eurodes</i>	1. jaanuar - 31. detsember	
	2014	2013
Rahavood äritegevusest		
Kasum enne maksustamist	125,7	23,0
Korrigeerimised		
Materiaalse põhivara kulum	10,4	7,7
Immateriaalse põhivara amortisatsioon	2,4	2,6
Sihtfinantseerimise amortisatsioon	-	-0,1
Kasum/kahjum materiaalse põhivara müügist	-	-1,2
Kasum tütarettevõtja müügist	-5,6	-
Muud kasumid/kahjumid investeringutelt	-61,5	-34,1
Tasumata/laekumata kasum/kahjum tuletis-instrumentidelt	-18,9	-1,1
Kasum/kahjum valuutakursi muutustelt välis-valuutas antud laenudelt	-8,5	2,6
Intrissikulu võlakohustustelt	37,0	33,4
Intrissitulu	-24,9	-31,6
Korrigeeritud puhaskasum	56,1	1,2
Äritegevusega seotud käibevarade netomuutus		
Kahjum ebatõenäoliselt laekuvatest nõuetest	1,1	2,0
Äritegevusega seotud nõuete muutus	6,3	2,2
Muu äritegevusega seotud käibevarade netomuutus	28,2	-68,9
Kokku äritegevusega seotud käibevarade netomuutus	35,6	-64,7
Äritegevusega seotud kohustuste netomuutus		
Eraldiste muutus	0,2	-0,2
Võlgnevuse muutus hankijatele	-0,8	-0,4
Muu äritegevusega seotud kohustuste netomuutus	12,7	-31,2
Kokku äritegevusega seotud kohustuste netomuutus	12,1	-31,8
Makstud intrissid ja laenukulud	-37,8	-31,7
Saadud intrissid	18,8	27,5
Makstud tulumaks	-13,8	-
Kokku rahavood äritegevusest	71,0	-99,5

<i>miljonites eurodes</i>	1. jaanuar - 31. detsember	
	2014	2013
Rahavood investeerimisest		
Tasutud materiaalse ja immateriaalse põhivara soetamisel	-4,3	-43,0
Laekunud materiaalse põhivara müügist	0,4	10,7
Piiratud kasutusega raha netomuutus	3,2	9,4
Finantsinvesteeringutelt laekunud dividendid	61,9	34,1
Üle 3-kuuliste deposiitide netomuutus	-19,0	69,0
Tasutud lühiajaliste finantsvarade soetamisel	-	-4,7
Sisse makstud tütarettevõtjate aktsiakapitali	-15,6	-7,8
Laekunud finantsinvesteeringute müügist ja lunastamisest	11,6	6,4
Laekunud tütarettevõtjate müügist	7,2	-
Tasutud tütarettevõtja soetamisel	-	-0,2
Tasutud sidusettevõtja osaluse soetamisel	-	-3,0
Tütarettevõtjatele antud laenud	-0,8	-2,0
Tütarettevõtjatele antud laenude tagasimaksed	0,2	3,9
Tütarettevõtjatele antud arvelduskrediidi muutus	-124,9	-1,0
Antud muud laenud	-6,1	-3,8
Kokku rahavood investeerimisest	-86,2	68,0
Rahavood finantseerimisest		
Emiteeritud võlakirjad	110,3	-
Saadud pangalaenud	-	95,0
Tagasi makstud pangalaenud	-1,4	-1,4
Tütarettevõtjalt saadud üleöölaenu muutus	-1,7	1,7
Makstud dividendid	-93,6	-55,2
Kokku rahavood finantseerimisest	13,6	40,1
Puhas rahavoog	-1,6	8,6
Raha ja raha ekvivalendid aruandeperioodi algul	53,7	45,1
Raha ja raha ekvivalendid aruandeperioodi lõpul	52,1	53,7
Kokku raha ja raha ekvivalentide muutus	-1,6	8,6

39. Finantsinformatsioon emaettevõtja kohta, järg

Omakapitali muutuste aruanne

miljonites eurodes

Emaettevõtja	Aktiivkapital	Ülekurs	Kohustuslik reservkapital	Riskimaandamise reserv	Realiseerimata kursivahed	Jaotamata kasum	Kokku
Omakapital seisuga 31. detsember 2012	621,6	259,8	47,2	12,4	-	299,1	1 240,1
Kontrolli ja olulise mõju all olevate osaluste bilansiline maksumus						-497,1	-497,1
Kontrolli ja olulise mõju all olevate osaluste väärtus kapitaliosaluse meetodil				-0,9	2,4	663,6	665,1
Korrigeeritud konsolideerimata omakapital seisuga 31. detsember 2012				11,5	2,4	465,7	1 408,1
Aruandeaasta kasum	-	-	-	-	-	17,6	17,6
Aruandeaasta muu koondkasum	-	-	-	30,0	-	-	30,0
Aruandeaasta koondkasum kokku	-	-	-	30,0	-	17,6	47,6
Makstud dividendid (lisa 19)	-	-	-	-	-	-55,2	-55,2
Jaotamata kasumi kandmine reservkapitali	-	-	3,8	-	-	-3,8	-
Kokku omanike poolt tehtud ning omanikele tehtud väljamaksud, mis on kajastatud otse omakapitalis	-	-	3,8	-	-	-59,0	-55,2
						-	-
Kokku tehingud omanikega, mis on kajastatud otse omakapitalis	-	-	3,8	-	-	-59,0	-55,2
Omakapital seisuga 31. detsember 2013	621,6	259,8	51,0	42,4	-	257,7	1 232,5
Kontrolli ja olulise mõju all olevate osaluste bilansiline maksumus						-505,5	-505,5
Kontrolli ja olulise mõju all olevate osaluste väärtus kapitaliosaluse meetodil				4,6	0,8	813,9	819,3
Korrigeeritud konsolideerimata omakapital seisuga 31. detsember 2013 (lisa 19)				47,0	0,8	566,1	1 546,3

39. Finantsinformatsioon emaettevõtja kohta, järg

Omakapitali muutuste aruanne

miljonites eurodes

Emaettevõtja	Aktiakapital	Ülekurs	Kohustuslik reservkapital	Riskimaandamise reserv	Realiseerimata kursivahed	Jaotamata kasum	Kokku
Omakapital seisuga 31. detsember 2013	621,6	259,8	51,0	42,4	-	257,7	1 232,5
Kontrolli ja olulise mõju all olevate osaluste bilansiline maksumus						-505,5	-505,5
Kontrolli ja olulise mõju all olevate osaluste väärtus kapitaliosaluse meetodil				4,6	0,8	813,9	819,3
Korrigeeritud konsolideerimata omakapital seisuga 31. detsember 2013 (lisa 19)				47,0	0,8	566,1	1 546,3
Aruandeaasta kasum	-	-	-	-	-	117,3	117,3
Aruandeaasta muu koondkasum	-	-	-	-32,1	-	-	-32,1
Aruandeaasta koondkasum kokku	-	-	-	-32,1	-	117,3	85,2
Makstud dividendid (lisa 19)	-	-	-	-	-	-93,6	-93,6
Jaotamata kasumi kandmine reservkapitali	-	-	8,0	-	-	-8,0	-
Kokku omanike poolt tehtud ning omanikele tehtud väljamaksed, mis on kajastatud otse omakapitalis	-	-	8,0	-	-	-101,6	-93,6
Kokku tehingud omanikega, mis on kajastatud otse omakapitalis	-	-	8,0	-	-	-101,6	-93,6
Omakapital seisuga 31. detsember 2014	621,6	259,8	59,0	10,3	-	273,4	1 224,1
Kontrolli ja olulise mõju all olevate osaluste bilansiline maksumus						-534,4	-534,4
Kontrolli ja olulise mõju all olevate osaluste väärtus kapitaliosaluse meetodil				36,7	5,7	885,0	927,4
Korrigeeritud konsolideerimata omakapital seisuga 31. detsember 2014 (lisa 19)				47,0	5,7	624,0	1 617,1

Korrigeeritud konsolideerimata jaotamata kasum on vastavalt Eesti raamatupidamise seadusele summa, millest aktsiaselts võib teha aktsionäridele väljamakseid.

40. Bilansipäevajärgsed sündmused

18. veebruaril 2015 omandas kontsern täiendava 34%-lise osaluse ASis Narva Soojusvõrk (lisa 10), mille järel kuulub AS Narva Soojusvõrk 100%-liselt Eesti Energia Narva Elektriijaamad ASile. Aktsiate ostuhind oli 1,2 mln eurot.

SÕLTUMATU VANDEAUDIITORI ARUANNE

Eesti Energia AS-i aktsionäridele

Oleme auditeerinud kaasnevat Eesti Energia AS-i ja selle tütarettevõtete konsolideeritud raamatupidamise aastaaruannet, mis sisaldab konsolideeritud finantsseisundi aruannet seisuga 31. detsember 2014, konsolideeritud kasumiaruannet, koondkasumiaruannet, omakapitali muutuste aruannet ja rahavoogude aruannet eeltoodud kuupäeval lõppenud majandusaasta kohta ning lisasid, mis sisaldavad aastaaruande koostamisel kasutatud oluliste arvestuspõhimõtete kokkuvõtet ja muud selgitavat informatsiooni.

Juhatuse kohustused konsolideeritud raamatupidamise aastaaruande osas

Juhatus vastutab konsolideeritud raamatupidamise aastaaruande koostamise ja õiglase esitamise eest kooskõlas rahvusvaheliste finantsaruandluse standarditega, nagu need on vastu võetud Euroopa Liidu poolt, ning sellise sisekontrolli eest, nagu juhatus peab vajalikuks, et võimaldada kas pettusest või veast tulenevate oluliste väärkajastamisteta konsolideeritud raamatupidamise aastaaruande koostamist.

Vandeaudiitori kohustus

Meie kohustuseks on avaldada auditi põhjal arvamus konsolideeritud raamatupidamise aastaaruande kohta. Viisime auditi läbi kooskõlas rahvusvaheliste auditeerimisstandarditega. Need standardid nõuavad, et me oleme vastavuses eetikanõuetega ning et me planeerime ja viime auditi läbi omandamiseks põhjendatud kindlustunnet, et konsolideeritud raamatupidamise aastaaruanne ei sisalda olulisi väärkajastamisi.

Audit hõlmab konsolideeritud raamatupidamise aastaaruandes esitatud arvnäitajate ja avalikustatud informatsiooni kohta auditi tõendusmaterjali kogumiseks vajalike protseduuride läbiviimist. Nende protseduuride hulk ja sisu sõltuvad audiitori otsustustest, sealhulgas hinnangust riskidele, et konsolideeritud raamatupidamise aastaaruanne võib sisaldada pettustest või vigadest tulenevaid olulisi väärkajastamisi. Asjakohaste auditi protseduuride kavandamiseks võtab audiitor nende riskihinnangute tegemisel arvesse konsolideeritud raamatupidamise aastaaruande koostamiseks ja õiglaseks esitamiseks juurutatud sisekontrollisüsteemi, kuid mitte selleks, et avaldada arvamust sisekontrolli tulemuslikkuse kohta. Audit hõlmab ka kasutatud arvestuspõhimõtete asjakohasuse, juhatuse poolt tehtud raamatupidamislike hinnangute põhjendatuse ja konsolideeritud raamatupidamise aastaaruande üldise esituslaadi hindamist.

Usume, et kogutud auditi tõendusmaterjal on piisav ja asjakohane meie arvamise avaldamiseks.

Arvamus

Meie arvates kajastab konsolideeritud raamatupidamise aastaaruanne kõigis olulistes osades õiglaselt Eesti Energia AS-i ja selle tütarettevõtete finantsseisundit seisuga 31. detsember 2014 ning nende sellel kuupäeval lõppenud majandusaasta finantstulemust ja rahavoogusid kooskõlas rahvusvaheliste finantsaruandluse standarditega, nagu need on vastu võetud Euroopa Liidu poolt.

AS PricewaterhouseCoopers

Tiit Raimla
Vandeaudiitor, litsents nr 287

Svetlana Kotšina
Vandeaudiitor, litsents nr 575

23. veebruar 2015

AS PricewaterhouseCoopers, Pärnu mnt 15, 10141 Tallinn; tegevusluba nr 6; registrikood: 10142876
T: 614 1800, F: 614 1900, www.pwc.ee

Kasumi jaotamise ettepanek

Eesti Energia kontserni jaotamata kasum seisuga 31. detsember 2014 oli 623 909 600,66 eurot, millest 2014. a puhas-kasum moodustas 159 524 133,31 eurot.

Riigivaraseaduse § 77 lg 1 kohaselt kinnitab äriühingu, milles riigil on vähemalt otsustusõigus, poolt makstava dividendi-summa Vabariigi Valitsus rahandusministri ettepanekul. Vastavalt Vabariigi Valitsuse poolt teada antud dividendide määramise plaanile peab Eesti Energia AS maksma 2015. aastal dividendidena 95 000 000,00 eurot.

Lähtudes eeltoodust teeb juhatus äriseadustiku § 332 alusel ettepaneku jaotada Eesti Energia kontserni jaotamata kasum seisuga 31. detsember 2014 järgmiselt:

1. maksta aktsionäridele dividendidena 95 000 000,00 eurot;
2. kanda kohustuslikku reservkapitali 3 141 455,16 eurot;
3. seoses Eesti Energia kontserni jätkuva finantseerimisvajadusega jätta ülejäänud jaotamata kasum summas 525 768 145,50 eurot jaotamata.

Juhatuse kinnitus ning juhatuse liikmete allkirjad 2014. majandusaasta aruandele

Eesti Energia juhatus on 2014. majandusaastal täitnud nõuetekohaselt juhatuse liikmete kohustusi ning juhtinud Eesti Energia kontserni seatud eesmärkide suunas. Juhatus on regulaarselt andnud aru nõukogule, on lähtunud oma volitustest ja esitanud kõik vajaliku nõukogule otsustamiseks. Juhatus teadvustab ja kinnitab käesolevaga oma kohustust majandusaasta aruande ettevalmistuse ning selles sisalduvate andmete eest.

Eesti Energia kontserni 31. detsembril 2014 lõppenud majandusaasta aruanne koosneb tegevusaruandest, konsolideeritud raamatupidamise aastaaruandest, audiitori järelalusotsusest ja kasumi jaotamise ettepanekust. Aktsiaseltsi juhatus on koostanud tegevusaruande, konsolideeritud raamatupidamise aastaaruande ja kasumi jaotamise ettepaneku.

JUHATUS

23. veebruar 2015

Juhatuse esimees

Hando Sutter

Juhatuse liikmed

Raine Pajo

Margus Rink

Andres Vainola

Margus Vals

Suhtarvude, mõistete ja lühendite seletused

1 MWh – megavatt-tund. Energiahulk, mille toodab (või tarbib) ühe tunni jooksul ühtlase 1 MW (megavatt) võimsusega töötav seade

1 000 000 MWh = 1 000 GWh = 1 TWh

Clean Dark Spread (CDS) – Eesti Energia põlevkivi ja CO₂ kulu vaba marginaal. Elektri börsihinnast (NPS Eesti) on maha arvatud põlevkivi täiskulud ning CO₂ kulud (arvestades CO₂ detsembri futuuri hinda ning elektrienergia MWh tootmisel tekkivat CO₂ kogust). hinda ning elektrienergia MWh tootmisel tekkivat CO₂ kogust). Võrreldes 2013. majandusaasta aruandega on metoodikat korrigeeritud, arvestades põlevkivi muutuvkulude asemel täiskulusid.

CO₂ heitmekvoot – tulenevalt Euroopa Liidu emissioonikvootide kauplemise süsteemist (ETS) annab üks heitmekvoot omanikule õiguse ühe tonni süsinikdioksiidi (CO₂) emitteerimiseks. Kvootide hulk on piiratud, mistõttu kujuneb kvootidele rahaline väärtus

EBITDA marginaal – ärikasum enne kulumit jagatud müügituluga

FFO – ingl. *Funds From Operations*. Äritegevuse rahavoog, v.a käibekapitali muutused

Finantsvõimendus – netovõlg jagatud netovõla ja omakapitali summaga

Hüdroressursside tase – suurim osa Põhjamaade elektrienergia tootangust põhineb hüdroenergial, mille tootmismahd sõltub hüdroreservuaaride veetasemetest

Keevkihttehnoloogia (CFB) – Keevkihtpõletuse tehnoloogia (ingl. *circulating fluidised bed*), kus toimub suuremate (põlemata) osakeste tagasitoide koldesse

Likviidsus – likviidsete varade maht. Raha ja ekvivalentide, lühiajaliste finantsinvesteringute ja üle 3-kuulise tähtajaga deposiitide summa

Muutuvkasum – kasum pärast müügituludest muutuvkulude maha arvamist

Netovõlg – võlakohustused (amortiseeritult) miinus raha ja raha ekvivalendid (sh üle 3-kuulise tähtajaga deposiidid pankades), fondiosakud ja intressivõlakirjad

NPS süsteemihind – hind Nord Pool Spot elektribörsil, mille arvutamise aluseks on kõik tehtud ostu ja müügi pakkumised, arvestamata sealjuures ülekandevõimsuste piiranguid

OSAMAT – ingl. „*Management of Environmentally Sound Recycling of Oil Shale Ashes into Road Construction Products. Demonstration in Estonia*“. Projekt, mille raames katsetatakse põlevkivituha kasutusvõimalusi teede rajamisel

Põhivarade tootlus – ingl. *Return On Fixed Assets* – ROFA. Jooksva 12 kuu ärikasum jagatud keskmise põhivarade mahuga v.a lõpetamata ehitused (jaotatud tootele)

RAB – ingl. *Regulated Asset Base* ehk reguleeritud varade maht

ROIC – ingl. *Return On Invested Capital* ehk ärikasum jagatud keskmise investeeritud kapitaliga

SAIDI – ingl. *System Average Interruption Duration Index* ehk süsteemi katkestuskestuse indeks. Kliendikatkestuste kogukestus minutites jagatud teenindatud klientide arvuga

SAIFI – ingl. *System Average Interruption Frequency Index* ehk süsteemi katkestussageduse indeks. Kliendikatkestuste koguarv jagatud teenindavate klientide arvuga

Tulevikutehingutega kaetud positsioon – tulevikus müüdava elektrienergia ja vedelkütuste ning ostetavate heitmekvootide keskmine hind ja sellele vastav kogus on eelnevalt fikseeritud

Võrgukaod – tarbijateni jõudev elektrienergia kogus on mõnevõrra väiksem elektrijaamast võrku antud kogusest, kuna ülekandmisel muundub osa elektrienergiast elektriliinides ja trafodes soojuseks. Väiksemal määral põhjustavad kadu ka elektrivargused ja ebatäpne mõõtmine. Võrguettevõtte peab kaoenergia kompenseerima ning selleks on vaja osta igal tunnil vastav kogus elektrienergiat

Investori informatsioon

Kontserni 2015. majandusaasta tulemused avalikustame järgnevalt.

- I kvartali vahearuanne – 30. aprill 2015.
- II kvartali vahearuanne – 31. juuli 2015.
- III kvartali vahearuanne – 30. oktoober 2015.
- Kontserni 2015. majandusaasta auditeeritud tulemused – 26. veebruar 2016.

Eesti Energia majandustulemused ning investorsuhete kontaktid on leitavad kontserni veebilehel: www.energia.ee/et/investor

Eesti Energia sotsiaalsed vastutust ja ühiskondlikku panust käsitleb laiemalt Sotsiaalse vastutuse ja säästva arengu aruanne 2014. aasta kohta.

 Eesti Energia AS

Laki 24, 12915 Tallinn

Tel: 715 2222

info@energia.ee

www.energia.ee